

**ZPRÁVA O ČINNOST VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE
PRO ZASTUPOVÁNÍ ČESKÉ REPUBLIKY
PŘED SOUDNÍM DVOREM EVROPSKÉ UNIE
ZA ROK 2012**

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ
ODBOR KOMUNITÁRNÍHO PRÁVA
PRAHA 2013**

Tato zpráva byla předložena vládě České republiky pro informaci, a to na jejím zasedání dne 3. července 2013. Vláda vzala zprávu na vědomí.

© Tato zpráva je dílem autorského kolektivu pracovníků Kanceláře vládního zmocněnce působících při Odboru komunitárního práva Ministerstva zahraničních věcí České republiky. Na zprávě se jmenovitě podíleli David Hadroušek, Markéta Hedvábná, Thomas Müller, Martin Smolek, Soňa Šindelková, Jana Vitáková a Jiří Vlášil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	9
ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	10
KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE	12
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2012 A VÝHLED DO BUDOUCNA	14
ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	16
K POVAZE ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE	16
K ÚČASTI VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE NA ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2012	17
SHRNUTÍ VYJÁDRĚNÍ ČR V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2012	20
1. Zemědělství	20
C-544/10 Deutsches Weintor	20
C-390/11 CS AGRO	21
C-401/11 Soukupová	22
C-592/11 Ketelä	22
C-299/12 Green – Swan Pharmaceuticals CR	23
2. Životní prostředí	23
C-416/10 Križan a další	24
C-420/11 Leth	24
C-301/12 Cascina Tre Pini	25
3. Dopravní politika	26
C-277/12 Koninklijke Luchtvaart Maatschappij a TUI Airlines Nederland	26
C-316/12 Guevara Kamm	26
4. Energetická politika	27
C-105/12 až C-107/12 Essent a další	27
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	28
6. Ochrana osobních údajů	28
C-141/12 Y. S.	28
C-342/12 Worten	29
7. Veřejné zakázky	29
C-526/11 IVD	29
C-358/12 Consorzio Stabile Libor Lavori Pubblici	30
8. Státní podpory	31
9. Hospodářská soutěž	31
C-68/12 Slovenská sporiteľňa	31
10. Daně a finanční trh	32
C-541/11 Grilc	32
C-604/11 Genil 48 S.L. a Comercial Hosteler de Grandes Vinos S.L.	32

C-18/12 Žamberk.....	33
C-276/12 Sabou.....	34
C-359/12 Timmel.....	35
11. Svoboda poskytování služeb a usazování	35
C-539/11 Ottica New Line.....	35
C-351/12 OSA	36
C-367/12 Sokoll-Seebacher.....	37
12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví.....	37
C-308/11 Chemische Fabrik Kreussler	37
C-457/11 až C-460/11 VG Wort a další	38
C-535/11 Novartis Pharma	38
13. Volný pohyb kapitálu.....	39
14. Ochrana spotřebitele.....	40
C-602/10 SC Volksbank România	40
C-559/11 Pelckmans Turnhout.....	40
C-123/12 SC Volksbank România a další.....	41
C-226/12 Constructora Principado	41
C-391/12 RLVs	42
15. Volný pohyb osob	42
C-40/11 Iida.....	43
C-300/11 ZZ	43
C-475/11 Konstantinides	44
C-534/11 Arslan.....	44
C-575/11 Nasiopoulos	45
C-648/11 MA a další	46
C-84/12 Koushkaki.....	46
C-86/12 Alopka a další	47
C-87/12 Ymeraga a další	48
C-88/11 Jaoo	48
C-111/12 Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia a další.....	49
C-278/12 PPU Adil.....	50
C-297/12 Filev a Osmani	50
C-378/12 Onuekwere.....	51
C-423/12 Reyes	52
16. Sociální politika.....	52
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	52
C-379/11 Caves Krier Frères	52
C-443/11 Jeltens a další	53
C-538/11 Sax	53
C-45/12 Hadj Ahmed.....	54
C-126/12 Brück	55
C-233/12 Gardella	56
C-253/12 JS	56
18. Vnější vztahy.....	57

19. Celní unie.....	57
C-273/12 Harry Winston	57
20. Společný celní sazebník.....	57
21. Justice a vnitřní věci.....	58
C-170/11 Lippens a další	58
C-419/11 Česká spořitelna	58
C-60/12 Baláž	59
C-144/12 Goldbet Sportwetten.....	59
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců.....	60
C-166/12 Časta.....	60
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika.....	61
24. Principiální a průřezové otázky.....	61
C-617/10 Åkerberg Fransson	61
C-373/12 GIC Cash.....	62
ZAJÍMAVÉ ROZSUDKY VYNESENÉ V ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE V ROCE 2012	63
1. Zemědělství	63
C-544/10 Deutsches Weintor	63
C-113/10, C-147/10 a C-234/10 Zuckerfabrik Jülich a další.....	64
C-390/11 CS AGRO.....	64
C-592/11 Ketelä	65
2. Životní prostředí.....	66
C-204/09 Flachglas Torgau	66
C-182/10 Solvay a další	67
C-41/11 Inter-Environnement Wallonie a Terre wallonne	68
C-567/10 Inter-Environnement Bruxelles	69
C-1/11 Interseroh Scrap and Metals Trading	70
C-121/11 Pro-Braine a další	70
C-43/10 Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias a další.....	71
3. Dopravní politika	72
C-419/10 Hofmann.....	72
C-321/11 Rodríguez Cachefeiro a Martínek-Reboredo Varela-Villamor	73
C-581/10 a C-629/10 Nelson a další	74
C-136/11 Westbahn Management.....	75
C-410/11 Espada Sánchez a další	76
4. Energetická politika	76
5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)	77
6. Ochrana osobních údajů	77
C-119/12 Probst	77
7. Veřejné zakázky.....	78
C-599/10 SAG ELV Slovensko a další	78
C-615/10 Insinööritoimisto InsTiimi.....	79
C-218/11 Edukövízig a Hochtief Construction	80

C-465/11 Forposta (dříve Praxis) a ABC Direct Contact.....	81
C-159/11 Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce.....	81
8. Státní podpory.....	82
9. Hospodářská soutěž	82
C-17/10 Toshiba a další	82
C-209/10 Post Danmark	83
C-226/11 Expedia	84
10. Daně a finanční trh.....	85
C-220/11 Star Coaches.....	85
C-248/11 Nilas další.....	86
C-19/11 Gelll.....	87
C-318/10 SIAT.....	88
C-591/10 Littlewoods Retail Ltd a další.....	89
C-392/11 Field Fischer Waterhouse.....	89
C-300/10 Marques Almeida.....	90
C-165/11 Profitube	91
C-35/11 Test Claimants in the FII Group Litigation.....	91
11. Svoboda poskytování služeb a usazování	92
C-461/10 Bonnier Audio	92
12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví).....	93
C-277/10 Luksan.....	93
C-360/10 SABAM	94
C-604/10 Football Dataco a další.....	95
C-135/10 SFC Consorzio Fonografici	96
C-162/10 Phonographic Performance	97
C-190/10 Génesis.....	97
C-406/10 SAS Institute.....	98
C-307/10 The Chartered Institute of Patent Attorneys	99
C-5/11 Donner	100
C-128/11 UsedSoft	101
C-171/11 Fra.bo	102
C-130/11 Neurim Pharmaceuticals.....	102
C-213/11, C-214/11 a C-217/11 Fortuna a další.....	103
C-308/11 Chemische Fabrik Kreussler	104
C-385/10 Elenca.....	105
C-173/11 Football Dataco a další.....	105
C-149/11 Leno Marken	106
13. Volný pohyb kapitálu.....	107
C-578/10 a C-580/10 Van Putten a další	107
C-39/11 VBV-Vorsorgekasse	108
14. Ochrana spotřebitele.....	108
C-134/11 Blödel-Pawlik.....	109
C-453/10 Pereničová a Perenič.....	109
C-472/10 Invitel	110
C-618/10 Banco Español de Crédito	111
C-49/11 Content Services.....	112

C-602/10 SC Volksbank Romania	113
C-559/11 Pelckmans Turnhout	113
C-428/11 Purely Creative a další	114
15. Volný pohyb osob	115
C-7/10 a C-9/10 Kahveci a Inan	115
C-83/12 PPU Vo.....	116
C-620/10 Kastrati a další	117
C-348/09 I.....	117
C-606/10 ANAFE	118
C-172/11 Erny	118
C-278/12 PPU Adil	119
C-71/11 a C-99/11 Y a Z.....	119
C-83/11 Rahman a další	120
C-147/11 a C-148/11 Czop a Punakova	121
C-179/11 Cimade a GISTI.....	122
C-249/11 Byankov	122
C-502/10 Singh	123
C-245/11 K.....	123
C-40/11 Iida.....	124
C-461/11 Radziejewski	124
C-277/11 MM	125
C-356/11 a C-357/11 O a S.....	125
C-430/11 Sagor.....	126
C-364/11 Abed El Karem El Kott	127
16. Sociální politika.....	128
C-282/10 Dominguez.....	128
C-586/10 Küçük.....	129
C-393/10 O'Brien.....	129
C-571/10 Kamberaj.....	130
C-141/11 Hörnfeld	131
17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	131
C-347/10 Saleminck	131
C-611/10 a C-612/10 Hudzinski a Wawrzyniak	132
C-137/11 Partena	133
C-367/11 Prete	133
C-379/11 Caves Krier Frères	134
18. Vnější vztahy.....	135
19. Celní unie.....	135
C-333/11 Febetra	135
C-533/10 CIVAD	136
C-262/10 Döhler Neuenkirchen	137
C-28/11 Eurogate Distribution	138
C-438/11 Lagura Vermögensverwaltung.....	138
20. Společný celní sazebník.....	139
21. Justice a vnitřní věci.....	139
C-292/10 G.....	139

C-523/10 Wintersteiger.....	140
C-92/12 PPU Health Service Executive	141
C-514/10 Wolf Naturprodukte	141
C-192/12 PPU West.....	142
C-527/10 ERSTE Bank Hungary	142
C-154/11 Mahamdia	143
C-42/11 Lopes da Silva Jorge.....	143
C-619/10 Trade Agency.....	144
C-170/11 Lippens a další.....	145
C-190/11 Mühlleitner.....	145
C-133/11 Folien Fischer a Fofitec	146
C-456/11 Gothaer Allgemeine Versicherung a další.....	146
C-215/11 Szyrocka.....	146
C-325/11 Alder a Alder	147
22. Právo institucí a jejich zaměstnanců.....	148
C-558/10 Bourges-Maunoury a Heintz	148
C-199/11 Otis a další.....	148
23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika.....	149
24. Principiální a průřezové otázky.....	149
C-370/12 Pringle.....	150
C-579/11 Grande Área Metropolitana do Porto.....	150
ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	152
PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ PRO PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA	152
Co je EU Pilot	152
Postup řízení	153
Vývoj v roce 2012.....	153
PRŮBĚH ŘÍZENÍ PRO PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA.....	154
Řízení podle čl. 258 SFEU	154
Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU.....	156
ÚLOHA VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA.....	157
ŘÍZENÍ PRO PORUŠENÍ POVINNOSTI VEDENÁ PROTI ČR	158
Celkový přehled	158
Vývoj v roce 2012.....	159
Aktuální stav	162
PŘEHLED ŘÍZENÍ DOPOSUD VEDENÝCH PROTI ČESKÉ REPUBLICE PŘED SOUDNÍM DVOREM EU.....	166
PŘEHLED ŘÍZENÍ PRO PORUŠENÍ POVINNOSTI, V NICHŽ DOŠLO BĚHEM ROKU 2012 K VÝVOJI.....	169
PŘEHLED ŘÍZENÍ PRO PORUŠENÍ POVINNOSTI VEDENÝCH PROTI ČR KE DNI 31. PROSINCE 2012.....	174
ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU.....	177
OBECNĚ K ŘÍZENÍ O ŽALOBÁCH NA NEPLATNOST A NA NEČINNOST.....	177
Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU).....	177
Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU).....	178

ŽALOBY ČR.....	178
T-194/07 ČR proti Komisi (emisní povolenky)	178
T-248/07 ČR proti Komisi (nadlimitní zásoby)	179
T-465/08 ČR proti Komisi (zápočet Phare)	180
INTERVENTCE.....	182
VĚCI, V NICHŽ ČR V ROCE 2012 POŽÁDALA O POVOLENÍ VSTUPU DO ŘÍZENÍ.....	183
Vnější vztahy.....	183
C-658/11 Parlament proti Radě	183
C-28/12 Komise proti Radě	184
C-103/12 a C-165/12 Parlament a Komise proti Radě	185
C-114/12 Komise proti Radě.....	186
C-377/12 Komise proti Radě.....	187
C-399/12 Německo proti Radě	188
Institucionální otázky.....	189
C-427/12 Komise proti Parlamentu a Radě	189
T-12/12 Laboratoires CTRS proti Komisi.....	190
T-301/12 Laboratoires CTRS proti Komisi.....	191
Jiné.....	192
C-63/12 Komise proti Radě.....	192
C-66/12 Rada proti Komisi	193
T-306/12 Spirlea proti Komisi.....	193
T-296/12 Health Food Manufacturer's Association a další proti Komisi	194
OSTATNÍ VĚCI, V NICHŽ ČR FIGUROVALA KE DNI 31. 12. 2012 JAKO VEDLEJŠÍ ÚČASTNÍK	195
První železniční balíček.....	195
C-473/10 Komise proti Maďarsku	195
C-483/10 Komise proti Španělsku.....	195
C-512/10 Komise proti Polsku.....	196
C-556/10 Komise proti Německu.....	197
C-627/10 Komise proti Slovinsku	198
C-369/11 Komise proti Itálii.....	198
Skupina DPH	199
C-65/11 Komise proti Nizozemsku	199
C-74/11 Komise proti Finsku.....	199
C-85/11 Komise proti Irsku	201
C-86/11 Komise proti Spojenému království	201
C-95/11 Komise proti Dánsku	202
Zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře.....	202
C-189/11 Komise proti Španělsku.....	202
C-193/11 Komise proti Polsku.....	203
C-236/11 Komise proti Itálii.....	204
C-293/11 Komise proti Řecku.....	204
C-296/11 Komise proti Francii.....	204
C-309/11 Komise proti Finsku.....	205
C-450/11 Komise proti Portugalsku	205

Jiné.....	206
C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P Komise a další proti Kadimu	206
C-267/11 P Komise proti Lotyšsku	207
C-274/11 P Španělsko proti Radě a C-295/11 P Itálie proti Radě.....	208
C-280/11 P Rada proti Access Info Europe.....	208
C-292/11 P Komise proti Portugalsku.....	209
T-465/11 Globula proti Komisi.....	210
ŘÍZENÍ UKONČENÁ V ROCE 2012	211
První železniční balíček	211
C-528/10 Komise proti Řecku.....	211
Zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře.....	211
C-473/11 Komise proti Nizozemsku	211
Institucionální otázky	212
T-12/12 Laboratoires CTRS proti Komise	212
Jiné.....	212
C-504/09 P Komise proti Polsku a C-505/09 P Komise proti Estonsku.....	212
C-130/10 Parlament proti Radě	213
C-404/10 P Komise proti Éditions Odile Jacob.....	214
C-610/10 Komise proti Španělsku.....	215
ŘÍZENÍ O POSUDKU	216
DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE.....	217
VÝBOR VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE V ROCE 2012	217
PRACOVNÍ SKUPINA RADY „SOUDNÍ DVŮR“	217
PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY.....	218

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
EP	Evropský parlament
ES	Evropská společenství
ESLP	Evropský soud pro lidská práva
EU	Evropská unie
GA	Generální advokát
JŘ	Jednací řád
NSS	Nejvyšší správní soud
OKP	Odbor komunitárního práva
SES	Smlouva o založení Evropského společenství
SEU	Smlouva o Evropské unii
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
VLZ	Vládní zmocněnec

Pro označení ostatních členských států je používán dvoupísmenný kód ISO (ISO 3166 alpha-2), s výjimkou zkratky EL pro Řecko a UK pro Spojené království, které jsou bez ohledu na uvedené ISO ve vztahu k těmto státům v EU obvykle používány.

Pro označení ministerstev ČR a dalších centrálních orgánů státní správy jsou používány obvyklé zkratky jejich názvů.

ÚVODNÍ SLOVO VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vážení čtenáři,

stalo se již tradicí, že při publikování Zprávy o činnosti pro širokou veřejnost se snažím v několika málo úvodních větách shrnout to nejdůležitější, co se v agendě Soudního dvora EU za uplynulý rok událo, a to jak z pohledu této instituce samotné, tak z pohledu působení České republiky před tímto orgánem Unie.

Podíváme-li se na uplynulý rok očima Soudu, není potřeba o stěžejních událostech příliš přemýšlet: z hlediska praktického fungování Soudního dvora se událostí číslo jedna stalo přijetí nového Jednacího řádu (nabyl účinnosti 1. listopadu 2012). Velmi výrazně byla změněna zejména dosavadní systematika tohoto procesního předpisu, přičemž velký důraz je kladen na řízení o předběžné otázce, jehož objem i význam nabral zejména v posledních letech výrazně na síle. Nový Jednací řád obsahuje rovněž řadu prvků, které by měly napomoci k větší efektivitě, a tedy i rychlejšímu průběhu soudního řízení.

Z hlediska personálního neméně významnou událostí byla pravidelná volba vedení Soudu – pozici předsedy Soudního dvora obhájil Vassilios Skouris, prvně v historii Soudního dvora byl také volen místopředseda Soudu, kterým se na funkční období tří let stal Koen Lenaerts.

Z pohledu působení České republiky přitáhly největší mediální pozornost dvě kauzy z oblasti zemědělství: zaprvé se jednalo o výrazný úspěch České republiky ve věci tzv. nadlimitních zásob, kdy Tribunál zrušil rozhodnutí Evropské komise předepisující České republice zaplatit do rozpočtu EU více jak 300 mil Kč za údajné nadlimitní zásoby vybraných zemědělských komodit k datu přistoupení (a peníze se tedy vrátily do státního rozpočtu) a zadruhé o rozsudek v tzv. kauze Pomazánkové máslo. Obě kauzy ukazují, že obratné využívání prostředků, které řízení před Soudním dvorem EU nabízí, může výrazně přispět k prosazení partikulárních zájmů, jakož i být důležitou pojistkou ve vzájemných vztazích mezi členskými státy na jedné straně a orgány Unie na straně druhé.

Opomenout nelze ani kauzu tzv. slovenských důchodů, kde se postaral o vzrušenou debatu, zejména v kruhu odborné veřejnosti, nález českého Ústavního soudu, vymezující se proti rozsudku Soudního dvora ve věci *Landtová*. Bez ohledu na konkrétní hodnocení tento případ připomíná důležitý prvek ve vztahu unijního a vnitrostátního práva: ústavní soudy členských států jsou na hřišti práva EU hráči stejně tak důležitými, jako Soudní dvůr samotný.

Vážení čtenáři, jsem rád, že Zpráva, kterou máte před sebou, není jenom materiálem, který vláda bere na vědomí, ale slouží též širší odborné veřejnosti, včetně akademické sféry. Dovoluji si Vám tímto popřát inspirativní četbu.

V Praze dne 26. února 2013

A handwritten signature in black ink, reading "Martin Šmuk". The signature is fluid and cursive, with the first name "Martin" and the last name "Šmuk" clearly distinguishable.

KANCELÁŘ VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

V řízeních před Soudním dvorem EU jsou členské státy zastoupeny zmocněnci (viz čl. 19 Statutu Soudního dvora). Zastupování ČR před Soudním dvorem a Tribunálem je zajišťováno vládním zmocněncem pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „VLZ“) na základě usnesení vlády č. 113 ze dne 4. 2. 2004 o Statutu vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Soudním dvorem Evropské unie (dále jen „Statut VLZ“), ve znění usnesení vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010.

Dne 10. 3. 2008 byl do této funkce jmenován usnesením vlády č. 246 JUDr. Martin Smolek, Ph.D., LL.M.

Usnesením vlády č. 435 ze dne 13. 4. 2005 bylo rozhodnuto, že VLZ bude rovněž zajišťovat zastupování ČR před Soudem ESVO.

Usnesením vlády č. 382 ze dne 24. 5. 2010 byla přijata novela Statutu VLZ, kterou bylo reagováno zejména na terminologické změny související se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.

VLZ podle čl. 2 a čl. 8 Statutu VLZ působí při Ministerstvu zahraničních věcí (dále jen „MZV“), konkrétně na odboru komunitárního práva (dále jen „OKP“). OKP se člení na dvě oddělení, a sice OKP 1, které se zabývá agendou obecných otázek unijního práva a agendou vnějších vztahů EU, a OKP 2, které vykonává agendu VLZ, tj. zabývá se všemi záležitostmi týkajícími se zastupování ČR před Soudním dvorem EU (dále jen „Kancelář VLZ“).

Jak vyplývá ze Statutu VLZ, nejsou kompetence VLZ omezeny pouze na zastupování ČR před soudními orgány EU, ale zahrnují rovněž hájení zájmů ČR v prejudiciální (administrativní) fázi řízení s Evropskou komisí (dále jen „EK“) týkajících se možných porušení závazků vyplývajících ze členství v EU, včetně mechanismu EU Pilot.

VLZ zastupuje ČR v těchto řízeních:

- řízení o porušení unijního práva, tzv. infringement,
- řízení o předběžné otázce,
- řízení o posudku,
- řízení, do nichž ČR vstupuje jako vedlejší účastník, tzv. intervence, či
- řízení o přímé žalobě ČR na neplatnost aktů vydaných orgánem EU, popř. na nečinnost orgánů EU.

Pravidelnou agendu VLZ představuje zejména zastupování ČR v řízení o předběžné otázce a v řízení o porušení unijního práva. Z praktických důvodů zajišťují v rámci Kanceláře VLZ uvedenou agendu dvě stálé pracovní skupiny (dále jen „PS pro předběžné otázky“ a „PS pro infringementy“).

Zajištění zastupování ČR před Soudním dvorem EU a před EK obstarávají v Kanceláři VLZ pracovníci, jejichž stručný profil, včetně kontaktních údajů, naleznete na konci této Zprávy.

Kancelář VLZ využívá pravidelně také služeb stážistů, kterým na tomto místě náleží díky za kvalitně odváděnou práci.

VLZ je v jeho činnosti nápomocen Výbor vládního zmocněnce (dále jen „Výbor VLZ“) složený ze zástupců jednotlivých ústředních orgánů státní správy, v jejichž čele je člen vlády, a rovněž ze zástupců dalších orgánů (např. ÚV, ČNB a ÚOHS). Jde o mezirezortní poradní a konzultační orgán, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů.

VLZ na pravidelných setkáních Výboru VLZ informuje o aktuálních řízeních, jež před Soudním dvorem probíhají, o důležitých rozsudcích a stanoviscích generálních advokátů a také o řízeních o porušení unijního práva vedených proti ČR. Výbor VLZ je fórem, kde dochází k výměně názorů mezi jednotlivými resorty, což umožňuje formulovat stanoviska ČR s přihlédnutím ke všem relevantním zájmům, které mohou v dané oblasti existovat.

Prostřednictvím členů Výboru VLZ také dochází ke komunikaci mezi VLZ a příslušnými ministerstvy, eventuálně jinými ústředními orgány státní správy nebo jimi podřízenými orgány při zpracování vyjádření ČR v jednotlivých typech řízení. Postup při zpracování vyjádření ČR probíhá v zásadě takto: VLZ informuje příslušného člena Výboru VLZ, do jehož působnosti daná problematika spadá, o zahájení řízení, ať již před soudními orgány EU nebo ze strany EK, příp. též doporučí vhodný postup v daném řízení. Na základě odezvy, resp. podkladů daného resortu, vypracuje VLZ ve spolupráci s resortem vyjádření ČR, které je po odsouhlasení příslušným resortem zasláno soudnímu orgánu nebo EK.

Komunikace probíhá buď přímo nebo prostřednictvím zvláštní databáze spravované VLZ (tzv. databáze ISAP).

V roce 2012 se výbor scházel pravidelně, přibližně jednou za měsíc.

VLZ může také využít možnosti získat informace od právnických či fyzických osob na základě zákona č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „zákon č. 186/2011 Sb.“).

SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÉ UNIE V ROCE 2012 A VÝHLED DO BUDOUCNA

Soudní dvůr EU je jedním ze základních orgánů Evropské unie, jehož úkolem je především dbát na jednotný výklad unijního práva a rozhodovat spory v oblastech vymezených základními smlouvami (viz především čl. 19 SEU a čl. 251 až 281 SFEU). Soudní dvůr EU (dříve neformálně označovaný jako Evropský soudní dvůr) je v současné době zastřešujícím označením pro tři soudní instance: Soudní dvůr, Tribunál (dříve Soud prvního stupně) a Soud pro veřejnou službu. Existence Soudního dvora a Tribunálu je zakotvena přímo v základních smlouvách (čl. 19 SEU), zatímco Soud pro veřejnou službu vznikl jako specializovaný soud v roce 2005 na základě rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. 11. 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie, za využití bývalého článku 225a SES, resp. 140b SESAE. Posledně jmenovaný soud převzal agendu řešení zaměstnaneckých sporů mezi institucemi EU a jejich zaměstnanci, jež do té doby vykonával Soud prvního stupně.

Soudní dvůr je v současné době složen z 27 soudců (jeden za každý členský stát) a z 8 generálních advokátů, jejichž úlohou je poskytovat Soudnímu dvoru nezávislá stanoviska v řízeních před konečným rozhodnutím ve věci. Tribunál je též složen z 27 soudců navržených vždy za každý jednotlivý členský stát, Soud pro veřejnou službu je pak tvořen 7 soudci.

Vedle těchto tří soudních instancí je třeba k unijním soudům v širším slova smyslu počítat též Soudní dvůr Evropského sdružení volného obchodu (*EFTA Court*; dále jen „Soud ESVO“), jehož význam pro členské státy je nicméně velmi omezený.

Členské státy požívají před unijními soudy výjimečného postavení, a to nejen ve smyslu privilegovaných žalobců podle čl. 263 SFEU. Mohou vstupovat do jakýchkoli řízení a svými vyjádřeními ovlivňovat konečnou podobu soudních rozhodnutí (viz čl. 23 a 40 Statutu Soudního dvora).

V roce 2012 došlo k významným změnám předpisů upravujících činnost Soudního dvora EU, když byl novelizován jeho Statut a došlo k přijetí nového Jednacího řádu Soudního dvora.

Novela Statutu Soudního dvora EU je obsažena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 741/2012 ze dne 11. srpna 2012. Mezi nejvýznamnější změny patří vytvoření funkce místopředsedy Soudního dvora, zvýšení počtu soudů zasedajících ve velkém senátu Soudního dvora na 15 a změna způsobu jejich určení a vytvoření možnosti jmenovat ke specializovaným soudům (zatím tedy k Soudu pro veřejnou službu) přechodné soudce, kteří mohou nahradit dočasně indisponované soudce.

Nový Jednací řád Soudního dvora je účinný od 1. listopadu 2012. Obsahuje mnohem podrobnější úpravu procesních pravidel zohledňující různé typy řízení, která před Soudním dvorem probíhají. Velký důraz byl věnován pravidlům týkajícím se řízení o předběžné otázce, jejichž samostatnou úpravu předchozí Jednací řád navzdory zásadnímu významu tohoto typu řízení neobsahoval.

Z hlediska personálního obsazení připadala na rok 2012 pravidelná obměna části soudců a generálních advokátů Soudního dvora, zároveň byli jmenováni nástupci několika odstoupivších soudců. V této souvislosti byl využíván zvláštní výbor (tzv. soudcovský panel) dle čl. 255 SFEU, jehož úkolem je hodnocení odborné úrovně navržených kandidátů a jejich vhodnosti pro výkon náročné funkce.

K Soudnímu dvoru byli v rámci pravidelné obměny jmenováni soudci Alexander Arabadžev (BG), Georgie Arestis (CY), Maria Berger (AT), Jean-Claude Bonichot (FR), José Luís Da Cruz Vilaça (PT), Carl Gustav Fernlund (SE), Egidijus Jarašiūnas (LT), Egil Levits (LV), Jiří Malenovský (CS), Alexandra Prechal (NL), Antonio Tizzano (IT), Christopher Vajda (UK) a Thomas von Danwitz (DE) a generální advokáti Yves Bot (FR), Paolo Mengozzi (IT), Nils Wahl (SE) a Melchior Wathelet (BE). K Tribunálu byli za odstoupivší soudce jmenováni Guido Berardis (IT) a Eugène Buttigieg (MT).

Vzhledem k tomu, že mandát české soudkyně u Tribunálu vyprší 31. srpna 2013, proběhlo v roce 2012 výběrové řízení na kandidáta na tuto funkci (podle Pravidel přijatých v této souvislosti vládou v roce 2011). Toto výběrové řízení nebylo do konce roku 2012 uzavřeno.

ŘÍZENÍ O PŘEDBĚŽNÉ OTÁZCE

Úkolem této kapitoly je poskytnout obecné informace o charakteru řízení o předběžné otázce, o tom, jak se do tohoto řízení v roce 2012 zapojila ČR a jaké zajímavé rozsudky byly v roce 2012 Soudním dvorem v rámci tohoto typu řízení vyneseny. Oddíly věnované vyjádřením ČR a zajímavým rozsudkům jsou členěny do tematických okruhů, v rámci kterých jsou jednotlivá řízení o předběžné otázce Kanceláří VLZ ze statistických a pracovně-organizačních důvodů monitorována.

K povaze řízení o předběžné otázce

Soudy členských států se na základě čl. 267 SFEU mohou obracet na Soudní dvůr s otázkami výkladu či platnosti unijního práva, jež potřebují pro svá rozhodnutí. Z pohledu konstrukce právního řádu EU se jedná o nejdůležitější soudní řízení.¹ V souladu s článkem 23 Statutu Soudního dvora dostávají vlády členských států EU oznámení o všech řízeních o předběžné otázce. Vedle originálů předkládacích usnesení nebo jejich shrnutí jsou jim v souladu s čl. 104 odst. 1 Jednacího řádu Soudního dvora (dále jen „JŘ Soudního dvora“) doručovány také jejich překlady do úředního jazyka členského státu. Na základě těchto informací o řízení o předběžné otázce se vlády členských států mohou rozhodnout, zda do řízení jako účastník vstoupí či nikoliv.² Nemusí osvědčovat žádný právní zájem.

Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Soudní dvůr obecnou pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách i v oblasti prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Součástí obecného právního režimu se staly také oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Přechodná ustanovení však stanoví, že se tato plná pravomoc uplatní teprve pět let po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.³ Obecná pravomoc Soudního dvora se nyní týká též vízové, azylové a přistěhovalecké politiky a jiných politik týkajících se pohybu osob.

Soudní dvůr se může vyslovovat též k Listině základních práv EU, která má dle čl. 6 odst. 1 SFEU stejnou právní sílu jako Smlouvy.

¹ K řízení o předběžné otázce srov. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005).

² K dalším účastníkům řízení o předběžné otázce srov. čl. 23 Statutu, popř. M. Bobek, J. Komárek, J. Passer, M. Gillis, *Předběžná otázka v komunitárním právu* (Linde 2005), s. 288-291.

³ Protokol č. 36 o přechodných ustanoveních, článek 10. Je stanoveno, že jako přechodné opatření zůstávají pravomoci Soudního dvora stejné ohledně aktů v oblasti policejní a justiční spolupráce přijatých před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost. Použitelnost tohoto přechodného opatření končí pět let ode dne vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

Jedinou oblastí zůstávající mimo přezkumnou pravomoc Soudního dvora je společná zahraniční a bezpečnostní politika (SZBP), která se na základě hlavy V SEU řídí zvláštními pravidly a specifickými postupy. Soudní dvůr není v souladu s čl. 275 SFEU příslušný k přezkumu těchto ustanovení ani aktů přijatých na jejich základě, se dvěma výjimkami: 1) je příslušný k přezkumu vymezení rozsahu pravomocí EU a SZBP, jejíž provádění se nesmí dotknout výkonu pravomocí Unie a rozsahu pravomocí orgánů pro výkon výlučných a sdílených pravomocí EU; 2) má pravomoc rozhodovat o žalobách na neplatnost směřujících proti rozhodnutím, jimiž se stanoví omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám, přijatým Radou například v rámci boje proti terorismu (zmrazení aktiv).

Řízení o předběžné otázce se týká též aktů přijatých institucemi nebo jinými subjekty EU, jež jsou v důsledku toho začleněny do práva EU, a které může Soudní dvůr vykládat a podrobovat přezkumu platnosti na žádost vnitrostátních soudů, aby jim umožnil ověřit soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem. Všechny předběžné otázky jsou Soudním dvorem zasílány příslušné osobě k tomu zmocněné členským státem.

VLZ je osobou příslušnou přijímat za ČR dokumentaci zasílanou Soudním dvorem k předběžným otázkám. Ke všem předběžným otázkám zpracuje VLZ analýzu v podobě shrnující tabulky, kterou následně zašle rezortům, do jejichž gesce řešená problematika spadá, aby tyto mohly kvalifikovaně zvážit, zda by bylo v daném případě účelné, aby se ČR vyjádřila. Podrobná analýza je prováděna také ve fázi po vyjádření ostatních účastníků v řízení, protože i v této fázi se mohou objevit nové skutečnosti podstatné pro případné vyjádření ČR.

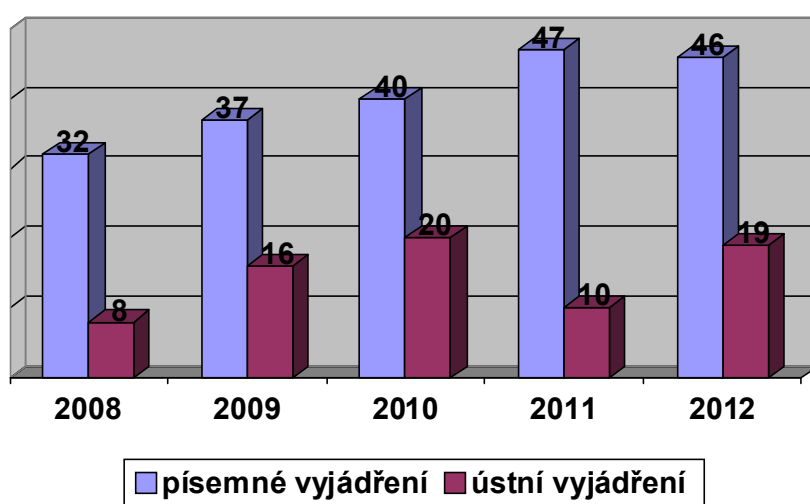
Již od roku 2004 jsou všechny dokumenty vztahující se k řízení o předběžné otázce v Kanceláři VLZ elektronicky zpracovávány a následně distribuovány rezortům prostřednictvím databáze ISAP. V případech, kde příslušný resort vyhodnotí určitou předběžnou otázku jako důležitou s ohledem na možné budoucí dopady na aplikaci práva EU v ČR, je ve spolupráci s VLZ zpracováno písemné nebo ústní vyjádření (podle fáze), které je následně předloženo Soudnímu dvoru, resp. před Soudním dvorem předneseno.

K účasti vládního zmocněnce na řízení o předběžné otázce v roce 2012

Kancelář VLZ obdržela v roce 2012 cca 630 podání v cca 420 řízeních o předběžné otázce. Ke každému podání byla vypracována analýza. Z uvedeného počtu řízení se ČR aktivně zapojila do celkem 62, a to buď v podobě písemného vyjádření nebo

ústního vystoupení, případně obojího.⁴ Důvodem pro vyjádření ČR v jednotlivých řízeních byla zejména důležitost položených předběžných otázek pro legislativní a aplikační praxi v ČR a zájem na prosazení výkladu aplikovaného v ČR. Ve 46 případech bylo Soudnímu dvoru zasláno písemné vyjádření a v 19 případech se ČR prostřednictvím VLZ účastnila ústního jednání, v několika případech se ČR zapojila do obou fází řízení. V posledních letech můžeme sledovat trend postupného nárůstu aktivity ČR v řízení o předběžné otázce.

Přehled vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v letech 2008 - 2012

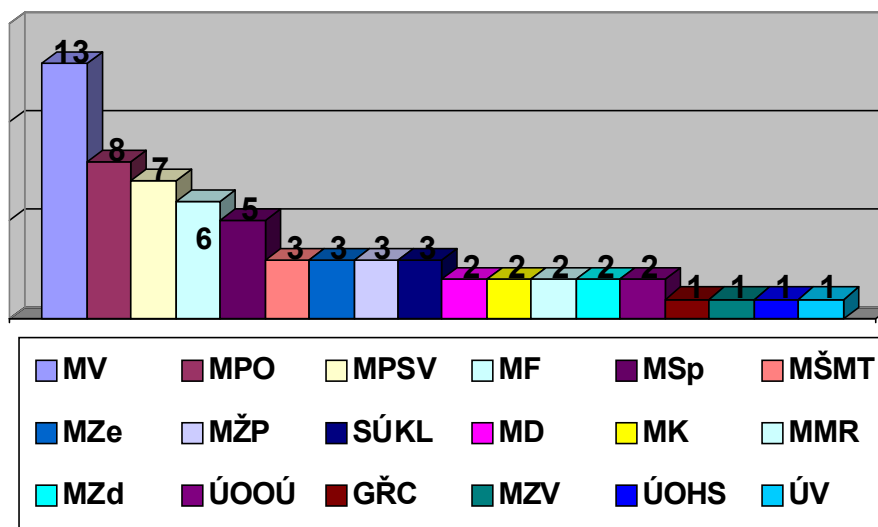

Vyjádření směřovala nejčastěji do oblasti obecných principů práva EU, volného pohybu zboží, služeb a osob, soudní příslušnosti, hospodářské soutěže, sociálního zabezpečení, celních otázek, ochrany spotřebitele, ochrany osobních údajů a ochrany životního prostředí.

Jelikož má každé řízení o předběžné otázce svůj příslušný vnitrostátní hlavní gesční resort, lze vyjádření ČR v roce 2012 srovnat také z hlediska podílu jednotlivých gestorů na celkovém počtu zpracovaných vyjádření.

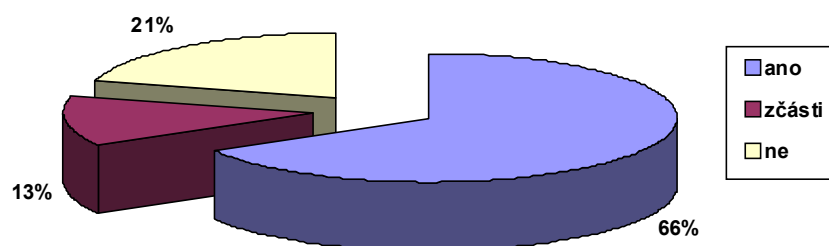
⁴ Rozhodným datem je datum předložení vyjádření (popř. účasti ČR na ústním jednání). Pokud tedy bylo zahájené řízení o předběžné otázce oznámeno ČR před 31. 12. 2012, ale k předložení písemného vyjádření došlo až po tomto datu, není v uvedeném přehledu zahrnuto.

Přehled vyjádření ČR v řízení před Soudním dvorem v roce 2012 podle gestorů

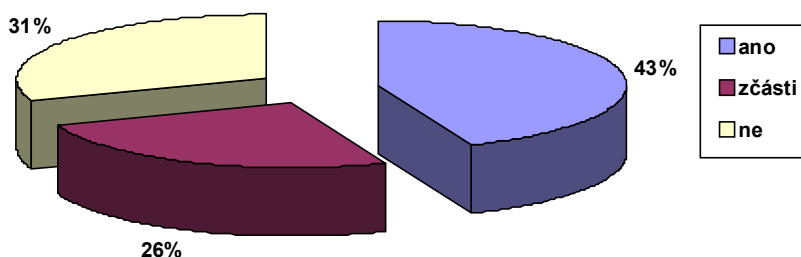

Pro účely získání zpětné vazby pro svou činnost monitoruje Kancelář VLZ, jakou odezvu nacházejí vyjádření VLZ v řízení o předběžné otázce v rozsudcích Soudního dvora a stanoviscích generálních advokátů. Výsledkem jsou následující grafy zohledňující vyjádření ČR za období od přistoupení ČR k EU až do 31. 12. 2012, v nichž již bylo vydáno stanovisko generálního advokáta nebo vyneseno rozsudek.

Soulad vyjádření ČR s rozsudky Soudního dvora

Soulad vyjádření ČR se stanovisky generálních advokátů

Shrnutí vyjádření ČR v řízení o předběžné otázce v roce 2012

Následuje přehled řízení, ve kterých ČR předložila v roce 2012 písemné vyjádření anebo se účastnila ústního jednání.⁵

1. Zemědělství

20 zahájených řízení (společná pravidla pro režim přímých podpor, ochrana zvířat během přepravy a převoz zvířat v zájmovém chovu, společná organizace trhů a dávky z výroby v odvětví cukru, ochrana odrůd Společenství, režim vývozních náhrad, hygiena a označování potravin, organizace trhu s vínem, restrukturalizační podpora ze SZIF atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-544/10 *Deutsches Weintor*

Všeobecné informace o případu

Žalobce je výrobcem vín, která označuje „jemná edice“ s dodatkem „mírná kyselost“, „Edice jemně stravitelné“, resp. „Edice jemné – mírná kyselost/dobře stravitelné“. Sporná je otázka, zda „dobře stravitelné“ je zdravotním tvrzením ve smyslu nařízení č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Na alkoholických nápojích totiž zdravotní tvrzení uváděna být nesmějí.

⁵ Případy jsou řazeny vzestupně dle spisových značek, pořadí nemusí nutně odrážet posloupnost, v jaké případy přicházely k VLZ.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 19. ledna 2012 byl v návaznosti na písemné vyjádření hájen názor, že se v daném případě nejedná o zdravotní tvrzení. Pouhá informace o tom, že nápoj dobře projde trávicím ústrojím, není informací o tom, že konzumace nápoje povede ke zlepšení fungování trávicího ústrojí, resp. zdravotního stavu vůbec. Vzhledem k roli, kterou v současné době hraje označování výrobků, je třeba vykládat nařízení restriktivně.

C-390/11 CS AGRO

Všeobecné informace o případu

Společnost CS AGRO jakožto pěstitel cukrové řepy požádala Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) o restrukturalizační podporu pro hospodářský rok 2008/2009. Základní podmínkou pro její poskytnutí je dle nařízení č. 320/2006 závazek pěstitele přestat dodávat cukrovou řepu podléhající kvótě cukrovarnickému podniku, s nímž uzavřel smlouvu o dodávkách v předchozím hospodářském roce. CS AGRO má uzavřenou s cukrovarem dlouhodobou smlouvu o dodávkách na roky 2007-2013, na jejímž základě mají být každoročně uzavírány smlouvy na konkrétní hospodářský rok. CS AGRO splnění uvedené podmínky dokládala čestným prohlášením, že v hospodářském roce 2008/2009 cukrovou řepu nebude pěstovat a smlouvu na tento rok s cukrovarem neuzavře. SZIF ale požadoval doklad o změně nebo ukončení dlouhodobé smlouvy, neboť bez ohledu na předložené čestné prohlášení stále existoval soudně vymahatelný závazek pěstitele dodávky v daném hospodářském roce uskutečnit. Podstatou položených otázek je, kterým způsobem může být požadovaný závazek doložen a jaké má případné přiznání podpory důsledky pro soukromoprávní smluvní závazek.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 28. června 2012 bylo v návaznosti na písemné vyjádření zdůrazněno, že účelem nařízení bylo uzavření, resp. omezení činnosti nerentabilních cukrovarů, ale rozhodnutí, resp. posouzení vlastní situace mělo zůstat na cukrovaru. Nelze mít za to, že by žádost o podporu pěstitele měla za následek neplatnost stávající smlouvy tohoto pěstitele s cukrovarem. Takový důsledek by byl závažným důsledkem do práva na vlastnictví cukrovaru a musel by být v nařízení explicitně uveden a velmi dobře odůvodněn.

C-401/11 Soukupová

Všeobecné informace o případu

Paní Soukupová požádala o zařazení do programu Předčasné ukončení provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele. Státní zemědělský intervenční fond její žádost zamítl, neboť podmínkou pro přiznání nároku je dle nařízení č. 1257/1999 mimo jiné to, že žadatel dosud nedosáhl „obvyklého věku pro odchod do důchodu“, avšak žadatelka již v době podání žádosti věku potřebného pro přiznání starobního důchodu dosáhla. Paní Soukupová namítá, že je tímto přístupem diskriminována vůči mužům nebo ženám, které vychovaly méně dětí, neboť u nich podle české právní úpravy dojde k dosažení důchodového věku později, tudíž mají více času na podání žádosti o zařazení do předmětného programu.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 28. června 2012 byl v návaznosti na písemné vyjádření dále hájen názor, že poskytování uvedené podpory jen osobám, které dosud nedosáhly důchodového věku, odpovídá účelu nařízení, tedy motivovat k předčasnému odchodu ty zemědělce, kteří nemají krom zemědělství jiný zdroj prostředků pro živobytí. U osob, které již dosáhly důchodového věku, tento účel není naplněn, neboť tyto osoby mají možnost finančního zajištění při ukončení zemědělské činnosti. Proto nelze mít za to, že osoby, které již dosáhly důchodového věku, jsou z hlediska nařízení ve stejné pozici jako osoby, které dosud důchodového věku nedosáhly.

C-592/11 Ketelä

Všeobecné informace o případu

Pan Ketelä byl v letech 2004 až 2009 členem představenstva, jednatelem a vlastníkem 30 % akcií v akciové společnosti, jejímž předmětem činnosti byl mimo jiné chov prasat. Následně prodal své akcie a v prosinci téhož roku zažádal o podporu pro zahájení činnosti mladých zemědělců, protože založil na rodičovském statku zemědělský podnik. Podpora se na základě nařízení č. 1698/2005 poskytuje osobám, které jsou mladší 40 let a zahajují poprvé činnost v zemědělském hospodářství jako vedoucí. Podpora byla panu Ketelä přiznána, později však bylo zastaveno její vyplácení. Je otázkou, zda lze pokládat jeho současnou situaci za první zahájení zemědělského hospodářství na pozici vedoucího navzdory dřívější činnosti v tomto oboru.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 14. března 2012 odesláno vyjádření hájící stanovisko, že předchozí majetková účast ve společnosti, která se zabývá zemědělskou činností,

nebrání poskytnutí podpory pro mladé zemědělce. Prvním zahájením činnosti v zemědělském hospodářství v pozici vedoucího je dle podmínek nařízení č. 1698/2005 okamžik, kdy mladý zemědělec předloží vlastní vizi rozvoje svých zemědělských činností, které je schopen z důvodu dostatečné míry rozhodovacích pravomocí uskutečnit. Majetková účast není sama o sobě dostačujícím faktorem pro přiznání uvedené podpory, tedy ani překážkou pro budoucí přiznání této podpory.

C-299/12 Green – Swan Pharmaceuticals CR

Všeobecné informace o případu

Společnost GREEN - SWAN PHARMACEUTICALS ČR, a.s., („GS“) uvedla v ČR do oběhu potravinu – doplněk stravy GS Merilin před 1. 1. 2005 (ochranná známka ve znění "GS Merilin" byla zapsána 29. 10. 2003). Tento výrobek byl později uváděn na trh s tvrzením na obalu: *"Přípravek obsahuje navíc vápník a vitamín D₃, které napomáhají snižovat riziko vzniku osteoporózy a zlomenin"*. Je otázkou, zda lze takové tvrzení považovat za tvrzení o snížení rizika onemocnění podle nařízení č. 1924/2006 (jehož užívání podléhá zvláštním podmínkám), když neobsahuje výslovnou zmínku, že snížení rizika onemocnění je významné. Rovněž je otázkou, zda užívání tohoto tvrzení spadá do výjimky v rámci přechodných opatření, která se týkají produktů označených ochrannou známkou existující před 1. lednem 2005.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 1. října 2012 byl zastáván názor, že není nutná výslovná zmínka o významném snížení rizika onemocnění. Podstatné je, jak dané tvrzení vnímá průměrný spotřebitel ohrožený uvedenou nemocí, přičemž takový spotřebitel bude v zásadě každé tvrzení týkající se možného snížení rizika v souvislosti s tímto onemocněním vnímat významně. Přechodná ustanovení dle směrnice se týkají jen označení existujících před 1. lednem 2005, která jsou způsobilá odlišit předmětný produkt od jiných produktů, nikoli samotný produkt nebo tvrzení, kterým bude označen takový výrobek v budoucnu.

2. Životní prostředí

10 zahájených řízení (podpora využívání energie z obnovitelných zdrojů, směrnice o nebezpečných látkách, posuzování vlivů na životní prostředí, poskytování informací o životním prostředí, systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, integrovaná prevence a omezování znečištění, GMO atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-416/10 *Križan a další*

Všeobecné informace o případu

Případ má dva aspekty: první se týká vztahu mezi nejvyšším soudem, potažmo jinými obecnými soudy, a ústavním soudem, pokud jde o oprávnění obecných soudů podat předběžnou otázku v záležitosti, která byla již rozhodnuta ústavním soudem; druhá, na rozdíl od první judikaturou dosud neřešený, se týká otázky souladu systému EIA, který se uplatňuje na Slovensku s právem EU – zejména je důležité určení, zda je formální prodlužování platnosti EIA vydané k určitému projektu (v předmětném případě, jde o EIA k územnímu plánu) v souladu se směrnicí EIA. V ČR nemá EIA omezené časové účinky, není tedy ani formálně prodlužována, současně není ale ani revidována v závislosti na každé změně v územním plánu.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 17. ledna 2012 byl v návaznosti na písemné vyjádření dále hájen názor, že směrnice EIA není na danou věc použitelná s ohledem na zásadu zákazu retroaktivity (schvalování záměru bylo zahájeno před přistoupením Slovenska k EU). Vystoupení se vymezovalo proti požadavku Komise, aby prodloužení platnosti stanoviska EIA bylo podmíněno jeho souladem se směrnicí EIA ve znění platném v okamžiku prodloužení.

C-420/11 *Leth*

Všeobecné informace o případu

Paní Leth bydlí v bezpečnostní zóně letiště Vídeň-Schwechat. V roce 1989 (tedy před vstupem AT do EU) bylo povoleno prodloužení startovací a přistávací dráhy tohoto letiště a k realizaci stavby bylo přistoupeno bez provedení posouzení vlivů na životní prostředí. Paní Leth se domáhá zaplacení částky 120 000 EUR z důvodu snížení hodnoty jejího pozemku způsobeného hlukem z provozu letiště. Předkládající soud připomíná rozsudek C-201/02 *Wells*, z něhož plyne, že členské státy jsou povinny nahradit škodu, která vznikla z důvodu neprovedení posouzení vlivů na životní prostředí. V Rakousku je však zčásti zastáván názor, že sousedé jsou v řízeních o posuzování vlivů na životní prostředí chráněni pouze tehdy, pokud jsou záměrem omezeni ve svém vlastnictví nebo jiných věcných právech ve své podstatě, tedy nikoli pouze na majetku. Pouhé snížení hodnoty by tedy na základě výše uvedeného nemělo pod tuto ochranu vlastnictví spadat. Pouze pokud jsou běžné užívání věci nebo využitelnost zcela vyloučeny, lze situaci posuzovat, jako by se jednalo o zničení podstaty.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 17. října 2012 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření dále hájen názor, že snížení hodnoty majetku není předmětem ochrany dle směrnice EIA. I pokud by tomu tak však bylo, pak bude scházet příčinná souvislosti mezi vzniklou škodou a porušení unijního práva členským státem, jelikož neprovedení posouzení vlivů na životní prostředí neznamena, že by bývalo nedošlo k realizaci stavby. Nelze porovnat závadný stav se stavem, který by nastal, kdyby k tomuto porušení nedošlo. Nejprve by tedy bylo třeba dosáhnout zrušení původního rozhodnutí, poté dodatečného řádného provedení EIA a vydání nového rozhodnutí na tomto základě a teprve poté by bylo možné domáhat se náhrady škody s ohledem na porovnání zrušeného a nového rozhodnutí (a jejich rozdílných dopadů).

C-301/12 Cascina Tre Pini

Všeobecné informace o případu

Cascina Tre Pini je majitelkou pozemků zahrnutých do oblasti, která byla vyhlášena lokalitou významnou pro Společenství (LVS), a usiluje o vyřazení těchto pozemků z chráněné oblasti (příčemž mj. argumentuje tím, že – zjednodušeně řečeno – se daná oblast v mezidobí stejně stala silně znečištěnou, není tedy co chránit). Úsilí Cascina Tre Pini nicméně doposud nevedlo ke kýženému výsledku. Na tomto pozadí předkládá italský soud Soudnímu dvoru poněkud nestandardně nejen vlastní předběžné otázky, ale i otázky formulované účastníky řízení (zjednodušeně řečeno jde o to, zda se jednotlivec může domoci revize vymezení LVS, pokud ano, pak v jakém rozsahu takovým nárokem disponuje, s ohledem na směrnici 92/43).

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 4. října 2012 zasláno vyjádření, v němž je hájen názor, že se jednotlivec nemůže účinně domáhat zrušení (či omezení) klasifikace určité lokality jako lokality zvláštní ochrany. Kromě toho byl vyjádřen názor, podle něhož je čl. 9 směrnice (věta „*V této souvislosti může být zvažováno zrušení klasifikace určité lokality jako zvláštní oblasti ochrany v případě, kde je to zabezpečeno přírodním vývojem zjištěným jako výsledek sledování podle článku 11*“) nutno vykládat tak, že umožňuje zrušení klasifikace určité lokality jako zvláštní oblasti ochrany pouze v případě, že je to odůvodněno aktuálním přírodním vývojem dané lokality, nastalým navzdory aplikaci patřičných ochranných opatření, a vylučuje zrušení klasifikace dané lokality jako zvláštní oblasti ochrany z důvodů hospodářských, sociálních či kulturních, popřípadě z důvodů regionálních a místních charakteristik.

3. Dopravní politika

7 zahájených řízení (odpovědnost leteckého přepravce, práva a povinnosti cestujících v železniční dopravě, harmonizace sociálních předpisů v silniční dopravě atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-277/12 Koninklijke Luchtvaart Maatschappij a TUI Airlines Nederland

Všeobecné informace o případu

Spory v původních řízeních se týkají zpoždění letů o 6,5 hodiny. Cestující si stěžovali u nizozemských orgánů na skutečnost, že se letecké společnosti zdráhají nahradit škodu vzniklou zpožděním. Předmětem sporu jsou rozhodnutí, kterými dotčený správní orgán přikazuje leteckým společnostem provedení čl. 7 nařízení č. 261/2004 upravujícího náhradu škody cestujícím v letecké dopravě pod donucovací pokutou. Výše donucovací pokuty odpovídá celkové částce náhrady škody, která podle pravidel stanovených v rozsudku ve spojených věcech *Sturgeon a další* musí být zaplacená všem cestujícím zpožděného letu. Je otázkou, zda jsou vnitrostátní orgány k přijetí takových donucovacích opatření vůči dopravcům zmocněny či zavázány přímo nařízením č. 261/2004, aby bylo zajištěno dodržování práv cestujících, která z nařízení vyplývají.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 20. srpna 2012 zasláno vyjádření, v němž bylo zdůrazněno, že čl. 16 nařízení (který ponechává na vnitrostátním zákonodárci, aby určil a zmocnil určitý orgán k provádění opatření k prosazení požadavků vyplývajících z nařízení, aby specifikoval tato opatření a aby stanovil odpovídající sankce jako jeden z nástrojů, které budou dotčenému vnitrostátnímu orgánu k dispozici při plnění jeho úkolů) ve spojení s čl. 7 nařízení nelze přímo použít. K přímému použití mu chybí dostatečná určitost a přesnost, resp. jeho použití je podmíněno přijetím vnitrostátních prováděcích opatření.

C-316/12 Guevara Kamm

Všeobecné informace o případu

Pan Guevara Kamm měl v úmyslu cestovat z Frankfurtu do Sao Paula se žalovanou leteckou společností a poté navazujícím letem ze Sao Paula do Santiaga de Chile s jinou leteckou společností. Pro let z Frankfurtu do Sao Paula mu byl proti jeho vůli odepřen nástup na palubu, neboť několik dní předtím došlo v Chile k zemětřesení a navazující let ze Sao Paula do Santiaga de Chile byl zrušen. Pan Guevara Kamm se z tohoto titulu domáhá náhrady škody, jelikož uvedené důvody odepření nástupu na

palubu nepokládá za přiměřené ve smyslu čl. 2 písm. j) nařízení č. 261/2004. Je tedy otázkou, zda tyto „přiměřené důvody“ musí nutně spočívat v osobě cestujícího, nebo zda postačují i jiné důvody, jako je tomu v tomto případě, kdy došlo k přechodnému uzavření letiště v Santiago de Chile z důvodu jeho částečného poškození v důsledku zemětřesení a letecká společnost nechtěla cestujícího zanechat v chaotické situaci na letišti v Sao Paulu.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 9. října 2012 zasláno vyjádření hájící názor, že „přiměřenými důvody“ mohou být jen důvody spočívající v osobě cestujícího, resp. v pochybeních na jeho straně. Při těchto důvodech cestující přichází o nárok na jakoukoliv pomoc od letecké společnosti, proto by jejich uplatnění i na situace nespočívající v osobě cestujícího bylo v rozporu s nařízením deklarovaným účelem zajistit vysokou úroveň ochrany cestujících.

4. Energetická politika

2 zahájená řízení (zákaz privatizace provozovatelů přenosové soustavy, podpora využívání energie z obnovitelných zdrojů);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-105/12 až C-107/12 Essent a další

Všeobecné informace o případu

Posuzované spojené věci se týkají otázky vlastnické struktury skupin podniků v oblasti energetiky (elektřina a plyn), zákazu privatizace provozovatelů přenosové soustavy v Nizozemsku a vztahu k podmínkám oddělení přenosové soustavy od výroby a distribuce. Společnost Essent fungovala jako integrovaný podnik činný v odvětví energie (jak elektřina, tak plyn). V důsledku zákazu skupiny a zákazu vedlejších činností dle relevantního nizozemského práva (vycházejících ze směrnic 2003/54/ES, resp. 2003/55/ES) se tento integrovaný podnik musel dle požadavků rozdělit. Společnost Essent namítá, že ustanovení nizozemského práva o zákazu skupiny a zákazu vedlejších činností je v rozporu s volným pohybem kapitálu a svobodou usazování, tudíž nejsou závazná. Nizozemský stát poukazuje na to, že zákaz privatizace provozovatelů přenosové soustavy dle relevantního nizozemského práva je právní úpravou vlastnictví, která je povolena v souladu s čl. 345 SFEU.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 21. června 2012 je hájen názor, že pravidla volného pohybu nebrání zákazu privatizace v předmětné věci, jehož zachování či zrušení spadá s ohledem na zásadu přenesených pravomocí do výlučné pravomoci členských států. Dotčený zákaz privatizace totiž spadá do působnosti čl. 345 SFEU, přičemž pokud stát disponuje pravomocí zakázat privatizaci veřejných podniků, aniž by do této pravomoci zasahovaly základní svobody volného pohybu, pak může logicky upravit bez ohledu na tyto svobody též pravidla vztahující se výlučně k subjektům, které jsou předmětem tohoto rozhodnutí státu zakázat privatizaci, tedy k veřejným podnikům. To platí tím spíše, pokud se jedná o opatření, resp. pravidla omezující dotčený veřejný podnik. Zákaz skupiny a vedlejší činnosti mezi taková pravidla bezpochyby spadají.

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

3 zahájená řízení (sítě a služby elektronických komunikací, uchovávání údajů);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

6. Ochrana osobních údajů

7 zahájených řízení (ochrana osobních údajů v řízení o azylu, v internetových vyhledávačích, v rámci elektronických komunikací, přístup k osobním údajům atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-141/12 Y. S.

Všeobecné informace o případu

Ve věci se jedná o otázku významu pojmu „osobní údaje“ dle směrnice 95/46 ve vztahu k situaci neposkytnutí přístupu k internímu dokumentu úřadu rozhodujícího o žádosti o azyl, v němž pracovník zabývající se rozhodnutím ve věci vysvětluje důvody navrhovaného řešení věci. K samotnému rozhodnutí dochází na základě tohoto interního dokumentu, ten však není součástí odůvodnění konečného rozhodnutí. Je otázkou, zda se lze na základě směrnice 95/46 domáhat přístupu k celému dokumentu, když jsou v něm obsaženy osobní údaje žadatele o azyl.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 28. května 2012 bylo zdůrazněno, že je třeba činit rozdíl mezi ochranou osobních údajů a právem na přístup ke spisu. Osobním

údajem není právní rozbor situace dotčené osoby, tedy subjektivní hodnocení skutkového stavu a navazující právní posouzení. Žadatel o azyl se tedy nemůže z titulu ochrany osobních údajů domáhat přístupu k celému dokumentu, postačuje poskytnutí přehledu osobních údajů, které jsou v dokumentu obsaženy.

C-342/12 Worten

Všeobecné informace o případu

Portugalský zákoník práce požaduje, aby na pracovišti byla k dispozici evidence odpracované doby zaměstnanců, do které by bylo možno bezprostředně nahlédnout. Účelem tohoto zákonného požadavku je umožnit pracovníkům kontrolu souladu odpracované doby s údaji v evidenci. Je otázkou, zda tento požadavek je v souladu se směrnicí 95/46, která požaduje opatření na ochranu osobních údajů proti mj. neoprávněnému přístupu k osobním údajům. Také je otázkou, zda evidence výkazů práce obsahuje osobní údaje ve smyslu směrnice.

Písemné vyjádření ČR

24. října 2012 bylo Soudnímu dvoru zasláno vyjádření, v němž je hájen názor, že evidence výkazů práce sice obsahuje osobní údaje, nicméně směrnice stanoví povinnost upravit opatření na ochranu osobních údajů toliko členskými státy. Je tedy pouze na členském státu, jaká opatření ve svém vnitrostátním právu upraví k dosažení cíle směrnice. Společnost, která neplní povinnost stanovenou vnitrostátním právem, se tudíž v této souvislosti směrnice nemůže dovolávat.

7. Veřejné zakázky

10 zahájených řízení (zakázky na stavební práce a služby, pravidla pro zadávací řízení a nabídkové řízení, hospodářské a finanční předpoklady, koncese atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve dvou věcech.

C-526/11 IVD

Všeobecné informace o případu

Společnost IVD neuspěla ve výběrovém řízení na veřejnou zakázku pořádanou profesní komorou lékařů, která se týkala tisku věstníku komory. IVD namítá, že vybraný uchazeč v rozporu se zadávací dokumentací předložil místo požadovaného certifikátu dokládající splnění normy DIN ISO pouze dopis příslušného institutu pro vydání certifikace. Předběžná otázka se však týká toho, zda dotčená lékařská komora je vůbec veřejným zadavatelem ve smyslu směrnice 2004/18. V této souvislosti

předkládající soud s odkazem na relevantní judikaturu Soudního dvora konstatuje, že otázka financování veřejnoprávních subjektů ještě nebyla zcela vyjasněna, resp. že se zdá, že tyto subjekty podléhají předpisům o zadávání zakázek, pokud jim zákon přiznává právo vybírání poplatku, ale pouze za předpokladu, že zákon podrobně vymezuje, na jaké služby má veřejný orgán tyto prostředky použít (což ovšem v případě odpůrkyně není nijak zvlášť zákonem stanoveno).

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 1. února 2012 odesláno vyjádření, podle něhož posuzovaná lékařská komora není veřejnoprávním subjektem podléhajícím unijnímu právu pro zadávání veřejných zakázek vzhledem ke způsobu jejího financování. Tento případ je třeba odlišit od dosud rozhodovaných případů v oblasti veřejnoprávní televize a zdravotního pojištění, které se týkaly neomezeného okruhu osob povinných uhradit stanovené poplatky, bez ohledu na míru skutečného užívání dotčených služeb. V případě lékařské komory se však příspěvky týkají jen omezeného okruhu subjektů (lékařů na daném území), přičemž představují konkrétní protiplnění za služby poskytnuté lékařskou komorou (např. oprávnění k výkonu činnosti, možnost účasti na odborných školeních apod.).

C-358/12 *Conorzio Stabile Libor Lavori Pubblici*

Všeobecné informace o případu

Comune di Milano (zadavatel) zahájil řízení na zadání zakázky, která nedosahuje prahových hodnot Unie (podle judikatury Soudního dvora však musí být i tyto zakázky v souladu se základními pravidly a zásadami Smluv). Vyhlášení zakázky ukládalo, aby všichni účastníci pod trestem vyloučení prohlásili, že splňují obecné požadavky pro účast na zadávacím řízení stanovené italským zákonem o veřejných zakázkách. Zakázku vyhrálo Consorzio Stabile Libor, které mimo jiné prohlásilo, že se nedopustilo vážného porušení norem v oblasti příspěvků na sociální zabezpečení. Po ukončení soutěže se zadavatel dozvěděl, že Consorzio Stabile Libor tyto normy porušilo, zrušil konečné zadání a jako vítěze soutěže označil jinou společnost. Pro takovýto postup musí být dle italského práva porušení předpisů v oblasti příspěvků kvalifikováno jako „vážné“, což znamená, že se jedná o porušení, kdy dlužná částka přesahuje 100 eur a překračuje 5 % rozdílu mezi dlužnými a zaplacenými částkami. Předkládající soud má pochybnosti o slučitelnosti uvedeného ustanovení zejména s unijní zásadou proporcionality a se zásadou odůvodněnosti z ní vyplývající.

Písemné vyjádření ČR

16. listopadu 2012 bylo Soudnímu dvoru zasláno vyjádření. Je v něm hájen názor, že unijní právo dotčenému vnitrostátnímu pravidlu nebrání. Podle judikatury Soudního

dvora (např. C-226/04 a C-228/04 *La Cascina*) je na členském státu, aby stanovil povinnosti vyžadované po uchazečích o veřejné zakázky, tudíž může být vyžadována i absolutní bezdlužnost, tím spíše pravidlo umožňující určitou benevolenci. Navíc, účelem pravidla je zajištění spolehlivosti uchazeče a zajištění, aby z veřejných prostředků nebyly placeny subjekty, které samy mají vůči veřejným rozpočtům dluh.

8. Státní podpory

8 zahájených řízení (kritérium selektivnosti, státem poskytnuté kompenzace atd.);
ČR se nevyjádřila v žádné věci.

9. Hospodářská soutěž

8 zahájených řízení (kartelové jednání, sdružení podniků, zneužití dominantního postavení atd.);
ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-68/12 Slovenská sporiteľňa

Všeobecné informace o případu

Slovenský orgán pro ochranu hospodářské soutěže uložil třem slovenským bankám pokuty za kartelovou dohodu, která spočívala v tom, že se dotčené banky dohodly vypovědět a znovu neuzavřít smlouvu o běžných účtech s českou společností, která působila na slovenském trhu. Předkládající soud si není jist, zda může na posouzení jednání dotčených bank jakožto kartelové dohody něco měnit námitka, že česká společnost nebyla (údajně) oprávněna na území Slovenska podnikat.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 19. července 2012 zasláno vyjádření, v rámci něhož byla vyzdvihnuta skutečnost, že pro posouzení kartelové dohody je irelevantní, zda dotčený subjekt údajně neoprávněně na daném trhu působil. Navíc bylo na základě informací z databáze SOLVIT uvedeno, že nelze mít za to, že daná česká společnost neoprávněně působila na slovenském trhu, pouze slovenské orgány nedostatečně odůvodnily její působení na svém trhu.

10. Daně a finanční trh

65 zahájených řízení (šestá směrnice, pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, zdanění služeb Swift, běh promlčecí lhůty pro vymáhání DPH, spotřební daň, srážková daň, zdanění sázek, daň z kapitálových vkladů, obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem, směrnice o trzích finančních nástrojů, regulovaný trh, spolupráce daňových orgánů členských států atd.);

ČR se písemně a ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-541/11 *Grilc*

Všeobecné informace o případu

Pan Grilc, s bydlištěm ve Slovinsku, utrpěl majetkovou a nemajetkovou újmu v důsledku dopravní nehody, ke které došlo na Slovensku. Nehodu způsobil řidič druhého vozu, který byl v době této škodné události pojištěn u pojišťovny ČSOB Poistovna Slovakia v Bratislavě. Pan Grilc zaslal mimosoudní žádost o odškodnění jak pojišťovně osoby odpovědné za škodu, tak škodnímu zástupci pro vyřizování žádosti ve Slovinsku, avšak pojišťovna ani škodní zástupce mu do tří měsíců neodpověděli, ani navrhovateli nedoručili nabídku odškodnění. Podal proto žalobu na náhradu škody přímo proti slovinskému orgánu pro odškodňování poškozených z dopravních nehod. Je otázkou, zda směrnice 2000/26 takový postup umožňuje.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 2. února 2012 odesláno vyjádření v tom smyslu, že poškozenému vzniká nárok na odškodnění od orgánu pro odškodnění v členském státě jeho bydliště nebo sídla při nečinnosti pojišťovny ve smyslu směrnice, jediné pokud poškozený nezahájil soudní řízení proti pojišťovně, pokud podal orgánu pro odškodnění žádost o odškodnění a pokud marně uplynula lhůta dvou měsíců od podání této žádosti, aniž by příslušné kroky učinila přímo pojišťovna, a to vše za předpokladu, že byla uzavřena dohoda mezi orgány pro odškodnění z dotyčných členských států podle čl. 6 odst. 3 směrnice. Při nesplnění těchto podmínek tedy v soudním řízení, v němž se poškozený domáhá poskytnutí odškodnění, není orgán pro odškodnění pasivně legitimován.

C-604/11 *Genil 48 S.L. a Comercial Hostelera de Grandes Vinos S.L.*

Všeobecné informace o případu

V původním řízení jsou projednávány dvě věci, ve kterých je požadováno, aby byla určena neplatnost úrokové swapové smlouvy (úrokového swapu) uzavřené mezi

společnostmi Genil a Comercial a finanční institucí. V jednom případě finanční instituce neprovedla u klienta posouzení vhodnosti ani přiměřenosti, ve druhém případě ze spisu nevyplývá, že by instituce posouzení vhodnosti nebo posouzení přiměřenosti provedla. Společnosti se domáhají určení neplatnosti úrokových swapových smluv, které uzavřely s finanční institucí, zatímco tato instituce navrhuje zamítnutí žaloby s tím, že uzavřená smlouva je platná v plném rozsahu. Věcnou podstatou je otázka, zda finanční instituce bezchybně dodržela pravidla na ochranu svých klientů při nabízení úrokového swapu podle směrnice 2004/39, a jaké důsledky má případné nesplnění těchto povinností pro platnost dohodnutého obchodu.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 20. března 2012 zasláno vyjádření, v němž byl (stejně jako ve velice podobném případě C-381/11 *Mesa Bertrán*, který byl z rejstříku Soudního dvora vyškrtnut) zastáván názor, že směrnice nepředvídá v případě porušení povinností investičním podnikem sankci v podobě neplatnosti smlouvy, za takové situace však předvídá správní sankce. Unijní právo však nebrání tomu, aby členské státy při respektování zásad efektivity a rovnocennosti stanovily též sankce soukromoprávní.

C-18/12 *Žamberk*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká odpočtu z DPH ze vstupného do městského sportovního koupaliště v Žamberku. Pro předkládající soud je zejména otázkou, zda vstupné do městského koupaliště představuje protiplnění za služby úzce související se sportem nebo tělesnou výchovou, jež jsou od DPH osvobozené. V této souvislosti konstatuje, že v areálu koupaliště lze provozovat sportovní aktivity, např. je k dispozici klasický bazén s plaveckými drahami, který je navíc opatřen můstky pro skok do vody. Dále koupaliště disponuje pískovým hřištěm pro plážový volejbal, vybavením pro stolní tenis a další sportovní náčiní. Oproti tomu je tento aquapark vybaven tobogány a bazény pro rekreaci. Dále nebylo zjištěno, že by na koupališti působil jakýkoli plavecký či jiný sportovní oddíl nebo jiná sportovní organizace. Na základě analýzy dosavadní judikatury Soudního dvora k čl. 132 odst. 1 písm. m) směrnice 2006/112 předkládající soud konstatuje, že dosud nebylo vyřešeno, jaké činnosti lze považovat za sport nebo za tělovýchovu podle směrnice za účelem daného osvobození od DPH.

Písemné vyjádření ČR

24. dubna 2012 bylo Soudnímu dvoru zasláno vyjádření v tom smyslu, že vstupné na koupaliště v Žamberku lze považovat za protiplnění za služby úzce související se sportem nebo tělesnou výchovou, neboť účelem osvobození určitých plnění ve veřejném zájmu od DPH je podpořit provozování určitých aktivit (v daném případě

sportu) úzce souvisejících s těmito plněními tím, že se stanou přístupnější široké veřejnosti. Osvobození od DPH má totiž za následek, že dotčená plnění mohou být levnější o částku rovnající se DPH, a tudíž i přístupnější širokým sociálním vrstvám. Z tohoto důvodu je zapotřebí vykládat toto osvobození široce, tedy že se vztahuje i na neorganizované nebo neprofesionální sportovní činnosti.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 12. prosince 2012 bylo v návaznosti na písemné vyjádření dále zdůrazněno, že v praxi není možné rozlišovat sportovní činnosti podle úrovní, na nichž jsou provozovány. Takový postup by přinesl chaos v uplatňování DPH.

C-276/12 Sabou

Všeobecné informace o případu

Pan Sabou byl profesionální fotbalistou, jemuž byl v roce 2009 vydán dodatečný platební výměr na daň z příjmů. V lednu 2007 totiž předložil na základě výzvy finančního úřadu dvě faktury vystavené společností se sídlem v Budapešti za služby označené jako zastupování a jednání s manažery klubů v Manchesteru, Marseille, Barceloně, dopravní náklady, propagační materiály, public relations, monitorování, webové služby, profesionální konzultace v oblasti výživy a fyziologie, právní editování dokumentů. Nicméně finanční úřad získal dožádáním dle směrnice 77/799 informace od orgánů z jiných členských států, které dokládají, že k plnění podle uvedených faktur nedošlo. Je otázkou, zda při spolupráci orgánů členských států dle směrnice měl pan Sabou o tomto postupu vědět a zda měl být informován o postupu šetření v jiných členských státech (s možností účastnit se výsledku svědků apod.).

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 19. září 2012 zasláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že ze směrnice nevyplývají žádná práva daňových subjektů, a to ani vůči orgánům dožadujícího členského státu ani vůči orgánům členského státu dožádaného. Získávání informací od orgánů jiného členského státu je třeba odlišit od možnosti následného použití těchto informací jako důkazu ve vnitrostátním daňovém řízení vedeném orgány dožadujícího členského státu (a též od možnosti daňového subjektu tyto důkazy napadat). Tyto možnosti v rámci dokazování jsou upraveny výhradně vnitrostátními procesními předpisy členských států a nespádají do působnosti směrnice ani unijního práva jako celku.

C-359/12 *Timmel*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká zveřejňování prospektu při emisi cenných papírů podle nařízení č. 809/2004 a směrnice 2003/71. Předkládající soud se zejména dotazuje, zda údaje, na které se v zásadě vztahuje povinnost začlenění do prospektu, které ještě nebyly známy v okamžiku schválení základního prospektu, avšak v okamžiku zveřejnění dodatku k prospektu již byly známy, je nutno do tohoto prospektu začlenit. Dále se ptá, za jakých okolností je prospekt „snadno přístupný“ ve smyslu nařízení při vstupu na internetovou stránku, pokud je pro jeho zobrazitelnost, stahování a tisk nutná registrace a pokud je nutné za to zaplatit.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 16. listopadu 2012 zasláno vyjádření, v němž je hájen názor, že v popsaném případě jde o situaci, kdy se objevily významné nové skutečnosti, které by mohly ovlivnit hodnocení cenných papírů a které vyvstaly nebo byly zjištěny od okamžiku, kdy byl prospekt schválen, do konečného uzavření veřejné nabídky nebo okamžiku zahájení obchodování na regulovaném trhu. Proto musí být uvedeny v dodatku k prospektu. Je-li pro vstup na internetovou stránku, na které je zveřejněn základní prospekt, vyžadováno splnění určitých podmínek, jako je registrace, je základní prospekt snadno přístupný ve smyslu nařízení, pokud je takovým opatřením sledován legitimní cíl a opatření je přiměřené k tomuto cíli. Avšak k tomu, aby prospekt zveřejněný v elektronické podobě byl snadno přístupný, je třeba, aby byl přístupný zdarma.

11. Svoboda poskytování služeb a usazování

18 zahájených řízení (kolektivní správa autorských práv, zřizování lékáren a jiných zařízení sloužících veřejnému zdraví, směrnice o službách na vnitřním trhu atd.);

ČR se písemně vyjádřila ve třech věcech.

C-539/11 *Ottica New Line*

Všeobecné informace o případu

Podle sicilského regionálního zákona může být provozovna oční optiky povolena na každých 8.000 obyvatel a vzdálenost mezi dvěma provozovnami nesmí být menší než 300 metrů. Příslušný orgán místní samosprávy vydal povolení společnosti Fotottica k výkonu činnosti oční optika, přičemž nedodržel ani jednu z těchto podmínek. Povolení bylo tudíž napadeno společností Ottica New Line u soudu,

který vyloučil uplatnění uvedené regionální úpravy na základě názoru, že omezení otevírání provozoven jsou mimo jiné neslučitelná s právem EU.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 3. února 2012 zasláno vyjádření v tom smyslu, že dotčená právní úprava není slučitelná se svobodou usazení a volným pohybem služeb, neboť vinou své nekonzistence nesplňuje podmínku být způsobilá dosáhnout sledovaného cíle veřejného zájmu (zde ochrana zdraví obyvatelstva). Skutečným důvodem této úpravy je zvýhodnit stávající provozovatele optik.

C-351/12 OSA

Všeobecné informace o případu

Spor se týká otázky zpřístupňování autorských děl veřejnosti na pokojích lázeňského zařízení a neplacení autorských odměn tímto zařízením kolektivnímu správci. Otázkou je, zda toto zpřístupňování představuje sdělování děl veřejnosti ve smyslu směrnice 2001/29, případně zda se na ně vztahuje některá z výjimek této směrnice, jež by odůvodnila osvobození od povinnosti placení autorských odměn. Vnitrostátní právo totiž zavádí výjimku pro zpřístupňování díla *pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních*, jejíž opodstatněnost je s ohledem na směrnici sporná. Rovněž je obecnější otázkou, zda je s unijním právem (zejm. čl. 56 SFEU) slučitelná vnitrostátní právní úprava, která vyhrazuje výkon kolektivní správy autorských práv na území státu pouze jednomu (monopolnímu) kolektivnímu správci autorských práv, čímž neumožňuje příjemci služby volný výběr kolektivního správce z jiného členského státu.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo vyjádření zasláno 16. listopadu 2012. Je v něm zastáván názor, že výjimky popsané směrnicí se nevztahují na zpřístupňování děl televizním a rozhlasovým vysíláním v pokojích lázeňského zařízení. S tímto výkladem není v rozporu ani sporná vnitrostátní úprava stanovící výjimku v případě zpřístupňování díla *pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních*, která plně odpovídá podmínkám rozsudku ve věci C-135/10 SCF. Na pokoji lázeňského zařízení jsou však čerpány pouze ubytovací služby, nikoli služby zdravotní péče, tudíž se na zpřístupňování autorských děl v těchto prostorech uvedená zákonná výjimka nevztahuje. Dále bylo vysvětleno, že čl. 56 SFEU na danou situaci nelze použít, neboť se týká přeshraničního poskytování služeb, avšak služby kolektivní správy autorských práv je možné poskytovat pouze v rámci usazení. I pokud by však toto ustanovení mělo být použitelné, je dané omezení odůvodněno

naléhavým důvodem obecného zájmu spočívajícího v zajištění efektivního výkonu kolektivní správy autorských práv.

C-367/12 Sokoll-Seebacher

Všeobecné informace o případu

Předkládající soud řeší dva případy, v rámci kterých koncese na provoz lékárny nebyla udělena z důvodu, že by tím klesl zásobovací potenciál již provozované veřejné lékárny pod stanovený limit 5500 osob. Vedle slučitelnosti uvedeného limitu s právem EU se předkládající soud rovněž ptá na to, zda další kriteria, která v této souvislosti vypracovaly nejvyšší rakouské soudy – jako je např. časová priorita podání žádosti, blokační účinek probíhajícího řízení pro pozdější zájemce – činí rakouskou úpravu, ačkoliv sleduje legitimní cíl, nekonzistentní a omezující ve vztahu k občanům z jiných členských států, kteří nejsou s lokálními podrobnostmi na rozdíl od domácích subjektů seznámeni.

Písemné vyjádření ČR

20. listopadu 2012 bylo Soudnímu dvoru zasláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že stanovení dalších požadavků vnitrostátní judikaturou není v rozporu s právem EU, nicméně předmětný zákonný požadavek je uplatňován nekonzistentně, tj. nedostatečně z hlediska svobody usazování. Většina rakouskou judikaturou stanovených požadavků nedostatečně zohledňuje zásady rovného zacházení a transparentnosti, jelikož jejich naplnění je výrazně snazší pro místní uchazeče, ačkoliv je možné potřebné informace zveřejnit transparentněji, tedy způsobem umožňujícím dálkový přístup.

12. Volný pohyb zboží a duševní vlastnictví

23 zahájených řízení (ochranné známky, průmyslové vzory, dodatková ochranná osvědčení k léčivým přípravkům, autorská práva, paralelní dovozy, humánní léčivé přípravky, certifikace výrobků, organizace trhu s elektřinou atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila ve třech věcech.

C-308/11 Chemische Fabrik Kreussler

Všeobecné informace o případu

V původním řízení je veden spor o to, zda výrobek (ústní voda PAROEX 0,12 % s obsahem chlorhexidinu) uváděný na trh jako kosmetický přípravek nenaplnuje rovněž definici pojmu „léčivý přípravek“, a neměl by tedy podléhat také režimu

navazujícímu na směrnici 2001/83. Předkládající soud se v této souvislosti ptá, zda lze pro tyto účely použít pokyn pro vymezení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků vytvořený pod záštitou Komise. Otázkou je rovněž výklad pojmu „farmakologický účinek“, který je součástí definice pojmu „léčivý přípravek“.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 26. dubna 2012 byl zastáván názor, že metodický pokyn Komise může mít pro výklad pojmu „léčivý přípravek“ význam indikativní, nikoliv však rozhodující či snad přímo závazný. Kromě toho nemůže být pro určení, zda se jedná o „léčivý přípravek“, rozhodující ani slovo „farmakologický“. Rozhodující je, zda výrobek má významný fyziologický účinek. Na nikoli významný fyziologický účinek lze v daném případě usuzovat na základě toho, že výrobek je registrován jako kosmetický přípravek a odpovídá požadavkům příslušné právní úpravy.

C-457/11 až C-460/11 VG Wort a další

Všeobecné informace o případu

Skutkový stav ve všech případech je v zásadě stejný. Účastníci řízení vedou spor o to, zda tiskárny a plotry (přístroje, pomocí nichž mohou být zejména reprodukována grafická zobrazení) patří k rozmnožovacím přístrojům, za které musí být placen autorskoprávní poplatek. Klíčovou otázkou je, zda se na tiskárny (resp. počítače) použije čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice 2001/29, podle něhož lze „stanovit výjimky nebo omezení práva na rozmnožování podle článku 2 (...) u rozmnoženin na papíře nebo jakémkoliv podobném nosiči, přičemž tyto rozmnoženiny vznikly použitím jakékoliv fotografické techniky nebo některým jiným procesem s podobnými účinky, s výjimkou hudebnin, za předpokladu, že nositelé práv získají spravedlivou odměnu“.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 22. října 2012 byl zastáván názor, že podle čl. 5 odst. 2 písm. a) směrnice mohou (resp. by měly) být zpoplatněny tiskárny (důraz byl položen na širokou posuzovací pravomoc členských států při aplikaci výjimek či omezení podle čl. 5 směrnice, přičemž v sestavě skener-počítač-tiskárna vlastně může být zatížen spravedlivou odměnou kterýkoli z těchto přístrojů, protože každý z těchto přístrojů má potenciál podílet se na rozmnožování autorských děl).

C-535/11 Novartis Pharma

Všeobecné informace o případu

V původním řízení se žalující společnost Novartis Pharma brání proti výrobě, prodeji a propagaci hotových injekcí, které jsou vyvinuty v lékařské laboratoři a následně

prodávány na území Německa. Tyto hotové injekce obsahují dílčí množství „Lucentisu“ a „Avastinu“ vyvinutého společností Roche Pharma AG. Jak „Lucentis“ tak i „Avastin“ byly zaregistrovány podle čl. 3 odst. 1 nařízení č. 726/2004. Žalovaná vyrábí pomocí tzv. „vydělání“ hotové injekce. Za tím účelem přebaluje vždy potřebné dílčí množství nezměněného hotového léčivého přípravku, zejména „Lucentisu“ a „Avastinu“ z propichovací lahvičky do více injekcí, které jsou dodávány zásilkovým způsobem k injekci lékařem do celého Německa. Lék sám o sobě se nemění. Výroba probíhá za sterilních podmínek v izolační výrobní lince, a to podle tvrzení žalované vždy z pověření lékárny, které byl předložen pro určitého pacienta lékařský předpis. Obsah propichovací lahvičky je tedy v rozporu s pokyny odborné (příbalové) informace používán nikoli jen pro jedno použití. Je otázkou, zda žalovaná potřebuje i pro plnění hotových injekcí dílčím množstvím nezměněných léčivých přípravků registraci podle nařízení, neboť jde o „vyvíjení“ [„vyrobení“] ve smyslu přílohy č. 1 nařízení.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření odeslaném Soudnímu dvoru 3. února 2012 je zastáván názor, že sporná činnost zjevně není „vyvíjením“ ve smyslu přílohy č. 1 nařízení. Činnost žalované je však přesto *contra legem*, a to pro rozpor s pravidly pro registraci dotčených léčivých přípravků (protože registrací není schvalován jen léčivý přípravek jako takový, ale i mj. způsob jeho podání). Pokud žalovaná uvádí na trh přípravky jiným způsobem, než předpokládá schválená registrace, činí tak v rozporu s touto registrací.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 26. září 2012 byl potvrzen názor, že žalovaná nepotřebuje vlastní registraci podle nařízení č. 726/2004 (jednoduše proto, že její činnost není činností vyjmenovanou v příloze č. 1 nařízení). To však ještě neznamená, že činnost žalované je „v pořádku“, rozhodující je soulad s požadavky plynoucími z registrace dotčených léčivých přípravků. Je-li činnost žalované v souladu s nimi, pak je vše „v pořádku“, není-li, je „všechno špatně“ a žalované nepomůže čl. 3 odst. 1 a 2, ani článek 40 odst. 2 směrnice 2001/83 (ty se na činnost žalované vůbec nepoužijí) a ani čl. 5 odst. 1 směrnice 2001/83 (činnost žalované zjevně překračuje rámeček tohoto ustanovení).

13. Volný pohyb kapitálu

7 zahájených řízení (zdanění dividend, korporátní daň atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

14. Ochrana spotřebitele

12 zahájených řízení (nekalé obchodní praktiky, smlouvy uzavírané na dálku, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, záruky na spotřební zboží, odpovědnost za selhání zdravotnických výrobků, vrácení ceny za souborné služby na cesty, pobyty a zájezdy, úvěrové smlouvy atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v pěti věcech.

C-602/10 SC Volksbank România

Všeobecné informace o případu

SC Volksbank România S.A. (žalobkyně) napadá několik protokolů o porušení předpisů vydaných rumunským správním orgánem na ochranu spotřebitelů, které se týkaly konstatování porušení předpisů žalobkyní tím, že v úvěrových smlouvách uzavřených před vstupem v platnost vnitrostátního předpisu transponujícího směrnici 2008/48 nadále vybírala rizikový poplatek. Žalobkyně se domnívá, že vnitrostátní předpis, který tento postup pro tyto smlouvy zapovídá, není v souladu se směrnicí.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 19. dubna 2012 bylo hájeno stanovisko zastávané již v písemné části řízení, tedy že směrnice na situace upravené předmětnou vnitrostátní právní úpravou nedopadá (*ratione temporis* ani *ratione materiae*), tudíž tato úprava nemůže být se směrnicí v rozporu. Tato skutečnost byla vysvětlena zejména ve vztahu k oblastem, které jsou z působnosti směrnice vyloučeny *ratione materie*.

C-559/11 Pelckmans Turnhout

Všeobecné informace o případu

Belgická vnitrostátní úprava stanoví, že provozovny živnostníků musí v týdně dodržovat jeden den pracovního klidu (tj. mít zavřeno). Je otázkou, zda je sporná právní úprava v souladu s právem Unie a zda otevření prodejny 7 dní v týdně představuje obchodní praktiku ve smyslu směrnice 2005/29 o nekalých praktikách vůči spotřebitelům.

Písemné vyjádření ČR

20. února 2012 bylo Soudnímu dvoru zasláno vyjádření v tom smyslu, že na daný případ směrnice o nekalých praktikách vůči spotřebiteli nedopadá (jelikož důvodem zákazu sedmidenní otevírací doby není nekalost této praktiky vůči spotřebiteli) a že

unijní primární právo nebrání členskému státu, aby omezil otevírací dobu způsobem, o který se jedná v původním řízení.

C-123/12 SC Volksbank România a další

Všeobecné informace o případu

Banka uzavřela s klientem smlouvu o spotřebitelském úvěru se stanovenou pevnou úrokovou sazbou, avšak zároveň si vyhradila právo provést změnu této úrokové sazby, pokud dojde k významným změnám na finančním trhu. Na základě tohoto ustanovení později banka jednostranně změnila úrokovou sazbu z 9 % na 12 %. Je otázkou, zda lze takovou klauzuli pokládat za součást hlavního předmětu smlouvy, jehož vymezení je z posuzování nepřiměřené povahy dle čl. 4 odst. 2 směrnice 93/13 vyloučeno, pokud je učiněno jasným a srozumitelným jazykem. Také je otázkou, zda může členský stát ve vnitrostátní úpravě umožnit přezkum i těchto ustanovení, tedy jít nad rámec směrnice.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 2. října 2012 zasláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že stanovení výše úrokové sazby spadá pod hlavní předmět smlouvy, tudíž je pokryto výjimkou z přezkumu přiměřenosti. Nicméně, tato výjimka nedopadá na stanovení způsobu budoucí možné změny výše úrokové sazby. Navíc, členské státy mohou podrobit přezkumu přiměřenosti i ty smluvní klauzule, které spadají pod výjimku podle směrnice, jelikož tato směrnice výslovně umožňuje členským státům přijmout nebo ponechat v platnosti přísnější ustanovení ve prospěch spotřebitele.

C-226/12 Constructora Principado

Všeobecné informace o případu

V původním řízení je posuzována zneužívající povaha smluvní klauzule ve smlouvě o koupi bytu, podle níž jde k tíži kupujícího také místní daň ze zvýšení hodnoty městských nemovitostí a náklady na přípojky k různým dodávkám (voda, plyn, energie, kanalizace), které nakonec činily celkem 1223,87 eur. Prodejce (stavební podnik) uvádí, že předmětná částka představuje pouze 0,88 % ceny a že uvedená klauzule byla zohledněna při stanovování celkové kupní ceny. Předkládající soud si není jist, zda je významná nerovnováha ve smyslu směrnice 93/13 potřebná pro konstatování zneužívající povahy smluvní klauzule dána již samotným přenesením povinnosti, která jinak podle vnitrostátního práva náleží prodávajícímu, na spotřebitele, nebo zda je třeba, aby se jednalo o významnou nerovnováhu ve smyslu významného hospodářského dopadu na spotřebitele vůči celkové výši transakce.

Písemné vyjádření ČR

Vyjádření zaslané Soudnímu dvoru 27. srpna 2012 zastává názor, že ke vzniku významné nerovnováhy není vyžadován významný hospodářský dopad dotčené smluvní klauzule na spotřebitele ve vztahu k celkové výši transakce. Vždy je nutné posuzovat míru intenzity nerovnováhy v právech a povinnostech stran při zohlednění všech aspektů této nerovnováhy, tedy nejen aspektů ekonomických, ale též právních, administrativních, praktických apod. Je vždy na předkládajícím soudu, aby tyto aspekty posoudil podle skutkových okolností v konkrétní věci.

C-391/12 *RLvS*

Všeobecné informace o případu

Spor se týká uveřejnění sponzorských příspěvků v inzertní novinách. Vnitrostátní tiskový zákon stanoví, že takové příspěvky musí být jasně označeny jako reklama. Je otázkou, zda tato úprava je v souladu se směrnicí 2005/29, jejíž podmínky pro posouzení nekalé obchodní praktiky zavádějí plnou harmonizaci. Sporné vnitrostátní ustanovení totiž slouží nikoli jen k ochraně spotřebitele, ale i k zachování objektivity tisku. Jde tedy o otázku, zda směrnice brání použití vnitrostátního ustanovení, které slouží kromě ochrany spotřebitelů proti klamavým praktikám i ochraně nezávislosti tisku a které na rozdíl od čl. 7 odst. 2 a bodu 11 přílohy I směrnice zakazuje jakékoli uveřejnění [příspěvku] za odměnu nezávisle na cíli, který je tím sledován, pokud uveřejnění není označeno výrazem „reklama“, ledaže by již prostřednictvím umístění a podoby uveřejnění bylo možno rozpoznat, že se o reklamu jedná.

Písemné vyjádření ČR

6. prosince 2012 bylo Soudnímu dvoru odesláno vyjádření, v němž je hájen názor, že unijní právo nebrání dotčenému vnitrostátnímu ustanovení jako takovému. Toto ustanovení lze nicméně aplikovat pouze na takové situace, které nespadají do věcné působnosti směrnice.

15. Volný pohyb osob

39 zahájených řízení (uznávání kvalifikací, právo pobytu rodinných příslušníků občanů EU, hraniční kontroly na vnitřních hranicích schengenského prostoru, volný pohyb tureckých státních příslušníků, příslušnost k posuzování žádostí o azyl, zajištění minimálních podmínek žadatelům o azyl, zajištění žadatele o azyl, soudní přezkum zamítnutí žádosti o udělení víza, vyhoštění atd.);

ČR se písemně a/nebo ústně vyjádřila v patnácti věcech.

C-40/11 Iida

Všeobecné informace o případu

Pan Iida, japonský státní příslušník, je ženatý s německou státní příslušnicí, s níž má dceru (německou občanku). Rodina žila od začátku roku 2006 v Německu, v létě 2007 se manželka žalobce i s dcerou přestěhovala za prací do Rakouska a v létě 2008 prohlásila, že od ledna 2008 žijí se žalobcem odděleně. Manželství nebylo dosud rozvedeno, manželé mají dceru ve společné péči, kterou vykonávají. Podstatou otázek předkládajícího soudu je, zda za této situace má pan Iida na základě unijního práva právo pobytu jakožto rodinný příslušník občana EU, ať už na základě směrnice 2004/38, či na základě Listiny nebo obecných zásad práva Unie.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 22. března 2012 bylo podporováno stanovisko z písemné části řízení, tedy že právo pobytu v situaci v původním řízení nemůže vyplývat ze směrnice 2004/38 ani z čl. 21 SFEU, jelikož občan Unie, od něhož by pan Iida právo pobytu odvozoval, pobývá v jiném členském státě. Na tomto závěru Listina základních práv EU nic nemění. Navíc, pan Iida může pobývat v Německu na základě vnitrostátního práva, případně získat právo pobytu z titulu unijního práva v Rakousku. Nelze tedy mít za to, že by odepřením práva pobytu z titulu unijního práva byli jeho rodinní příslušníci odrazeni od výkonu svých práv volného pohybu.

C-300/11 ZZ

Všeobecné informace o případu

Podstatou sporu je, že v rámci řízení o odvolání proti rozhodnutí o odepření vstupu byly panu ZZ, občanu Francie, poskytnuty jen velmi omezené informace o důvodech veřejné bezpečnosti, na nichž bylo toto rozhodnutí založeno. Zbývající údaje byly sděleny pouze „zvláštním advokátům“, kteří dle vnitrostátních předpisů zastupují zájmy této osoby nezávisle na jeho právních zástupcích. O odvolání pak byla vedena veřejná jednání i neveřejná jednání (bez dotčeného i jeho právních zástupců, ale za přítomnosti „zvláštních advokátů“) a bylo vydáno otevřené a neveřejné rozhodnutí, jimiž bylo odvolání zamítnuto. Je otázkou, zda nesdělení všech důvodů veřejné bezpečnosti, na nichž se zakládá zákaz pobytu, dotčené osobě není v rozporu s požadavkem na zajištění účinné soudní ochrany obsaženém v čl. 30 odst. 2 směrnice 2004/38.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 19. června 2012 bylo zdůrazněno, že je třeba vyvažovat zájmy bezpečnosti státu na jedné straně a právo na spravedlivý proces na druhé straně tak,

aby nedošlo k úplné negaci ani jednoho z těchto zájmů. Může se přitom stát, že zájmy bezpečnosti státu budou takové intenzity, že nebude možné sdělit dotyčné osobě ani podstatu důvodu rozhodnutí namířenému proti této osobě. Za takové (výjimečné) situace lze považovat právo na spravedlivý proces za dostatečně zajištěné, pokud informace sice nejsou sděleny dotyčné osobě, má k nim však plný přístup nezávislý soud.

C-475/11 Konstantinides

Všeobecné informace o případu

Pan Konstantinides, lékař a řecký občan, od roku 2006 občasně dojíždí do Německa a v Hesensku provádí ambulantní operační zákroky. Hesenská lékařská komora s ním zahájila šetření týkající se dodržení profesních pravidel z důvodu podezření, že lékař uplatnil nepřiměřeně vysoké vyúčtování a porušil pravidla propagace lékařů. Problematicnost vyúčtování je v tom, že Sazebník pro lékaře neobsahuje relevantní sazbu pro vyúčtování za operaci, kterou obviněný provedl. Lékaři, kteří ve spolkové zemi Hesensko vykonávají svou profesi, jsou dle příslušného zákona členy zemské profesní komory a mají podle etického kodexu vyměřit peněžní pohledávku dle Sazebníku. Pan Konstantinides však vyměřil sazbu analogicky. Kromě toho umístil na internet reklamu pro svou činnost na klinikách v Hesensku. Jádrem sporu je, zda dotčený lékař podléhá hesenským stavovským předpisům pro lékaře a zejména jurisdikci profesních soudů podle příslušného zákona.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 2. ledna 2012 je zastáván názor, že směrnice 2005/36, o jejíž výklad se v předmětné věci jedná, zamýšlela podrobit poskytovatele služeb předpisům hostitelského členského státu pouze v nezbytně nutném rozsahu, tedy pouze v případě pravidel přímo spojených s odbornou kvalifikací, která přímo souvisejí s ochranou a bezpečností spotřebitele. V případě lékařských služeb je tedy třeba přímé souvislosti s ochranou zdraví pacientů. Pravidla týkající se poplatků za služby lékařské péče však takovou přímou spojitost nevykazují (takže by se neměla vztahovat na poskytovatele služeb), naopak pravidla regulující reklamu na léčebné služby směřují právě k ochraně zdraví pacientů, podobně jako je tomu v případě reklamy na léčiva (tudíž by měla být na poskytovatele služeb použitelná).

C-534/11 Arslan

Všeobecné informace o případu

Jedná se o českou předběžnou otázku, v níž je veden spor o způsob zacházení s cizincem, jenž byl zajištěn a vůči němuž jsou činěny kroky vedoucí ke správnímu

vyhoštění. Namítá totiž, že s ním takto nemůže být zacházeno, když podal žádost o mezinárodní ochranu. Jedná se přitom o osobu, která je zařazena v Schengenském informačním systému jako osoba se zákazem vstupu, neboť se v minulosti prokazoval na území Řecka padělaným cestovním pasem.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 10. února 2012 odesláno vyjádření v tom smyslu, že návratová směrnice se jako celek vztahuje na neoprávněně pobývajícího státního příslušníka třetího státu, i když podá žádost o mezinárodní ochranu. Podpůrně by se na tuto osobu měl nadále vztahovat alespoň režim zajištění podle návratové směrnice. Vyjádření zdůrazňuje riziko zneužití, pokud by se na tuto osobu pouhým podáním žádosti o azyl musel povinně přestat režim zajištění dle návratové směrnice vztahovat. V takovém případě by totiž hrozilo zmaření dosažení účelu návratové směrnice, pokud bude žádost o azyl zamítnuta.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 7. listopadu 2012 byl dále hájen názor, že i při podání žádosti o azyl nelze pustit ze zřetele rizika, na jejichž základě byl cizinec původně zajištěn. Směrnice 2003/9 ponechává úpravu zajištění žadatelů o azyl vnitrostátním právním řádům a nebrání v zajištění osob v postavení pana Arslana, samozřejmě při dodržení všech práv, které žadateli o azyl unijní právo přiznává.

C-575/11 *Nasiopoulos*

Všeobecné informace o případu

Pan Nasiopoulos absolvoval v Německu studium na odborné specializované škole uznávané státem pro maséry-hydroterapeuty, které trvá dva a půl roku a zahrnuje teoretickou přípravu a praxi. Doklad o studiu vydaný v Německu se týká povolání maséra-hydroterapeuta a jde o odbornou přípravu na středoškolské úrovni (sekundární). Kromě toho je dotčený držitelem řeckého maturitního vysvědčení, tedy dokladu o studiu vyšší úrovně, než se vyžaduje k zápisu na odbornou školu pro maséry-hydroterapeuty. V Německu získal povolení k výkonu tohoto povolání a údajně je tam skutečně vykonával. Řecká Rada pro uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání a odborné přípravě však odmítá kvalifikaci pana Nasiopoulose uznat, neboť: a) v Řecku není povolání „maséra-hydroterapeuta“ regulováno, b) nelze přiznat přístup k výkonu podobného povolání „fyzioterapeuta“, neboť v Řecku je k němu vyžadován diplom ve smyslu směrnice 89/48, avšak pan Nasiopoulos je pouze držitelem osvědčení. Předkládající soud váhá, zda takový postup není v rozporu s čl. 49 SFEU.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 28. února 2012 zasláno vyjádření v tom smyslu, že v dané věci se nelze na základě unijního práva dovolávat ani plného ani částečného přístupu k výkonu dotčeného povolání. Obě povolání (masér-hydroterapeut a fyzioterapeut) se natolik liší, že je nelze pokládat za stejná povolání ve smyslu směrnice 89/48 (proto lze odmítnout plný přístup). Částečný přístup je podle judikatury Soudního dvora možné odmítnout z naléhavých důvodů veřejného zájmu, mezi něž patří též ochrana veřejného zdraví. Pod tuto ochranu nepochybně spadá též vymezení profesí v rámci zdravotnictví vnitrostátním právem.

C-648/11 MA a další

Všeobecné informace o případu

Ve věci jde o otázku příslušnosti k posouzení žádostí o azyl dle nařízení č. 343/2003. Žadatelé jsou nezletilé osoby, které jsou bez doprovodu a nemají rodinného příslušníka v jiném členském státě. Je otázkou, zda za takové situace mohou být tyto osoby vyhoštěny do jiného členského státu, kde podaly první žádost o azyl, nebo zda by měla být jejich žádost posouzena v tom členském státě, kde se nyní nacházejí (aby byl zohledněn nejlepší zájem dítěte).

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 5. dubna 2012 zasláno vyjádření, v němž bylo zdůrazněno, že účel i systematika nařízení č. 343/2003 pokládají za rozhodnou první podanou žádost o azyl, přičemž pro nezletilé děti v tomto ohledu nečiní žádný rozdíl. Tento přístup nijak nenarušuje práva dítěte.

C-84/12 Koushkaki

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu je udělení schengenského víza, o které pan Koushkaki (iránský státní příslušník), požádal na německém velvyslanectví v Teheránu. Žádost byla nejprve zamítnuta s tím, že nebyly prokázány dostatečné prostředky na obživu pro dobu předpokládaného pobytu nebo na návrat do země původu. Po uplatnění námitek s odvoláním na předložené doklady byla žádost opětovně zamítnuta, tentokrát z toho důvodu, že ze všech okolností vyplývají značné pochybnosti o připravenosti vrátit se zpět do země původu (hlavně z důvodu „neprokázaného ekonomického zakořenění“). Pan Koushkaki proti tomuto rozhodnutí brojí žalobou, přičemž poukazuje na to, že v zemi původu žijí jeho děti i manželka a vlastní tam dům, v němž bydlí, tudíž je dostatečně „zakořeněn“ a plánuje se vrátit. Předkládající

soud se v zásadě táže zejména na to, zda při naplnění podmínek Vízového kodexu (nařízení č. 810/2009) a neexistenci důvodů pro zamítnutí žádosti o udělení víza žadateli přísluší nárok na udělení víza. V této souvislosti zmiňuje též skutečnost, že žadatele nezná, tudíž v podstatě nemůže posoudit věrohodnost jeho úmyslu vrátit se zpět do země původu – a váhá, jaké důsledky může mít tato skutečnost pro výše uvedenou zásadní otázku.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 7. června 2012 je hájen názor, že Vízový kodex ani jiný předpis unijního práva nezakládá obecné právo všech státních příslušníků třetích států na udělení schengenského víza. Posouzení, zda je některý z důvodů pro zamítnutí žádosti o udělení schengenského víza naplněn, však již záleží plně na uvážení orgánů daného členského státu, přičemž posouzení žádosti konzulárním úředníkem, který měl možnost přímého kontaktu se žadatelem a disponuje rovněž potřebnou místní znalostí v zemi původu žadatele, je naprosto nezastupitelné. Navíc, z Vízového kodexu neobsahuje požadavek, aby rozhodnutí o neudělení schengenského víza podléhalo soudnímu přezkumu.

C-86/12 Alopka a další

Všeobecné informace o případu

Paní Alopka je tožská státní příslušnice, která v Lucembursku neúspěšně žádala o azyl. Během řízení se jí však narodila dvojčata, k nimž uznal otcovství francouzský občan, tudíž jsou obě děti rovněž francouzskými občany. S otcem dětí však již matka ani děti nejsou v kontaktu. Spor se týká povolení k pobytu v Lucembursku. Příslušné orgány jsou toho názoru, že na ně paní Alopka (ani její děti) nemají nárok, jelikož nesplňují podmínky zákona (vyplývající ze směrnice 2004/38), neboť předkové občana EU mohou mít právo pobytu, pouze pokud je tento občan EU vyživuje. Děti – občané EU – pak ve smyslu směrnice nevykonávají výdělečnou činnost ani nemají dostatečné prostředky. Lucemburské orgány v zásadě usilují o to, aby se dotčení přesunuli do Francie. Paní Alopka však tvrdí, že podle francouzského práva by jí pobyt na území Francie nebyl umožněn, neboť nemůže doložit, že dříve na území Francie vstoupila legálně. Je tedy otázkou, zda za této situace zakládá unijní právo dotčené státní příslušnici třetího státu právo pobytu v Lucembursku.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 9. května 2012 je zastáván názor, že v posuzovaném případě se nelze dovolávat práva pobytu přímo na základě čl. 20 SFEU (ve smyslu rozsudku *Ruiz Zambrano*), neboť to je možné pouze za situace, kdy se občan EU a jeho rodinný příslušník nacházejí v členském státě, jehož je tento

občan EU státním příslušníkem. V opačném případě může být právo pobytu dáno jen za splnění podmínek směrnice 2004/38. Odepření práva pobytu v Lucembursku přitom neznamená, že dotčené osoby budou nuceny opustit území Unie, neboť dotčení občané EU (francouzští občané) budou mít vždy právo pobytu na území Francie a při posuzování případného práva pobytu jejich matky budou francouzské orgány muset vycházet ze závěrů Soudního dvora ve věci *Ruiz Zambrano* a s ohledem na okolnosti konkrétního případu posoudit, zda by odepření tohoto práva fakticky znamenalo pro dotčené občany Unie nutnost území Unie opustit.

C-87/12 Ymeraga a další

Všeobecné informace o případu

Pan Ymeraga pochází z Kosova, v Lucembursku již delší dobu bydlí a získal též lucemburské státní občanství. Nyní usilují o povolení k pobytu v Lucembursku jeho rodiče a bratři, kosovští státní příslušníci. Je otázkou, zda může těmto osobám vyplývat právo pobytu z primárního unijního práva, když na věc nedopadá směrnice 2004/38.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 9. května 2012 zasláno vyjádření zdůrazňující, že judikatura Soudního dvora dovodila právo pobytu přímo z primárního práva jen ve výjimečném případě nezletilých občanů Unie, kteří byli výživou i výchovou odkázáni na své rodiče, státní příslušníky třetího státu, a kteří by *de facto* museli opustit území Unie a následovat své rodiče, pokud by tito nezískali povolení k pobytu v hostitelském členském státě. Nicméně, pouhá skutečnost, že by pro občana Unie mohlo být z nejrůznějších důvodů výhodnější, aby s ním na území Unie mohli pobývat jeho rodinní příslušníci, státní příslušníci třetího státu, sama o sobě nestačí k učinění závěru, že v případě nepřiznání práva pobytu těmto osobám v dotčeném členském státě byl tento občan Unie nucen území Unie opustit. V posuzovaném případě, v němž dotčený občan Unie pobývá v Lucembursku již 13 let (z toho 7 let bez svých rodinných příslušníků, jejichž právo pobytu je předmětem této věci), získal lucemburské občanství a je zde ekonomicky soběstačný, tento důsledek odepření práva pobytu dovodit nelze.

C-88/11 Jaoo

Všeobecné informace o případu

Pan Jaoo, gambijský státní příslušník, je obžalován z toho, že při kontrole prováděné příslušníkem nizozemské královské vojenské policie předložil portugalský cestovní pas, který nebyl vystaven na jeho jméno. Otázkou však je, zda byla kontrola v dané

věci v souladu s pravidly Hraničního kodexu (nařízení č. 562/2006), jaký má na tuto věc dopad rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-188/10 a C-189/10 *Melki a Abdeli* a zda se může případného porušení daných pravidel dovolat osoba, která není občanem EU a nemá povolení k pobytu v žádném z členských států EU. Sporná kontrola byla provedena v rámci mobilního sledování cizinců (které je v Nizozemsku obvyklou praxí) poblíž hranice s Německem, přičemž proběhla v autobuse, který byl zastaven krátce po překročení hranice (a dříve, než by došlo ke smíšení s vnitrostátním provozem, z toho důvodu, že osobám provádějícím kontrolu je známo, že na tomto místě pravidelně dochází k ilegální imigraci).

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 28. května 2012 byl zastáván názor, že policejní kontroly v blízkosti vnitřní hranice, které jsou prováděny v závislosti na překročení vnitřní hranice a z důvodu ochrany této hranice před ilegální imigrací fakticky představují (zastřené) hraniční kontroly, jež čl. 20 Schengenského hraničního kodexu zakazuje. Nicméně, ze Schengenského hraničního kodexu nijak nevyplývá, že by při porušení pravidel jeho čl. 20 musely orgány členského státu ignorovat skutečnost, že dotčená osoba na území tohoto členského státu pobývá nelegálně.

C-111/12 *Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia a další*

Všeobecné informace o případu

V dotčeném případě vyvstává problém tzv. obrácené diskriminace italských státních příslušníků. Jedná se o vnitrostátní pravidlo, dle něž se některé práce na nemovitých kulturních památkách vyhrazují pouze architektům, ačkoliv jsou obecné stavební práce předmětem povolání jak architektů, tak i inženýrů. Zatímco cizím státním příslušníkům (architektům, ale i stavebním inženýrům) je na základě směrnice 85/384 (v části, v níž přechodně povoluje výkon činností v oboru architektury migrujícím pracovníkům, kteří získali zvláště určené doklady o dosaženém vzdělání) automaticky uznána kvalifikace opravňující k výkonu činností v oboru architektury, tedy včetně výše uvedených specifických činností, italscí inženýři nemají k takové činnosti přístup. Otázkou je, zda je v souladu se směrnicí 85/384, aby byl zaveden postup, v rámci kterého by se i u cizích státních příslušníků případ od případu zjišťovala a odůvodňovala přípustnost nebo nepřípustnost dokladu o dosaženém vzdělání, který má uchazeč, jež zamýšlí poskytování odborné práce na kulturních památkách v oboru architektury.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 7. června 2012 bylo zdůrazněno, že předmět sporu v původním řízení se týká čistě vnitrostátního problému, ve vztahu ke

kterému již Soudní dvůr rozhodl ve věci *C-3/02 Mosconi a Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia* a v tom smyslu, že čl. 10 a 11 směrnice 85/384 nebrání vnitrostátní právní úpravě, která vyhrazuje výkon určitých činností na nemovitostech umělecké hodnoty pouze architektům. Na druhou stranu však tyto články směrnice ukládají povinnost členskému státu, aby uznával kvalifikaci osobám z jiných členských států, disponují-li některým z dokladů o dosažené kvalifikaci uvedených v čl. 11 směrnice, za účelem umožnění přístupu k výše uvedeným činnostem na nemovitostech umělecké hodnoty.

C-278/12 PPU *Adil*

Všeobecné informace o případu

Spor se skutkově podobá věci *C-88/12 Jaou*. Pan Adil, afghánský státní příslušník, byl podroben kontrole v rámci mobilního sledování cizinců podle nizozemské vnitrostátní právní úpravy bezprostředně poté, co autobus Eurolines, kterým cestoval, překročil hranice s Německem. Při této kontrole bylo zjištěno, že pan Adil není oprávněn pobývat v Nizozemsku, načež byl umístěn do zadržení. Předkládající soud posuzující legálnost umístění do zadržení si není jist, zda předmětná kontrola neporušuje zákaz hraničních kontrol na vnitřních hranicích Schengenu podle čl. 21 Hraničního kodexu (nařízení č. 562/2006).

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 5. července 2012 byl zastáván názor, že pro soulad s pravidly Hraničního kodexu nestačí pouhé omezení četnosti sporných kontrol (dle rozsudku Soudního dvora ve spojených věcech *C-188/10* a *C-189/10 Melki a Abdeli*), ale je třeba, aby se od kontrol na hranicích zřetelně odlišovaly. Tyto kontroly zejména nesmějí být prováděny z důvodu překročení hranic a jejich účelem nemá být ověření splnění podmínek pro vstup na území.

C-297/12 *Filev a Osmani*

Všeobecné informace o případu

Pánové Filev i Osmani cestovali z Rakouska do Německa, ačkoli byli v minulosti z Německa vyhoštěni. Tato rozhodnutí mají podle německého práva neomezenou dobu platnosti, tedy z nich vyplývá časově neomezený zákaz vstupu na německé území. Je otázkou, zda je tato úprava v souladu se směrnicí 2008/115, která stanoví, že doba zákazu vstupu by neměla překročit 5 let, pokud daná osoba nepředstavuje vážné ohrožení veřejné bezpečnosti či veřejného pořádku (což u obžalovaných v této věci dle předkládajícího soudu není splněno). Předkládající soud si proto není jist, zda může obžalované trestat za vstup na německé území, když od rozhodnutí

o jejich vyhoštění uplynulo již více než 5 let. Rovněž je otázkou, jakým způsobem je případně možné tyto osoby trestat.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 1. října 2012 a připraveném ve spolupráci s MV je hájen názor, že ustanovení směrnice 2008/115, které omezuje dobu zákazu na maximálně 5 let, se týká pouze ukládání zákazů vstupu vydávaných podle směrnice a platných pro celý schengenský prostor, nikoliv zákazů vstupu platných pro území jednoho členského státu uložených před uplynutím transpoziční lhůty směrnice. Vůči osobě, která porušila národní zákaz vstupu, je třeba postupovat podle směrnice, tedy v zásadě uložit schengenský zákaz vstupu a usilovat o vyhoštění. Trest odnětí svobody není v této souvislosti vyloučen, nicméně měl by být až posledním z řady opatření, pokud daná osoba schengenský zákaz vstupu nerespektuje.

C-378/12 Onuekwere

Všeobecné informace o případu

Pan Onuekwere je nigerijský státní příslušník, který přicestoval do Spojeného království v roce 1999, oženil se zde s irskou státní příslušnicí a mají spolu dvě děti. V roce 2000 mu bylo uděleno povolení k pobytu na dobu 5 let jako manželovi státní příslušnice EHP, která ve Spojeném království vykonává svá práva vyplývající ze Smlouvy. Od roku 1999 do současnosti byl několikrát odsouzen k trestu odnětí svobody, přičemž mezi jednotlivými výkony tohoto trestu nikdy neuplynulo pětileté období. Nyní usiluje o vydání karty trvalého pobytu ve smyslu směrnice 2004/38, pro niž je třeba, aby v daném členském státě nepřetržitě legálně pobýval alespoň 5 let. Předkládající soud má pochybnosti o tom, zda lze dobu odnětí svobody považovat za legální pobyt a započítávat ji do doby nepřetržitého legálního pobytu 5 let, nebo zda lze v opačném případě počítat doby pobytu před a po výkonu tohoto trestu pro vznik práva trvalého pobytu.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 15. listopadu 2012 odesláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že dobu výkonu trestu odnětí svobody v hostitelském členském státě nelze pokládat za dobu legálního pobytu v tomto členském státě ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice, jelikož při pobytu ve vězení nemohou být splněny podmínky pobytu podle čl. 7 odst. 1 této směrnice, navíc při pobytu ve vězení nedochází k žádoucí integraci dané osoby do společnosti.

C-423/12 Reyes

Všeobecné informace o případu

Jde o to, za jakých okolností lze občana třetího státu, rodinného příslušníka občana Unie, pokládat za „vyživovanou osobu“ (s čímž souvisí přiznání práv ze směrnice 2004/38). Paní Reyes je filipínskou občankou ve věku 25 let, kterou finančně podporuje matka a matčin manžel (norský státní příslušník). Prvoinstanční soud však rozhodl, že její osobní a sociální situace se jeví tak, že je schopná hradit si sama základní potřeby ve své domovské zemi bez toho, aby byla nutná finanční podpora její matky a matčina manžela, tudíž není prokázán základní vztah finanční závislosti. Je otázkou, zda lze od osoby starší 21 let požadovat, aby se snažila dosáhnout finanční samostatnosti.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 19. prosince 2012 zasláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že pro posouzení statusu závislé osoby je relevantní, zda daná osoba usilovala o získání finanční nezávislosti, tedy zda se snažila získat zaměstnání či sociální dávky, pokud jí v tom nebránily závažné důvody (nemoc, studium apod.). Za závislé je třeba pokládat jen ty osoby, které materiální podporu skutečně potřebují, ne pouze ty, které tuto podporu pouze chtějí.

16. Sociální politika

26 zahájených řízení (pracovní doba, pracovní poměry na dobu určitou, rodičovská dovolená, vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb, ochrana zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele atd.);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

9 zahájených řízení (systémy sociálního zabezpečení, sociální zabezpečení zaměstnanců, dávky a příspěvky, převod práv na mezinárodní organizaci atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila v sedmi věcech.

C-379/11 Caves Krier Frères

Všeobecné informace o případu

Lucemburské úřady odmítly přiznat paní Krier Frères příspěvek na podporu zaměstnávání starších a dlouhodobě nezaměstnaných osob (náhradu plateb

sociálního zabezpečení, a to v rozsahu jak části odváděné zaměstnavatelem, tak části odváděné zaměstnancem) z důvodu, že zaměstnala osobu (s lucemburským občanstvím), která nebyla nejméně jeden měsíc zaregistrována jako zájemce o zaměstnání na některé z poboček lucemburského úřadu práce, nýbrž byla registrována na německém úřadě práce z důvodu jejího bydliště v Německu. Vystává otázka, zda lucemburský předpis odporuje volnému pohybu pracovníků.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 21. června 2012 bylo v návaznosti na předchozí písemné vyjádření argumentováno ve prospěch obhajitelnosti požadavku registrace na pracovním úřadě dotčeného členského státu (pro kterou není podmínkou bydliště v Lucembursku), jakožto podmínky využití aktivačních opatření poskytovaných službami zaměstnanosti tohoto státu, která jsou šita na míru konkrétním problémům nezaměstnanosti na trhu práce daného členského státu.

C-443/11 *Jeltes a další*

Všeobecné informace o případu

Věc se týká sporu tří nizozemských občanů s bydlištěm v sousedních členských státech o dávky v nezaměstnanosti. Podle nizozemských orgánů mají tyto osoby o dávky žádat v členském státě svého bydliště. V této souvislosti je otázkou výklad nařízení č. 883/2004 (o koordinaci systémů sociálního zabezpečení) a relevance rozsudku *Miethe* (vydaného v době platnosti předchozího nařízení č. 1408/71).

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 24. října 2012 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření dále hájen názor, že v případě tzv. atypických příhraničních pracovníků (osob se silnými osobními a profesními vazbami v členském státě posledního zaměstnání, kteří však mají bydliště v jiném členském státě) je i nadále, navzdory přijetí nařízení č. 883/2004, důvodné zachovat použitelnost judikatury *Miethe*. Tyto osoby mají totiž mnohem větší šanci na získání pracovního uplatnění právě v členském státě svého posledního zaměstnání než ve členském státě svého bydliště.

C-538/11 *Sax*

Všeobecné informace o případu

Paní Sax je rakouskou státní příslušnicí, od roku 2003 má trvalé bydliště v Německu, kde žije spolu se svým druhem. Krom toho má přihlášeno své hlavní bydliště v Rakousku v bytě, který patří její dceři a ve kterém paní Sax někdy přebývá. Pobírá německý starobní důchod (77,13 eur) a odvádí z něj příspěvky na německé

nemocenské pojištění. Zároveň pobírá rakouský starobní důchod (608,01 eur), žádné příspěvky na rakouské nemocenské pojištění neodvádí. V únoru 2011 jí německé orgány přiznaly dávku na péči v maximální měsíční výši 440 eur, přičemž zároveň má nárok na náhradu nákladů na službu ve stavu odkázanosti týkající se domácí péče a na příspěvek ve stavu odkázanosti, v rozsahu, ve kterém uvedená maximální částka není v plné výši započtena do služby ve stavu odkázanosti. Paní Sax zároveň požádala o přiznání rakouského příspěvku ve stavu odkázanosti, rakouské orgány jsou však toho názoru, že na tento příspěvek nemá nárok, jelikož měla své bydliště a obvyklé místo pobytu v Německu a byla tam pojištěna, tudíž jsou pro poskytování příspěvku ve stavu odkázanosti příslušné výhradně německé orgány. Je tedy otázkou, jak mají být v této souvislosti vykládána unijní pravidla pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 2. února 2012 zasláno vyjádření podporující nepřislušnost rakouských orgánů pro poskytování předmětné dávky, která jednoznačně vyplývá z odpovídajících ustanovení nařízení č. 883/2004. Navíc, paní Sax zjevně neusiluje o zachování nároku, o který by byla připravena v důsledku využití svobody pohybu po území Unie (což je smyslem unijních pravidel pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení), ale přiznání druhého nároku na tutéž dávku. Na uvedeném závěru proto nic nemění ani rozsudek ve věci *da Silva Martins* (C-388/09).

C-45/12 *Hadj Ahmed*

Všeobecné informace o případu

Paní Hadj Ahmed je od ledna 2006 držitelkou povolení k pobytu v Belgii. Toto povolení získala z důvodu, že do Belgie následovala Francouze, se kterým má dítě, které je rovněž francouzským občanem. Paní Hadj Ahmed do Belgie následovala též její alžírská dcera. V době, kdy žila s Francouzem, pobírala na základě pracovní činnosti, kterou její partner v Belgii vykonával, na obě děti rodinné přídavky v obvyklé sazbě. Po tom, co společné soužití skončilo v červnu 2007, je odkázána na sociální podporu. Pokladna rodinných přídavků zaměstnanců příslušná pro jejího bývalého partnera konstatovala, že od října 2007 není dále příslušná pro její alžírskou dceru. Stran alžírské dcery byla u belgických orgánů podána žádost o poskytování zaručených rodinných přídavků (podpurný režim), která však byla zamítnuta z důvodu, že není splněna podmínka délky pobytu pěti let na území Belgie. Předmětem sporu je jednak otázka, zda paní Hadj Ahmed nebo její alžírská dcera spadají do osobní působnosti nařízení č. 1408/71, dále pak právo paní Hadj Ahmed

pobírat na svou alžírskou dceru zaručené rodinné přídavky, přestože v okamžiku podání žádosti nesplňuje podmínku délky pobytu (pěti let) na belgickém území.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 9. května 2012 bylo zdůrazněno, že přísluší vnitrostátnímu soudu, aby posoudil, zda v dotčeném případě mohou být paní Hadj Ahmed nebo její alžírské dítě považovány za „rodinného příslušníka“ migrujícího pracovníka ve smyslu nařízení č. 1408/71 a spadat tak do jeho osobní působnosti. Dále bylo zastáváno stanovisko, že se na paní Hadj Ahmed nevztahuje právo rovného zacházení vyplývající ze směrnice 2004/38, neboť v Belgii nemá odvozené právo pobytu na základě této směrnice. Konečně bylo zdůrazněno, že v případě, že dotčená situace nespadá do působnosti unijního práva (což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu), nelze na ni aplikovat Listinu (v souladu s čl. 51 Listiny).

C-126/12 Brück

Všeobecné informace o případu

Spor je veden o tzv. vyrovnávací přídavky na vyživované děti. Pan Brück žije se svou manželkou a dvěma dcerami v Německu, manželé jsou zaměstnání ve Švýcarsku. Pan Brück obdržel v Německu přídavky na vyživované děti, poté se však německé orgány dozvěděly, že zároveň pobírá od švýcarských orgánů na každou ze svých dcer přídavek na děti, resp. příspěvek na vzdělání v měsíční výši 190 švýcarských franků. Německý orgán proto přiznání přídavku na vyživované děti zrušil a žádá vrácení již vyplacené částky. Pan Brück se však domáhá poskytnutí přídavků na vyživované děti ve výši rozdílu mezi německými přídavky na vyživované děti a příspěvky na děti resp. na vzdělání pobíranými ve Švýcarsku. Je otázkou, jak je tuto situaci třeba řešit podle nařízení č. 1408/71.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření odeslaném Soudnímu dvoru 22. června 2012 je zastáván názor, že dotčená osoba oprávněná pobírat přídavky na vyživované děti, stejně jako druhý rodič, za situace, kdy oba pracují ve Švýcarsku mimo členský stát jejich bydliště, podléhají výlučně právním předpisům státu jejich zaměstnání. V souladu s principem výlučného účinku se na ně nevztahují předpisy jiných členských států, včetně členského státu jejich bydliště. Z tohoto důvodu nemůže v uvedeném případě dotčený pracovník nárokovat poskytnutí vyrovnávacích přídavků na vyživované děti dle právních předpisů členského státu svého bydliště.

C-233/12 *Gardella*

Všeobecné informace o případu

Pan Gardella, italský státní příslušník, byl nejprve zaměstnán v Itálii, kde odváděl pojistné na sociální zabezpečení. Nyní je zaměstnán u Evropského patentového úřadu (EPÚ), mezinárodní organizace sídlící v Mnichově. EPÚ není orgánem EU a má vlastní systém důchodového pojištění uznávající pouze mechanismus převodu příspěvků z jiných orgánů sociálního zabezpečení do vlastního systému, ale nikoli započtení dob. Italské orgány odmítají převést dotčené příspěvky s tím, že dosud nebyla uzavřena žádná mezinárodní dohoda, která by takový postup umožňovala.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 10. září 2012 zasláno vyjádření, v němž bylo zdůrazněno, že čl. 20, 45, 48 a 145 až 147 SFEU, čl. 15 Listiny základních práv EU, ani žádná jiná ustanovení unijního práva nezakládají nárok občana EU v postavení migrujícího pracovníka na převod příspěvků na důchodové pojištění dříve odvedených do systému sociálního zabezpečení členského státu do systému důchodového pojištění mezinárodní instituce sídlící v jiném členském státě, kde je dotčený zaměstnán a pojištěn. Nárok na převod příspěvků by mohl být založen jen na základě zvláštní mezinárodní dohody uzavřené mezi členským státem a danou mezinárodní institucí.

C-253/12 *JS*

Všeobecné informace o případu

Případ navazuje na předběžnou otázku ve věci C-399/09 *Landtová* a následný nález Ústavního soudu ve věci Pl. ÚS 5/12 *Holubec*. Nejvyšší správní soud se táže, zda paní JS (občanka ČR, jejíž doby pojištění získané v systému důchodového zabezpečení ČSFR se na základě bilaterální smlouvy mezi ČR a SR považují za doby pojištění získané v SR systému důchodového zabezpečení) spadá do osobní působnosti nařízení č. 1408/71 a pokud ano, zda je rozdílné zacházení s občany ČR odůvodněno argumenty nálezu *Holubec*, když by poskytování doplatků bez ohledu na státní příslušnost mohlo vážně ohrozit stabilitu důchodového systému ČR. Nejvyšší správní soud se rovněž táže, jakým způsobem má postupovat, když na věc dopadají rozhodnutí Soudního dvora a nález Ústavního soudu, které jsou v rozporu.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 12. září 2012 odesláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že paní JS do působnosti nařízení spadá, avšak do působnosti nařízení ani unijního práva nespádají osoby, které nikdy nezískaly žádnou vazbu na český systém důchodového zabezpečení. Dále byly uvedeny argumenty odůvodňující rozdílné

zacházení (specifické historické okolnosti, respektování národních identit členských států a možné neúnosné dopady na český systém důchodového zabezpečení).

18. Vnější vztahy

Žádné zahájené řízení;

19. Celní unie

8 zahájených řízení (výklad celního kodexu, podmínky vzniku celního dluhu, režimy aktivního zušlechťovacího styku, uskladňování v celním skladu a vnějšího tranzitu, důkazní břemeno na prokázání správnosti údajů o původu zboží atd.);

ČR se písemně vyjádřila v jedné věci.

C-273/12 Harry Winston

Všeobecné informace o případu

Je otázkou, zda má být v případě krádeže zboží umístěného v režimu uskladňování v celním skladu hrazeno clo a DPH podle odpovídajících ustanovení celního kodexu (nařízení č. 2913/92) a směrnice 2006/112, nebo zda se jedná o případ vyšší moci, při níž povinnost hradit clo ani DPH nevzniká.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 4. září 2012 odesláno vyjádření, v němž je hájen názor, že při krádeži zboží z celního skladu vzniká celní dluh a pro aplikaci výjimky vyšší moci není důvod. Tato výjimka se totiž týká pouze případů úplného zničení zboží, k čemuž v dané věci nedošlo.

20. Společný celní sazebník

4 zahájená řízení (celní zařazení zboží);

ČR se nevyjádřila v žádné věci.

21. Justice a vnitřní věci

30 zahájených řízení (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, uznávání a výkon soudních rozhodnutí z jiných členských států, evropský zatýkací rozkaz, spolupráce soudů členských států při dokazování, uznávání pokut za dopravní přestupky atd.);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve čtyřech věcech;

C-170/11 Lippens a další

Všeobecné informace o případu

Předkládající soud řeší otázku, zda nařízení č. 1206/2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech ukládá soudu členského státu, který si přeje vyslechnout svědka s bydlištěm v jiném členském státě, povinnost uplatnit postupy zavedené tímto nařízením nebo zda směřuje pouze k ulehčení získání důkazů tím, že dává tomuto soudu na výběr buď použít nařízení, nebo využít možností pro získání důkazů stanovených vnitrostátním procesním právem.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 7. března 2012 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření dále hájen názor, že postup podle nařízení je možností, nikoli povinností soudu členského státu, když chce vyslechnout svědka s bydlištěm v jiném členském státě. Pokud však soud využije vnitrostátních procesních předpisů a svědka předvolá, pak v případě, že se svědek dobrovolně nedostaví, nelze vůči němu využít donucovacích opatření podle vnitrostátního práva, neboť nejsou vykonatelná v jiném členském státě. Jinými slovy, na nespolupracujícího svědka na území jiného členského státu může soud mocensky dosáhnout, tedy přinutit jej k výpovědi, pouze využitím postupu podle nařízení.

C-419/11 Česká spořitelna

Všeobecné informace o případu

Česká spořitelna se domáhá vydání směnečného platebního rozkazu na základě směnky, pod kterou se žalovaný (fyzická osoba) podepsal jako směnečný rukojmí. Směnka byla vydána v neúplné podobě, bez uvedení sumy, data a místa splatnosti. Tyto údaje do ní později doplnila Česká spořitelna dle smlouvy o vyplňovacím právu směnečném. Žalovaný namítá, že jelikož je jeho bydliště v Rakousku, není předkládající soud příslušný k projednání věci, jelikož žalobce směnku podepsal jako fyzická osoba a měla by se na něj vztahovat ochranná soudní příslušnost pro spory

ze spotřebitelských smluv dle nařízení Brusel I. Nicméně, dlužníkem ze směnky byla společnost, v níž byl žalobce většinovým vlastníkem a jednatelem. Také je otázkou, zda lze závazek ze směnky považovat za závazek ze smlouvy ve smyslu čl. 5 odst. 1 nařízení Brusel I.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 27. června 2012 byla v návaznosti na písemnou část řízení dále vysvětlena povaha směnky a závazku směnečného rukojmí v českém právu. Rovněž bylo zdůrazněno, že žalovaný nejednal jako spotřebitel, když se jakožto fyzická osoba směnečným rukojemstvím zaručil za půjčku pro vlastní společnost, tedy pro vlastní podnikatelskou činnost.

C-60/12 Baláž

Všeobecné informace o případu

Spor se týká uznání a výkonu rozhodnutí o udělení pokuty za dopravní přestupek, který odvolatel spáchal v Rakousku. Otázkou je, zda je splněna podmínka pro postup podle rámcového rozhodnutí 2005/214, že měla dotčená osoba příležitost k projednání věci před soudem, který je příslušný též v trestních věcech. Pan Baláž namítá, že odvolání proti rozhodnutí o přestupku je v Rakousku možné podat pouze k nezávislému správnímu senátu příslušného správního orgánu, takže není dána možnost soudního projednání věci před trestním soudem.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 22. května 2012 je zastáván názor, že podstatou sporného pojmu rámcového rozhodnutí je odlišit sankce ukládané v čistě správním řízení od sankcí uložených v soudním řízení trestní povahy. Do působnosti rámcového rozhodnutí totiž spadají jen druhé uvedené. Trestní prvek se tedy musí vztahovat k řízení, tzn. k procesním aspektům. Možnost obrátit se na „soud příslušný též v trestních věcech“ přitom musí zaručovat, že se bude jednat o řádný opravný prostředek a musí být možný přezkum po skutkové i právní stránce. V řízení před rakouským nezávislým správním senátem trestněprávní prvek v tomto smyslu identifikovat nelze. Stanovení konkrétních kritérií pro vymezení potřebného trestního prvku je na Soudním dvoru.

C-144/12 Goldbet Sportwetten

Všeobecné informace o případu

Jedná se o otázku soudní příslušnosti ve věci evropského platebního rozkazu (EPR) a navazující procesně-právní problematiku. Předkládající soud si není jist, zda

podání odporu proti EPR, v jehož rámci není namítána mezinárodní nepřislušnost soudů členského státu, který EPR vydal, nepředstavuje účast na řízení ve smyslu čl. 24 nařízení Brusel I, v jehož důsledku se jinak nepřislušný soud stává příslušným.

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 4. července 2012 zasláno vyjádření, v němž je zastáván názor, že čl. 24 nařízení Brusel I je obecně použitelný v rámci řízení o evropském platebním rozkazu podle nařízení č. 1896/2006. Podání odporu proti evropskému platebnímu rozkazu, aniž by byla namítána soudní nepřislušnost, nicméně vede k založení soudní příslušnosti účastí žalovaného na řízení ve smyslu čl. 24 nařízení Brusel I pouze tehdy, pokud žalovaný k odporu připojí též své vyjádření k meritu věci. Důsledky tohoto kroku se však projeví teprve v navazujícím občanském soudním řízení.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

2 zahájená řízení (práva zaměstnanců podniku Galileo, převod důchodových práv ze systému členského státu do systému Unie);

ČR se vyjádřila v jedné věci.

C-166/12 Časta

Všeobecné informace o případě

Pan Časta je od roku 2006 úředníkem Unie, předtím byl od roku 1996 účasten v českém systému důchodového pojištění. V roce 2008 požádal u Komise o převod důchodových práv získaných v ČR, načež mu byla k převodu ze strany českých orgánů nabídnuta částka cca. půl milionu Kč, která činila méně než polovinu výše příspěvků uhrazených zaměstnavateli pana Časty v jeho prospěch do národního důchodového systému. Je otázkou, zda by tím byl splněn požadavek převedení „kapitálové hodnoty nároků na důchod“, který zakotvuje nařízení č. 259/68 (Služební řád).

Písemné vyjádření ČR

Soudnímu dvoru bylo 20. července 2012 zasláno vyjádření, v němž bylo zdůrazněno, že obsahem pojmu „kapitálová hodnota nároků na důchod“ je finanční vyjádření hodnoty důchodových práv získaných v daném členském státě, tedy finanční ekvivalent eventuálního důchodu, na který by měl účastník důchodového systému v budoucnu nárok, nikoli finanční ekvivalent vkladů do důchodového systému. Z primárního práva, které ponechává vymezení zásad vnitrostátních

důchodových systémů v kompetenci členských států, vyplývá, že členský stát, coby správce důchodového systému a subjekt odpovědný za jeho stabilitu, má právo zvolit si vlastní konstrukci důchodového systému a na jejím základě stanovit podmínky vzniku nároků na důchod a způsob určení jeho výše. V důsledku toho pojem „kapitálová hodnota nároků na důchod“ zahrnuje jakoukoli metodu výpočtu této kapitálové hodnoty odpovídající systému důchodového pojištění členského státu, z něhož je převod kapitálové hodnoty nároků požadován.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Žádné zahájené řízení;

24. Principiální a průřezové otázky

3 zahájená řízení (působnost unijního práva, platnost rozhodnutí o změně čl. 136 SFEU týkající se mechanismu stability, vliv rozhodnutí soudů jiných členských států);

ČR se písemně nebo ústně vyjádřila ve dvou věcech.

C-617/10 Åkerberg Fransson

Všeobecné informace o případu

Pan Åkerberg Fransson uvedl do daňového přiznání za rok 2004 a 2005 nepravdivé údaje o výši příjmu z podnikatelské činnosti a nepodal daňové přiznání ohledně příspěvků zaměstnavatelů, což vyvolalo nebezpečí neodvedení daní do veřejných rozpočtů (především daně z příjmu a DPH) v celkové výši cca 700.000,- SEK. S ohledem na výši částek a na to, že se jedná o soustavně páchanou trestnou činnost velkého rozsahu, lze toto protiprávní jednání považovat za závažné. Dodatečnými daňovými výměry z května 2007 uložil Skatteverket (daňový úřad) obžalovanému daňovou přírážku v celkové výši asi 100.000,- SEK. V červnu 2009 bylo zahájeno trestní stíhání před předkládajícím soudem pro závažné porušení daňových předpisů. Jak obvinění, tak daňové přírážky vycházejí z téhož jednání, jímž je poskytnutí nepravdivých údajů v daňovém řízení, které svou povahou dle státního zástupce představuje spáchání trestného činu. Předkládající soud tak stojí před otázkou, zda obžaloba neměla být zamítnuta z toho důvodu, že obžalovaný již byl pro tentýž trestný čin potrestán v rámci správního řízení, a to v souladu se zákazem dvojího trestání za stejný čin (*ne bis in idem*), která je mimo jiné obsažena i v Listině základních práv Evropské unie.

Ústní vyjádření ČR

Na jednání konaném 24. ledna 2012 byl v návaznosti na předchozí písemné vyjádření hájen názor, že se v tomto případě nejedná o uplatňování práva Unie ve smyslu článku 51 Listiny, tudíž na posuzovaný případ nelze ustanovení Listiny aplikovat. V dotčené situaci poskytuje dostatečnou ochranu základních práv národní katalog základních práv ve spojení s ochranou vyplývající z mezinárodního práva.

C-373/12 GIC Cash

Všeobecné informace o případu

V původním řízení je posuzována nepřiměřenost smluvní klauzule dle směrnice 93/13. Předkládající soud váhá, jak naložit s tím, když je informován o rozsudku soudu jiného členského státu vydaném v obdobném případě. Zejména si není jist, zda z unijního práva vyplývá povinnost se s tímto rozsudkem v odůvodnění vypořádat.

Písemné vyjádření ČR

Ve vyjádření zaslaném Soudnímu dvoru 20. listopadu 2012 byl zastáván názor, že soud členského státu nemá povinnost vypořádat se s rozhodnutím soudu jiného členského státu vydaným v obdobné věci, jelikož vnitrostátní právní předpisy a na ně navazující judikatura se v oblastech neupravených přímo použitelnými předpisy unijního práva mohou lišit, tedy řešit stejnou či srovnatelnou situaci jinak, aniž by to bylo v rozporu s unijním právem. Zásada „o stejném stejně“ tedy může být používána v rámci členského státu a jeho soudního systému, nikoli v rámci celé Unie. Mezi členskými státy se tato zásada promítá do požadavku na jednotný výklad unijního práva, který je zajištěn prostřednictvím řízení o předběžné otázce.

Zajímavé rozsudky vynesené v řízení o předběžné otázce v roce 2012

Následuje přehled z pohledu VLZ nejzajímavějších rozsudků vydaných v průběhu roku 2012 v řízení o předběžné otázce. Primárně byly v rámci jednotlivých tématických okruhů vybrány rozsudky, v nichž se ČR vyjadřovala, nebo rozsudky, o kterých bylo informováno na zasedáních výboru VLZ.⁶

1. Zemědělství

18 rozsudků (jednotné platby, hygiena a označování potravin, společná organizace trhů, restrukturalizační podpora, podpora pro zahájení činnosti mladých zemědělců, dávky z výroby v odvětví cukru atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-544/10 *Deutsches Weintor* (rozsudek třetího senátu ze dne 6. září 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Deutsches Weintor eG, vinařské družstvo, je výrobcem vín, která označuje „jemná edice“ s dodatkem „mírná kyselost“, „Edice jemně stravitelné“, resp. „Edice jemné – mírná kyselost/dobře stravitelné“. Sporná je otázka, zda „dobře stravitelné“ je zdravotním tvrzením ve smyslu nařízení č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Na alkoholických nápojích totiž zdravotní tvrzení uváděna být nesmějí.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že pojem zdravotní tvrzení zahrnuje takové označení, jako je označení „lehce stravitelné“, následované údajem o sníženém obsahu látek, jež mnozí spotřebitelé považují za negativní. Skutečnost, že nařízení č. 1924/2006 bez výjimky zakazuje výrobcí nebo prodejci vín používat takové tvrzení, jako je tvrzení dotčené v původním řízení, i kdyby toto tvrzení bylo samo o sobě pravdivé, je slučitelná s čl. 6 odst. 1 prvním pododstavcem SEU. Listina základních práv EU, které uvedené ustanovení přiznává právní sílu primárního práva, totiž chrání nejen právo na podnikání, ale uznává též cíl ochrany lidského zdraví, který je nařízením sledován.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

⁶ V rámci jednotlivých oblastí jsou rozsudky řazeny podle data jejich vynesení.

C-113/10, C-147/10 a C-234/10 *Zuckerfabrik Jülich a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 27. září 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Zuckerfabrik Jülich AG je producentem cukru. Celní úřad mu stanovil částku na dávky z výroby pro hospodářské roky 2002/03, 2004/05 a 2005/06 podle příslušných nařízení Komise. Producent podal proti rozhodnutí námitky z důvodu Komisí chybně stanoveného způsobu výpočtu částek na dávky v daných nařízeních. Soudní dvůr v roce 2008 rozhodl, že nařízení č. 1762/2003 a č. 1686/2005 jsou neplatná. V návaznosti na to Komise vydala nařízení č. 1193/2009, kterým opravuje výše uvedená nařízení a nově stanovuje způsob výpočtu dávek. Celní úřad poté podle tohoto nařízení stanovil nově částky na dávky z výroby pro výše zmíněné hospodářské roky. Dle producenta je však dané nařízení neplatné a částky tak byly vyměřeny protiprávně.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že nařízení č. 1193/2009 je neplatné. Neexistují-li ustanovení unijního práva v této oblasti, musí být směnný kurs použitelný pro výpočet náhrady, která má být zaplacená z důvodu přeplatků na dávkách z výroby v odvětví cukru, určen podle vnitrostátního práva dotčeného členského státu. Jednotlivci s nárokem na vrácení bezdůvodně zaplacených částek z titulu dávek z výroby v odvětví cukru, které byly stanoveny neplatným nařízením, mají na základě unijního práva nárok i na vyplacení úroků z těchto částek. Vnitrostátní soud nemůže v rámci své diskreční pravomoci odmítnout přiznání úroků z částek vybraných členským státem na základě neplatného nařízení z důvodu, že tento členský stát nemůže požadovat odpovídající úroky z vlastních zdrojů Unie.

C-390/11 *CS AGRO* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 4. října 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Společnost CS AGRO, jakožto pěstitel cukrové řepy, požádala Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) o restrukturalizační podporu pro hospodářský rok 2008/2009. Základní podmínkou pro její poskytnutí je dle nařízení č. 320/2006 závazek pěstitele přestat dodávat cukrovou řepu podléhající kvótě cukrovarnickému podniku, s nímž uzavřel smlouvu o dodávkách v předchozím hospodářském roce. CS AGRO má uzavřenou s cukrovarem dlouhodobou smlouvu o dodávkách na roky 2007-2013, na jejímž základě mají být každoročně uzavírány smlouvy na konkrétní hospodářský rok. CS AGRO splnění uvedené podmínky dokládala čestným prohlášením, že v hospodářském roce 2008/2009 cukrovou řepu nebude pěstovat a smlouvu na tento rok s cukrovarem neuzavře. SZIF ale požadoval doklad o změně nebo ukončení

dlouhodobé smlouvy, neboť bez ohledu na předložené čestné prohlášení stále existoval soudně vymahatelný závazek pěstitele dodávky v daném hospodářském roce uskutečnit. Podstatou položených otázek je, kterým způsobem může být požadovaný závazek doložen a jaké má případné přiznání podpory důsledky pro soukromoprávní smluvní závazek.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že pro žádost o poskytnutí podpory postačuje jednostranný závazek pěstitele, že přestane určité množství cukrové řepy dodávat. Nařízení však nemá dopady na soukromoprávní smluvní vztahy, které jsou tudíž – navzdory jednostrannému závazku pěstitele – i nadále vymahatelné.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-592/11 Ketelä (rozsudek osmého senátu ze dne 25. října 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Pan Ketelä byl v letech 2004 až 2009 členem představenstva, jednatelem a vlastníkem 30 % akcií v akciové společnosti, jejímž předmětem činnosti byl mimo jiné chov prasat. Následně prodal své akcie a v prosinci téhož roku požádal o podporu pro zahájení činnosti mladých zemědělců, protože založil na rodičovském statku zemědělský podnik. Podpora se na základě nařízení č. 1698/2005 poskytuje osobám, které jsou mladší 40 let a zahajují poprvé činnost v zemědělském hospodářství jako vedoucí. Podpora byla panu Ketelä přiznána, později však bylo zastaveno její vyplácení. Je otázkou, zda lze pokládat jeho současnou situaci za první zahájení zemědělského hospodářství na pozici vedoucího navzdory dřívější činnosti v tomto oboru.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že požadavek, který klade ustanovení, podle něhož dotyčná osoba musí zahájit poprvé činnost v zemědělském hospodářství „jako jeho vedoucí“, v situaci, kdy dotyčná osoba zahajuje činnost prostřednictvím akciové společnosti, předpokládá, že tato osoba bude disponovat skutečnou a trvalou kontrolou jak nad zemědělským hospodářstvím, tak nad jeho řízením. Členské státy mohou upřesnit podmínky, na základě nichž je možné dospět k závěru, že žadatel o podporu má takovéto postavení vedoucího hospodářství, ale pouze za předpokladu, že takovéto podmínky nepřekročí rámec toho, co mají upřesňovat, a tedy v souladu s cíli sledovanými nařízením č. 1698/2005 zaručí, že uvedený

žadatel bude disponovat skutečnou a trvalou kontrolou nad zemědělským hospodářstvím a jeho řízením.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

2. Životní prostředí

10 rozsudků (řízení o posuzování vlivů na životní prostředí, integrovaná prevence a omezování znečištění, směrnice o stanovištích, ochrana vod, právo veřejnosti na informace o životním prostředí, přeprava a skládky odpadů, vodní politika, systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, geneticky modifikované organismy);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-204/09 *Flachglas Torgau* (rozsudek velkého senátu ze dne 14. února 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Jedná se o spor o poskytnutí přístupu k informacím, které se týkají výkladu ustanovení zákona o národním alokačním plánu pro přidělování emisních povolenek v alokačním období 2005 až 2007. Konkrétně jde o informace ze zákonodárského procesu a informace související s provedením alokačního zákona. Společnost Flachglas Torgau tvrdí, že unijní právo neumožňuje vnitrostátnímu zákonodárci, aby vyňal ministerstva z informační povinnosti, pokud jsou činná v rámci zákonodárského procesu. Ochrana týkající se činností souvisejících s přípravou zákona končí okamžikem vyhlášení. Ministerstvo nemůže odmítnout žádost s odvoláním na důvěrnost řízení u orgánů veřejné správy, protože podle unijního práva je pro ochranu této důvěrnosti nutné její výslovné nařízení prostřednictvím zákonného předpisu, který nespadá pod všeobecné právo o poskytování informací o životním prostředí a který v daném případě chybí.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že možnost, která je na základě tohoto ustanovení poskytnuta členským státům, aby instituce nebo subjekty působící v zákonodárné funkci nebyly považovány za orgány veřejné správy, se může vztahovat na ministerstva v rozsahu, v němž se účastní zákonodárského procesu, zejména prostřednictvím předkládání návrhů zákonů nebo stanovisek, a že tato možnost nepodléhá dodržení podmínek uvedených v čl. 2 bodu 2 druhém pododstavci druhé věty směrnice 2003/4 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí. Tuto možnost však již nelze uplatnit v případě, že byl dotčený zákonodárský proces

ukončen. Čl. 4 odst. 2 první pododstavec písm. a) směrnice 2003/4 musí být vykládán v tom smyslu, že lze mít za to, že podmínka, podle níž důvěrnost řízení u orgánů veřejné správy musí být upravena v zákonem stanovených případech, je splněna v důsledku toho, že ve vnitrostátním právu dotčeného členského státu existuje pravidlo, které obecným způsobem stanoví, že důvěrnost řízení u orgánů veřejné správy představuje důvod pro odmítnutí přístupu k informacím o životním prostředí v držení těchto orgánů, avšak za podmínky, že vnitrostátní právo jasně určí pojem „řízení“, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu.

C-182/10 *Solvay a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 16. února 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Předmětem řízení před belgickým Ústavním soudem je nařízení Valonského regionu o některých povoleních, u kterých existují naléhavé důvody obecného zájmu. Nařízení zavádí postup *sui generis*, podle kterého si zákonodárce vyhradil pravomoc vydávat povolení v oblasti územního plánování, životního prostředí a individuální povolení týkající se určitých úkonů a prací, které jsou taxativně vyjmenovány v nařízení. Účelem nařízení je ratifikace již vydaných povolení, rovněž taxativně vyjmenovaných. Skutečnost, že si povolení či ratifikaci povolení určitých záměrů na sebe atrahoval zákonodárce, měla mj. za následek, že o opravných prostředcích proti takovým povolením nerozhoduje Správní rada, nýbrž Ústavní soud. Primární otázkou je, zda se relevantní předpisy vůbec vztahují na (individuální) akty zákonodárné moci.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora jsou z působnosti Aarhuské úmluvy a směrnice 85/337 vyloučeny pouze záměry, jejichž jednotlivé části byly přijaty zvláštním zákonem tak, že cílů uvedených předpisů bylo dosaženo prostřednictvím zákonodárného procesu, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu. V tomto ohledu zákon, který pouze „schvaluje“ předchozí správní akt a pouze uvádí naléhavé důvody obecného zájmu, ač předtím nebyl zahájen zákonodárný proces týkající se meritorní stránky věci, nelze považovat za zvláštní zákon, a nepostačuje tedy k tomu, aby byl záměr vyloučen z působnosti této dohody a této směrnice. Dále Soudní dvůr rozhodl, že čl. 3 odst. 9 a čl. 9 odst. 2 až 4 Aarhuské úmluvy a čl. 10a směrnice 85/337 musí být vykládány v tom smyslu, že pokud je záměr schválen zákonem, musí být možné, aby otázku, zda tento zákon splňuje podmínky stanovené v čl. 1 odst. 5 této směrnice, přezkoumal soud nebo nezávislý a nestranný orgán zřízený zákonem; a v případě, že by proti takovému zákonu nebylo možné podat opravný prostředek, příslušelo by

vnitrostátnímu soudu, kterému byla věc předložena, aby provedl přezkum a vyvodil z něj případně důsledky, že tento zákon nepoužije. Nevyžaduje se, aby samo rozhodnutí obsahovalo důvody, na základě kterých příslušný orgán rozhodl, že toto rozhodnutí bylo nutné. Nicméně v případě, že o to zúčastněná osoba požádá, má příslušný orgán povinnost tyto důvody sdělit jí nebo poskytnout na předloženou žádost relevantní informace. Konečně Soudní dvůr konstatoval, že čl. 6 odst. 3 směrnice 92/43 o ochraně přírodních stanovišť neumožňuje, aby vnitrostátní orgán, i když se jedná o zákonodárny orgán, schválil plán nebo projekt, aniž se ujistil, že nebude mít nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality. Vybudování infrastruktury určené k umístění administrativního centra nemůže být v zásadě považováno za naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, který by odůvodňoval provedení plánu nebo projektu, jenž má nepříznivý účinek na celistvost příslušné lokality.

C-41/11 *Inter-Environnement Wallonie a Terre wallonne* (rozsudek velkého senátu ze dne 28. února 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Předkládající soud byl postaven před následující dilema. Vyhláška valonské vlády, kterou se mění zákon o životním prostředí, jež je základem vodního zákona, v otázce trvale udržitelného nakládání s dusíkem v zemědělství, by měla být zrušena, jelikož nebyla předmětem posuzování vlivů na životní prostředí ve smyslu směrnice 2001/42 (tento závěr navazuje na rozsudek ve spojených věcech C-105/09 a C-110/09 *Terre wallonne*). Vyhláška ovšem byla přijata s cílem provést do vnitrostátního práva směrnici 91/676 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (a to v návaznosti na rozsudek ve věci C-221/03, kterým byla Belgie odsouzena za neprovedení uvedené směrnice). Zrušením vyhlášky by tak nastala situace, kdy by až do přepracování zrušené vyhlášky chyběla v belgickém právu úprava provádějící směrnici 91/676.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora je za takové situace předkládající soud povinen přijmout veškerá opatření stanovená vnitrostátním právem a směřující k nápravě situace vyplývající z neprovedení SEA, včetně případného pozastavení nebo zrušení napadeného plánu nebo programu, nicméně vzhledem ke zvláštním okolnostem věci lze předkládajícímu soudu výjimečně umožnit využít vnitrostátního ustanovení, které ho opravňuje zachovat určité účinky zrušeného vnitrostátního aktu, pokud tento akt představuje řádné provedení směrnice 91/676; přijetí a vstup v platnost nového vnitrostátního aktu obsahujícího akční program ve smyslu čl. 5 směrnice

neumožňují vyhnout se nepříznivým dopadům na životní prostředí plynoucím ze zrušení napadeného aktu; důsledkem zrušení tohoto napadeného aktu by byl vznik právního vakua, pokud jde o provedení směrnice 91/676, které by bylo pro životní prostředí ještě nepříznivější v tom smyslu, že by se toto zrušení projevovalo menší ochranou vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů a bylo by tak v rozporu se samotným základním cílem této směrnice; Výjimečné zachování účinků takového aktu však pokrývá pouze dobu nezbytně nutnou k přijetí opatření umožňujícího zhojit zjištěnou protiprávnost.

C-567/10 *Inter-Environnement Bruxelles* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 22. března 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Předmětem řízení před belgickým Ústavním soudem je žaloba na neplatnost některých ustanovení nařízení regionu Hlavního města Bruselu, kterým se mění nařízení o potvrzení bruselského kodexu územního rozvoje. Uvedeným nařízením byl zrušen zvláštní plán využívání půdy, přičemž dle *Inter-Environnement Bruxelles* a dalších společností se tak stalo postupem, který byl v rozporu se směrnicí 2001/42 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (posouzení nebylo provedeno). Podle nich se směrnice vztahuje i na případy zrušení plánu. Navíc tvrdí, že směrnice se vztahuje nejen na „povinné“ plány, ale i „nepovinné“ (tím je sice zvláštní plán využívání půdy, tento plán však vymezuje právní rámec vydávání povolení).

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Pokud jde o „nepovinné plány“, Soudní dvůr odmítl výklad, který směřuje k vyloučení všech plánů a programů, zejména těch, které se týkají územního plánování, jejichž přijímání je v jednotlivých vnitrostátních právních rádech upraveno právními předpisy, z oblasti působnosti směrnice 2001/42 pouze na základě toho, že takové přijetí nemusí být za všech okolností povinně vyžadováno. I zrušení plánu spadá podle Soudního dvora do působnosti směrnice 2001/42. Jedinou výjimku stanovil Soudní dvůr pro případ, kdy je zrušený akt součástí hierarchie aktů týkajících se územního plánování, pokud tyto akty stanoví dostatečně přesná pravidla využití půdy a byla podrobena posouzení jejich vlivů na životní prostředí, a pokud lze mít důvodně za to, že v tomto kontextu byly dostatečně zohledněny zájmy, které mají být chráněny podle směrnice 2001/42.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-1/11 Interseroh Scrap and Metals Trading (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 29. března 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Interseroh jakožto obchodník zajišťuje dodávku objednaného kovošrotu různé kvality svým zákazníkům, kterými jsou ocelárny, slévárny a kovohutě. Tyto činnosti vykonává výlučně jako „zprostředkující obchodník“, tj. nakupuje zboží od původce odpadů nebo od osoby, která odpad sbírá, a dále jej prodává, i když sám zboží fyzicky neobdržel. Druhy kovů, s nimiž obchoduje, byly považovány za odpad, jejich přeshraniční přeprava proto podléhá požadavkům na informace stanoveným v čl. 18 nařízení č. 1013/2006 o přepravě odpadů. V důsledku aplikace tohoto ustanovení je Interseroh nucen prozradit svým zákazníkům své dodavatelské zdroje, a uvedení zákazníci mají tedy možnost přímo kontaktovat původce odpadů nebo osobu, která odpad sbírá a uzavřít další smlouvy, aniž využijí služeb zprostředkujícího obchodníka. Interseroh měl za to, že povinnost prozradit svým zákazníkům dodavatelské zdroje porušuje její právo na ochranu obchodního tajemství a představuje vážnou překážku výkonu její ekonomické činnosti.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr tento argument odmítl s tím, že (pokud jde o čl. 15, 16 a 17 Listiny základních práv EU) „i kdyby povinnost prozradit příjemci totožnost původce odpadů ohrožovala ochranu obchodního tajemství zprostředkujících obchodníků, nemůže mít takové zjištění za následek omezení působnosti ustanovení sekundárního práva, které je jasné a bezpodmínečné“. Soudní dvůr připustil, že by neodůvodněný zásah do ochrany obchodního tajemství mohl vést ke zpochybnění platnosti dotčeného ustanovení nařízení, vnitrostátní soud však Soudnímu dvoru nepoložil otázku týkající se platnosti čl. 18 nařízení č. 1013/2006, ani nevyslovil pochybnosti v tomto ohledu a Soudní dvůr nemá k dispozici dostatečné skutkové poznatky k tomu, aby mohl posoudit platnost uvedeného ustanovení.

C-121/11 Pro-Braine a další (rozsudek třetího senátu ze dne 19. dubna 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Již dříve povolená podzemní skládka odpadu v Cour-au-Bois (Belgie) byla v návaznosti na čl. 14 směrnice 1999/31, resp. odpovídající vnitrostátní legislativu, v roce 2003 upravena a obecní rada obce Braine-le-Château v květnu 2008 povolila další provozování skládky do data skončení platnosti stávajícího povolení, přičemž stávající podmínky provozování byly zrušeny a nahrazeny novými podmínkami. Neziskové organizace namítly, že tomuto usnesení obce mělo předcházet posouzení

vlivů na životní prostředí. Podle překládajícího soudu je klíčovou otázkou, zda napadené usnesení obce bylo či nebylo rozhodnutím ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 85/337 (ustanovení definuje „povolení“ jako „rozhodnutí příslušného orgánu nebo orgánů, které opravňuje oznamovatele k uskutečnění záměru“).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že konečné rozhodnutí o dalším provozování stávající skládky přijaté podle čl. 14 písm. b) směrnice 1999/31 o skládkách odpadů na základě plánu úprav představuje „povolení“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 85/337, jen když toto rozhodnutí povoluje změnu nebo rozšíření daného zařízení nebo místa prostřednictvím prací nebo zásahů měnících jejich fyzický stav, které by mohly mít závažný negativní vliv na životní prostředí ve smyslu bodu 13 přílohy II uvedené směrnice 85/337, a představovat tak „záměr“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 této směrnice.

C-43/10 *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitolokarnanias a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 11. září 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Řízení se týkalo povolení realizace díla odklonu horního toku řeky Acheloos do řeky Peneo. K realizaci díla bylo opakovaně přijato a zrušeno několik rozhodnutí a provedeno několik studií vlivu na životní prostředí. V roce 2006 byl přijat zákon, který dílo povolil. Platnost tohoto zákona byla napadena před předkládajícím soudem s ohledem na jeho soulad s unijní sekundární legislativou.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora stanoví směrnice 2000/60 jako datum uplynutí lhůty stanovené členským státům ke zveřejnění plánů pro oblasti povodí 22. prosinec 2009 a jako datum, k němuž pro členské státy uplyne nejzazší lhůta k provedení této směrnice, 22. prosinec 2003. Směrnice 2000/60 v zásadě nebrání ustanovení vnitrostátního práva, které před 22. prosincem 2009 povoluje odklon vody z jednoho povodí do druhého či z jedné oblasti povodí do jiné v případě, že příslušné vnitrostátní orgány dosud nepřijaly plány dotčených oblastí povodí; takový odklon nesmí závažně ohrozit dosažení cílů stanovených touto směrnicí; pokud však uvedený odklon může mít takové negativní účinky na vodu, jako jsou účinky zakotvené v odst. 7 čl. 4 téže směrnice, může být povolen přinejmenším tehdy, jsou-li splněny podmínky stanovené v písmenech a) až d) téhož ustanovení, a jsou-li splněny výše uvedené podmínky, nemožnost povodí či oblasti povodí, do něhož je voda odkloněna, uspokojit z vlastních vodních zdrojů potřebu pitné vody, výroby elektřiny či zavlažování není nezbytnou podmínkou k tomu, aby byl takový odklon slučitelný s uvedenou směrnicí. Dále Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 85/337 nebrání zákonu

přijatého řeckým parlamentem, kterým se záměr částečného odklonění řeky schvaluje na základě posouzení vlivu tohoto záměru na životní prostředí, z něhož vycházelo správní rozhodnutí přijaté postupem v souladu s informační povinností a povinností účasti veřejnosti stanovenými touto směrnicí, a to i přestože toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím soudu, je-li uvedený zákon zvláštním právním předpisem, takže cíl této směrnice může být dosaženo prostřednictvím zákonodárného procesu. Takový záměr částečného odklonění řeky nelze považovat za plán či program spadající do působnosti směrnice 2001/42. Směrnice 92/43 brání, aby záměr odklonění vod, který přímo nesouvisí se zachováním zvláště chráněného území nebo k tomu není nezbytný, avšak může mít na toto zvláště chráněné území značně nepříznivý vliv, byl schválen v případě, že chybí důvěryhodné a aktualizované údaje o ptactvu v této oblasti. Konečně směrnice 92/43 musí být vykládána v tom smyslu, že odůvodnění spjaté jednak se zavlažováním a jednak se zásobováním pitnou vodou uplatňované na podporu záměru odklonění toku může být naléhavým důvodem převažujícího veřejného zájmu, který je s to ospravedlnit uskutečnění záměru, jenž má nepříznivý vliv na celistvost dotčených lokalit. Má-li záměr nepříznivý vliv na celistvost lokality významné pro Společenství, kde se vyskytují prioritní typy přírodních stanovišť nebo prioritní druhy, lze jeho uskutečnění v zásadě ospravedlnit důvody spjatými se zásobováním pitnou vodou. Za určitých okolností může být uskutečnění záměru odůvodněno příznivými důsledky mimořádného významu, které má pro životní prostředí zavlažování. Zavlažování však nelze v zásadě spojovat s důvody souvisejícími s ochranou lidského zdraví a veřejné bezpečnosti, kterými lze odůvodnit uskutečnění takového záměru, jako je záměr dotčený v původním řízení. Uvedená směrnice umožňuje ve vztahu k lokalitám, které jsou součástí sítě Natura 2000, změnu přirozeného říčního ekosystému na značně antropizovaný říční a jezerní ekosystém.

3. Dopravní politika

11 rozsudků (náhrady cestujícím v letecké dopravě, silniční doprava, letecká doprava, práva cestujících v železniční dopravě, řidičské průkazy, pravidla pro provozování leteckých služeb);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-419/10 Hofmann (rozsudek druhého senátu ze dne 26. dubna 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Panu Hofmannovi byl v Německu opakovaně odejmut řidičský průkaz z důvodů řízení pod vlivem alkoholu. Ačkoliv o nové vydání řidičského průkazu mohl po

nějaké době žádat, nechal si v České republice vystavit řidičský průkaz, který mu však byl po další kontrole německými orgány zabaven v rámci správního řízení. Ve světle nové unijní právní úpravy (směrnice 2006/126 o řidičských průkazech), která byla mimo jiné přijata za účelem boje proti turistice za řidičskými průkazy, vyvstává otázka, zda skutečnost, že dotčená osoba neměla v době vydání ve státě vydání řidičského průkazu bydliště, automaticky opravňuje, aby stát, ve kterém daná osoba bydliště ve skutečnosti měla, řidičský průkaz neuznal.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2006/126 brání tomu, aby členský stát odmítl uznat platnost nového řidičského průkazu vydaného jiným členským státem v období po uplynutí zákazu žádat o nový řidičský průkaz v původním členském státě, pokud podmínka obvyklého bydliště na území posledně uvedeného státu byla formálně splněna. Nejdřív Soudní dvůr připomněl dosavadní judikaturu zakazující zejména odepřít řidičský průkaz vydaný v jiném členském státě z (údajného) důvodu nesplnění požadavku bydliště, pokud tento nedostatek nevyplývá ze samotného nového průkazu. Následně Soudní dvůr zanalyzoval rozdíly a podobnosti staré a nové unijní úpravy a dospěl k závěru, že povaha rozdílů není taková, aby zpochybnila podmínky, jak jsou stanoveny v dosavadní judikatuře. V této souvislosti zejména podotkl, že absolutní zákaz vydání nového řidičského průkazu, tj. i po uplynutí doby odnětí, by byl v rozporu se samotným smyslem zásady vzájemného uznávání řidičských průkazů. Na závěr Soudní dvůr rovněž odmítl argument Německa a Bavorska podmínit vydání nového řidičského průkazu spoluprací mezi dotčenými orgány členských států, neboť takový kategorický požadavek nemá oporu ve směrnici.

C-321/11 *Rodríguez Cachafeiro a Martínek-Reboredo Varela-Villamor* (rozsudek třetího senátu ze dne 4. října 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Cestující si zakoupili letenku pro let se společností IBERIA s odletem z La Coruña do Santo Domingo s přestupem v Madridu. První let se o více než hodinu zpozdil, na letišti v Madridu se cestující dostavili na poslední výzvu k odletové bráně, avšak nástup na palubu jim byl odepřen s tím, že jejich letenky byly s ohledem na zpoždění předchozího letu zrušeny a obsazeny jinými cestujícími. Cestující se domáhají zaplacení částky 600 eur jako náhrady škody za odepření nástupu na palubu podle nařízení č. 261/2004. Sporné je, zda skutkové okolnosti, mohou představovat odepření nástupu na palubu ve smyslu nařízení č. 261/2004. Podle letecké společnosti nebylo umožněno nastoupit na palubu z důvodu zpoždění prvního letu a ne

z důvodu překročení kapacity letu nebo odepření nástupu na palubu, jak tvrdí cestující.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že pojem „odepření nástupu na palubu“ zahrnuje situaci, kdy v rámci jediné smlouvy o dopravě obsahující několik rezervací na lety, které na sebe přímo navazují a jsou odbaveny současně, letecký dopravce odepře nástup na palubu některým cestujícím z důvodu, že první let z jejich rezervace měl zpoždění, které je přičitatelné tomuto dopravci, a že tento dopravce nesprávně předpokládal, že se tito cestující nedostaví včas k nástupu na palubu letadla druhého letu.

C-581/10 a C-629/10 *Nelson a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. října 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Ve věci C-581/10, v níž proti sobě stojí pan Nelson s rodinou a letecká společnost Lufthansa, jde o to, že tato společnost odmítla poskytnout náhradu škody cestujícím, kteří byli na cílové letiště dopraveni s 24hodinovým zpožděním oproti původně plánovanému času příletu. Ve věci C-629/10, v níž proti sobě stojí skupina leteckých společností a úřad Civil Aviation Authority, jde o to, že jim tento úřad odmítl zaručit, že nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě, nebude vykládat v tom smyslu, že leteckým společností ukládá povinnost poskytnout cestujícím náhradu škody v případě zpoždění jejich letu. Předběžné otázky míří v obou věcech na zpochybnění rozsudku *Sturgeon*, dle kterého je třeba vykládat nařízení č. 261/2004 tak, že cestující, jejichž let byl zpožděn, mají právo na paušální náhradu škody, jestliže v důsledku takového letu utrpí časovou ztrátu v rozsahu 3 nebo více hodin.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil výklad čl. 5 a 7 nařízení č. 261/2004, ke kterému dospěl v rozsudku ve spojených věcech *Sturgeon a další*. Pravidlo v něm obsažené je v souladu s Montrealskou úmluvou i se zásadami právní jistoty a proporcionality. Ve vztahu k právu na náhradu škody způsobenou zpožděním letu ve smyslu čl. 19 Montrealské úmluvy, dospěl Soudní dvůr k závěru, že povinnost nahradit škodu, která vyplývá z nařízení č. 261/2004, nebrání tomu, aby cestující v případě, že jim totéž zpoždění způsobí vedle nepohodlí v důsledku časové ztráty i individuální škody, mohli mimoto podat žaloby na náhradu škody za podmínek stanovených Montrealskou úmluvou.

C-136/11 *Westbahn Management* (rozsudek prvního senátu ze dne 22. listopadu 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Společnost *Westbahn Management* získala licenci na provozování železniční přepravy cestujících na lince Vídeň-Salcburk a požádala provozovatele železniční infrastruktury v Rakousku o poskytnutí informací o skutečných časech příjezdu, průjezdu a odjezdu vlaků ostatních železničních podniků za účelem informování cestujících o aktuálních časech odjezdu přípojů. Ten odmítl její žádosti vyhovět a odkázal ji na jednotlivé železniční podniky. Zejména monopolní železniční podnik patřící pod stejný holding jako provozovatel infrastruktury odmítl tyto informace sdělit. Sporný je rozsah služeb, které má provozovatel infrastruktury poskytovat železničnímu podniku nad rámec pouhého přístupu k železniční infrastruktuře.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že informace o hlavních přípojích musí zahrnovat kromě času odjezdu podle jízdního řádu rovněž informace o zpoždění nebo odřeknutí uvedených přípojů nezávisle na tom, který železniční podnik je zajišťuje. Ve stejném duchu Soudní dvůr dále rozhodl, že provozovatel infrastruktury je povinen poskytovat železničním podnikům nediskriminačním způsobem údaje aktualizované v reálném čase o příjezdu, průjezdu a odjezdu vlaků provozovaných jinými železničními podniky, pokud jsou tyto vlaky hlavními přípoji podle nařízení č. 1371/2007. K uvedeným závěrům dospěl Soudní dvůr zejména pomocí účelového výkladu dotčených ustanovení unijního práva, jejichž účelem je chránit práva cestujících v železniční přepravě, zlepšovat kvalitu a efektivitu železniční přepravy osob a rovněž dosáhnout vysoké úrovně ochrany spotřebitele, který je slabší stranou přepravní smlouvy. Jakýkoliv jiný výklad by ohrožoval dosažení těchto cílů zejména v situaci, kdy bývalý monopolní přepravce, který má širší síť, může poskytovat svým cestujícím úplnější informace, než které by mohl zajistit podnik provozující omezený počet tratí, což by odporovalo nejen cílům unijní úpravy, ale rovněž zájmu zajistit spravedlivou hospodářskou soutěž mezi přepravci. Dále stojí za povšimnutí, že Soudní dvůr uznal, že rakouská *Schienen-Control Kommission*, která žádost o řízení o předběžné otázce v předmětné věci podala, je soudem ve smyslu článku 267 SFEU.

C-139/11 *Cuadrench Moré* (rozsudek třetího senátu ze dne 22. listopadu 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Pan *More* podal v roce 2009 žalobu, kterou se domáhal přiznání náhrady škody za zrušení letu, který měl proběhnout v roce 2005. Je otázkou, jaká má být lhůta pro

podání takové žaloby, když nařízení č. 261/2004 žádnou lhůtu neobsahuje. Jiné unijní předpisy (např. nařízení č. 2027/97) stejně jako Montrealská úmluva stanoví v této souvislosti dvouletou lhůtu. Při absenci stanovení lhůty by se uplatnila obecná lhůta deseti let podle španělského práva.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že nařízení č. 261/2004 musí být vykládáno v tom smyslu, že lhůtu, ve které musí být podány žaloby, jejichž předmětem je získání náhrady škody podle čl. 5 a 7 tohoto nařízení, stanoví pravidla každého členského státu, která upravují promlčecí lhůty vztahující se na podání žaloby. Soudní dvůr v této souvislosti připomněl, že nařízení č. 261/2004 zavádí režim standardizované a okamžité náhrady škody, kterou je nepohodlí způsobené zpožděním nebo zrušením letu, jenž zaujímá místo před Montrealskou úmluvou, a je tudíž autonomní ve vztahu k režimu zavedenému touto úmluvou.

C-410/11 *Espada Sánchez a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 22. listopadu 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Cestující žádají, aby jim letecká společnost Iberia uhradila částku více než 4000 EUR, která odpovídá 4000 zvláštním právům čerpání (tisíc na každého cestujícího) jako náhradu škody v důsledku ztráty dvou zavazadel. Zavazadla všech cestujících (manželé a jejich děti) představovaly dva kufry, které byly podány k přepravě. Letecká společnost ztrátu zavazadel potvrdila, avšak podle ní je výše náhrady škody příliš vysoká. Cestující se opírají výhradně o čl. 22 odst. 2 Montrealské úmluvy. Otázkou je, jak má být uplatněna mez zavedená tímto ustanovením, pokud jsou k přepravě podána dvě zavazadla pro čtyři cestující.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 22 odst. 2 Montrealské úmluvy, která je nedílnou součástí unijního práva, musí být vykládán tak, že právo na náhradu škody a mez odpovědnosti dopravce za ztrátu zavazadel se uplatní rovněž na cestujícího, který požaduje tuto náhradu za ztrátu zavazadla odbaveného na jméno jiného cestujícího, pokud toto ztracené zavazadlo skutečně obsahovalo věci prvního cestujícího.

4. Energetická politika

Žádný rozsudek;

5. Průmyslová politika (elektronické komunikace)

2 rozsudky (sítě a služby elektronických komunikací, doména nejvyšší úrovně .eu);

6. Ochrana osobních údajů

1 rozsudek (ochrany provozních údajů uživatele při postoupení pohledávky);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-119/12 Probst (rozsudek třetího senátu ze dne 22. listopadu 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Ve věci se jedná o problematiku ochrany provozních údajů uživatele při postoupení pohledávky na třetí subjekt. Pan Probst využil své telefonní přípojky (poskytovatel Deutsche Telekom AG, dále DT) pro připojení k internetu skrze specifický systém užívaný v Německu – tzv. „internet-by-call“ (poskytovatel Verizon Deutschland GmbH, dále VD), v jehož rámci nedochází k uzavření trvalého závazkového vztahu. Využití mu bylo fakturováno nejprve DT v rámci pravidelného vyúčtování coby „položky jiných poskytovatelů“. Po nezaplacení byla částka nárokována společností mr.nexnet GmbH, která se jí domáhá z titulu postoupení pohledávky za panem Probstem na základě smlouvy mezi ní a VD. Probst namítá neplatnost této smlouvy pro porušení tajemství sdělovaných zpráv. Otázkou je, zda relevantní ustanovení směrnice 2002/58 o soukromí a elektronických komunikacích vylučuje oprávnění poskytovatele služeb předat provozní údaje třetí osobě, jestliže tato sice podléhá omezením dle uzavřené smlouvy, poskytovatel však nemá přímou možnost ovlivnit způsob užívání údajů třetí osobou.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 6 odst. 2 a 5 směrnice 2002/58 musí být vykládán v tom smyslu, že poskytovateli služeb umožňuje předat provozní údaje postupníkovi, jemuž postoupil své pohledávky vyplývající z poskytování telekomunikačních služeb za účelem jejich vymáhání, a tomuto postupníkovi umožňuje zpracovávat uvedené údaje pod podmínkou, že postupník zaprvé jedná z pověření poskytovatele služeb, pokud jde o zpracování týchž údajů, tzn. že při zpracování provozních údajů jedná pouze podle pokynů a pod dohledem uvedeného poskytovatele, a zadruhé se omezí na zpracování provozních údajů nezbytných pro účely vymáhání postoupených pohledávek. Smlouva uzavřená mezi nimi musí obsahovat zejména ustanovení zaručující oprávněné zpracování

provozních údajů postupníkem a poskytovateli služeb musí umožňovat, aby se kdykoli ujistil, že uvedený postupník tato ustanovení dodržuje.

7. Veřejné zakázky

7 rozsudků (objasnění mimořádně nízké ceny, výrobky určené výlučně k vojenským účelům, odstoupení od uzavření smlouvy na zadání zakázky, spolupráce veřejnoprávních subjektů, in-house zadávání, hodnocení finanční a hospodářské schopnosti uchazečů, vymezení hospodářských subjektů);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-599/10 SAG ELV Slovensko a další (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 29. března 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Skupiny společností z EU se přihlášily do výběrového řízení na poskytovatele komplexní služby elektronického výběru mýta, zadavatel však poté, co je vyzval k objasnění nabídek a obdržel jejich odpovědi, rozhodl o jejich vyřazení z důvodu nesplnění podmínek zveřejněných v soutěžních podkladech. Jsou zde pochybnosti související s výkladem čl. 2 směrnice 2004/18 ve spojení s čl. 51 a 55 této směrnice a se zákonností rozhodnutí zadavatele s ohledem na zásady zadávání veřejných zakázek (nediskriminační a transparentní jednání s hospodářskými subjekty).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 55 směrnice 2004/18 musí být vykládán tak, že vyžaduje, aby vnitrostátní právní předpisy stanovily, že pokud zájemce navrhne mimořádně nízkou cenu, požádá jej veřejný zadavatel písemně o objasnění jeho návrhu ceny. Je na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda žádost o objasnění umožnila dotyčnému zájemci dostačujícím způsobem vysvětlit základní prvky nabídky. Naopak směrnice 2004/18 nebrání vnitrostátnímu předpisu, dle kterého veřejný zadavatel může zájemce písemně požádat o objasnění jejich nabídky, aniž může vyzvat zájemce ke změně nabídky nebo takovou změnu přijmout. Zadavatel musí zacházet s jednotlivými zájemci stejně a loajálně, aby žádost o objasnění nemohla být vnímána tak, že neoprávněně zvýhodňuje nebo znevýhodňuje jednoho nebo více zájemců, kterým byla tato žádost zaslána.

C-615/10 *Insinööritoimisto InsTiimi* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 7. června 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případě

Spor se týká otázky, zda byla technická zkušebna finských ozbrojených sil v případě nákupu otočného stolu pro elektromagnetická měření povinná postupovat dle směrnice 2004/18 nebo zda mohla dotčenou zakázku zadat přímo (s odkazem na čl. 10 směrnice 2004/18 a čl. 346 odst. 1 písm. b) SFEU). Ačkoliv je dotčený výrobek (resp. jeho komponenty) v zásadě běžně k dostání na trhu s civilními výrobky, slouží dle finských ozbrojených sil výlučně k vojenským účelům, neboť je určen výlučně k simulaci vojenských operací (např. při výcviku vojenských operací proti vzdušnému nepřátelskému průzkumu). Vychází tak otázka, co je třeba chápat pod pojmem „materiál určený výlučně pro vojenské účely“ používaným Soudním dvorem v souvislosti s čl. 346 odst. 1 písm. b) SFEU. V daném případě není zejména jasné, zda může zadavatel využít výjimku dle čl. 346 odst. 1 písm. b) SFEU i v případě, že dotčený materiál bude používat výlučně k vojenským účelům, byť lze tento materiál koupit také na civilním trhu.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr se zejména zaměřil na zkoumání, zda předmětný výrobek představuje výrobek určený výlučně pro vojenské účely, a to jak z hlediska subjektivního (tj. pro co má být určen), tak z hlediska objektivního (tj. že za tímto účelem byl vyvíjen, vyroben a prodáván), přičemž v dané věci se klonil k tomu, že nejde o takovýto výrobek, což přísluší ověřit národnímu soudu. Pokud jde o další požadavky, které musí členský stát při aplikaci čl. 346 SFEU splnit, zdá se na první pohled, že se přiklonil k požadavku Komise, která podmiňuje aplikaci této odchylky od pravidel EU požadavkem nezbytnosti (přiměřenosti), a požaduje důkaz, že za účelem odvrácení akutního ohrožení bezpečnosti státu nebylo možné dodržet relevantní unijní pravidla. Při podrobnějším čtení rozsudku lze říct, že Soudní dvůr pouze požaduje, aby členský stát jednak doložil potřebu využití odchylky za účelem ochrany podstatných zájmů své bezpečnosti, a dále doložil potřebu, že těchto zájmů nelze vyhovět v rámci zajištění soutěže podle zadávací směrnice. Na základě toho se zdá, že přímý nákup vojenského materiálu od národního výrobce za účelem zajištění soběstačné obranyschopnosti státu je způsobilý takto definované požadavky *ipso facto* splnit (což se shoduje s postupem zvoleným Soudním dvorem ve věci C-337/05 *Agusta*). Rozsudek Soudního dvora tedy nepotvrzuje základní postoj Komise, která odmítá možnost nákupu od domácích výrobců bez výběrového řízení s odkazem na

čl. 346 SFEU, jakožto čistě hospodářsky motivované znevýhodnění uchazečů z jiných členských států.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

C-218/11 *Édukövízig a Hochtief Construction* (rozsudek sedmého senátu ze dne 18. října 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Spor vznikl poté, co veřejný zadavatel v souvislosti s hospodářskými a finančními předpoklady v oznámení o zakázce stanovil jako minimální kritérium určující nedostatek vhodnosti, že za tři předcházející hospodářské roky nebylo ani jednou dosaženo záporného výsledku. Tento požadavek napadl uchazeč o zakázku, který je podle tzv. smlouvy o převodu zisků povinný převést každoročně své mateřské společnosti usazené v Německu dosažené zisky, a proto je jeho rozvaha vždy záporná nebo rovná nule. Dotčená společnost považuje tento požadavek s ohledem na rozdílnost národních účetních systémů za diskriminační, neboť s ohledem na německé účetní předpisy je převod zisků z hlediska dotčeného koncernu tím nejlepším řešením.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dospěl k závěru, že dle čl. 44 odst. 2 a čl. 47 odst. 1 písm. b) směrnice 2004/18 je zadavatel oprávněn vyžadovat minimální úroveň hospodářských a finančních předpokladů s odkazem na jeden nebo několik konkrétních údajů rozvahy, jestliže jsou tyto údaje objektivně způsobilé vypovídat o těchto předpokladech hospodářského subjektu a jestliže je tato úroveň přizpůsobena významu dotčené zakázky. Požadavek minimální úrovně hospodářských a finančních předpokladů nelze v zásadě odmítnout jen z toho důvodu, že se tato úroveň odvíjí od údaje z rozvahy, ohledně kterého mohou mezi právními úpravami jednotlivých členských států existovat rozdíly. Čl. 47 směrnice 2004/18 musí být vykládán tak, že pokud hospodářský subjekt nemůže splnit minimální úroveň hospodářských a finančních předpokladů spočívající v tom, že za tři uzavřené hospodářské roky nesmí uchazeči ve své rozvaze vykázat více než jedenkrát ztrátu, z důvodu dohody, podle níž tento hospodářský subjekt systematicky převádí zisk na svou mateřskou společnost, nemá tento hospodářský subjekt jinou možnost splnit tuto minimální úroveň způsobilosti než tím, že využije schopnosti jiného subjektu podle odst. 2 uvedeného článku.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-465/11 Forposta (dříve Praxis) a ABC Direct Contact (rozsudek třetího senátu ze dne 13. prosince 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Polská pošta v posledním okamžiku odstoupila od uzavření smlouvy s dvěma úspěšnými uchazeči o veřejnou zakázku, a to s odvoláním na nově zavedené ustanovení v polském zadávacím právu, dle kterého zadavatel může zrušit nebo vypovědět smlouvu o zadání zakázky uzavřenou s příslušným hospodářským subjektem z důvodu okolností přičitatelných tomuto hospodářskému subjektu anebo od dané smlouvy o zadání zakázky odstoupit, když ke zrušení či vypovězení smlouvy nebo k odstoupení od dané smlouvy dojde v časovém rámci tří let od zahájení zadávacího řízení a hodnota neprovedené zakázky činí alespoň 5 % smluvní hodnoty zakázky. Ačkoliv se předkládající soud v rámci celého předkládacího usnesení nezmiňuje ani jednou, jaké přesné okolnosti přičitatelné uchazečům k neuzavření smlouvy v dané věci vedly, klade si otázku slučitelnosti uvedeného ustanovení s čl. 45 odst. 2 písm. d) směrnice 2004/18 odkazujícím pouze na „profesní pochybení“. Dále předkládající soud uvádí, že ačkoliv profesní požadavky jsou směrnicí taxativně stanoveny, mohou členské státy za účelem zvýšení transparentnosti zavést další přiměřené podmínky. V dané věci však s ohledem na okolnost, že je zákaz účasti na veřejných zakázkách po dobu tří let jediným možným právním důsledkem, nezdá se být dané ustanovení v případě mírných pochybení ze strany hospodářského subjektu přiměřené.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 45 odst. 2 písm. d) směrnice 2004/18 brání dotčené vnitrostátní právní úpravě a že zásady a pravidla unijního práva v oblasti veřejných zakázek neodůvodňují, aby z důvodu ochrany veřejného zájmu a oprávněných zájmů veřejných zadavatelů, jakož i zachování spravedlivé hospodářské soutěže mezi hospodářskými subjekty ukládala dotčená vnitrostátní právní úprava veřejnému zadavateli povinnost automaticky ze zadávacího řízení vyloučit hospodářský subjekt ve výše popsaném případě.

C-159/11 Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce (rozsudek velkého senátu ze dne 19. prosince 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Předkládající soud se táže, zda směrnice 2004/18 brání přímému uzavření dohod mezi dvěma orgány veřejné správy na výkon činností za úplatu nepřevyšující náklady spojené s výkonem těchto činností, spočívajících ve vypracování studie a posouzení seismické odolnosti zdravotnických zařízení, které se mají vykonat

s ohledem na vnitrostátní právní předpisy v oblasti bezpečnosti zařízení, aniž by proběhlo zadávací řízení. Pro posouzení této otázky je klíčové, zda se na takové dohody směrnice použije či nikoliv.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že unijní právo v oblasti veřejných zakázek brání vnitrostátní právní úpravě, která dovoluje, aby byla bez výzvy k účasti v soutěži uzavřena smlouva, na jejímž základě mezi sebou veřejnoprávní entity zavádějí spolupráci, jestliže – a to přísluší ověřit předkládajícímu soudu – předmětem takové smlouvy není zajistit plnění úkolu v rámci veřejných služeb, který je těmto entitám společný, jestliže se neřídí pouze ohledy a požadavky souvisejícími se sledováním cílů ve veřejném zájmu nebo jestliže může soukromoprávnímu poskytovateli zajistit výhodnější postavení ve vztahu k jeho konkurentům.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

8. Státní podpory

1 rozsudek (C-262/11 *Kremikovtzi* - veřejné podpory na restrukturalizaci poskytnuté před přistoupením Bulharska k EU);

9. Hospodářská soutěž

6 rozsudků (rozdělení pravomocí mezi Komisi a národní orgány pro ochranu hospodářské soutěže, oznámení *de minimis*, systém selektivně nízkých cen, systém selektivní distribuce, zneužití dominantního postavení, kartel);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-17/10 *Toshiba a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 14. února 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže uložil Toshiba Corporation a dalším společnostem pokutu podle zákona o ochraně hospodářské soutěže za kartelové jednání, které trvalo od roku 1988 do 11. května 2004 (tedy před vstupem ČR do EU a několik dní poté). V probíhajícím soudním řízení je sporné, zda dané kartelové jednání tvoří jako celek jediný delikt a zda je na něj nutné aplikovat výlučně úpravu práva EU, má-li toto jednání unijní dopad. Dále je v řízení sporné, zda tím, že Evropská komise již dané kartelové jednání potrestala, ztratil Úřad pro ochranu

hospodářské soutěže pravomoc aplikovat na dané jednání předpisy vnitrostátního práva obsahující obdobnou právní úpravu jako čl. 101 odst. 1 SFEU (bývalý čl. 81 odst. 1 SES), a to jednou provždy. Krajský soud v Brně v této souvislosti položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku k objasnění výkladu čl. 101 SFEU a čl. 11 odst. 6 nařízení č. 1/2003.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora nemohou být v řízení zahájeném po 1. květnu 2004 použity čl. 81 SES a čl. 3 odst. 1 nařízení č. 1/2003 na kartelovou dohodu, jež vyvolala účinky v obdobích před 1. květnem 2004 na území členského státu, který přistoupil k Unii k tomuto dni. Pokud Komise zahájí kartelové řízení, neztrácí tím národní soutěžní orgán pravomoc postihovat na základě vnitrostátního práva hospodářské soutěže protisoutěžní účinky, které tato dohoda vyvolala na území dotčeného členského státu v obdobích před jeho přistoupením k EU. V této souvislosti Soudní dvůr uvedl, že se unijní právo a vnitrostátní právo hospodářské soutěže použijí souběžně, a to i po vydání nařízení č. 1/2003. Z nařízení č. 1/2003 dále vyplývá, že vnitrostátní orgány mohou zasáhnout následně po Komisi, ale zakazuje jim, aby se dostaly do rozporu s dřívějším rozhodnutím Komise. Soudní dvůr konečně rozhodl, že zásada *ne bis in idem* nebrání tomu, aby národní soutěžní orgán uložil účastníkům kartelové dohody pokuty postihující účinky vyvolané na území dotčeného státu v době před jeho přistoupením k EU, vzhledem k tomu, že pokuty, které jim byly uloženy rozhodnutím Komise přijatým před vydáním rozhodnutí vnitrostátního orgánu, uvedené účinky nepostihovaly. K tomuto závěru Soudní dvůr dospěl na základě toho, že přinejmenším jedna ze tří podmínek zásady *ne bis in idem*, kterými jsou totožnost skutku, totožnost pachatele a totožnost chráněného právního zájmu, není splněna. Konkrétně ze skutečnosti, že rozhodnutí Komise se netýká území ČR před jejím vstupem do EU, vyplývá, že není dána podmínka totožnosti skutku.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-209/10 *Post Danmark* (rozsudek velkého senátu ze dne 27. března 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Dánský úřad na ochranu hospodářské soutěže uložil společnosti Post Danmark pokutu za porušení čl. 82 SES a vnitrostátního předpisu, konkrétně za zneužití dominantního postavení na trhu distribuce neadresných poštovních zásilek. Tři zákazníci konkurenční společnosti přešly k Post Danmark, přičemž ta s nimi uzavřela smlouvu za výhodnějších podmínek, než které uplatňovala vůči ostatním

zákazníkům. Cena nepokrývala průměrné náklady dotčené společnosti, avšak pokrývala její průměrné přírůstkové náklady. Rozhodnutí úřadu konstatovalo zneužití dominantního postavení uplatňováním rozdílných cen vůči vlastním zákazníkům, zároveň však konstatovalo, že nedošlo k uplatňování nepřiměřeně nízkých cen. Podle Post Danmark nelze její jednání považovat za vyloučení v podobě selektivně nízkých cen.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že politika nízkých cen uplatňovaná vůči některým bývalým zákazníkům konkurenta ze strany podniku s dominantním postavením nemůže být považována za zneužití spočívající ve vyloučení konkurenta pouze z důvodu, že cena uplatňovaná tímto podnikem vůči jednomu z těchto zákazníků je nižší, než kolik činí průměrné celkové náklady připadající na předmětnou činnost, avšak vyšší, než kolik činí průměrné přírůstkové náklady na tuto činnost. Pro Soudní dvůr je směrodatný zejména úmysl dominantního podniku, tj. zda usiluje svým jednáním o vyloučení konkurenta. V této souvislosti Soudní dvůr zkoumal konkrétní náklady Post Danmark, jejichž analýza zejména dokazuje, že Post Danmark využívala tutéž infrastrukturu a tytéž zaměstnance jak k činnosti distribuce neadresných zásilek, tak k činnosti, která jí byla vyhrazena na základě její povinnosti veřejné služby v souvislosti s určitými adresnými zásilkami. Na základě tohoto zkoumání se Soudní dvůr přiklonil k závěru, jehož konečné ověření přísluší předkládajícímu soudu, že takové ceny nemají protisoutěžní účinky.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-226/11 *Expedia* (rozsudek druhého senátu ze dne 13. prosince 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Oznámení Komise o dohodách menšího významu, které výrazně neomezují hospodářskou soutěž podle čl. 101 odst. 1 SFEU, stanoví, že dohody mezi podniky, které ovlivňují obchod mezi členskými státy, neomezují výrazně hospodářskou soutěž ve smyslu čl. 101 odst. 1 SFEU, jestliže celkový podíl na trhu smluvních stran dohody nepřekračuje 10 % na kterémkoliv z relevantních trhů ovlivněných touto dohodou, jestliže je tato dohoda uzavřena mezi podniky, které jsou současnými nebo možnými soutěžiteli na kterémkoliv z těchto trhů. Zároveň stanoví, že toto oznámení není závazné pro soudy a orgány členských států. Spornou je otázka, zda se s ohledem na toto oznámení vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž mohou v rámci uvážení rozhodnout stíhat jakoukoliv kartelovou dohodu včetně takové, která významným způsobem neomezuje obchod mezi členskými státy ve smyslu

Smlouvy, aniž rozhodnutí odůvodní podílem podniků účastnících se dohody na trhu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr se přiklonil k pozici národního orgánu pro hospodářskou soutěž. Nejdříve Soudní dvůr rozdělení pravomocí mezi Komisí a národními orgány pro ochranu hospodářské soutěže a zejména uvedl, že národní orgány mohou uplatnit ustanovení vnitrostátního práva zakazující kartelové dohody na dohodu podniků, která může ovlivnit obchod mezi členskými státy ve smyslu článku 101 SFEU, pouze tehdy, pokud tato dohoda představuje výrazné omezení hospodářské soutěže na vnitřním trhu. Dále Soudní dvůr přezkoumal povahu oznámení *de minimis*, přičemž konstatoval, že jeho účelem je poskytnout podnikům právní jistotu, pokud jde o posuzování dohod omezující hospodářskou soutěž ze strany Komise, nikoliv ze strany členských států. Z toho vyplývá, že oznámení *de minimis* není právně závazné vůči členským státům. Z uvedeného Soudní dvůr vyvodil, že vnitrostátní orgán pro hospodářskou může stíhat podniky za dohodu omezující hospodářskou soutěž, která může ovlivnit obchod mezi členskými státy, ale nedosahuje prahových hodnot stanovených Komisí v jejím oznámení *de minimis*, za předpokladu, že tato dohoda představuje výrazné omezení hospodářské soutěže, což je zejména dáno v situaci, kdy daná dohoda má protisoutěžní účel, jak je v předmětné věci předkládajícím soudem konstatováno.

10. Daně a finanční trh

65 rozsudků (šestá směrnice o DPH, regulovaný trh finančních nástrojů, zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře, obchodování zasvěcených osob a manipulace s trhem, odpočet DPH za služby související s nájmem bytu, pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel, zdanění dividend zahraničního původu, nárok na vrácení přeplatku DPH, daň z příjmů, základ daně a odpočty daně, zboží a služby osvobozené od daně, dvojí zdanění, spotřební daň atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-220/11 *Star Coaches* (usnesení šestého senátu ze dne 1. března 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Společnost *Star Coaches s.r.o.* se zabývá autobusovou přepravou osob, kterou zajišťuje buď vlastními autobusy, nebo prostřednictvím subdodavatelů (plátců DPH). Pro odběratele svých služeb, kterými jsou vždy cestovní kanceláře, provádí

především transfery po Praze či okruhy po evropských městech. Na základě faktur od subdodavatelů si nárokuje vrácení DPH. Podstatou otázky je, zda se na poskytované služby vztahuje zvláštní režim ve smyslu čl. 306 směrnice 2006/112 o společném systému daně z přidané hodnoty. Společnost Star Coaches totiž namítá, že se tento režim má aplikovat jen v případě, kdy cestovní kancelář poskytuje služby cestujícím, za něž však nelze považovat ani dotčenou společnost ani její odběratele. Český předpis používá místo pojmu cestující širší pojem zákazník.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr je toho názoru, že odpověď na předběžnou otázku lze jasně vyvodit z judikatury týkající se předchůdkyně směrnice 2006/112. Podle této ustálené judikatury není vyloučeno, aby se zvláštní režim podle čl. 306 směrnice vztahoval na služby autobusového přepravce, který v případě, že nepoužívá vlastní autobusy, využívá přepravních služeb subdodavatelů, kteří jsou plátcí DPH. Okolnost, že takové služby nezahrnují ubytovací služby, nestačí k vyloučení toho, aby spadaly do působnosti tohoto ustanovení. V souladu s rozsudkem ve věci *Van Ginkel* je nicméně třeba, aby se služby cestovních kanceláří neomezovaly na jedinou službu a vedle přepravy zahrnovaly i další služby. Pokud jde o společnost Star Coaches, předkládající soud uvádí, že poskytuje pouze přepravní služby cestovním kancelářím bez jakýchkoliv dalších služeb. Na předběžnou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, přepravní společnost, která pouze zajišťuje přepravu osob tím, že poskytuje autobusovou přepravu cestovním kancelářím, a neposkytuje žádné další služby, jako je ubytování, průvodcovská činnost nebo poskytování rad, neuskutečňuje plnění, na která se vztahuje zvláštní režim pro cestovní kanceláře podle čl. 306 směrnice 2006/112.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-248/11 *Nilas další* (rozsudek druhého senátu ze dne 22. března 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

V řízení před vnitrostátním soudem čelí pan Nilas a další osoby obvinění ze zneužití trhu ve smyslu směrnice 2003/6 o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu), a to konkrétně ve vztahu k rumunskému trhu Rasdaq. Otázkou však je, zda trh Rasdaq je regulovaným trhem ve smyslu směrnice 2004/39 o trzích finančních nástrojů, na kterou směrnice 2003/6 odkazuje (není-li, nejednalo by se o zneužití trhu ve smyslu této směrnice).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že klasifikaci trhu jako regulovaného nebrání skutečnost, že trh není uveden na seznamu regulovaných trhů ve smyslu čl. 47 směrnice 2004/39. Povolení působit jako regulovaný trh je vyhrazeno systémům obchodování, které splňují ustanovení hlavy III této směrnice. K zápisu tedy musí dojít až po obdržení povolení a nemůže tak být podmínkou pro jeho obdržení. Na druhou stranu trh finančních nástrojů, který nesplňuje požadavky hlavy III směrnice 2004/39, nespadá pod pojem „regulovaný trh“. Soudní dvůr zdůrazňuje cíle směrnice, které spočívají zejména v ochraně investorů, zajištění integrity i celkové efektivity finančního systému, jakož i v transparentnosti transakcí. Trh je regulovaným trhem, pokud *"(má) povolení působit jako regulovaný trh a (...) jeho fungování v souladu s požadavky stanovenými v hlavě III této směrnice je základní podmínkou získání tohoto povolení a jeho ponechání"* Trh, který nesplňuje tyto podmínky nemůže být dle závěrů Soudního dvora kvalifikován jako regulovaný trh pouze z toho důvodu, že je provozován organizátorem jiného trhu, který má povolení působit jako regulovaný trh. Opačný závěr by mohl ohrozit zmiňované cíle směrnice. Na druhou stranu Soudní dvůr zdůraznil, že dotčená operace může spadat do působnosti směrnice 2003/6 navzdory tomu, že Rasdaq nebude možné klasifikovat jako regulovaný trh; úplně stačí, pokud stejný finanční nástroj byl přijat k obchodování na jiném (skutečně) regulovaném trhu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-19/11 *Geltl* (rozsudek druhého senátu ze dne 28. června 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Předběžné otázky se týkají následující situace: předseda představenstva německé společnosti Daimler AG se rozhodl odstoupit z funkce před koncem funkčního období. Tento záměr sdělil své manželce, sekretářce, a poté členu dozorčí rady. V rámci společnosti se začalo jednat o tom, kdo by se měl stát novým předsedou, a celá věc skončila tím, že představenstvo dalo dozorčí radě doporučení, na jehož základě dozorčí rada výměnu na postu předsedy představenstva odsouhlasila. V důsledku toho došlo k nárůstu kurzu akcií společnosti a na soud se obrátili investoři, kteří akcie společnosti dříve prodali, jinými slovy v důsledku jednání společnosti utrpěli škodu. Základní otázkou je, kdy vznikla důvěrná informace ve smyslu směrnice 2003/6, kterou byla společnost povinna bezodkladně uveřejnit. Související otázkou pak bylo, zda i informace o jednotlivých (dílčích) krocích v rozsáhlém ději může být důvěrnou informací ve smyslu směrnice 2003/6.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora musí být směrnice 2003/6 a směrnice 2003/124 vykládány v tom smyslu, že při časově rozsáhlém ději, při němž se má naplnit určitá okolnost nebo přivodit určitá událost, mohou informacemi přesné povahy ve smyslu těchto ustanovení být nejen tato okolnost nebo tato událost, nýbrž i dílčí kroky tohoto děje, které jsou spojeny s uskutečněním této okolnosti nebo události. Čl. 1 odst. 1 směrnice 2003/124 musí být vykládán tak, že se pojem „*souhrn okolností, [...] u kterého lze rozumně očekávat, že bude existovat, nebo událost, [...] u níž lze rozumně očekávat, že k ní dojde*“, vztahuje na budoucí okolnosti nebo události, u kterých se na základě celkového posouzení již dostupných poznatků jeví, že existuje reálná možnost, že budou existovat nebo k nim dojde. Není však namístě vykládat tento pojem v tom smyslu, že musí být zohledněn rozsah dopadu tohoto souhrnu okolností nebo této události na ceny dotyčných finančních nástrojů.

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřením ČR.

C-318/10 SIAT (rozsudek prvního senátu ze dne 5. července 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Společnost SIAT se zavázala vyplatit společnosti MISA k vyrovnání veškerých nároků dva miliony USD. Belgie se domnívá, že společnost MISA měla status holdingové společnosti a že se tím pádem řídí lucemburským zákonem o daňovém režimu společností s finanční účastí, a proto nepodléhá dani obdobné dani uvalené na belgické společnosti, a proto na navrhovatelku uplatnil zákon o daních z příjmů a zamítl odpočet vyplacené částky jako výdajů na udržení příjmů, které navrhovatelka v účetních výkazech zaúčtovala jako náklad.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora čl. 56 SFEU brání takové právní úpravě členského státu, podle níž se odměny za plnění nebo služby zaplacené daňovým poplatníkem-rezidentem společnosti-nerezidentovi nepovažují za odpočitatelné výdaje na dosažení příjmů, pokud společnost-nerezident nepodléhá v členském státě, v němž má sídlo, dani z příjmů nebo v něm ohledně dotčených příjmů podléhá značně výhodnějšímu režimu zdanění, než je ten, jemuž tyto příjmy podléhají v prvním členském státě, ledaže daňový poplatník prokáže, že tyto odměny odpovídají skutečným operacím a že nepřekračují obvyklé meze, zatímco dle obecného pravidla jsou takové odměny odpočitatelné jako výdaje na dosažení příjmů, jsou-li nezbytné pro dosažení nebo udržení zdanitelných příjmů, a že daňový poplatník prokáže jejich pravost a částku.

C-591/10 *Littlewoods Retail Ltd a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. července 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Soudní dvůr je žádán, aby rozhodl o tom, zda nárok na vrácení přeplatku DPH stanovený právem EU v případě, kdy došlo k přeplatku DPH v rozporu s ustanoveními práva EU, která přiznávají přímo účinné nároky, zahrnuje nárok na vrácení celého zisku, který měl členský stát z užitné hodnoty peněz za období mezi dnem, kdy byl přeplatek zaplacen, a dnem, kdy byl vrácen, nebo zda všechny otázky týkající se placení úroků z hlavní částky jsou vedlejšími otázkami, které mají být upraveny vnitrostátním právem, přičemž musí být pouze v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity stanoveným právem EU.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr již rozhodl, že zásada ukládající členskému státu povinnost vrátit částky daní vybrané v rozporu s unijními předpisy spolu s úroky, vyplývá z těchto předpisů. Podle ustálené judikatury zásada efektivity členským státům zakazuje znemožňovat nebo ztěžovat výkon práv přiznaných právem Unie. V projednávané věci tato zásada vyžaduje, aby vnitrostátní pravidla týkající se zejména výpočtu dlužných úroků, nevedla k tomu, že osoba povinná k dani bude připravena o přiměřenou náhradu za ztrátu, kterou utrpěla v důsledku bezdůvodné platby DPH, což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu. Pokud jde o ověření dodržení zásady rovnocennosti, je třeba připomenout, že její dodržení předpokládá, že dotčené vnitrostátní pravidlo se použije bez rozdílu na žaloby, které jsou založeny na porušení unijního a vnitrostátního práva, mají-li podobný předmět a důvody. Na položené otázky je třeba odpovědět tak, že unijní právo vyžaduje, aby osoba povinná k dani, která zaplatila přeplatek na DPH, kterou dotýčný stát vybral v rozporu s požadavky unijních předpisů, měla nárok na vrácení daně a na vyplacení úroků. Určení, zda má být hlavní částka úročena na základě systému jednoduchých úroků, systému složených úroků nebo na základě jiného systému úroků, spadá do působnosti vnitrostátního práva, a to při dodržení zásad efektivity a rovnocennosti.

C-392/11 *Field Fischer Waterhouse* (rozsudek šestého senátu ze dne 27. září 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Jde o pokračování českého případu *RLRE Tellmer Property*, v rámci kterého Soudní dvůr shledal, že služby související s nájmem bytu (jako jsou úklidové služby) je třeba oddělit od plnění spočívajícího v pronájmu (ne)bytových prostor. V této věci se jedná o londýnskou advokátní kancelář, která si pronajala několik pater kancelářských

budov a s poukazem na rozsudek ve věci *Tellmer* požaduje, aby jí byl (jakožto osobě povinné k DPH) umožněn odpočet DPH za služby související s nájmem bytu. Předkládající soud se ptá, zda je situace v projednávané věci totožná s případem *Tellmer*, přičemž dle jeho názoru Soudní dvůr v dané věci zdůraznil, že smlouva týkající se služeb byla oddělitelná od nájemní smlouvy, což však v projednávané věci patrně není dáno. Třešničkou na dortu přitom v předmětné věci je, že pronajímatel za vedlejší služby (v domněnku, že souvisejí s nájmem, a jsou tudíž od daně osvobozeny) DPH neúčtoval, tj. neodvedl ji do státní kasy, z níž advokátní kancelář nyní žádá o výplatu za odpočet DPH.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v zásadě rozhodl, že předmětná plnění mohou představovat jediné plnění z hlediska DPH. Aniž by Soudní dvůr nijak zmínil podobný případ ve věci *Tellmer*, vycházel ze své obecné judikatury, pokud jde o plnění složených z různých prvků (služeb), a zejména připomněl, že je třeba zjistit, zda jednotlivé prvky daného komplexního plnění tvoří objektivně jediné nerozdělitelné hospodářské plnění. Poté Soudní dvůr konstatoval, že využití dotčených služeb (spojených s nájmem budovy) není pro průměrného nájemce něčím samoučelným, ale představuje spíše prostředek k získání prospěchu z hlavního plnění, tj. nájmu obchodních prostor, za nejlepších podmínek. Na základě těchto poznatků se Soudní dvůr kloní k tomu, že jde o jediné plnění z hlediska DPH, přičemž je na příslušném soudu, aby vyhodnotil skutkové okolnosti. S ohledem na výše uvedené se nelze ubránit dojmu, že v dané věci došlo k obratu, resp. k lehkému (diferenciovanému) odklonu od judikatury *Tellmer*.

C-300/10 *Marques Almeida* (rozsudek velkého senátu ze dne 23. října 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

V důsledku dopravní nehody dvou automobilů utrpěl žalobce, sedící ve voze na předním sedadle spolujezdce nepřipoután, zranění. K nehodě došlo v důsledku nepozornosti obou řidičů. Pan Almeida požaduje, aby mu byla zaplacená náhrada škody, kterou v důsledku nehody utrpěl. Spor je veden o to, zda lze náhradu škody vnitrostátním právem omezit (například v případě spoluviny) s ohledem na unijní směrnice v této oblasti.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že směrnice týkající se občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel nebrání vnitrostátní právní úpravě, která v případě srážky dvou motorových vozidel, v jejímž důsledku utrpěl spolujezdec cestující v jednom z těchto vozidel škodu na zdraví, aniž zavinění této nehody mohlo být

přičítáno řidičům těchto vozidel, umožňuje omezit nebo vyloučit občanskoprávní odpovědnost pojištěných osob.

C-165/11 *Profitube* (rozsudek prvního senátu ze dne 8. listopadu 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Spor se týká toho, zda se má uplatnit DPH na prodej zboží, které bylo před prodejem dovezeno z nečlenského státu (Ukrajiny) a v celním skladu opracováno, přičemž po prodeji bylo uvedeno do režimu uskladnění v celním skladu. V této souvislosti je otázkou, zda lze veřejný celní sklad považovat za součást území Unie ve smyslu šesté směrnice o DPH, zda lze takovou transakci pokládat za obcházení daňových předpisů prostřednictvím celního řízení, zda se v této věci jedná o zdanitelné plnění ve smyslu směrnice a zda by neuplatnění daně na tuto transakci bylo v souladu s cíli této směrnice, dohodami WTO a se zásadami, z nichž vychází systém DPH.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že prodej zboží umístěného v režimu uskladnění v celním skladu je předmětem DPH, jestliže členský stát nevyužil možnosti osvobodit tento prodej od daně na základě čl. 16 odst. 1 šesté směrnice o DPH.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-35/11 *Test Claimants in the FII Group Litigation* (rozsudek Velkého senátu ze dne 13. listopadu 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Předběžná otázka je podána na základě rozsudku ve věci C-446/04. Předkládající soud jako „vzorové“ pro účely řízení o rozhodnutí o předběžné otázce vybral žaloby podané společnostmi-rezidenty Spojeného království náležejícími ke skupině British American Tobacco. V čele skupiny se nachází mateřská společnost, která přímo nebo nepřímo vlastní 100 % základního kapitálu jiných společností, jež samy vlastní 100 % základního kapitálu společností usazených v různých státech EU, EHP, jakož i ve třetích zemích. Žalobkyně se v původním řízení domáhají vrácení nebo náhrady ztrát, které vyplynuly z toho, že se vůči nim použily právní předpisy platné ve Spojeném království, které podle žalobkyně tím, že v případě společnosti-rezidenta, která přijímá rozdělované dividendy, používají systém osvobození od daně, pokud jde o dividendy vnitrostátního původu, a systém zápočtu v případě dividend zahraničního původu, a které vedou k tomu, že je s dividendami zahraničního

původu zacházeno daňově méně výhodně než s dividendami vnitrostátního původu. Účelem předběžných otázek je upřesnit a doplnit otázky, ke kterým se Soudní dvůr vyjádřil ve výše uvedeném rozsudku.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že svoboda usazování a volného pohybu kapitálu brání předpisům členského státu, dle kterých se na dividendy vnitrostátního původu uplatní metoda osvobození od daně a na dividendy zahraničního původu metoda zápočtu, je-li prokázáno, že sleva na dani, na níž má v rámci metody zápočtu nárok společnost, která dividendy přijme, je rovnocenná výši skutečně zaplacené daně ze zisků, z nichž byly dividendy vyplaceny, a dále že skutečná míra zdanění zisků společností v dotyčném členském státě je obecně nižší než stanovená nominální sazba daně. Z toho plyne, že mateřská společnost-rezident členského státu, která byla nucena zaplatit zálohu na korporační daň z části zisků pocházející z dividend zahraničního původu, má nárok na vrácení této neoprávněně vybrané daně, pokud tato překračuje zbývající část korporační daně, kterou byl daný členský stát oprávněn vybrat za účelem dorovnání nižší nominální sazby daně uplatněné na zisky, z nichž byly dividendy zahraničního původu vyplaceny, v porovnání s nominální sazbou daně platnou pro zisky mateřské společnosti-rezidenta. Odpověď Soudního dvora na třetí otázku v rozsudku ve věci C-446/04 se nepoužije, jestliže dceřiné společnosti usazené v jiných členských státech, vůči nimž nebylo možné provést převod zálohy na korporační daň, nejsou zdaněny v členském státě mateřské společnosti.

11. Svoboda poskytování služeb a usazování

15 rozsudků (směrnice o službách na vnitřním trhu, uchovávání údajů v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací, sázky na sportovní události, přemístění sídla společnosti atd.);

Shrnutí zajímavého rozsudku:

C-461/10 *Bonnier Audio* (rozsudek třetího senátu ze dne 19. dubna 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Bonnier Audio a další společnosti jsou držitelky výlučných práv k 27 knihám ve zvukovém formátu. Jejich práva byla dle jejich tvrzení porušena osobou, která umožnila sdílení těchto knih na serveru FTP. Dotčené společnosti se domáhají toho, aby jim poskytovatelka služeb internetového připojení poskytla podrobnosti týkající se uživatele konkrétní IP adresy, ze které byly předmětné soubory zřejmě vloženy.

Předkládající soud si není jist, zda takovému poskytnutí, resp. vnitrostátní právní úpravě, která jej připouští, nebrání směrnice 2006/24 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2006/24 nebrání tomu, aby bylo poskytovateli internetové služby v občanskoprávním řízení za účelem určení konkrétního účastníka nařízeno, aby nositeli autorského práva nebo jeho zástupci sdělil informace o účastníkovi, kterému poskytovatel internetové služby přidělil konkrétní IP adresu, o které je tvrzeno, že byla použita při porušení jeho práv. Uvedená směrnice se na situaci, která je předmětem řízení, vůbec nevztahuje. Soudní dvůr dále doplnil s ohledem na rozsudek ve věci C-275/06 *Promusicae*, že směrnice 2002/58 a 2004/48 nebrání takovéto vnitrostátní právní úpravě v rozsahu, v němž tato úprava umožňuje vnitrostátnímu soudu, jemuž byl předložen návrh na nařízení sdělení osobních údajů, podaný aktivně legitimovanou osobou, poměřit v závislosti na okolnostech každého případu a s ohledem na požadavky vyplývající ze zásady proporcionality dotčené protichůdné zájmy, a sice ochranu práva duševního vlastnictví, již požívají nositelé autorského práva, a ochranu osobních údajů, již požívá uživatel internetu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

12. Volný pohyb zboží (duševní vlastnictví)

29 rozsudků (autorská práva na užití kinematografického díla, autorská práva k rozpisům utkání fotbalových soutěží, ochranné známky, spravedlivá odměna pro autory děl, zásada teritoriality autorského práva, notifikace technických předpisů, léčivé přípravky, dodatková ochranná osvědčení, reklama na léčivé přípravky, technická certifikace výrobků, systém filtrování informací za účelem ochrany autorských práv, autorskoprávní ochrana počítačových programů a databází atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-277/10 *Luksan* (rozsudek třetího senátu ze dne 9. února 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

Ve věci je veden spor o to, komu v předmětném případě náleží právo veřejného zpřístupnění a právo televizního vysílání týkající se scénáře a filmového díla

vytvořeného hlavním režisérem díla, a dále o to, komu náleží nárok na odměnu. Autor scénáře a hlavní režisér díla (dokumentárního filmu) uzavřel s producentem „režisérskou a autorskou smlouvu“, ve které s výhradou svého osobního autorského práva přiznal producentovi všechna autorská práva k filmu a práva s ním související. Výslovně nebylo přiznáno právo veřejného zpřístupnění v digitálních sítích či právo televizního vysílání uzavřenému okruhu uživatelů a k (zakódovanému) vysílání zpřístupněnému uhrazením zvláštního poplatku. Zákonné nároky na odměnu nebyly ve smlouvě výslovně upraveny.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že práva na užití kinematografického díla (právo na rozmnožování, na vysílání pomocí družice a veškerá další práva na sdělování díla veřejnosti prostřednictvím jeho zpřístupnění) náleží ze zákona, přímo a originálně, hlavnímu režisérovi. V důsledku toho unijní právo brání vnitrostátní úpravě, která dotčená práva přiznává producentovi díla. Členské státy mají možnost stanovit domněnku převodu dotčených práv na producenta kinematografického díla, není-li taková domněnka nevyvratitelná, a nevylučuje-li tedy možnost režiséra stanovit ve smlouvě jinak. Hlavní režisér coby autor musí mít ze zákona nárok na spravedlivou náhradu z titulu takzvané „výjimky pro rozmnožování k soukromému užití“ dle čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29.

C-360/10 SABAM (rozsudek třetího senátu ze dne 16. února 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Ve sporu jde o zpřístupňování děl Svazu pro správu autorského práva prostřednictvím sociální sítě provozované společností Netlog bez souhlasu dotčeného svazu s jejich užíváním a bez jakékoliv odměny za toto užívání, což ve smyslu čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/29 a čl. 11 směrnice 2004/48 podle překládajícího soudu představuje porušení autorského práva nebo práv souvisejících a nařizuje takové jednání ukončit. Společnost Netlog se vůči tomuto přístupu soudu ohradila, protože se domnívá, že směřuje k tomu, že jí bude uložena obecná povinnost dohledu spočívající v zavedení vůči svým zákazníkům systému filtrování informací uložených na jejich serverech, což by vedlo k situaci, že by musela zpracovávat osobní údaje svých zákazníků. Předkládající soud se proto táže na možnost nařízení zavedení systému filtrování informací podobně jako tomu bylo v případě *Scarlet Extended*. Rozdíl v předběžných otázkách spočívá pouze ve skutečnosti, že návrh na ukončení protiprávního jednání byl v případě *Scarlet Extended* namířen proti poskytovateli internetového připojení, kdežto v této věci proti poskytovateli hostingových služeb.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že soudní příkaz, aby poskytovatel hostingových služeb zavedl sporný systém filtrování, by tomuto poskytovateli ukládal povinnost aktivního dohledu nad takřka veškerými údaji všech uživatelů jeho služeb za účelem předcházení jakémukoliv budoucímu porušování práv duševního vlastnictví. Poskytovateli hostingových služeb by tak byla uložena obecná povinnost dohledu, která je zakázána čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31. Vnitrostátní orgány a soudy musí tudíž zajistit spravedlivou rovnováhu zejména mezi ochranou práva duševního vlastnictví, kterou požívají nositelé autorských práv, a ochranou svobody podnikání, kterou podle čl. 16 Listiny základních práv EU požívají poskytovatelé hostingových služeb. Vnitrostátní soud by vydáním příkazu, který by poskytovateli hostingových služeb ukládal povinnost zavést systém filtrování, nerespektoval požadavek zajistit spravedlivou rovnováhu mezi právem duševního vlastnictví na straně jedné a svobodou podnikání, právem na ochranu osobních údajů a svobodou přijímat a rozšiřovat informace na straně druhé. S ohledem na předcházející je třeba na položenou otázku odpovědět, že směrnice 2000/31, 2001/29 a 2004/48, vykládané ve vzájemném spojení a s ohledem na požadavky vyplývající z ochrany příslušných základních práv, musí být vykládány v tom smyslu, že brání vydání soudního příkazu, kterým se poskytovateli hostingových služeb ukládá povinnost zavést sporný systém filtrování.

C-604/10 *Football Dataco a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 1. března 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případě

Podstatou sporu je, zda existují autorská práva k rozpisům utkání fotbalových soutěží v Anglii a ve Skotsku. Vytvoření těchto rozpisů není podle předkládajícího soudu ryze mechanickým postupem, ale vyžaduje rovněž značné dovednosti a úsudek, aby byla naplněna stanovená pravidla a přitom aby bylo vyhověno požadavkům zúčastněných subjektů. Jedná se přitom jak o „uspořádání nebo výběr údajů“ (utkání, která mají být odehrána), tak o vytváření údajů (stanovení data konání utkání).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve připomněl, že již rozhodl ve věci *Fixtures Marketing*, že rozpis utkání fotbalové ligové soutěže je databází ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice 96/9. Upozornil dále na to, že okolnost, že databáze nesplňuje podmínky způsobilosti pro ochranu podle zvláštního práva (čl. 7 směrnice 96/9), automaticky neznamená, že tato databáze není způsobilá ani pro autorskoprávní ochranu (čl. 3 směrnice 96/9).

Soudní dvůr nicméně rozhodl, že čl. 3 odst. 1 této směrnice musí být vykládán tak, že na databázi se vztahuje autorskoprávní ochrana za podmínky, že výběr nebo uspořádání údajů v ní obsažených je originálním vyjádřením tvůrčí svobody jejího autora, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu. V důsledku toho: duševní úsilí a dovednosti vynaložené na vytvoření uvedených údajů nejsou relevantní pro určení způsobilosti databáze pro ochranu tímto právem; pro tyto účely je bezvýznamné, že výběr nebo uspořádání těchto údajů obsahuje či neobsahuje přidání podstatného významu těmto údajům, a značné pracovní úsilí a dovednosti vyžadované pro vytvoření této databáze nemohou odůvodnit takovou ochranu, pokud nevyjadřují žádnou originalitu výběru nebo uspořádání údajů. Nakonec Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 96/9 brání vnitrostátní právní úpravě, která přiznává databázím dle jejího čl. 1 odst. 2 ochranu podle autorského práva za jiných podmínek, než je podmínka originality stanovená v jejím čl. 3 odst. 1.

C-135/10 SFC *Consortio Fonografici* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. března 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Spor se týká reklamy, kterou společnost Novo Nordisk zveřejnila v lékařském časopise *Lege Artis*. Jde o reklamu na *Levemir*, což je léčivý přípravek vydávaný pouze na předpis. Estonské úřady reklamu zakázaly s ohledem na čl. 87 odst. 2 směrnice 2001/83 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, podle kterého všechny prvky reklamy na léčivý přípravek musí být v souladu s informacemi uvedenými v souhrnu údajů o přípravku.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že čl. 87 odst. 2 směrnice 2001/83 se vztahuje i na citace převzaté z lékařských časopisů nebo vědeckých prací, obsažené v reklamě na léčivý přípravek určené osobám způsobilým předepisovat nebo vydávat léčivé přípravky, a dodal, že uvedené ustanovení zakazuje, aby v reklamě na léčivý přípravek určené osobám způsobilým jej předepisovat nebo vydávat byla zveřejňována tvrzení, která jsou v rozporu se souhrnem údajů o přípravku, ale nepožaduje, aby všechna tvrzení uvedená v této reklamě byla obsažena v uvedeném souhrnu nebo aby z něj byla dovoditelná. Taková reklama může obsahovat doplňující tvrzení k údajům zmíněným v čl. 11 směrnice 2001/83 za podmínky, že tato tvrzení potvrzují uvedené údaje nebo je zpřesňují, přičemž jsou s nimi slučitelná a nezkrášlují je a dále jsou v souladu s požadavky stanovenými v čl. 87 odst. 3 a čl. 92 odst. 2 a 3 této směrnice.

C-162/10 *Phonographic Performance* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. března 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Irská společnost zastupující výrobce zvukových záznamů se domáhá, aby bylo určeno, že Irsko tím, že přijalo čl. 97 autorského zákona, porušilo čl. 4 SEU. Podle sporného článku nejde o právo ke zvukovým nahrávkám v případě vysílání nebo programu kabelové televize obsahujícího zvukovou nahrávku, ani vysílání nebo programu kabelové televize, který je poslouchán nebo sledován, je-li vysílán v části prostor, ve kterých je poskytování ubytování s noclehem pro ubytované nebo vězně a jako součást vybavení poskytovaného výhradně nebo převážně ubytovaným nebo vězňům. Spornou otázkou je, zda čl. 8 a čl. 10 směrnice 92/100 ukládají Irsku povinnost, aby přiznalo výrobcům zvukových záznamů právo na spravedlivou odměnu od hotelu za vysílání zvukových záznamů v hotelových pokojích.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr připomíná související rozsudek ve věci SGAE a uvádí, že provozovatel hotelového zařízení, který vybaví pokoje pro hosty rozhlasovými nebo televizními přijímači, k nimž rozvádí vysílání signál, je „uživatel“, který „veřejnosti sděluje“ vysílání zvukový záznam ve smyslu čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 a je povinen odvádět spravedlivou odměnu za šíření zvukového záznamu vysílaného rozhlasem nebo televizí podle čl. 8 odst. 2 směrnice 2006/115 nad rámec spravedlivé odměny odváděné provozovatelem rozhlasového nebo televizního vysílání. Provozovatel hotelového zařízení, který vybaví pokoje pro hosty nikoli rozhlasovými nebo televizními přijímači, k nimž rozvádí vysílání signál, ale jiným přístrojem, jakož i zvukovými záznamy v analogové nebo digitální formě, které mohou být s pomocí takového přístroje šířeny nebo poslouchány, je rovněž „uživatel“, který „veřejnosti sděluje“ zvukový záznam ve smyslu směrnice 2006/115 a je tudíž povinen za šíření uvedených zvukových záznamů odvádět „spravedlivou odměnu“. Čl. 10 odst. 1 písm. a) této směrnice, který upravuje omezení práva na spravedlivou odměnu stanoveného v čl. 8 odst. 2 v případě „soukromého užití“, neumožňuje členským státům osvobodit provozovatele hotelového zařízení, který „veřejnosti sděluje“ zvukový záznam, od povinnosti odvádět takovou odměnu.

C-190/10 *Génésis* (rozsudek prvního senátu ze dne 22. března 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Společnost Genesis podala elektronicky Úřadu pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM) 2 přihlášky ochranných známek Společenství: slovní ochranné známky „Rizo“ a „Rizo, El Erizo“. Přihlášky byly podány OHIM postupně v 11:52 hodin

a 12:13 hodin dne 12. prosince 2003. V 17:45 hodin téhož dne podala společnost „Poor Angel Tomas SL“ u OEPM (španělský úřad pro patenty a ochranné známky) přihlášku slovní ochranné známky „Rizo’s“ ve Španělsku. Genesis podala námitky proti přihlášce uvedené národní ochranné známky, přičemž se dovolávala přednosti ochranných známek Společenství. OEPM vydal rozhodnutí, kterým námitky zamítl a povolil zápis ochranné známky „Rizo’s“. Důvodem pro zamítnutí byl fakt, že přihlášky namítaných ochranných známek byly sice podány OHIM 12. prosince 2003, ale podle čl. 27 nařízení č. 40/94 jim byl přiznán účinek až dnem skutečného předložení dokladů. Podle názoru Genesis rozsudek porušuje právo EU, když nepřiznává účinek podání přihlášky uskutečněnému elektronicky neboli „e-filing“. Pokud však národní soud přijme argumentaci Genesis, musí se vypořádat se skutečností, že přihlášky obou společností byly podány ve stejný den a příslušné nařízení neřeší přednost podání přihlášek podle hodiny a minuty.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora čl. 27 nařízení 40/94 kromě dne neumožňuje zohlednit i hodinu a minutu podání přihlášky ochranné známky Společenství u OHIM za účelem rozhodnutí, že taková ochranná známka je starší než národní ochranná známka přihlášená téhož dne, i když vnitrostátní úprava, kterou se řídí zápis posledně uvedené ochranné známky, pokládá hodinu a minutu podání přihlášky v tomto ohledu za relevantní.

C-406/10 SAS Institute (rozsudek velkého senátu ze dne 2. května 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Společnost SAS Institute vyvinula SAS System, integrovaný systém programů, který uživatelům umožňuje provádět širokou škálu úkolů spočívajících ve zpracování dat a v analýzách, především statistických analýzách. Klíčovou komponentou systému je databáze SAS, která uživatelům umožňuje psaní a provoz aplikačních programů za účelem nakládání s daty; tyto aplikace jsou napsány v jazyce známém jako jazyk SAS. Společnost WPL se rozhodla reagovat na poptávku na trhu po alternativním softwaru, který by byl schopen provozovat aplikační programy napsané v jazyku SAS, a vyvinula WPS System. Při jeho vývoji se tato společnost snažila napodobit funkčnost komponent SAS v co největší možné míře tak, aby stejné postupy vedly zásadně ke stejným výstupům. Účelem bylo zajistit, aby aplikační programy zákazníků společnosti WPL byly provozovány stejným způsobem pomocí WPS jako pomocí komponent SAS. Je otázkou, zda se jedná o porušení autorského práva ke zdrojovému kódu počítačového programu, zkoumá-li konkurent, jak program funguje, a následně napíše svůj vlastní program, který tuto funkčnost napodobí.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že ani funkce pc programu, ani programovací jazyk či formát datových souborů užívaných pc programem za účelem využití některých z jeho funkcí nepředstavují formu vyjádření, a nepožívají tudíž autorskoprávní ochrany. Připustit, že by funkce pc programu mohla požívat autorskoprávní ochrany, by totiž znamenalo umožnit monopolizaci myšlenek na úkor technického pokroku a průmyslového rozvoje. Soudní dvůr dále uvedl, že dle uvedené směrnice má nabyvatel licence k programovému vybavení právo zkoumat, studovat nebo zkoušet fungování pc programu za účelem zjištění myšlenek a zásad, které jsou základem kteréhokoli z prvků programu. Soudní dvůr též uvedl, že rozmnožení některých prvků popsaných v uživatelské příručce k pc programu a chráněných autorským právem v jiném pc programu či uživatelské příručce k tomuto programu může představovat porušení autorského práva k první příručce, pokud tato rozmnoženina představuje vyjádření vlastního duševního výtvoru autora příručky.

C-307/10 *The Chartered Institute of Patent Attorneys* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. června 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Chartered Institute of Patent Attorneys požádal ve Velké Británii o registraci ochranné známky „IP TRANSLATOR“ pro užívání v souvislosti s „Výchovou; vzděláváním; zábavou; sportovními a kulturními aktivitami“ ve třídě 41 Niceského třídění. Toto označení odpovídá označení celé třídy 41 Niceského třídění, přičemž do této třídy spadají také překladatelské služby, pro které nemohla být požadovaná ochranná známka zapsána. Známkový úřad v souladu se sdělením předsedy OHIM č. 4/03 posoudil žádost tak, že se vztahuje na celou třídu 41 Niceského třídění, a jelikož nemohla být ochranná známka zaregistrována pro překladatelské služby a přihláška nebyla o tuto oblast zúžena, žádost zamítl. Otázkou je, zda lze vůbec pro určení výrobků a služeb, na které se má ochranná známka vztahovat, používat obecná označení, zda se tato označení mohou shodovat s názvy tříd dle Niceského třídění, a pokud ano, zda je výklad ve sdělení předsedy OHIM č. 4/03 správný.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že směrnice 2008/95 vyžaduje, aby přihlašovatel identifikoval výrobky nebo služby dostatečně jasně a přesně, aby příslušné orgány a hospodářské subjekty mohly na tomto pouhém základě určit rozsah požadované ochrany. V této souvislosti směrnice nebrání tomu, aby se pro identifikaci výrobků a služeb používala obecná označení uvedená v záhlavích tříd Niceského třídění,

pokud je tato identifikace dostatečně jasná a přesná. Nicméně, přihlašovatel musí upřesnit, zda se přihláška vztahuje na všechny výrobky nebo služby vyjmenované v abecedním seznamu této třídy, nebo pouze na některé z těchto výrobků a služeb.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-5/11 Donner (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 21. června 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Pan Donner, německý občan, je jednatelem a většinovým vlastníkem zasilatelské společnosti se sídlem v Itálii, ale fakticky tuto činnost vykonává ze svého bydliště v Německu. S italskou společností (výrobce) spolupracoval při prodeji a dodání replik bytového zařízení v tzv. stylu bauhausu, které je chráněno autorským právem, do Německa. Oproti německé úpravě však tato ochrana v Itálii v dotčené době neexistovala či nebyla vynutitelná. Dané zboží bylo nabízeno italskou společností skrze inzeráty v časopisech, cílenou reklamní korespondenci a internetové stránky v němčině zákazníkům s bydlištěm v Německu. Objednávky byly podávány faxem, e-mailem, na objednacím formuláři nebo prostřednictvím telefonního hovoru s německy mluvící zaměstnankyní. Podle všeobecných podmínek byli zákazníci povinni si zboží vyzvednout ve výdejním skladu v Itálii (nedaleko německých hranic) nebo mohli využít služeb některé přepravní firmy. Italská společnost doporučovala společnost pana Donnera, která ve svých propagačních materiálech uvádí, že zákazník nabývá zboží v Itálii, ale zaplatí je při převzetí na základě faktury odesílané italskou společností přímo zákazníkům. Při přepravě pak řidiči společnosti obžalovaného zboží pro konkrétní zákazníky nejprve vyzvedli a zaplatili italské společnosti kupní cenu, při dodání pak tuto kupní cenu a přepravné inkasovali od objednatelů. Otázkou je jednak určení místa spáchání činu na základě přechodu vlastnického práva či držby (zásada teritoriality autorského práva), a také zda německá úprava autorského práva představuje omezení volného pohybu zboží.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora obchodník zaměřující svou reklamu na veřejnost s bydlištěm v určitém členském státě, který vytvoří nebo této veřejnosti poskytne zvláštní systém dodání a způsob platby či umožní třetí osobě, aby tak učinila, čímž uvedené veřejnosti umožní, aby jí byly dodány rozmnoženiny děl chráněných autorským právem v tomtéž členském státě, provádí v členském státě, kde došlo k dodání, „veřejné rozšiřování“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 směrnice 2001/29. Čl. 34 a 36 SFEU nebrání tomu, aby členský stát trestně stíhal pomoc k nedovolenému rozšiřování rozmnoženin děl chráněných autorským právem podle vnitrostátních trestních

předpisů, když jsou rozmnoženiny těchto děl veřejně rozšiřovány na území tohoto členského státu v rámci prodeje – zaměřeného na veřejnost uvedeného státu – který byl sjednán v jiném členském státě, kde tato díla nejsou autorským právem chráněna, nebo kde požívají ochrany, které se nelze úspěšně dovolávat vůči třetím osobám.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-128/11 *UsedSoft* (rozsudek velkého senátu ze dne 3. července 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Společnost Oracle vyvíjí a prodává počítačový software, převážně databázový software pro velké společnosti, úřady a organizace. Je nositelkou výlučných autorských práv k těmto programům a k zapsané ochranné známce Společenství „Oracle“. Své výrobky v 85 % případů prodává stažením přes internet. Uživací právo k takto staženému programu zahrnuje oprávnění ukládat software trvale na server a určitému počtu uživatelů umožnit přístup tím, že bude nahrán do operační paměti jejich osobních počítačů. Na přání je software dodán i na CD-ROM/DVD. Licenční smlouva obsahuje ustanovení: *„Platbou za služby máte výlučně pro Vaše vnitřní obchodní účely neomezené, nevýlučné, nepostupitelné a bezplatné uživatelské právo ke všemu, co Oracle vyvíjí a přenechává Vám na základě této smlouvy“*. Společnost UsedSoft obchoduje s „použitými“ softwarovými licencemi. Ty od společnosti Oracle propagovala inzerátem „ORACLE MIMOŘÁDNÁ AKCE“. Zákazníky, kteří nevlastnili aktuální softwarovou verzi, dále podněcovala, aby si software po získání licencí stáhli z internetové stránky žalobkyně na nosič dat. Zákazníky, kteří již software mají a licence dokupují pro dodatečné uživatele, podněcovala, aby software stáhli do operační paměti osobních počítačů dalších uživatelů. Společnost Oracle se domnívá, že tímto společnost UsedSoft podněcovala nabyvatele „použitých“ licencí k rozmnožování pc programů a porušování autorského práva k nim.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 4 odst. 2 směrnice 2009/24 o právní ochraně počítačových programů musí být vykládán v tom smyslu, že se právo na rozšiřování rozmnoženiny pc programu vyčerpá, pokud nositel autorského práva, který udělil svolení byť i s bezúplatným stažením této rozmnoženiny z internetu na nosič dat, poskytl rovněž – výměnou za zaplacení ceny, která mu má zajistit odměnu odpovídající hospodářské hodnotě rozmnoženiny díla, jehož je vlastníkem – k uvedené rozmnoženině uživatelské právo bez časového omezení. Dle čl. 4 odst. 2 a čl. 5 odst. 1 uvedené směrnice v případě dalšího prodeje uživatelské licence, který znamená současně další prodej rozmnoženiny pc programu stažené z internetové stránky nositele autorského práva, se druhý nabyvatel uvedené licence, jež byla

původně udělena prvnímu nabyvateli uvedeným nositelem práva bez časového omezení a výměnou za zaplacení ceny, která měla posledně uvedenému zajistit odměnu odpovídající hospodářské hodnotě uvedené rozmnoženiny jeho díla, jakož i každý její následný nabyvatel mohou dovolávat vyčerpání práva na rozšiřování, a lze tudíž mít za to, že jsou oprávněnými nabyvateli rozmnoženiny pc programu a že mají právo na pořízení rozmnoženiny.

C-171/11 *Fra.bo* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 12. července 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Fra.bo, italský podnik vyrábějící měděné tvarovky, zažádal před vstupem na německý trh německý spolek s cílem podpory plynárenského a vodárenského oboru o vydání certifikátu výrobků na základě jím vyhotovených technických norem. Certifikací byla pověřena německá MPA Darmstadt, která dále pověřila italské laboratoře CL, které nejsou schváleny dotčeným spolkem, ale jsou schváleny příslušnými italskými orgány. Na námitky třetích osob byla opětovným provedením zkoušek k udělení certifikátu pověřena MPA Darmstadt a zkušební zprávy od CL nebyly připuštěny. Fra.bo tvrdí, že odnětí certifikátu bylo protiprávní.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora dochází v daném případě k porušení volného pohybu zboží. Soudní dvůr zaprvé konstatuje, že německý zákonodárce stanovil, že výrobky certifikované dotčeným sdružením jsou v souladu s vnitrostátními právními předpisy. Zadruhé uvedl, že dané sdružení je jedinou organizací, která může dle německých předpisů provádět certifikaci měděných spojovacích tvarovek. Zatřetí zdůrazňuje, že de facto neexistují další možnosti, než je certifikace sdružením. Ačkoliv existuje teoretická možnost pověření znalce k přezkumu, zda má výrobek vlastnosti podle uznávaných technických pravidel, je tento postup nevhodný či nepoužitelný, neboť zejména neexistují konkrétní procesní pravidla upravující činnost takového znalce a takovýto postup by byl příliš drahý.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-130/11 *Neurim Pharmaceuticals* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 19. července 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Jedná se o další z řady nedávných žádostí britského Court of Appeal o rozhodnutí o předběžné otázce, jež se týkaly výkladu nařízení č. 469/2009 o dodatkových

ochranných osvědčení pro léčivé přípravky, resp. nařízení č. 1768/92, jež bylo uvedeným nařízením nahrazeno. V daném případě jde o to, zda lze vydat dodatkové ochranné osvědčení na léčivý přípravek obsahující účinnou látku (melatonin), pokud registraci (z r. 2007) léčivého přípravku obsahujícího tuto účinnou látku předcházela registrace (z r. 2001) veterinárního přípravku obsahujícího stejnou účinnou látku.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora čl. 3 a 4 nařízení č. 469/2009 musí být vykládány v tom smyslu, že v daném případě nebrání dřívější registrace získaná pro veterinární léčivý přípravek udělení dodatkového ochranného osvědčení pro jiný způsob použití téhož výrobku, pro který byla získána registrace, za předpokladu, že tento způsob použití spadá do rozsahu ochrany základního patentu uplatněného na podporu žádosti o dodatkové ochranné osvědčení. Čl. 13 odst. 1 nařízení č. 469/2009 odkazuje na registraci výrobku, který spadá do rozsahu ochrany základního patentu uplatněného na podporu žádosti o dodatkové ochranné osvědčení. Odpovědi na předchozí otázky by nebyly odlišné, kdyby v dané situaci, kdy je stejná účinná látka přítomna ve 2 léčivých přípravcích, které postupně získaly 2 registrace, druhá registrace vyžadovala kompletní žádost v souladu s čl. 8 odst. 3 směrnice 2001/83 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, nebo kdyby výrobek, na nějž se vztahuje první registrace odpovídajícího léčivého přípravku, spadl do rozsahu ochrany jiného patentu, který patří jinému registrovanému majiteli než žadateli o dodatkové ochranné osvědčení.

C-213/11, C-214/11 a C-217/11 *Fortuna a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 19. července 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Společnosti provozující pomocí výherních automatů automatizované hry s nízkými výhrami (a to převážně v hernách) se domáhají zrušení rozhodnutí polských orgánů přijatých na základě zákona z r. 2009, který znemožňuje požádat o změnu povolení na provoz výherních automatů v případě změny umístění těchto automatů (s výjimkou případů, kdy bude automat nově umístěn v kasinu). Vystává otázka, zda takový zákonný požadavek neměl být oznámen Evropské komisi dle směrnice 98/34 a zda je tedy vůči dotčeným společnostem vůbec aplikovatelný.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr zkoumal, do které ze 3 kategorií technických předpisů dle čl. 1 odst. 4 směrnice 98/34 dotčené národní opatření spadá. Pokud jde o zákaz používání, Soudní dvůr konstatoval, že používání dotčených výherních automatů bude i po přijetí dané úpravy možné do doby vypršení povolení k provozování daných

automatů. Z tohoto důvodu Soudní dvůr subsumoval dotčenou úpravu pod „jiné požadavky“ ve smyslu čl. 1 bodu 4 směrnice 98/34. V této souvislosti Soudní dvůr požaduje, aby při ověřování, zda dotčený zákaz představuje jiný požadavek, tj. zda může významně ovlivnit povahu daných přístrojů nebo jejich uvádění na trh, předkládající soud vzal v úvahu zejména skutečnost, že snížení povolených umístění her na výherních hracích přístrojích s nízkými výhrami je provázeno omezením maximálního počtu herních kasin i výherních hracích přístrojů, které v nich mohou být používány. Dále od předkládajícího soudu požaduje, aby ověřil, zda výherní hrací přístroje s nízkými výhrami mohou být naprogramovány nebo přeprogramovány pro užívání v kasinech jako výherní hrací přístroje pro hazardní hry, které umožňují vyšší výhry, a představují tedy větší nebezpečí závislosti uživatele hry, což by mohlo významně ovlivnit jejich povahu.

C-308/11 *Chemische Fabrik Kreussler* (rozsudek pátého senátu ze dne 6. září 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

V původním řízení je veden spor o to, zda výrobek (ústní voda PAROEX 0,12 % s obsahem chlorhexidinu) uváděný na trh jako kosmetický přípravek nenaplnuje rovněž definici pojmu „léčivý přípravek“, a neměl by tedy podléhat také režimu navazujícímu na směrnici 2001/83. Předkládající soud se v této souvislosti ptá, zda lze pro tyto účely použít pokyn pro vymezení léčivých přípravků a zdravotnických prostředků vytvořený pod záštitou Komise. Otázkou je rovněž výklad pojmu „farmakologický účinek“, který je součástí definice pojmu „léčivý přípravek“.

ČR se k případu ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora musí být směrnice 2001/83 vykládána v tom smyslu, že k definici pojmu „farmakologický účinek“ je možné zohlednit definici tohoto pojmu uvedenou v pokynu o vymezení směrnice o kosmetických prostředcích vůči směrnici o léčivých přípravcích, vypracovanému společně útvary Komise a příslušnými orgány členských států. Dle čl. 1 bod 2 písm. b) směrnice 2001/83 k tomu, aby bylo možné mít za to, že určitá látka má „farmakologický účinek“, není nezbytné, aby docházelo k interakci mezi molekulami, které ji tvoří, a buněčnou složkou těla uživatele, ale může postačovat interakce uvedené látky a jakékoliv buněčné složky přítomné v jeho těle; jinými slovy: rozhodující je schopnost obnovit, upravit nebo ovlivnit fyziologické funkce.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-385/10 *Elenca* (rozsudek pátého senátu ze dne 18. října 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Společnost Elenca uvádí v řadě členských států na trh nafukovací termoreaktivní vložky do komínů, což je nová technologie v porovnání s tradičními vložkami do komínů. Dle italských předpisů je ale možné nainstalovat do krbů pouze vložky opatřené značkou CE, která ovšem předpokládá přijetí harmonizované normy pro tento nový typ technologie. Vedle otázky stanovení označení CE za závazné členským státem zároveň vyvstává otázka uplatnění zásady vzájemného uznávání v oblasti, jako je oblast stavebních výrobků, která – ačkoliv existuje příslušná směrnice – je do velké míry neharmonizovaná, neboť neexistují harmonizované normy pro velkou část stavebních výrobků (a zejména pro inovace).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že jak směrnice o stavebních výrobcích tak svoboda volného pohybu zboží brání tomu, aby stavební výrobky pocházející z jiného členského státu musely být automaticky opatřeny označením CE. Ve vztahu ke směrnici o stavebních výrobcích Soudní dvůr konstatoval, že ačkoliv má být touto směrnicí dosažena harmonizace stavebních výrobků, tak daná směrnice nadále počítá s tím, že nedojde u všech výrobků k přijetí unijní harmonizované technické specifikace. V takovém případě členské státy mohou podmínit uvádění na trh takových výrobků národními požadavky, ovšem podle explicitní díky směrnice pouze do té míry, že nedojde k nepřípustnému omezení pohybu zboží, jak je tomu právě v případě nutného uvedení označení CE. Dále ve vztahu ke svobodě volného pohybu zboží Soudní dvůr konstatoval, že právní úprava, jež zakazuje v tuzemsku uvádět na trh výrobky legálně uváděné na trh v jiných členských státech, pokud nejsou uvedené výrobky opatřeny označením CE, není slučitelná s požadavkem proporcionality.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-173/11 *Football Dataco a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 18. října 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Football Dataco a další společnosti jsou nositelkami autorského práva a práv k databázi Football Live, jež je souhrnem údajů o probíhajících fotbalových utkáních ve Spojeném království. Databáze obsahuje údaje o gólech, kdy a kým byly vstřeleny, kartách, penaltách, střídáních apod. Údaje shromažďují zejména bývalí profesionální hráči, kteří jsou zaměstnanci dotčených společností a navštěvují příslušná utkání.

Společnosti tvrdí, že pořízení a ověření údajů vyžaduje značné dovednosti, úsilí, uvážení nebo duševní vklad ze strany zkušených zaměstnanců za účelem vytvoření, výběru a úpravy obsahu databáze. Společnosti Sportradar poskytují průběžně stavy utkání živě, konečné výsledky i jiné statistiky, týkající se také fotbalových utkání ve Spojeném království, veřejnosti přes internet. Mezi jejich zákazníky patří společnosti poskytující sázkové služby zaměřené na trh ve Spojeném království. Football Dataco a další tvrdí, že Sportradar získávají své údaje tím, že je přebírají z jejich databáze, ty to popírají. Je otázkou, zda by se v případě takového jednání jednalo o vytěžování nebo zužitkování ve smyslu směrnice 96/9 o právní ochraně databází.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora musí být čl. 7 směrnice 96/9 vykládán tak, že zaslání údajů osobou, která předtím tyto údaje stáhla z databáze chráněné zvláštním právem podle této směrnice, prostřednictvím internetového serveru nacházejícího se v členském státě A do počítače jiné osoby, která se nachází v členském státě B, na základě žádosti posledně uvedené osoby za účelem uložení do paměti tohoto počítače a zobrazení na jeho obrazovce představuje „zužitkování“ uvedených údajů osobou, která provedla toto zaslání. Je třeba vycházet z toho, že toto jednání se v každém případě uskutečnilo v členském státě B, pokud existují indicie umožňující dospět k závěru, že toto jednání vyplývá z úmyslu jeho autora zaměřit se na veřejnost nacházející se v tomto členském státě, což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu.

C-149/11 *Leno Merken* (rozsudek druhého senátu ze dne 19. prosince 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Věc se týká opravného prostředku proti rozhodnutí Úřadu zemí Beneluxu pro duševní vlastnictví, ochranné známky a vzory o námitkách v námitkovém řízení. Úřad Beneluxu v něm zamítl námitky paní Merken směřující proti přihlášce společnosti Hagelkruis Beheer k zápisu slovní ochranné známky OMEL v rámci zemí Beneluxu. Paní Merken především namítala, že je majitelkou velice podobné ochranné známky Společenství (ONEL), která je zapsána již téměř 6 let. Úřad Beneluxu poukázal na to, že dotčená neprokázala, že by uplatňované právo skutečně užívala v období 5 let před datem oznámení napadené přihlášky.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že čl. 15 odst. 1 nařízení č. 207/2009 o ochranné známce Společenství musí být vykládán tak, že posuzování požadavku „skutečného užívání ve Společenství“ je třeba provádět *in abstracto* a k hraničním území jednotlivých členských států vůbec nepřihlížet. Poté dospěl k závěru, že ochranná

známka je ve smyslu tohoto ustanovení „skutečně užívána“, je-li užívána v souladu se svou hlavní funkcí a za účelem udržení nebo získání podílu na trhu v EU pro výrobky nebo služby označené uvedenou ochrannou známkou. Předkládajícímu soudu podle něj přísluší posoudit, zda jsou tyto podmínky v dané věci splněny, přičemž musí zohlednit všechny relevantní skutečnosti, jako jsou vlastnosti dotčeného trhu, povaha výrobků nebo služeb chráněných dotčenou ochrannou známkou, územní a kvantitativní rozsah užívání, jakož i jeho četnost a pravidelnost.

13. Volný pohyb kapitálu

6 rozsudků (investování zaměstnaneckých pojišťoven, nabytí podílu ve společnosti děděním, zdanění dividend, zdanění používání automobilů).

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-578/10 a C-580/10 *Van Putten a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 26. dubna 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Společným jádrem věcí v původních řízeních je otázka, do jaké míry může členský stát zdaňovat užívání automobilu na silnicích na svém území, když toto vozidlo bylo zapůjčeno v jiném členském státě. Případy se liší v tom, že v prvním případě jde o příslušníka členského státu (zdanění), který vozidlo zapůjčené v jiném členském státě používá v tomto posledně jmenovaném členském státě. V dalším případě jde o příslušníka členského státu (zdanění), který vozidlo zapůjčené v jiném členském státě používá k soukromým jízdám mezi těmito dvěma členskými státy. V posledním případě jde o osobu, která není příslušníkem členského státu (zdanění), která v něm však bydlí a používá vozidlo zapůjčené v jiném členském státě k soukromým jízdám v členském státě bydliště.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že volný pohyb kapitálu brání právní úpravě členského státu, která svým rezidentům, kteří si vypůjčili vozidlo registrované v jiném členském státě od rezidenta posledně uvedeného státu, při prvním použití tohoto vozidla na tuzemské silniční síti ukládá daň v plné výši, která je obvykle splatná při registraci vozidla v prvně uvedeném členském státě, bez ohledu na délku používání předmětného vozidla v této silniční síti a bez možnosti pro tyto osoby uplatnit právo na osvobození od daně nebo na její vrácení, pokud totéž vozidlo ani není určeno hlavně k trvalému užívání na území prvního členského státu, ani není skutečně tímto způsobem užíváno. Vzhledem k tomu, že předběžná otázka se týkala čl. 18 SFEU

(zákaz diskriminace), se Soudní dvůr nejdříve zabýval tím, která základní svoboda je na daný případ aplikovatelná, přičemž dospěl ke závěru, že se jedná o přeshraniční bezplatnou výpůjčku osobního automobilu, která spadá pod volný pohyb kapitálu ve smyslu čl. 63 SFEU. Následně běžným testem souladu vnitrostátní úpravy se základními svobodami Soudní dvůr rozebral nizozemskou úpravu a dospěl k závěru, že je omezující, resp. dokonce diskriminační, přičemž posledně uvedené nedokáže s ohledem na nedostatek informací o nizozemské právní úpravě s určitostí konstatovat. Nizozemská vláda přitom neuvedla žádný naléhavý důvod veřejného zájmu, kterým by tato úprava mohla být odůvodněna.

C-39/11 VBV-Vorsorgekasse (rozsudek třetího senátu ze dne 7. června 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Předmětem původního řízení je omezení volného pohybu kapitálu vnitrostátním ustanovením, podle kterého podnikový důchodový fond může nabývat podíly jen v takových investičních fondech, které v tuzemsku mají povolení k uvádění (svých podílů) na trh. Toto omezení je odůvodněno veřejným pořádkem, zejm. ochranou vkladatele a spotřebitele. VBV podléhá kontrole ze strany FMA. Při kontrole FMA zjistil, že VBV nakoupila podíly fondu se sídlem v Lucembursku, který v okamžiku nákupu neměl v Rakousku povolení k uvádění na trh, a uložil jí pokutu. VBV tvrdí, že příslušné ustanovení vnitrostátního práva je v rozporu s čl. 63 SFEU.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Rozsudek lakonicky konstatuje porušení svobody volného pohybu kapitálu. Jednak Soudní dvůr odmítl argument, že by ve skutečnosti šlo o oznamovací režim a nikoliv o povolovací režim. Zároveň poukazem na podrobné možnosti dozoru státem odmítl argumenty, že povolovací režim omezující pohyb kapitálu je odůvodněn veřejnou bezpečností a veřejným pořádkem, nutností dohledu nad finančními institucemi, nutností zajistit stabilitu a bezpečnost aktiv nebo zájmem na ochraně spotřebitelů.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

14. Ochrana spotřebitele

11 rozsudků (souborné služby pro cesty, pobyty a zájezdy, nepřiměřené podmínky ve spotřebitelských smlouvách, smlouvy uzavřené na dálku, smlouvy o spotřebitelském úvěru, smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory, nekalé obchodní praktiky);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-134/11 *Blödel-Pawlik* (rozsudek pátého senátu ze dne 16. února 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Pan Blödel-Pawlik si u cestovní kanceláře objednal soubor služeb pro cesty, pobyty a zájezdy a obdržel zajišťovací potvrzení, že zaplacená cena mu bude vrácena, nedojde-li k plnění. Před začátkem plánované cesty však cestovní kancelář panu Blödel-Pawlikovi sdělila, že je nucena ohlásit platební neschopnost. Účty cestovní kanceláře byly z velké části vybrány a její jednatel je na útěku. Předkládající soud se domnívá, že uskutečnění cesty nebylo od začátku plánováno a že šlo jen o to získat s podvodným úmyslem platby od zákazníků. V takové situaci je otázkou, zda se může pan Blödel-Pawlik domáhat po cestovní pojišťovně vrácení ceny souboru služeb ve smyslu čl. 7 směrnice 90/314.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že do rozsahu působnosti směrnice spadá i situace, v níž je platební neschopnost organizátora cesty způsobena jeho podvodným jednáním.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-453/10 *Pereničová a Perenič* (rozsudek prvního senátu ze dne 15. března 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Předmětem sporu je spotřebitelská smlouva uzavřená mezi Pereničovými a společností S.O.S. financ, spol. s r.o., nebankovní institucí poskytující spotřebitelské úvěry. Pereničovi uzavřeli úvěrovou smlouvu za krajně nevýhodných podmínek (když za poskytnutých 150 tisíc SKK měli během necelých tří let uhradit na splátkách 342 tisíc SKK). Úvěrová smlouva navíc obsahuje pro spotřebitele velmi přísná sankční ustanovení s vysokými smluvními pokutami z nejrůznějších důvodů. Předkládající soud si není jist, zda se mohou spotřebitelé na základě směrnice 93/13 domoci nejen neplatnosti příslušných zneužívajících smluvních ustanovení, ale celé smlouvy, tedy také ustanovení o poskytnutých službách a jejich ceně (výši splátek), na které se dle směrnice posouzení přiměřenosti nevztahuje, pokud jsou sepsány srozumitelným a jasným jazykem. Směrnice totiž stanoví, že smlouva zůstává pro strany závaznou, pokud může nadále existovat bez dotyčných nepřiměřených podmínek, což je v tomto případě zjevně splněno. Navíc se soud táže, zda může pro

posouzení nepřiměřenosti podle směrnice 93/13 hrát roli skutečnost, že se ze strany podnikatele jednalo o nekalou obchodní praktiku ve smyslu směrnice 2005/29 (nesprávně uvedená roční procentní sazba nákladů, do které nebyl započítán vstupní poplatek za poskytnutí úvěru).

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora musí být čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 vykládán tak, že při posuzování otázky, zda smlouva uzavřená mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem, která obsahuje jednu nebo několik zneužívajících klauzulí, může bez uvedených klauzulí nadále existovat, se soud, který má o věci rozhodnout, nemůže opírat pouze o případnou výhodnost zrušení dotyčné smlouvy jako celku pro jednu ze stran, v projednávané věci spotřebitele. Uvedená směrnice však nebrání tomu, aby členský stát stanovil, dodrží-li přitom unijní právo, že výše popsaná smlouva je jako celek neplatná, pokud se neplatnost jeví jako lepší ochrana pro spotřebitele. Obchodní praktika spočívající v uvedení nižší roční procentní sazby nákladů v úvěrové smlouvě, než ve skutečnosti je, musí být kvalifikována jako „klamavá“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 směrnice 2005/29, pokud vede nebo může vést k tomu, že průměrný spotřebitel učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil, což přísluší ověřit vnitrostátnímu soudu. Konstatování nekalého charakteru takové obchodní praktiky představuje jeden z prvků, na jejichž základě může příslušný soud postavit podle čl. 4 odst. 1 směrnice 93/13 své posouzení zneužívajícího charakteru smluvních klauzulí týkajících se nákladů na úvěr poskytnutý spotřebiteli. Takové konstatování nicméně nemá přímý dopad na posouzení platnosti uzavřené úvěrové smlouvy podle čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13.

C-472/10 *Invitel* (rozsudek prvního senátu ze dne 26. dubna 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

V původním sporu jde o žalobu ve veřejném zájmu, kterou podal Národní úřad pro ochranu spotřebitele proti společnosti Invitel ve věci používání údajně zneužívajících klauzulí ve smlouvách uzavřených se spotřebiteli. Společnost Invitel v postavení operátora poskytujícího služby pevné telefonní sítě do svých obecných smluvních podmínek zavedla klauzuli stanovící „náklady na platbu poštovní poukázkou“, tedy částku uplatňovanou v případě úhrady faktur prostřednictvím poštovní poukázky. Tato klauzule stanoví, že „pokud účastník hradí fakturovanou částku poštovní poukázkou, má poskytovatel služeb právo fakturovat dodatečné náklady, které s ní souvisejí (například poštovné)“. Obecné obchodní podmínky dané smlouvy kromě toho neobsahovaly žádné ustanovení upřesňující způsob výpočtu těchto nákladů. Jednalo se o to, zda lze takové smluvní klauzule považovat za nepřiměřené

(zneužívající) ve smyslu směrnice 93/13 a jaký vliv může mít na závaznost těchto klauzulí pro spotřebitele žaloba podaná ve veřejném zájmu úřadem pro ochranu spotřebitele.

Závěry Soudního dvora

Podle Soudního dvora příslušní vnitrostátnímu soudu, aby s ohledem na čl. 3 odst. 1 a 3 směrnice 93/13 posoudil zneužívající charakter klauzule v obecných obchodních podmínkách spotřebitelských smluv, jimiž prodávající nebo poskytovatel stanoví jednostrannou změnu nákladů souvisejících se službou, která má být poskytnuta, aniž výslovně popíše způsob změny ceny nebo upřesní pádné důvody této změny. Uvedený soud bude muset ověřit, zda ve světle všech klauzulí uvedených v obecných podmínkách spotřebitelských smluv, jakož i s ohledem na vnitrostátní právní předpisy, jsou důvody nebo způsob změny nákladů formulovány jasným a srozumitelným jazykem, a případně zda spotřebitelé mají právo od smlouvy odstoupit. Čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 ve spojení s čl. 7 odst. 1 a 2 nebrání tomu, aby určení neplatnosti zneužívající klauzule v rámci žaloby na zdržení se jednání uvedené v čl. 7 uvedené směrnice, která byla proti prodávajícímu nebo poskytovateli podána ve veřejném zájmu a jménem spotřebitelů entitou určenou vnitrostátními právními předpisy, vyvolávalo v souladu s uvedenými předpisy účinky vůči všem spotřebitelům, kteří s dotyčným prodávajícím nebo poskytovatelem uzavřeli smlouvu, na niž se vztahují stejné obecné obchodní podmínky, včetně spotřebitelů, kteří nebyli účastníky řízení o zdržení se jednání; pokud byl zneužívající charakter klauzule v rámci takového řízení uznán, jsou vnitrostátní soudy bez návrhu povinny dovést z něj, a to i do budoucnosti, veškeré důsledky, které jsou stanoveny vnitrostátním právem, tak aby uvedená klauzule nebyla závazná pro spotřebitele, kteří s dotyčným prodávajícím nebo poskytovatelem uzavřeli smlouvu, na kterou se použijí stejné obecné obchodní podmínky.

C-618/10 *Banco Español de Crédito* (rozsudky prvního senátu ze dne 14. června 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případě

Předmětem původního řízení je žádost o úhradu zbývajících plateb v rámci předčasně ukončené úvěrové smlouvy. Předkládající soud rozhoduje o odvolání, které podala Banco Español de Crédito proti usnesení, jímž soud bez návrhu a na počátku řízení prohlásil neplatnost podmínky, v níž byly stanoveny úroky z prodlení ve výši 29 % a zároveň prohlásil, že má být uplatněna 19 % úroková sazba a že rozhodnutí o přípustnosti žaloby bude vydáno až poté, co žalobce provede nové vyúčtování.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 93/13 brání právní úpravě členského státu, která neumožňuje soudu, jemuž je předložen návrh na vydání platebního rozkazu, aby bez námítky podané spotřebitelem posoudil z úřední povinnosti *a limine* či v jakémkoli jiném stadiu řízení zneužívající charakter klauzule o úrocích z prodlení obsažené ve smlouvě uzavřené mezi prodávajícím či poskytovatelem a spotřebitelem, ačkoli má pro tyto účely k dispozici potřebné informace o právním a skutkovém stavu. Čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13 brání právní úpravě členského státu, jež vnitrostátnímu soudu umožňuje, aby při rozhodnutí o neplatnosti zneužívající klauzule ve smlouvě uzavřené mezi prodávajícím nebo poskytovatelem a spotřebitelem doplnil uvedenou smlouvu tak, že změní obsah této klauzule.

C-49/11 *Content Services* (rozsudek třetího senátu ze dne 5. července 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Rakouská instituce zastupující spotřebitele se domáhá, aby bylo společnosti Content Services se sídlem v Německu zakázáno uzavírat se spotřebiteli smlouvy na dálku, aniž by jim byly včas formou stálého komunikačního prostředku poskytnuty požadované informace. Je otázkou, zda poskytnutí informací formou stálého komunikačního prostředku je splněno poskytnutím hypertextového odkazu na údaje nacházející se na stránkách dotčené společnosti.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr řešil otázku, zda odpovídá požadavku čl. 5 odst. 1 směrnice 97/7, podle něhož musí spotřebitel obdržet potvrzení informací uvedených v této směrnici jemu dosažitelným a přístupným stálým komunikačním prostředkem, jestliže mu nebyly jemu dosažitelným a přístupným komunikačním prostředkem poskytnuty již před uzavřením smlouvy, jsou-li spotřebiteli tyto informace poskytnuty na internetové stránce podnikatele prostřednictvím hypertextového odkazu, jenž se nachází v textu, který musí spotřebitel zaškrtnutím označit jako přečtený, aby mohl navázat smluvní vztah. Dle Soudního dvora obchodní počínání, které spočívá ve zpřístupnění informací pouze prostřednictvím hypertextového odkazu na internetové stránky dotyčného podniku, nesplňuje požadavky stanovené v předmětném ustanovení, neboť tyto informace nejsou ani tímto podnikem „poskytnuty“, ani spotřebitelem „obdrženy“ ve smyslu téhož ustanovení, a dotčené internetové stránky tak nelze považovat za „stálý komunikační prostředek“ ve smyslu předmětného ustanovení.

C-602/10 SC Volksbank Romania (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 12. července 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

SC Volksbank România napadá několik protokolů o porušení předpisů vydaných rumunským správním orgánem na ochranu spotřebitelů, které konstatují porušení předpisů touto společností tím, že v úvěrových smlouvách uzavřených před vstupem v platnost vnitrostátního předpisu transponujícího směrnici 2008/48 nadále vybírala rizikový poplatek. Volksbank România se domnívá, že vnitrostátní předpis, který tento postup pro tyto smlouvy zapovídá, není v souladu se směrnicí, a to z toho důvodu, že dopadá na smlouvy uzavřené před vstupem transpozičního předpisu v platnost, i z toho důvodu, že se vztahuje i na smlouvy, které do věcné působnosti této směrnice výslovně nespádají.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora směrnice 2008/48 nebrání tomu, aby vnitrostátní opatření, jehož cílem je provést tuto směrnici do vnitrostátního práva, zahrnuje do své věcné působnosti úvěrové smlouvy, jejichž předmětem je poskytnutí úvěru zajištěného nemovitostí, i když jsou takové smlouvy výslovně vyloučeny z věcné působnosti uvedené směrnice na základě jejího čl. 2 odst. 2 písm. a). Směrnice rovněž nebrání tomu, aby dotčené transpoziční vnitrostátní opatření vymezovalo svoji časovou působnost tak, že se použije i na úvěrové smlouvy, které jsou vyloučeny z věcné působnosti této směrnice a jež byly platné k datu vstupu uvedeného opatření v platnost. Směrnice nebrání ani tomu, aby dotčené transpoziční vnitrostátní opatření ukládalo úvěrovým institucím povinnosti, které nejsou stanoveny v uvedené směrnici a jež se týkají druhů poplatků, které mohou vybírat v rámci smluv o spotřebitelském úvěru, jež spadají do působnosti tohoto opatření.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-559/11 Pelckmans Turnhout (usnesení prvního senátu ze dne 4. října 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Belgická vnitrostátní úprava stanoví, že provozovny živnostníků musí v týdnu dodržovat jeden den pracovního klidu (tj. mít zavřeno). Je otázkou, zda je sporná právní úprava v souladu s právem Unie a zda otevření prodejny 7 dní v týdnu představuje obchodní praktiku ve smyslu směrnice 2005/29.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že směrnice 2005/29 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebiteli se nevztahuje na dotčenou vnitrostátní právní úpravu, která nesleduje cíl ochrany spotřebitele, ale cíl jiný, v tomto případě ochranu zaměstnanců.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-428/11 *Purely Creative a další* (rozsudek šestého senátu ze dne 18. října 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Jde o spor mezi britskými podniky specializujícími se na zasílání adresných reklamních zásilek a Office of Fair Trading (OFT), jenž ve Spojeném království dohlíží na dodržování předpisů na ochranu spotřebitele. OFT těmto obchodníkům nařídil, aby ukončili své praktiky spočívající v zasílání dopisů, stíracích karet a dalších příloh, které byly umístěny do novin a časopisů, jimiž byl spotřebitel informován, že obdržel cenu nebo odměnu, jejíž hodnota mohla být značná, nebo pouze symbolická. Pro účely zjištění své ceny a získání čísla nároku bylo spotřebiteli dáno na výběr z několika možností: buď musel zavolat na zpoplatněné telefonní číslo nebo použít službu SMS nebo obdržet informaci běžnou poštou (na posledně zmíněnou metodu byl kladen menší důraz). Spotřebiteli byla sdělena sazba za minutu a maximální délka telefonního hovoru, přitom však nebyl informován o tom, že si zadavatel reklamy z ceny hovoru ponechává určitou částku. Některé reklamy například nabízely výletní plavby po Středomoří. Aby spotřebitel získal tuto cenu, musel zejména zaplatit pojištění, příplatek za jednolůžkovou nebo dvoulůžkovou kabinu a během cesty platit za stravu a pití, jakož i přístavní poplatky. (Dva páry tak musely zaplatit 399 GBP za osobu, aby se mohly této výletní plavby zúčastnit.) Tito obchodníci uvedli, že je pro ně důležité disponovat aktualizovanými databázemi účastníků, jež mohou reklamy nabízející ceny oslovit, neboť tyto informace lze použít při nabízení jiných produktů spotřebitelům nebo je lze prodat jiným společnostem nabízejícím své vlastní produkty. Soudní dvůr je tázán na soulad takovýchto praktik s unijním právem, konkrétně zda obchodníci mohou ukládat náklady, byť zanedbatelné, spotřebiteli, jemuž bylo oznámeno, že vyhrál cenu, s ohledem na požadavky směrnice 2005/29.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora unijní právo zakazuje agresivní praktiky, jež u spotřebitele vyvolávají dojem, že již vyhrál cenu, ačkoli musí vynaložit finanční prostředky nebo mu vznikají určité výdaje, aby byl informován o povaze ceny nebo ji získal. Takovéto praktiky jsou zakázány, i když náklady, které musí spotřebitel vynaložit (např. cena

poštovní známky), jsou oproti hodnotě ceny zanedbatelné nebo z nich obchodníkovi neplyne žádný zisk. Tyto agresivní praktiky jsou zakázány i tehdy, když k získání ceny může dojít několika způsoby navrženými spotřebiteli a jeden z nich může být bezplatný. Vnitrostátní soudy musí posoudit informace poskytnuté spotřebitelům, na něž se tyto praktiky zaměřují, s ohledem na jejich jasnost a srozumitelnost.

15. Volný pohyb osob

26 rozsudků (práva tureckých státních příslušníků podle předpisů k přidružení Turecka, nakládání s neoprávněně pobývajícími státními příslušníky třetích států, práva rodinných příslušníků občanů Unie, příslušnost k posouzení žádosti o azyl a procesní pravidla pro posuzování této žádosti, překračování vnějších i vnitřních hranic Schengenského prostoru, udělování jednotných víz, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-7/10 a C-9/10 *Kahveci a Inan* (rozsudek prvního senátu ze dne 29. března 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Pánové Kahveci a Inan, turečtí státní příslušníci, pobývali v Nizozemsku na základě povolení k dočasnému pobytu, které jim bylo uděleno za účelem pobytu u jejich rodinných příslušníků. Po odsouzení za trestné činy k trestům odnětí svobody na více než tři roky však byli oba prohlášeni za nežádoucí a jejich povolení k pobytu byla zrušena. Tito pánové namítají, že jim svědčí právo pobytu odvozené od rodinného příslušníka podle čl. 7 rozhodnutí Rady přidružení EHS-Turecko č. 1/80 o vývoji přidružení, přičemž jim podle ustálené judikatury Soudního dvora může být odňato, pouze když jejich osobní chování představuje skutečné a závažné ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo veřejného zdraví, což je třeba přezkoumat v každém konkrétním případě (odsouzení k trestu odnětí svobody na více než tři roky tedy samo o sobě důvodem být nemůže). Sporné v tomto ohledu je, zda dotčeným skutečně svědčí práva dle čl. 7 rozhodnutí č. 1/80, jelikož rodinní příslušníci, od nichž by tato postavení byla odvozena, získali k původní turecké také nizozemskou státní příslušnost. Nizozemské orgány jsou toho názoru, že spolu s občanstvím získaly tyto osoby nejsilnější možné postavení stran práva pobytu i pracovního práva, tudíž se na ně již rozhodnutí č. 1/80 nevztahuje (a v důsledku tedy ani na jejich rodinné příslušníky). Optikou této argumentace tedy došlo k posílení vlastního postavení nových nizozemských občanů, ale ke zhoršení postavení jejich rodinných příslušníků.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že rodinní příslušníci tureckého pracovníka působícího na řádném trhu práce v členském státě se mohou nadále dovolávat článku 7 rozhodnutí č. 1/80, i když tento pracovník získal státní příslušnost hostitelského členského státu a přitom si ponechal tureckou státní příslušnost. Členské státy nemohou přijmout či uplatňovat žádnou odchylku z těchto práv.

C-83/12 PPU Vo (rozsudek druhého senátu ze dne 10. dubna 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Pan Vo byl členem organizované vietnamské skupiny, která pomáhala Vietnamcům k nelegálnímu vstupu do Německa. Měl za úkol přesvědčovat maďarskou ambasádu ve Vietnamu, že státní příslušníci Vietnamu, kteří měli vstoupit na území EU po zaplacení od 11 do 15 tisíc dolarů, byli členy skupiny uskutečňující turistickou cestu. Tyto skupiny měly od 20 do 30 členů. Maďarská ambasáda této skutečnosti uvěřila a udělovala žadatelům turistická víza umožňující jim krátkodobý pobyt ve všech státech schengenského prostoru. Po prvních dnech v tomto prostoru, kdy tyto skupiny předstíraly turistickou cestu, byli zúčastnění podle předem domluveného plánu transportováni z Paříže do dalších zemí, převážně do Německa. Ti, co dorazili do Berlína, byli nejdříve ubytováni v tzv. safehouse a poté si je vyzvedávali rodiče již usazení v Německu. Jiná skupina využívala skutečnosti, že Švédsko umožňovalo Vietnamcům pobývat v schengenském prostoru po dobu několika měsíců na základě pracovního víza uděleného pro sběr ovoce. Tato skupina přesvědčovala příslušné úřady, že žadatelé opravdu chtějí sbírat ovoce, zatímco ve skutečnosti zamýšleli hned po vstupu do Švédska přejít do Německa. Otázkou byla možnost trestně stíhat pomoc nelegální migraci v případě, kdy dotčené osoby disponují vízem podle nařízení č. 810/2009 (Vízový kodex), které ale obdržely podvodně tak, že oklamaly příslušné úřady členského státu, co se týče skutečného účelu jejich cesty. Tato víza navíc dosud nebyla prohlášena za neplatná.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že vízový kodex trestnosti pomoci ilegální migraci ani v případě podvodně získaných víz nebrání, aniž by bylo nutné předchozí prohlášení udělených víz za neplatná. Naopak, členské státy jsou podle jiné unijní legislativy povinny přijmout přiměřené a odrazující sankce za nelegální vstup na své území, včetně sankcí pro osoby tuto trestnou činnost organizující.

C-620/10 *Kastrati a další* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 3. května 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Státní příslušníci třetí země nejprve podali ve Švédsku žádost o azyl. Jelikož však do země přicestovali s vízy vydanými francouzskými orgány, požádalo Švédsko Francii o jejich převzetí. Dotčení následně vzali zpět své žádosti o azyl a požádali o povolení k pobytu ve Švédsku z důvodu osobní vazby. Až poté vydaly francouzské orgány souhlas s jejich převzetím. Je otázkou, zda za této situace mohou švédské orgány s ohledem na nařízení č. 343/2003 rozhodnout o přemístění těchto osob do Francie.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že zpětvzetí žádosti o azyl ve smyslu čl. 2 písm. c) nařízení č. 343/2003, k němuž dojde dříve, než členský stát příslušný k posuzování této žádosti vysloví souhlas s převzetím žadatele, má za následek, že se toto nařízení dále nepoužije. V takovémto případě přísluší členskému státu, na jehož území byla žádost podána, odpovídajícím způsobem reagovat, zejména zastavit posuzování žádosti. Přemístění dotčených osob v režimu nařízení tedy již v takové situaci není možné.

C-348/09 I (rozsudek Velkého senátu ze dne 22. května 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Pan I, italský státní příslušník, žije od roku 1987 v Německu, kde byl v roce 2006 odsouzen za závažný sexuální trestný čin vůči nezletilému dítěti a nyní se nachází ve vězení (konec trestu je stanoven na rok 2013). V návaznosti na tento rozsudek bylo rozhodnuto o ztrátě jeho práva na vstup a pobyt (což je rovnocenné vyhoštění). Pan I však namítá, že vzhledem k délce svého pobytu v Německu může být podle čl. 28 odst. 3 směrnice 2004/38 vyhoštěn pouze z naléhavých důvodů týkajících se veřejné bezpečnosti, kterým však odsouzení pro závažný sexuální trestný čin není.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr překvapivě (vzhledem k předchozí judikatuře) rozhodl, že členské státy mohou sexuální vykořisťování dětí a další trestné činy uvedené v čl. 83 odst. 1 SFEU považovat za zvlášť závažné ohrožení základního zájmu společnosti, které může přímo ohrožovat klid a fyzickou bezpečnost obyvatelstva, a tudíž spadat pod pojem naléhavé důvody týkající se veřejné bezpečnosti, které mohou odůvodnit rozhodnutí o vyhoštění podle čl. 28 odst. 3 směrnice 2004/38, pokud způsob, jakým byly takové činy spáchány, je zvlášť závažný, což přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil na základě individuálního přezkumu projednávaného případu. Členské státy tedy pachatele takové trestné činnosti mohou vyhostit, při respektování dalších podmínek

směrnice, zejména posouzení, zda osobní chování dotyčného jednotlivce představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti nebo hostitelského členského státu. Před přijetím rozhodnutí o vyhoštění musí příslušné orgány vzít v úvahu skutečnosti, jako délka pobytu dotyčné osoby na jeho území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenská a kulturní integrace v tomto členském státě a intenzita vazeb na zemi původu.

C-606/10 ANAFE (rozsudek druhého senátu ze dne 14. června 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

V původním řízení byl veden spor o to, za jakých okolností mohou osoby, které jsou držiteli přechodného povolení k pobytu nebo potvrzení o podání žádosti o povolení k pobytu, opětovně vstupovat na území Schengenského prostoru. Zejména je otázkou, zda a případně za jakých podmínek jim má být v této souvislosti uděleno zpětné vízum podle nařízení č. 562/2006 (Hraniční kodex).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že i držitelé přechodného povolení k pobytu či potvrzení o podání žádosti k pobytu podléhají stran odepření vstupu podmínkám Hraničního kodexu. V této souvislosti tedy může přicházet v úvahu udělení zpětného víza, které je udělováno dle podmínek stanovených vnitrostátních právem dotčeného členského státu, nicméně které nemůže omezit vstup do Schengenského prostoru jen na místa vnitrostátního území tohoto členského státu.

C-172/11 Erny (rozsudek druhého senátu ze dne 28. června 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Pan Erny má bydliště ve Francii a pracuje pro společnost v Německu. Společnost s ním uzavřela smlouvu o částečném pracovním úvazku zaměstnance v předdůchodovém věku. Na základě pracovní smlouvy se mu čistá mzda za práci na částečný pracovní úvazek dorovnává podle kolektivní smlouvy na 85 % paušální čisté měsíční mzdy na úplný úvazek. Spor je veden o správný výpočet této dorovnávací částky. Pan Erny tvrdí, že v důsledku používání špatného výpočtu přichází měsíčně o 424 eur. Tím, že z dorovnávací částky odvádí daň z příjmu ve Francii, vede zdanění vyplývající ze sporné metody výpočtu k diskriminaci, jelikož pracovníci s bydlištěm v Německu daň platit nemusí.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 45 SFEU a čl. 7 odst. 4 nařízení č. 1612/68 brání ustanovením kolektivních a individuálních smluv, podle nichž musí být dorovnávací

částka, která je vyplácena zaměstnavatelem v rámci režimu práce na částečný pracovní úvazek zaměstnance v předdůchodovém věku, vypočítána tak, že se při určování vyměřovacího základu fiktivně odečte daň ze mzdy pracovníka, kterou by odvedl v členském státě zaměstnání, i když podle smlouvy o zamezení dvojímu zdanění platy, mzdy a odměny za práci, jež jsou obdobné těm, jež jsou vypláceny pracovníkům, kteří nemají bydliště v členském státě zaměstnání, podléhají daňové povinnosti v členském státě bydliště posledně uvedených osob.

C-278/12 PPU *Adil* (rozsudek druhého ze dne 19. července 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Spor se skutkově podobá věci C-88/12 *Jaoo*. Pan Adil, afghánský státní příslušník, byl podroben kontrole v rámci mobilního sledování cizinců podle nizozemské vnitrostátní právní úpravy bezprostředně poté, co autobus Eurolines, kterým cestoval, překročil hranice s Německem. Při této kontrole bylo zjištěno, že pan Adil není oprávněn pobývat v Nizozemsku, načež byl umístěn do zadržení. Předkládající soud posuzující legálnost umístění do zadržení si není jist, zda předmětná kontrola neporušuje zákaz hraničních kontrol na vnitřních hranicích Schengenu podle čl. 21 Hraničního kodexu (nařízení č. 562/2006).

ČR se k případu ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že sporné kontroly neodporují Hraničnímu kodexu. Vyšel přitom zejména z přesvědčení, že podmínky čl. 21 písm. a) Hraničního kodexu, které stanoví, za jakých podmínek výkon policejních pravomocí v pohraničí nemá účinky rovnocenné hraničním kontrolám, nelze pokládat za taxativní. K absenci účinku rovnocenného hraničním kontrolám v daném případě postačuje omezení četnosti prováděných kontrol.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-71/11 a C-99/11 *Y a Z* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. září 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Y a Z, pakistánští státní příslušníci, přicestovali v roce 2003, resp. 2004 do Německa a požádali zde o azyl. Zároveň žádali o uznání statutu uprchlíka a podpůrně o určení zákazu vyhoštění ve vztahu k Pákistánu. Jako důvod oba shodně uvedli, že se ve své rodné zemi stali oběťmi pronásledování z důvodu jejich členství v náboženském společenství Ahmadiyya. V jednom případě šlo o opakované bití a házení kamenů (přímo na modlitebním místě), včetně vyhrožování smrtí a trestním stíháním

s možným uložením doživotního trestu, ve druhém o týrání a věznění. Předkládající soud považoval za nutné vymezit rozsah pojmu pronásledování podle směrnice 2004/83 z hlediska porušení svobody náboženského vyznání jakožto základního lidského práva.

Závěry Soudního dvora

Pro účely posouzení, zda zásah do práva na svobodu náboženského vyznání, který porušuje čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, může představovat „akt pronásledování“, musejí příslušné orgány s ohledem na osobní situaci dotyčné osoby ověřit, zda této osobě z důvodu výkonu této svobody v zemi původu vznikne skutečné nebezpečí spočívající zejména v tom, že bude pronásledována či s ní bude jeden z původců uvedených v článku 6 směrnice 2004/83 zacházet nelidským či ponižujícím způsobem, anebo jí uloží nelidský či ponižující trest. Obavy žadatele před pronásledováním jsou oprávněné, jestliže příslušné orgány s ohledem na osobní situaci žadatele mají za to, že je důvodné domnívat se, že po jeho návratu do země původu bude vykonávat náboženské akty, které jej vystaví skutečnému nebezpečí pronásledování. Při individuálním posuzování žádosti směřující k získání postavení uprchlíka uvedené orgány od žadatele nemohou důvodně očekávat, že se těchto náboženských aktů vzdá.

C-83/11 *Rahman a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. září 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Ve sporu jde o několik příbuzných (bratr, nevlastní bratr a synovec) bangladéšského státního příslušníka, který se oženil s irskou státní příslušnicí pracující v Severním Irsku. Tyto osoby žádají o vydání pobytových karet ve Spojeném království, jakožto „členové širší rodiny“ občana Unie. Britské orgány se však domnívají, že dotčené osoby nesplňují podmínky pro přiznání tohoto postavení a že důkazy o jejich závislosti na občane Unie nejsou dostatečné. Je otázkou, co přesně je v takovém případě obsahem povinnosti členského státu podle čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38 „usnadnit vstup“ ostatním rodinným příslušníkům, kteří nespádají do definice rodinného příslušníka podle čl. 2 odst. 2 této směrnice.

Závěry Soudního dvora

Členské státy nejsou povinny vyhovět každé žádosti o vstup nebo pobyt podané rodinnými příslušníky občana Unie, na které se nevztahuje definice v čl. 2 odst. 2 směrnice 2004/38, přestože v souladu s jejím čl. 10 odst. 2 prokáží, že jsou osobami vyživovanými uvedeným občanem. Členské státy nicméně musí dbát na to, aby jejich vnitrostátní předpisy zahrnovaly kritéria, která uvedeným osobám umožní dosáhnout rozhodnutí o jejich žádosti o vstup a pobyt, jež bude vydáno na základě

pečlivého posouzení jejich osobních poměrů a v případě zamítavého rozhodnutí bude odůvodněno. Členské státy mají širokou posuzovací pravomoc ohledně volby uvedených kritérií, jež však musí být v souladu s obvyklým smyslem výrazu „usnadní“, jakož i výrazů, které se týkají závislosti, použitých v čl. 3 odst. 2 směrnice, a jež nezbaví toto ustanovení jeho užitečného účinku. Každý žadatel má právo na to, aby bylo ověřeno soudem, zda vnitrostátní právní úprava i její uplatňování splňují tyto podmínky. K tomu, aby určitá osoba spadala do kategorie rodinného příslušníka „vyživovaného“ občanem Unie uvedené v čl. 3 odst. 2 směrnice, musí stav závislosti existovat v zemi, z níž přijíždí dotyčný rodinný příslušník, a to alespoň v době, kdy žádá o připojení se k občanovi Unie, na něhož je odkázán výživou. Členské státy mohou při výkonu své posuzovací pravomoci uložit zvláštní požadavky týkající se povahy a doby trvání závislosti, pokud budou tyto požadavky v souladu s obvyklým smyslem výrazů týkajících se závislosti uvedené v čl. 3 odst. 2 prvním pododstavci písm. a) směrnice a nezbaví toto ustanovení jeho užitečného účinku.

C-147/11 a C-148/11 *Czop a Punakova* (rozsudek třetího ze dne 6. září 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Spor se týkal Polky a Česky, jež se před přistoupením svých domovských států k EU staly ekonomicky aktivními osobami na území Spojeného království, kde střídavě vykonávaly činnost jako osoby samostatně výdělečně činné. S výkonem této činnosti pokračovaly i po 1. květnu 2004. Obě mají několik dětí, které s nimi žily. Až na týdenní výjimku u nejstaršího syna paní Punakové však ve Spojeném království žádné z nich nestudovalo, když odpůrkyně působily jako osoby samostatně výdělečně činné. Spornou je otázka, zda lze doby pobytu získané před přistoupením domovských členských států k EU, pokládat za legální doby pobytu pro účely získání práva trvalého pobytu podle směrnice 2004/38.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr připomenul, že osoba, která skutečně pečuje o dítě migrujícího pracovníka či bývalého migrujícího pracovníka, jež navštěvuje školy v hostitelském členském státě má podle článku 12 nařízení č. 1612/68 právo pobytu na území tohoto státu, avšak tento článek nelze vykládat tak, že toto právo přiznává osobě, která skutečně pečuje o dítě osoby samostatně výdělečně činné. Článek 16 odst. 1 směrnice 2004/38 musí být vykládán v tom smyslu, že občan Unie, jenž je státním příslušníkem členského státu, který nedávno přistoupil k Evropské unii, může na základě tohoto ustanovení uplatňovat právo trvalého pobytu, jestliže v hostitelském členském státě nepřetržitě pobýval po dobu delší pěti let, přičemž část tohoto nepřetržitého pobytu

spadala do doby před přistoupením prvně uvedeného státu k Evropské unii, pokud se tento pobyt uskutečnil v souladu s podmínkami čl. 7 odst. 1 směrnice 2004/38, tedy pokud daná osoba tyto podmínky během svého pobytu splňovala, ačkoliv se jednalo o období před přijetím směrnice 2004/38.

C-179/11 *Cimade a GISTI* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 27. září 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Jádrem sporu je meziministerský oběžník, který z poskytování dočasného čekacího příspěvku vylučuje osoby, jejichž žádost o azyl spadá do pravomoci jiného státu. Je totiž otázkou, zda musí těmto osobám členský stát, v němž se nacházejí, zajistit minimální podmínky ve smyslu směrnice 2003/9 – a pokud ano, tak k jaké chvíli tato povinnost členského státu v rámci procesu přesunu žadatele do jiného členského státu zaniká.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že členský stát musí zajistit podmínky podle směrnice 2003/9 všem žadatelům o azyl nacházejícím se na jeho území, tedy i těch, u nichž byl jiný členský stát požádán o jejich převzetí. Povinnost zajišťovat tyto podmínky končí teprve skutečným přemístěním dané osoby.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-249/11 *Byankov* (rozsudek druhého senátu ze dne 4. října 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Panu Byankovovi bylo uloženo správní donucovací opatření spočívající v zákazu opuštění Bulharska a vystavení cestovních pasů nebo náhradních dokladů, a to z důvodu, že je proti němu vedeno vykonávací řízení týkající se závazku, který je dle bulharského práva značný. Nyní se domáhá zrušení tohoto rozhodnutí pro jeho rozpor s právem Unie, zejména se směrnicí 2004/38. V této souvislosti je rovněž otázkou možnost zrušení rozhodnutí, které již nabylo právní moci. Předkládající soud též upozorňuje, že předmětnými vnitrostátními předpisy se již zabýval též ESLP s Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr v souladu se svou předchozí judikaturou potvrdil, že unijní právo brání použití vnitrostátního ustanovení, které stanoví omezení práva volného pohybu

státního příslušníka členského státu v rámci Unie pouze z důvodu, že má vůči právnické osobě soukromého práva dluh, který překračuje zákonem stanovenou maximální částku dluhu a na který není poskytnuto zajištění. Unijní právo též brání tomu, aby podle ustanovení vnitrostátního správního práva nebylo možné zvrátit účinky takového pravomocného rozhodnutí, které porušuje unijní právo.

C-502/10 *Singh* (rozsudek třetího senátu ze dne 18. října 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Podstatou sporu byla otázka, zda lze běžné povolení k pobytu na dobu určitou, které bylo vydáno s omezením souvisejícím s výkonem činnosti duchovního vůdce nebo učitele náboženství, považovat za formálně omezené povolení k pobytu ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. e) směrnice 2003/109, takže držitele takového povolení, bez ohledu na délku jejich pobytu, nelze považovat za dlouhodobě pobývajících rezidenty ve smyslu této směrnice, tudíž nemají nárok na získání časově neomezeného povolení k pobytu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že formálně omezené povolení k pobytu, které však nebrání dlouhodobému pobytu na území tohoto členského státu, nespadá pod čl. 3 odst. 2 písm. e) směrnice 2003/109. Tudíž i dlouhodobý pobyt na základě takového povolení je třeba považovat za oprávněný pobyt pro účely získání právního postavení státního příslušníka třetí země, který je dlouhodobě pobývajícím rezidentem.

C-245/11 *K* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. listopadu 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Paní K, ruská státní příslušnice, vstoupila do Unie ilegálně v Polsku, kde podala první žádost o azyl. Nečekala však na její vyřízení a přicestovala ilegálně do Rakouska, kde podala druhou žádost o azyl. Podle nařízení č. 343/2003 má být k posouzení žádosti o azyl příslušné Polsko jakožto země prvního vstupu na území Unie. Paní K se však domáhá, aby tuto žádost posoudilo Rakousko, neboť zde žije její syn s manželkou a třemi nezletilými dětmi, její snacha trpí zdravotními obtížemi a paní K uvádí, že by se o ni a o děti starala. Je otázkou, zda je členský stát za takové situace povinen převzít příslušnost k posuzování žádosti..

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, jak již je jeho tradicí v judikatuře týkající se příslušnosti podle nařízení č. 343/2003, že za popsané situace je členský stát povinen převzít posouzení

žádosti o azyl z humanitárních důvodů podle čl. 15 odst. 2 tohoto nařízení. V této souvislosti přitom není třeba žádosti původně příslušného členského státu.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-40/11 *Iida* (rozsudek třetího senátu ze dne 8. listopadu 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Pan Iida, japonský státní příslušník, je ženatý s německou státní příslušnicí, s níž má dceru (německou občanku). Rodina žila od začátku roku 2006 v Německu, v létě 2007 se manželka i s dcerou přestěhovala za práci do Rakouska a v létě 2008 prohlásila, že od ledna 2008 žijí s panem Iidou odděleně. Manželství nebylo rozvedeno, manželé mají dceru ve společné péči, kterou vykonávají. Podstatou otázek předkládajícího soudu bylo, zda za této situace má pan Iida na základě unijního práva právo pobytu jakožto rodinný příslušník občana Unie v jiném členském státě, než ve kterém pobývají jeho rodinní příslušníci, ať už na základě směrnice 2004/38, Listiny základních práv Evropské unie nebo obecných zásad unijního práva.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že situace pana Iidy nespadá do působnosti směrnice 2004/38, jelikož jeho rodinní příslušníci se nacházejí v jiném členském státě, a není ani dána vazba na ustanovení unijního práva týkající se občanství Unie, když rodinným příslušníkům nic nebrání využívat status občana Unie, tudíž se nelze dovolávat práva pobytu odvozeného od občana Unie.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-461/11 *Radziejewski* (rozsudek třetího senátu ze dne 8. listopadu 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Pan Radziejewski je švédský státní příslušník, který se i se svou manželkou dostal ve Švédsku do platební neschopnosti, načež byly oběma manželům na základě rozhodnutí soudu prováděny srážky z jejich platů. Po několika letech byla manželům švédskou církví nabídnuta práce v Belgii. Manželé nabídku přijali a již deset let v Belgii žijí a pracují. Pan Radziejewski podal v roce 2011 žádost o oddlužení ve Švédsku, která však byla zamítnuta s tím, že není splněna zákonná podmínka bydliště ve Švédsku. Je otázkou, zda je tato podmínka v souladu se zásadou volného pohybu pracovníků.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že podmínka bydliště překračuje meze toho, co je nezbytné pro dosažení sledovaného cíle (ochrana dlužníka před zahraničními věřiteli, kteří se neúčastní švédského řízení o oddlužení a uspokojivé prokázání finanční a osobní situace dlužníka), tudíž je v rozporu s čl. 45 SFEU.

C-277/11 MM (rozsudek prvního senátu ze dne 22. listopadu 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Spor se týká zamítavého rozhodnutí přijatého irskými orgány o žádosti o podpůrnou ochranu, o kterou mohou uprchlíci žádat podle irského práva po zamítnutí žádosti o azyl. Podstatou předložené otázky je správní řízení ministra při vyřizování žádostí o podpůrnou ochranu v souladu se směrnicí 2004/83. Konkrétně se předkládající soud ptá, zda čl. 4 odst. 1 této směrnice ukládá, aby v případě navržení zamítavého rozhodnutí o žádosti o podpůrnou ochranu byly vnitrostátní orgány povinny předem poskytnout žadateli návrh rozhodnutí, aby se k němu mohl vyjádřit.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Příslušný orgán není povinen žadatele informovat o chystaném zamítnutí jeho žádosti a sdělit mu argumenty, na jejichž základě hodlá jeho žádost zamítnout, aby k tomu žadatel mohl uplatnit své stanovisko. Pokud se však jedná o režim, jaký zavedla irská vnitrostátní právní úprava, v němž existují dvě odlišná na sebe navazující řízení k přezkumu žádosti o přiznání postavení uprchlíka a následné žádosti o podpůrnou ochranu, je třeba v rámci každého z těchto řízení zajistit dodržování základních práv žadatele, a konkrétně práva být slyšen v tom smyslu, že mu musí být umožněno užitečně vyjádřit své stanovisko před přijetím každého rozhodnutí o nepřiznání požadované ochrany. Tuto náležitost v řízení o žádosti o podpůrnou ochranu nelze opomíjet, i když již žadatel byl platně vyslechnut při šetření jeho žádosti o přiznání postavení uprchlíka.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-356/11 a C-357/11 O a S (rozsudek druhého senátu ze dne 6. prosince 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Skutkový základ obou případů je velmi podobný. Státní příslušnice třetího státu se provdala za finského občana a z manželství se narodilo dítě, finský občan. Následně

došlo k rozvodu a státní příslušnice třetího státu se provdala za státního příslušníka třetího státu, s nímž má další dítě, které je státním příslušníkem třetího státu. Nyní manžel usiluje o povolení k pobytu za účelem sloučení rodiny, nicméně nesplňuje podmínku dostatečných prostředků. Je tedy otázkou, zda v takové situaci právo na pobyt vyplývá přímo z čl. 20 SFEU, tedy odvozeně od občana Unie, který je dítětem manželky žadatele, nikoli jeho vlastním.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil svou dosavadní judikaturu, podle níž čl. 20 SFEU nebrání odepření práva pobytu v této věci, pokud tento krok nevede ke zbavení možnosti skutečně využívat podstatné části práv plynoucích ze statusu občana Unie (tedy fakticky, pokud by pak musel dotčený občan Unie opustit území Unie), což přísluší ověřit předkládajícímu soudu. Avšak, takové žádosti o povolení k pobytu z důvodu sloučení rodiny, o jaké se jedná ve věcech v původním řízení, spadají do rozsahu působnosti směrnice 2003/86 o právu na sloučení rodiny. Článek 7 odst. 1 písm. c) této směrnice musí být vykládán tak, že i když mohou členské státy požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny prokázala, že má stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro její výživu i výživu jejích rodinných příslušníků, musí být tato možnost uplatňována ve světle článku 7 a čl. 24 odst. 2 a 3 Listiny základních práv Evropské unie, které ukládají členským státům přezkoumat žádosti o sloučení rodiny v zájmu dotyčných dětí a též s cílem upřednostnit rodinný život, jakož i zabránit tomu, aby byl ohrožen cíl této směrnice nebo její užitečný účinek. Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda byly tyto požadavky dodrženy při přijetí rozhodnutí odepřít povolení k pobytu, o něž se jedná ve věcech v původním řízení.

C-430/11 *Sagor* (rozsudek prvního senátu ze dne 6. prosince 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případě

Pan Sagor, bengálský státní příslušník, byl obžalován z trestného činu nezákonného vstupu a pobytu na území Itálie, jelikož se nacházel na jejím území, aniž by předložil jakékoli povolení k pobytu, a aniž by se prokázalo, že ho někdy obdržel. Otázkou je, zda ustanovení vnitrostátního práva, které stanoví za takové jednání finanční sankci nahraditelnou trestem domácího vězení či vyhoštěním, je v rozporu se směrnicí 2008/115.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že směrnice 2008/115 nebrání vnitrostátní právní úpravě, jako je ta v původním řízení, jež postihuje neoprávněný pobyt státních příslušníků třetích zemí peněžitým trestem, který může být nahrazen trestem vyhoštění. Avšak tato směrnice brání právní úpravě členského státu, která umožňuje postihovat

neoprávněný pobyt státních příslušníků třetích zemí trestem domácího vězení, aniž zaručuje, že výkon tohoto trestu bude ukončen, jakmile bude možný fyzický přesun dotyčné osoby mimo uvedený členský stát.

C-364/11 *Abed El Karem El Kott* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. prosince 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Spor v původním řízení se týká Palestinců bez státní příslušnosti, kteří přišli do Maďarska z uprchlických táborů nacházejících se v Libanonu. V rámci bojů byly jejich uprchlické tábory zničeny nebo v nich byly ohroženy jejich životy. Přesun do jiného tábora pro ně také nebyl řešením, neboť situace ve všech uprchlických táborech v Libanonu byla totožná. Tyto osoby proto požádali v Maďarsku o ochranu a podporu podle čl. 12 odst. 1 písm. a) směrnice 2004/83. Usilují přitom o přiznání postavení uprchlíka na základě čl. 1 odst. D pododstavce 2 Ženevské úmluvy (který je totožný s čl. 12 směrnice). Podle čl. 12 této směrnice státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti je vyloučen z postavení uprchlíka, jestliže [...] spadá do oblasti působnosti čl. 1 odst. D Ženevské úmluvy. Jestliže podobná ochrana nebo podpora není z jakýchkoli důvodů dále udělována osobám, jejichž postavení není ještě definitivně rozhodnuto podle ustanovení příslušných rozhodnutí Valného shromáždění OSN, nabývají tyto osoby nároku na výhody podle této směrnice. Otázkou je výklad pojmu výhody podle této směrnice a také to, co znamená ukončení ochrany nebo podpory od odborné organizace a v čem spočívají výhody podle uvedené směrnice, které vznikají ipso facto v případě takového ukončení.

Závěry Soudního dvora

Případ, kdy ochrana nebo podpora od jiného orgánu nebo odborné organizace OSN než vysokého komisaře OSN pro uprchlíky není „z jakýchkoli důvodů“ dále udělována, zahrnuje též situaci osoby, která poté, co skutečně využila této ochrany nebo podpory, ji nadále nevyužívá z důvodu, který nemůže ovlivnit a který je nezávislý na její vůli. Je na vnitrostátních orgánech členského státu, který je odpovědný za přezkum žádosti o azyl podané takovou osobou, aby na základě individuálního hodnocení žádosti ověřily, že tato osoba byla nucena opustit oblast působení tohoto orgánu nebo této odborné organizace, přičemž o tento případ se jedná, jestliže se tato osoba nacházela v osobním stavu závažné nejistoty a dotyčný orgán nebo odborná organizace jí v této oblasti nemohly zajistit životní podmínky odpovídající úkolu, který byl uvedenému orgánu nebo odborné organizaci svěřen. Pokud příslušné orgány členského státu odpovědného za přezkum žádosti o azyl zjistily, že v případě žadatele je splněna podmínka týkající se ukončení ochrany nebo

podpory poskytované Agenturou Organizace spojených národů pro pomoc a práci ve prospěch palestinských uprchlíků, možnost *ipso facto* se „dovolat této směrnice“, znamená uznání za uprchlíka ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 2004/83 ze strany tohoto členského státu a automatické přiznání postavení uprchlíka tomuto žadateli, pokud se na něj nevztahuje čl. 12 odst. 1 písm. b) nebo odstavce 2 a 3 této směrnice.

16. Sociální politika

19 rozsudků (nárok na placenou dovolenou, řetězení pracovních smluv na dobu určitou, částečný pracovní úvazek, zásada rovného zacházení, povinný odchod do důchodu po dosažení určitého věku, změna pracovního poměru na dobu určitou na dobu neurčitou atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-282/10 *Dominguez* (rozsudek velkého senátu ze dne 24. ledna 2012, GA Trstenjak)

Všeobecné informace o případu

Paní Dominguez byla jako zaměstnankyně v pracovní neschopnosti od 3. listopadu 2005 do 7. ledna 2007 následkem úrazu, k němuž došlo při cestě mezi bydlištěm a zaměstnáním. Obrátila se na pracovní soud, před nímž se domáhala poskytnutí 22,5 dne placené dovolené za toto období a podpůrně vyplacení náhrady za nevyčerpanou dovolenou. Podle názoru paní Dominguez je úraz při cestě mezi bydlištěm a zaměstnáním pracovním úrazem a na dobu, na kterou byl po úrazu její pracovní poměr přerušen, je třeba pro účely výpočtu placené dovolené nahlížet stejně jako na skutečně odpracovanou dobu.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora brání čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/88 vnitrostátním předpisům, podle nichž je nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok podmíněn skutečně odpracovanou dobou v trvání nejméně deseti dnů nebo jednoho měsíce během referenčního období. Směrnice nečiní žádný rozdíl mezi pracovníky, kteří jsou během referenčního období nepřítomni v práci na základě pracovního volna z důvodu nemoci, a těmi, kteří během uvedeného období skutečně pracovali. Dotčené ustanovení směrnice nicméně nebrání vnitrostátnímu ustanovení, které podle příčiny nepřítomnosti pracovníka, jenž má volno z důvodu nemoci, stanoví dobu trvání placené dovolené za kalendářní rok rovnající se minimální době čtyř týdnů zaručené touto směrnicí nebo delší.

C-586/10 Küçük (rozsudek druhého senátu ze dne 26. ledna 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Paní Küçük pracovala od roku 1996 do roku 2007 jako justiční pracovnice u soudu v Kolíně nad Rýnem, a to na základě celkem třinácti pracovních smluv na dobu určitou. Smlouvy na dobu určitou byly vždy uzavřeny z důvodu dočasné dovolené některé z justičních pracovních zaměstnaných na dobu neurčitou a sloužily vždy jako zástup za tyto pracovnice. Pracovní poměr s žalobkyní byl ukončen k 31. prosinci 2007. Paní Küçük podala žalobu k pracovnímu soudu a uplatňovala, že její pracovní poměr nadále trvá. Mimo jiné uvedla, že výklad a uplatňování vnitrostátního práva, podle kterého je předmětné „řetězové uzavírání pracovních smluv na dobu určitou“ považováno za účinné, je v rozporu s ust. 5 bodem 1 rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou obsažené v příloze směrnice 1999/70.

Závěry Soudního dvora

Ust. 5 bod 1 písm. a) rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou musí být vykládáno tak, že dočasná potřeba zástupu upravená vnitrostátním právním předpisem může v zásadě představovat objektivní důvod ve smyslu uvedeného ustanovení. Pouhá skutečnost, že je zaměstnavatel nucen používat dočasný zástup pravidelně, ba stále a že tyto zástupy mohou být pokryty i přijetím zaměstnanců na základě pracovních smluv na dobu neurčitou, neznamena, že neexistuje objektivní důvod ve smyslu ust. 5 bodu 1 písm. a) rámcové dohody, ani že se jedná o zneužití ve smyslu tohoto ustanovení. Při posuzování otázky, zda je obnovení pracovních smluv nebo poměrů na dobu určitou odůvodněno takovým objektivním důvodem, musejí orgány členských států v rámci svých pravomocí zohlednit všechny okolnosti věci, včetně počtu a souhrnné doby trvání pracovních smluv nebo poměrů na dobu určitou, které v minulosti byly uzavřeny se stejným zaměstnavatelem.

C-393/10 O'Brien (rozsudek druhého senátu ze dne 1. března 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Pan O'Brien, soudce na částečný úvazek pobírající denní odměnu (oproti soudcům na plný úvazek pobírajícím plat) se domáhá, aby mu byl vyplacen starobní důchod vypočítaný poměrným dílem ve vztahu ke starobnímu důchodu náležejícímu soudci na plný úvazek, který odchází do důchodu ve věku 65 let a vykonával tutéž práci jako on. Otázkou je, zda vymezení pojmu „zaměstnanci, kteří mají pracovní smlouvu nebo jsou v pracovním poměru“ v ust. 2 bod 1 rámcové dohody o částečném pracovním úvazku (příloha směrnice 97/81) přísluší členským státům. Pokud by soudci spadali pod tento pojem, nabízí se druhá otázka, zda rámcová dohoda brání tomu, aby pro účely přístupu k systému starobního důchodu vnitrostátní právo

stanovilo rozlišení mezi soudci na plný úvazek a soudci na částečný úvazek nebo mezi soudci na částečný úvazek vykonávajícími činnost podle jednotlivých režimů.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že členským státům přísluší, aby vymezily výše uvedený pojem a zejména aby určily, zda soudci spadají pod tento pojem, za podmínky, že to nepovede ke svévolnému vyloučení této kategorie osob z ochrany poskytnuté směrnicí 97/81 a rámcovou dohodou. Vyloučení z této ochrany lze připustit pouze v případě, že poměr mezi soudci a ministerstvem spravedlnosti je svou povahou podstatně odlišný od poměru mezi zaměstnavateli a osobami, jež podle vnitrostátního práva spadají do kategorie zaměstnanců. Dále Soudní dvůr rozhodl, že rámcová dohoda o částečném pracovním úvazku brání tomu, aby pro účely přístupu k režimu starobního důchodu vnitrostátní právo stanovilo rozlišení mezi soudci na plný úvazek a soudci na částečný úvazek pobírajícími denní odměnu, ledaže by takové rozdílné zacházení ospravedlnily objektivní důvody, což přísluší posoudit předkládajícímu soudu.

C-571/10 *Kamberaj* (rozsudek velkého senátu ze dne 24. dubna 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Albánský státní příslušník (tj. státní příslušník třetího státu), který je muslimského vyznání, má od roku 1994 trvalé bydliště a stálé pracovní místo v autonomní provincii Horní Adiže/jižní Tyrolsko a je držitelem pobytové karty na dobu neurčitou. Podal žádost o měsíční příspěvek na nájemné méně majetným občanům jako doplňkový zdroj na platbu nájemného na rok 2009, který již dříve pobíral ve výši 550 EUR měsíčně. Žádost byla zamítnuta, přestože splňoval podmínky na dobu trvání pobytu a zaměstnání a na požadovaný příjem, s odůvodněním, že „objem prostředků, který stanovila provinční vláda pro zahraniční státní příslušníky ze zemí mimo EU ... je vyčerpán.“ V žalobě podané předkládajícímu soudu požaduje pan Kamberaj určení diskriminačního jednání italských veřejných orgánů.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve konstatoval, že čl. 6 odst. 3 SEU neupravuje vztah mezi EÚLP a právními řády členských států a ani neukládá vnitrostátnímu soudu povinnost, aby v případě rozporu mezi vnitrostátní právní normou a EÚLP přímo použil ustanovení uvedené Úmluvy, a neuplatnil tak vnitrostátní právní normu neslučitelnou s touto Úmluvou. Dále Soudní dvůr dospěl k závěru, že čl. 11 odst. 1 písm. d) směrnice 2003/109 brání takové celostátní nebo regionální právní úpravě, která v souvislosti s přiznáním nároku na příspěvek na bydlení stanoví rozdílné zacházení se státními příslušníky třetích zemí, kteří mají právní postavení dlouhodobě pobývajících

rezidentů, oproti zacházení vyhrazenému vlastním státním příslušníkům s bydlištěm v téže provincii nebo regionu při rozdělování finančních prostředků určených na uvedený příspěvek, pokud takovýto příspěvek spadá do některé ze tří kategorií uvedených v tomto ustanovení a pokud se neuplatní odst. 4 téhož článku, což přísluší posoudit vnitrostátnímu soudu.

C-141/11 Hörnfeld (rozsudek druhého senátu ze dne 5. července 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Vůči panu Hörnfeldovi bylo uplatněno tzv. pravidlo 67 let. V daném případě se jednalo o pravidlo stanovené kolektivní smlouvou, podle kterého má zaměstnanec bezpodmínečné právo pracovat do konce měsíce, ve kterém dosáhne 67 let. K tomuto datu však pracovní poměr zaniká bez výpovědi, nedohodnou-li se zaměstnanec a zaměstnavatel jinak. Pan Hörnfeld to považuje za diskriminaci na základě věku, která je v rozporu s právem EU, zejm. směrnicí 2000/78.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že čl. 6 odst. 1 směrnice 2000/78 nebrání vnitrostátnímu opatření, které umožňuje zaměstnavateli ukončit pracovní smlouvu zaměstnance ze samotného důvodu, že tento zaměstnanec dosáhl věku 67 let, a jež nezohledňuje úroveň starobního důchodu, který bude dotyčná osoba pobírat, jestliže je objektivně a rozumně odůvodněno legitimním cílem politiky v oblasti zaměstnanosti a trhu práce a je přiměřeným a nezbytným prostředkem k jeho dosažení.

17. Sociální zabezpečení migrujících pracovníků

7 rozsudků (stát příslušný vyplácet dávky sociálního zabezpečení, souběh dávek z příslušného a nepříslušného členského státu, započtení dob péče o dítě do důchodového pojištění, osoba zaměstnaná na území více států, zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti, příspěvek na podporu zaměstnávání starších a dlouhodobě nezaměstnaných osob);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-347/10 Salemink (rozsudek velkého senátu ze dne 17. ledna 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Pan Salemink je nizozemským státním příslušníkem, jenž pracoval od roku 1996 jako zdravotník a částečně jako radiolog na těžební plošině společnosti Nederlandse

Aardolie Maatschappij. Dotčená plošina se nachází mimo nizozemské teritoriální vody na kontinentálním šelfu přiléhajícím k Nizozemsku ve vzdálenosti přibližně 80 km od nizozemského pobřeží. V roce 2004 přenesl žalobce své bydliště do Španělska. V důsledku toho mu skončila účast na povinném pojištění (příslušná právní úprava v tomto ohledu stanoví, že osoba vykonávající práci mimo území Nizozemska není považována za zaměstnance, ledaže má bydliště v Nizozemsku a rovněž její zaměstnavatel je v tomto členském státě rezidentem nebo zde je usazen). Pan Salemink byl alespoň přijat do systému dobrovolného pojištění, to však bylo později z důvodu neplacení pojistného ukončeno. V roce 2006 ohlásil nemoc a v roce 2007 požádal nizozemské úřady o nemocenskou. Jeho žádost byla zamítnuta.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora čl. 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71 a čl. 45 SFEU brání tomu, aby pracovník, který vykonává práci na stálém zařízení umístěném v oblasti kontinentálního šelfu přiléhajícího k členskému státu, nebyl na základě vnitrostátní úpravy sociálního zabezpečení pojištěn v rámci systému povinného pojištění tohoto členského státu jen proto, že nemá bydliště v tomto, nýbrž v jiném členském státě. Uvedené ustanovení nařízení č. 1408/71 totiž výslovně stanoví, že osoba zaměstnaná na území jednoho členského státu podléhá právním předpisům uvedeného státu, i když má bydliště na území jiného členského státu.

C-611/10 a C-612/10 Hudzinski a Wawrzyniak (rozsudek velkého senátu ze dne 12. června 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Pánové Hudzinski a Wawrzyniak jsou osoby výdělečně činné v Polsku, kde také s rodinami bydlí a kde jsou pojištěni v rámci systému sociálního zabezpečení. Z důvodu dočasné práce (5, resp. 11 měsíců) na území Německa jim zde byla vyměřena daň z příjmu za dané období. Dotčení pánové se z tohoto titulu domáhají práva na vyplacení přídatku na dítě za dané období podle německých předpisů. V případě se tak jedná o posouzení možného souběhu rodinných dávek z příslušného a nepříslušného členského státu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejdříve potvrdil, že s ohledem na koordinační (a nikoli harmonizační) charakter nařízení č. 1408/71 v oblasti sociálního zabezpečení mají žalobci nárok na rodinné dávky podle polských právních předpisů, i když jsou méně výhodné než dávky stanovené německými právními předpisy. Nicméně, toto nařízení nebrání tomu, aby členský stát, který není tímto předpisem označen za příslušný stát (v daném případě Německo), přiznal dávky v souladu se svým vnitrostátním

právem migrujícímu pracovníkovi, který vykonává na jeho území dočasnou práci. K otázce, zda unijní právo jako takové brání použití pravidla vnitrostátního práva, které vylučuje nárok na přídavky na dítě, pokud obdobná dávka musí být vyplacena v jiném státě, Soudní dvůr dále dovodil, že pravidla volného pohybu pracovníků vyplývající ze Smluv brání použití takového pravidla, pokud vede nikoliv ke snížení dávky o výši srovnatelné dávky přiznané v jiném státě, ale k vyloučení této dávky.

C-137/11 *Partena* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 27. září 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Polovinu žalované společnosti vlastní pan Rombouts, a je jejím mandatářem. Pan Rombouts však dlouhodobě pobývá v Portugalsku, kde byl po jistou dobu zaměstnán nebo pobíral dávky v nezaměstnanosti, později zde začal vykonávat samostatně výdělečnou činnost. Společnosti byl doručen platební výměr s žádostí o úhradu dlužných příspěvků za pana Romboutse, s odvoláním na belgickou legislativu, která stanoví, že „pro osoby jmenované za mandatáře společnosti nebo sdružení podléhajících belgické dani z právnických osob... platí nevyvratitelná domněnka, že se jedná o osoby vykonávající pracovní činnost jako osoby samostatně výdělečně činné.“ Tento nárok se podle nařízení č. 1408/71 nevztahuje na období, po které pan Rombouts mohl uplatňovat status osoby samostatně výdělečně činné v jiném členském státu. Pan Rombouts tvrdí, že uplatnění nevyvratitelné domněnky je překážkou volného pohybu osob. Na rozdíl od osoby mající v Belgii bydliště a neřídící společnost ze zahraničí, která může domněnku o svém statusu vyvrátit a předložit důkazy o tom, že nevykonává samostatně výdělečnou činnost, totiž osoba pobývajících v zahraničí a řídící společnost, která podléhá belgickým daním, toto učinit nemůže.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr dospěl k závěru, že nařízení č. 1408/71 brání dotčené vnitrostátní právní úpravě, v rozsahu, v němž umožňuje, aby v členském státě platila nevyvratitelná domněnka, že je na jeho území vykonávána činnost spočívající v řízení, z jiného členského státu, společnosti podléhající dani v tomto prvním státě.

C-367/11 *Prete* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 25. října 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Paní Prete, francouzská státní příslušnice, vystudovala střední školu ve Francii. Neabsolvovala šestileté studium v žádném vzdělávacím zařízení řízeném, uznaném nebo podporovaném některým z belgických společenství. Žije v Belgii se svým belgickým manželem a je registrována u úřadu práce. Požádala o „čekací příspěvky“,

což jsou příspěvky v nezaměstnanosti, které se poskytují mladým lidem, kteří právě ukončili studium a hledají své první zaměstnání. Tyto příspěvky jí však nebyly přiznány. Dle královské vyhlášky mladému pracovníku, který získal v zahraničí diplom, který je rovnocenný diplomům umožňujícím nárok na čekací příspěvky v Belgii, může být nárok přiznán za předpokladu, že před získáním tohoto diplomu studoval šest let v Belgii. Sporné je, zda je tato podmínka v rozporu s čl. 18, 20 a 21 SFEU, případně zda není diskriminační. Další otázkou je, zda skutečnosti, že paní Prete má belgického manžela a je zaregistrována u belgického úřadu práce, představují prvky, které mají být zohledněny pro účely posuzování spojení mezi ní a belgickým trhem práce.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr s poukazem na předchozí judikaturu, zejm. *Collins a Ioannidis*, dovedl použitelnost čl. 45 SFEU, konstatoval diskriminaci a označil ji za *disproporcionální („taková podmínka, jako je podmínka stanovená v čl. 36 odst. 1 prvním pododstavci bodě 2 písm. j) královské vyhlášky, překračuje vzhledem k tomu, že brání zohlednění jiných skutečností potenciálně prokazujících skutečný stupeň pouta žadatele o čekací příspěvky k dotčenému zeměpisnému trhu práce, meze toho, co je pro dosažení sledovaného cíle nezbytné“)*.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-379/11 *Caves Krier Frères* (rozsudek druhého senátu ze dne 13. prosince 2012, GA Sharpston)

Všeobecné informace o případu

Lucemburské úřady odmítly přiznat paní Krier Frères příspěvek na podporu zaměstnávání starších a dlouhodobě nezaměstnaných osob (náhradu plateb sociálního zabezpečení, a to v rozsahu jak části odváděné zaměstnavatelem, tak části odváděné zaměstnancem) z důvodu, že zaměstnala osobu s lucemburským občanstvím, která nebyla nejméně jeden měsíc zaregistrována jako zájemce o zaměstnání na některé z poboček lucemburského úřadu práce, nýbrž byla registrována na německém úřadě práce z důvodu jejího bydliště v Německu. Vystává otázka, zda lucemburský předpis odporuje volnému pohybu pracovníků.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr vyšel při posouzení z toho, že aplikace dotčeného ust. zákoníku práce je vázána na podmínku bydliště (samotná náhrada pojistného na sociální zabezpečení,

o kterou se ve věci jedná, je podmíněna jen měsíční registrací na lucemburském úřadě práce, bydlištěm v Lucembursku je však zjevně podmíněno zařazení do evidence lucemburského úřadu práce), proto není divu, že Soudní dvůr dospěl k závěru o porušení volného pohybu osob. Z obecného hlediska jsou užitečné dvě poznámky Soudního dvora: 1/ nelze popřít, že podpora zaměstnávání představuje legitimní cíl sociální politiky, 2/ členský stát může požadovat existenci "dostatečné integrační vazby na společnost daného členského státu".

Závěry Soudního dvora jsou částečně v souladu s vyjádřeními ČR.

18. Vnější vztahy

Žádný rozsudek;

19. Celní unie

10 rozsudků (navracení cla, vznik celního dluhu, zúčtování celního dluhu, určení příslušného celního orgánu, osvědčení o původu zboží, osvobození od cla, vývozní prohlášení, antidumpingové clo atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-333/11 *Febetra* (usnesení šestého senátu ze dne 8. března 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případě

Z Litvy do Belgie bylo zasláno 46 „roals wrapping paper“ na podkladě karnetu TIR. V nákladu bylo nalezeno v zapečetěných kontejnerech schovaných přes tři miliony cigaret, které nebyly v karnetu TIR uvedeny. Dovozce byl vyzván, aby uhradil dovozní cla, spotřební daně a zvláštní daně ve výši částky zajištění. Ten však tvrdí, že byly porušeny právní předpisy EU a popírá příslušnost belgické celní správy. Z čl. 454 odst. 2 prováděcích předpisů celního kodexu vyplývá, že úřady členského státu, ve kterém byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti spáchány, jsou oprávněny k uložení cel a dávek, které mají být případně uhrazeny. Pouze pokud není možné určit území, na kterém byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti spáchány, považují se za spáchané v tom členském státě, ve kterém byly zjištěny. Jestliže se nepodaří úředně zjistit místo, kde byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti spáchány, považují se porušení předpisů nebo nesrovnalosti podle čl. 454 odst. 3 za spáchané v členském státě, ve kterém byly zjištěny. Dovozce dovozuje, že údajný nelegální dovoz se uskutečnil v Německu, neboť tam vstoupilo zboží na území EU a odkazuje přitom na čl. 202 celního kodexu. Vystává otázka,

zda článek 37 Úmluvy TIR a čl. 454 odst. 3 nařízení č. 2454/93 mají být vykládány tak, že je třeba členský stát, ve kterém byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti zjištěny, při absenci úředního zjištění místa, ve kterém byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti spáchány, a ručitelem včas podaného důkazu opaku, považovat za členský stát, ve kterém byla porušení předpisů spáchána, i když na základě místa zapečetění zboží lze zjistit, přes jaký členský stát na vnější hranici Společenství zboží protiprávním způsobem vstoupilo do Společenství.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora je třeba vykládat čl. 454 odst. 3 nařízení č. 2454/93 tak, že záruční sdružení může prokázat místo, kde došlo k porušení předpisů, na základě místa, kde byl karnet TIR přijat nebo kde byly umístěny pečete. Pokud toto sdružení dokáže vyvrátit domněnku příslušnosti celních orgánů členského státu, na jehož území byly porušení předpisů nebo nesrovnalost zjištěny během přepravy na podkladě karnetu TIR, ve prospěch celních orgánů členského státu, na jehož území k tomuto porušení předpisů skutečně došlo, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, celní orgány posledně uvedeného členského státu se stávají příslušnými k vybrání celního dluhu. Dále Soudní dvůr konstatoval, že čl. 6 odst. 1 a čl. 7 odst. 1 směrnice 92/12 o obecné úpravě, držení, pohybu a sledování výrobků podléhajících spotřební dani musí být vykládány v tom smyslu, že celní orgány členského státu, na jehož území bylo zboží odhaleno, zajištěno a zabaveno, jsou příslušné pro výběr spotřební daně, i když toto zboží vstoupilo na unijní území v jiném členském státě, pokud je zboží skladováno pro obchodní účely, což přísluší určit předkládajícímu soudu.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-533/10 CIVAD (rozsudek třetího senátu ze dne 14. června 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Společnost CIVAD požádala o vrácení cla vyměřeného za období od 1. února 1997 do 23. července 1999 na základě nařízení č. 2398/97, kterým se ukládá definitivní antidumpingové clo z dovozu bavlněného ložního prádla pocházejícího z Egypta, Indie a Pákistánu. Řízení podle tohoto nařízení bylo ukončeno k 30. lednu 2002 nařízením č. 160/2002, kterým Rada reagovala na rozhodnutí odvolacího orgánu WTO o námitkách Indie proti postupu, který vedl k vydání uvedeného antidumpingového nařízení. CIVAD podala žádost o vrácení cla, celní úřad tuto žádost zamítl s odůvodněním, že clo bylo odvedeno na základě platného právního předpisu EU a nárok na jeho vrácení tak nevznikl. Na základě přijatého rozhodnutí podala společnost CIVAD další žádost o vrácení cla s odůvodněním, že přijetí

protiprávního nařízení představuje vyšší moc či nepředvídatelné okolnosti ve smyslu čl. 236 odst. 2 celního kodexu, které umožňují prodloužení stanovené tříleté lhůty pro žádosti o vrácení cla.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Pojem „vyšší moc“ obsahuje objektivní složku spočívající v neobvyklých okolnostech nezávislých na vůli subjektu, a subjektivní složku, která spočívá v povinnosti dotčeného subjektu zabezpečit se proti následkům neobvyklé události tím, že učiní vhodná opatření, aniž podstoupí nepřiměřené oběti. V dané věci však není dána ani jedna z těchto složek. Pokud jde o objektivní složku, nemůže být protiprávnost takového antidumpingového nařízení, jako je nařízení č. 2398/97, považována za neobvyklou okolnost. Pokud jde o subjektivní složku, žalobkyně v původním řízení mohla podat žádost o vrácení cla od okamžiku, kdy poprvé zaplatila antidumpingové clo na základě nařízení č. 2398/97, zejména za účelem zpochybnění platnosti tohoto nařízení. Protiprávnost nařízení tedy nepředstavuje vyšší moc ve smyslu čl. 236 odst. 2 celního kodexu. Skutečnost, že orgán WTO konstatuje, že antidumpingové nařízení není v souladu s antidumpingovou dohodou, nemůže být okolností, která by umožnila vrácení dovozního cla dle čl. 236 odst. 1 a 2 celního kodexu, celní orgány naopak odchylně od toho ustanovení postupovat nemohou.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-262/10 Döhler Neuenkirchen (rozsudek třetího senátu ze dne 6. září 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Společnost Döhler Neuenkirchen dovážela do EU v režimu aktivního zušlechťovacího styku koncentráty ovocných šťáv. Podle podmínek režimu byla povinna ukončit režim vždy posledního dne kalendářního čtvrtletí následujícího po propuštění zboží do předmětného režimu a následně do 30 dnů zaslat dohlížejímu celnímu úřadu vyúčtování. Dotčená společnost ani po upomínce nesplnila povinnost předložení vyúčtování, a proto jí celní úřad vyměřil dovozní clo s odkazem na čl. 204 odst. 1 písm. a) celního kodexu.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora porušení povinnosti předložit vyúčtování celnímu úřadu vykonávajícímu dohled do 30 dnů po uplynutí lhůty pro vyřízení režimu stanovené v čl. 521 odst. 1 prvním pododstavci první odrážce nařízení č. 2454/93, kterým se

provádí celní kodex, vede ke vzniku celního dluhu za veškeré dovozové zboží, k němuž má být předloženo vyúčtování, včetně zboží, které bylo zpětně vyvezeno z území EU, má-li se za to, že podmínky stanovené v čl. 859 bodě 9 nařízení č. 2454/93 nebyly splněny.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-28/11 Eurogate Distribution (rozsudek třetího senátu ze dne 6. září 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Jedná se o spor o to, zda může být na zpětně vyvezené zboží pocházející z třetích zemí stanoveno dovozní clo vzhledem k tomu, že společnost, která převzala zboží do svého celního skladu, nevedla správně skladovou evidenci. Tato společnost přijala do svého skladu zboží svých zákazníků, které se nalézalo v režimu tranzitu, a vytvořila z něj zásilky určené do zemí východní Evropy. Při převzetí zásilek přepravci byla podána celní prohlášení o zpětném vývozu dovezeného zboží, ve skladové evidenci však bylo odebrané zboží zaevidováno až 11, popř. 126 dní po jeho odebrání ze skladu, a tudíž bylo podle čl. 105 celního kodexu ve spojení s čl. 529 a prováděcím nařízením k celnímu kodexu zapsáno opožděně a podle celních orgánů toto porušení povinnosti v rámci režimu celního uskladnění vedlo dle čl. 204 odst. 1 písm. a) celního kodexu ke vzniku celního dluhu. Spornou otázkou tak především je, zda nesporně opožděné zápisy odběru zboží z celního skladu do skladové evidence představují porušení povinnosti podle čl. 204 odst. 1 písm. a) celního kodexu.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora v případě zboží, které není zbožím Unie, vede nesplnění povinnosti zápisu skutečnosti, že zboží opustilo celní sklad, do evidence zboží k tomu účelu určené, a to nejpozději v okamžiku tohoto opuštění, ke vzniku celního dluhu za uvedené zboží, a to i v případě, že toto zboží bylo zpětně vyvezeno.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-438/11 Lagura Vermögensverwaltung (rozsudek prvního senátu ze dne 8. listopadu 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

Společnost Lagura Vermögensverwaltung v roce 2007 dovezla do EU obuv, u které bylo uvedeno Macao jakožto země původu. Na základě toho bylo za propuštění

tohoto zboží do volného oběhu vybráno pouze preferenční clo. Následně došlo k šetření na základě podnětů, že některé zboží s původem v Číně uvádí jako zemi původu neprávem Macao, aby obešlo řádnou sazbu dovozního cla. Orgány Macaa potvrdily pravost osvědčení o původu zboží, avšak nemohly přezkoumat jejich obsahovou správnost, neboť vývozci uvedení v osvědčeních již zastavili výrobu a zavřeli své podniky. Je otázkou, kdo za takové situace nese důkazní břemeno stran prokázání správnosti údajů o původu zboží, tedy zda za popsanych okolností může celní orgán vyžadovat doplacení rozdílu mezi preferenčním clem (sazba 3,5 %) a řádným clem (sazba 7 %).

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že jestliže příslušné orgány třetího státu nemohou z důvodu, že vývozce ukončil výrobu, při dodatečném ověření zjistit, zda osvědčení o původu zboží spočívá na správném popisu skutečností podaném vývozcem, důkazní břemeno při prokazování, zda toto osvědčení bylo založeno na správném popisu skutečností podaném vývozcem, nese osoba povinná zaplatit clo.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

20. Společný celní sazebník

6 rozsudků (celní zařazení zboží);

21. Justice a vnitřní věci

23 rozsudků (soudní příslušnost v občanských a obchodních věcech a ve věcech rodičovské zodpovědnosti, uznání a prohlášení vykonatelnosti soudních rozhodnutí, doručování písemností, výkon evropského zatýkacího rozkazu, evropský platební rozkaz, spolupráce soudů členských států při dokazování, příslušnost pro úpadková řízení, atd.);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-292/10 G (rozsudek prvního senátu ze dne 15. března 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Paní G usiluje o náhradu škody za zveřejnění svých fotografií na pornografických internetových stránkách. Problém nastává s doručením žaloby, neboť žalovaného se nedaří zastihnout na žádné ze známých adres (které se nacházejí ve více členských

státech). Předkládající soud si není jist, zda unijní právo umožňuje za takové situace přistoupit k veřejnému oznámení žaloby, jímž by se žaloba pokládala za doručenou. Pochybnosti vyvstávají rovněž ohledně mezinárodní soudní příslušnosti podle nařízení č. 44/2001 (Brusel I).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že takových okolností jako v původním řízení musí být čl. 4 odst. 1 nařízení Brusel I vykládán v tom smyslu, že nebrání použití čl. 5 odst. 3 téhož nařízení na žalobu na náhradu škody plynoucí z provozování internetové stránky proti žalovanému, který je pravděpodobně občanem Unie, ale jehož místo pobytu není známo, pokud soud, kterému byla žaloba předložena, nedisponuje průkaznými indiciemi, které by mu umožnily dojít k závěru, že uvedený žalovaný má skutečně bydliště mimo území Evropské unie. Unijní právo nebrání vynesení rozsudku pro zmeškání vůči žalovanému, kterému byla žaloba při nemožnosti zjistit místo jeho pobytu doručena zveřejněním podle vnitrostátního práva, za podmínky, že soud, který se věcí zabývá, za tímto účelem zajistil, aby proběhla veškerá pátrání, která ukládají zásady řádné péče a dobré víry, aby byl zjištěn pobyt tohoto žalovaného. Unijní právo naopak brání tomu, aby byl rozsudek pro zmeškání proti žalovanému, jehož adresa není známa, potvrzen jako evropský exekuční titul ve smyslu nařízení č. 805/2004.

C-523/10 *Wintersteiger* (rozsudek prvního senátu ze dne 19. dubna 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

V původním řízení je veden spor o rezervaci AdWord „Wintersteiger“ na google.de, při jehož zadání se ve sloupci „inzerce“ objeví odkaz na stránky dotčené společnosti. Na toto označení má totiž jiná společnost v Rakousku ochrannou známku a použití této ochranné známky jinou společností neautorizovala. Rakouský předkládající soud si není jist svou mezinárodní příslušností podle nařízení č. 44/2001 (Brusel I), když stejná rezervace nebyla učiněna na stránkách google.at. Je otázkou, zda v tomto ohledu postačuje, že stránku google.de lze otevřít i v Rakousku.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že dle čl. 5 odst. 3 nařízení Brusel I spor týkající se porušení práv vyplývajících z ochranné známky zapsané v členském státě, ke kterému mělo dojít tak, že inzerent využil na internetové stránce vyhledávače provozovaného pod národní doménou nejvyšší úrovně jiného členského státu klíčové slovo, které je totožné s uvedenou ochrannou známkou, může být předložen jak soudům členského

státu, ve kterém je ochranná známka zapsána, tak i soudům členského státu sídla inzerenta.

C-92/12 PPU *Health Service Executive* (rozsudek druhého senátu ze dne 26. dubna 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Health Service Executive je orgánem, který je v Irsku zodpovědný za děti ve státní péči. Na jeho žádost nařídil předkládající soud zadržení slečny SC, sedmnáctileté dívky, v uzavřeném ústavu terapeutické a vzdělávací péče v Anglii, a to na krátké období a jen provizorně, s tím, že budou pravidelně kontrolovány podmínky jejího zadržení i její blaho. Předkládající soud si není jist, zda se na toto umístění použije nařízení č. 2201/2003, a pokud ano, jakým způsobem má být aplikováno.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že rozhodnutí soudu členského státu, jenž stanoví umístění dítěte do uzavřené terapeutické a výchovné ústavní péče nacházející se v jiném členském státě, která je po stanovenou dobu spojena s odnětím svobody, spadá do působnosti nařízení č. 2201/2003. Takové rozhodnutí je třeba v dožádaném členském státě nejprve třeba prohlásit za vykonatelné, k čemuž by mělo dojít rychle a případný opravný prostředek by neměl mít odkladný účinek.

C-514/10 *Wolf Naturprodukte* (rozsudek třetího senátu ze dne 21. června 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Spornou je otázka uznání a výkonu rozhodnutí rakouského soudu vydaného dne 15. dubna 2003, tedy po vstupu nařízení Brusel I v platnost obecně (a též v Rakousku), ale před přistoupením ČR k EU, tedy před vstupem tohoto nařízení v platnost v ČR. České soudy včetně Nejvyššího soudu se domnívají, že takové rozhodnutí nemůže být uznáno a vykonáno v režimu nařízení Brusel I, neboť v tomto ohledu je třeba, aby v době vydání rozhodnutí bylo toto nařízení platné jak v členském státě původu, tak ve členském státě, kde je usilováno o uznání a výkon tohoto rozhodnutí.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Pro založení působnosti nařízení Brusel I pro účely uznání a výkonu soudního rozhodnutí je nezbytné, aby v době vydání tohoto rozhodnutí bylo toto nařízení platné v členském státě původu i v dožádaném členském státě. Tento závěr staví

Soudní dvůr hlavně na tom, že jediné v takovém případě budou dostatečně chráněna práva žalovaného.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-192/12 PPU *West* (rozsudek druhého senátu ze dne 28. června 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Pan West, státní příslušník Spojeného království, byl v roce 2010 předán z tohoto členského státu na základě evropského zatýkacího rozkazu do Maďarska, v roce 2011 byl předán z Maďarska do Finska za účelem výkonu tamějšího trestu odnětí svobody. Nyní žádá Francie o jeho předání z Finska za účelem výkonu dalšího trestu odnětí svobody. Maďarsko dalo souhlas k prvnímu předání do Finska pod podmínkou, že k předání z Finska do Francie dojde až po vykonání trestu odnětí svobody ve Finsku. Pan West napadá předání do Francie s ohledem na skutečnost, že k tomuto dalšímu předání nedalo souhlas vedle Maďarska i Spojené království. Pochybnost existuje ohledně určení členského státu, jehož souhlas je potřeba, když je žádáno nové předání osoby, která již byla předtím předána z jiného členského státu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že podle rámcového rozhodnutí 2002/584 další předání osoby, která má být na základě po sobě jdoucích evropských zatýkacích rozkazů vícekrát předána mezi členskými státy, jinému členskému státu, než který ji naposledy předal, podléhá souhlasu pouze toho členského státu, který provedl toto poslední předání, nikoli souhlasu předchozích členských států.

C-527/10 *ERSTE Bank Hungary* (rozsudek prvního senátu ze dne 5. července 2012, GA Mazák)

Všeobecné informace o případu

V původním řízení je sporné, zda jsou maďarské soudy podle nařízení č. 1346/2000 příslušné k projednání sporu o věcné právo v souvislosti s úpadkem, pokud bylo hlavní úpadkové řízení zahájeno v jiném členském státě v době, kdy Maďarsko dosud nebylo členským státem Unie.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že nařízení č. 1346/2000 je použitelné na úpadkové řízení zahájená před přistoupením Maďarska k Unii, pokud se majetek dlužníka nacházel 1. května 2004 na území tohoto členského státu.

C-154/11 *Mahamdia* (rozsudek velkého senátu ze dne 19. července 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Případ se týkal určení mezinárodní soudní příslušnosti pro pracovní právní spor mezi civilním zaměstnancem velvyslanectví třetího státu s tímto státem (v dané věci Alžírsko). Předkládající soud si nebyl jist, zda se na určení soudní příslušnosti v takovém sporu vztahuje nařízení č. 44/2001 (Brusel I), také s ohledem na jurisdikční imunitu států a jejich diplomatických zastoupení podle mezinárodního práva.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že jurisdikční imunita se uplatní jen v případě, kdy výkon činnosti daného zaměstnance spadá do výkonu veřejné moci dotčeného státu nebo pokud by žaloba mohla ohrozit bezpečnostní zájmy daného státu. Pokud tomu tak není, jako v posuzované věci, kdy byl zaměstnanec pracoval pouze jako řidič, pak je nařízení Brusel I na tento spor použitelné. Příslušnost německých soudů pro řešení takového sporu tedy v souladu s čl. 21 nařízení Brusel I nemůže být vyloučena ani dohodou uzavřenou před vznikem dotčeného sporu.

C-42/11 *Lopes da Silva Jorge* (rozsudek velkého senátu ze dne 5. září 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Portugalsko požádalo skrze evropský zatýkácí rozkaz o předání odsouzeného, který má trvalé bydliště ve Francii, za účelem výkonu trestu odnětí svobody. Francie s předáním souhlasí. Odsouzený, občan Portugalska, své předání odmítá a jako jeden z důvodů uvádí zásadu zákazu diskriminace dle článku 12 SES. Tato diskriminace má spočívat v tom, že francouzská právní úprava, která provádí rámcové rozhodnutí 2002/584, mimo jiné stanoví jako důvod odmítnutí výkonu evropského zatýkácího rozkazu za účelem výkonu trestu odnětí svobody francouzského občanství vyžádané osoby, zatímco rámcové rozhodnutí ve svém čl. 4 odst. 6 uvádí, že se tato výjimka vztahuje na osobu se státním občanstvím dožádaného členského státu nebo s trvalým bydlištěm v tomto členském státě. Je otázkou, zda je na uvážení členského státu, v jakém rozsahu transponuje výjimky podle rámcového rozhodnutí, nebo zda mají tyto výjimky závazný charakter.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že i když se členský stát může v rámci provedení čl. 4 bodu 6 rámcového rozhodnutí omezit situace, kdy vnitrostátní vykonávající justiční orgán

může odmítnout předat osobu, která spadá do působnosti tohoto ustanovení, nemůže z této působnosti absolutně a automaticky vyloučit státní příslušníky jiných členských států, kteří se zdržují nebo mají trvalé bydliště na jeho území, bez ohledu na vazby, které mají tito státní příslušníci s posledně uvedeným státem. Jinými slovy, členský stát může legislativně zakotvit, že tato výjimka nebude uplatňována, ale pokud rozhodne o jejím uplatňování, nemůže ji omezit jen na vlastní občany.

Závěry Soudního dvora nejsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-619/10 *Trade Agency* (rozsudek druhého senátu ze dne 6. září 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Věc se týkala sporu o uznání rozhodnutí soudu Spojeného království v Lotyšsku. Toto rozhodnutí bylo vydáno v nepřítomnosti, jelikož se společnost Trade Agency k žalobě nevyjádřila. Nyní tato společnost před lotyšskými soudy proti uznání rozhodnutí namítá, že nebyla o žalobě nijak informována. Osvědčení vydané soudem členského státu původu podle nařízení Brusel I však uvádí, že jí žaloba doručena byla. Je tedy otázkou, zda mohou lotyšské soudy tuto námitku věcně přezkoumat a provést dokazování, či zda se v tomto ohledu musí spolehnout na tvrzení soudu členského státu původu. Dále je otázkou, zda není rozhodnutí vydané v nepřítomnosti, které neuvádí věcné odůvodnění a je vydáno jen na základě toho, že nebylo podáno vyjádření k žalobě, které tudíž soud v plném rozsahu vyhověl, v rozporu s právem na spravedlivý proces podle čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie.

Závěry Soudního dvora

Podá-li žalovaný opravný prostředek proti prohlášení vykonatelnosti rozsudku pro zmeškání vydaného v členském státě původu společně s osvědčením vyhotoveným v souladu s článkem 54 nařízení Brusel I s tím, že tvrdí, že mu nebyl doručen návrh na zahájení řízení, má soud dožádaného členského státu, k němuž byl uvedený opravný prostředek podán, pravomoc ověřit soulad mezi informacemi obsaženými v uvedeném osvědčení a důkazy. Soud dožádaného členského státu nemůže na základě ustanovení o veřejném pořádku odmítnout výkon rozsudku pro zmeškání, jímž byl spor rozhodnut po meritorní stránce, který neobsahuje posouzení předmětu ani základu žaloby a který neuvádí žádné argumenty k opodstatněnosti této žaloby, ledaže se mu na základě posouzení řízení v jeho celistvosti a s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem jeví, že tento rozsudek představuje zjevný a nepřiměřený zásah do práva žalovaného na spravedlivý proces zakotveného v čl. 47 druhém pododstavci Listiny základních práv Evropské unie z důvodu nemožnosti podat proti němu užitečně a účinně opravný prostředek.

C-170/11 *Lippens a další* (rozsudek prvního senátu ze dne 6. září 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Předkládající soud řeší otázku, zda nařízení č. 1206/2001 o dokazování ukládá soudu členského státu, když se rozhodl vyslechnout osoby s bydlištěm v jiném členském státě, povinnost sledovat jednu z metod stanovenou nařízením ohledně dokazování v jiném členském státě, nebo zda se jedná jen o doplnění možností soudu členského státu, který může i nadále využít možnosti pro získání důkazů podle vnitrostátního procesního práva, například si osoby v jiném členském státě předvolat.

ČR se k případu písemně i ústně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že příslušný soud členského státu, který si přeje vyslechnout jako svědka účastníka řízení s bydlištěm v jiném členském státě, je oprávněn za účelem takového výslechu tohoto účastníka řízení předvolat a vyslechnout v souladu s právem členského státu tohoto soudu. Tento soud navíc může z nedostavení se předvolané osoby bez legitimního důvodu vyvodit důsledky podle vnitrostátního práva.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřeními ČR.

C-190/11 *Mühlleitner* (rozsudek čtvrtého senátu ze dne 6. září 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Spor v původním řízení se týká náhrady škody v důsledku odmítnutí odstranění vad zakoupeného automobilu. Předkládající soud si však není jist otázkou mezinárodní příslušnosti, když kupující žijící v Rakousku našla na internetu webovou stránku prodejce se sídlem v Německu, telefonicky se informovala ohledně automobilu, který ji zaujal, a následně přijela do Německa, kde uzavřela kupní smlouvu a převzala automobil. Není jasné, zda se v této věci jedná o spotřebitelskou smlouvu ve smyslu čl. 15 nařízení Brusel I, když smlouva nebyla uzavřena na dálku.

ČR se k případu písemně vyjádřila.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že nařízení Brusel I pro naplnění definice spotřebitelské smlouvy s podnikatelem se sídlem v jiném členském státě, než ve kterém má bydliště spotřebitel, nevyžaduje, aby smlouva byla uzavřena na dálku.

Závěry Soudního dvora jsou v souladu s vyjádřením ČR.

C-133/11 *Folien Fischer a Fofitec* (rozsudek prvního senátu ze dne 25. října 2012, GA Jääskinen)

Všeobecné informace o případu

Společnosti se sídlem ve Švýcarsku podaly negativní určovací žalobu proti společnosti se sídlem v Itálii, kterou se domáhají toho, že nejsou povinny zdržet se prodejní praxe vytýkané touto společností a že jí nepřísluší nárok na odstranění závadného stavu ani nárok na náhradu škody. Předkládající soud si není jist, zda se na negativní určovací žalobu použije čl. 5 odst. 3 nařízení Brusel I, který zakládá příslušnost soudu členského státu, kde došlo k tvrzené škodné události.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr potvrdil, že se dané ustanovení nařízení Brusel I použije i na negativní určovací žalobu, jejímž cílem je nechat určit neexistenci deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti.

C-456/11 *Gothaer Allgemeine Versicherung a další* (rozsudek třetího senátu ze dne 15. listopadu 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případu

Spor se týká náhrady škody vzniklé při přepravě zásilky. Žaloba byla nejprve podána u belgických soudů, které se však prohlásily za nepříslušné s tím, že věc mají rozhodovat islandské soudy podle smluvní prorogační doložky. Poté byla žaloba z téhož titulu podána v Německu. Je otázkou, zda mohou být německé soudy vázány názorem belgických soudů o platnosti smluvního prorogačního ustanovení, pokud by daná rozhodnutí prošla uznáním podle nařízení Brusel I.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že i rozhodnutí soudu členského státu o odmítnutí vlastní příslušnosti spadají pod režim uznání a výkonu podle nařízení Brusel I. Pokud je tedy u soudů členského státu žádáno uznání rozhodnutí soudů jiného členského státu, která pokládají smluvní prorogační doložku za platnou, je tento závěr pro soud prve uvedeného členského státu závazný.

C-215/11 *Szyrocka* (rozsudek prvního senátu ze dne 13. prosince 2012, GA Mengozzi)

Všeobecné informace o případu

Spor se týká návrhu na vydání evropského platebního rozkazu, v němž nebyla uvedena hodnota předmětu sporu, za jaké období je třeba vypočítat úrok (pouze

datum počátku, čímž bylo žádáno o tzv. „otevřené“ úroky vypočtené „do data zaplacení“) a z jakých částek má být úrok přiznán. Předkládající soud položil několik otázek týkajících se náležitostí návrhu na vydání evropského platebního rozkazu podle nařízení č. 1896/2006.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr rozhodl, že nařízení č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu, taxativním způsobem upravuje požadavky, které musí splňovat návrh na vydání evropského platebního rozkazu. Vnitrostátní soud může na základě článku 25 tohoto nařízení a s výhradou podmínek uvedených v tomto článku určit výši soudních poplatků podle podmínek stanovených jeho vnitrostátním právem za předpokladu, že tyto podmínky nejsou méně příznivé než ty, jimiž se řídí obdobné situace ve vnitrostátním právu, a v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných unijním právem. Nařízení nebrání tomu, aby žalobce v rámci návrhu na vydání evropského platebního rozkazu požadoval úroky za období od data jejich splatnosti do data zaplacení jistiny. Pokud je žalovanému přikázáno zaplatit žalobci úroky narostlé do data zaplacení jistiny, je na uvážení vnitrostátního soudu, jaký konkrétní způsob zvolí pro vyplnění formuláře evropského platebního rozkazu, který se nachází v příloze V nařízení č. 1896/2006, za předpokladu, že takto vyplněný formulář žalovanému umožňuje si být plně vědom rozhodnutí, že musí zaplatit úroky narostlé do data zaplacení jistiny a jasně identifikovat úrokovou sazbu, jakož i datum, od kterého jsou tyto úroky požadovány.

C-325/11 *Alder a Alder* (rozsudek prvního senátu ze dne 19. prosince 2012, GA Bot)

Všeobecné informace o případě

Manželé Alder bydlící v Německu podali žalobu u polského soudu, načež byli soudem poučeni, že musí do jednoho měsíce označit zmocněnou osobu v Polsku pro přebírání doručovaných písemností s tím, že při marném uplynutí této lhůty budou jim adresované písemnosti ponechávány v soudním spise a považovány za doručené. Manželé Alder žádnou osobu neoznačili, tudíž se nedozvěděli o konání ústního jednání, na němž byly provedeny navržené důkazy a vynesen rozsudek, o němž se rovněž nedozvěděli, který tudíž nebyl napaden a nabyl právní moci. Je otázkou, zda tento postup soudu vycházející z polského občanského soudního řádu je v souladu s nařízením č. 1393/2007 a zda jím není porušen zákaz diskriminace na základě státní příslušnosti podle čl. 18 SFEU.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že nařízení č. 1393/2007 brání předmětné vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že soudní písemnosti určené straně, jejíž bydliště nebo

místo obvyklého pobytu se nachází v jiném členském státě, jsou založeny do spisu a považovány za doručené, pokud uvedená strana neoznačila zmocněnce pro doručování s bydlištěm v prvním členském státě, ve kterém probíhá soudní řízení.

22. Právo institucí a jejich zaměstnanců

3 rozsudky (zastupování EU před vnitrostátními soudy, osvobození příjmů poskytovaných Unii od vnitrostátních daní, poskytnutí německé rodičovské podpory zaměstnancům ECB).

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-558/10 *Bourges-Maunoury a Heintz* (rozsudek třetího senátu ze dne 5. července 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Manželé Bourges-Maunoury jsou bývalí úředníci Unie a pobírají náhrady a důchody, které jsou dle Protokolu o výsadách a imunitách osvobozeny od vnitrostátních daní a poplatků. Podle francouzské právní úpravy nesmí součet daně z majetku a z příjmů přesáhnout 85 % příjmů za předcházející rok, přičemž francouzské úřady do souhrnu příjmů zahrnuly právě i příjmy od Unie (a manželům byla oproti jejich očekávání vyměřena daň z majetku). Manželé se domnívají, že je tento postup v rozporu s Protokolem. Příslušné orgány poukazují na to, že ačkoliv dané příjmy nepodléhají daním a dávkám, nelze daňové osvobození stavět na roveň situaci nulového příjmu.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že výběr dotčené solidární daně z majetku, u níž se při určení konečné částky zohledňují příjmy poskytované Unii, které jsou osvobozeny od vnitrostátních daní, se rovná nepřímému zdanění těchto příjmů v rozporu s Protokolem. Stejně tak, okolnost, že mechanismus horní hranice daně z majetku má za cíl omezit její konfiskační účinek a odrážet skutečnou daňovou kapacitu daňového poplatníka, není takové povahy, aby dovozovala nepřímé zdanění příjmů, které Unie poskytuje svým úředníkům, jež je v rozporu s Protokolem.

C-199/11 *Otis a další* (rozsudek velkého senátu ze dne 6. listopadu 2012, GA Cruz Villalón)

Všeobecné informace o případu

Komise uložila skupině společností pokuty za jejich účast na kartelech v souvislosti s výstavbou a servisem výtahů a eskalátorů v budovách EU z důvodu rozdělení

veřejných zakázek a jiných smluv. Komise spolu s jinými orgány EU byly zároveň těmi, kdo uzavřely pro své budovy v Belgii a Lucembursku s výše uvedenými smlouvy. Komise tudíž považuje EU za poškozenou ze strany zjištěného kartelu a zahájila proto, jakožto zástupkyně EU, řízení o náhradě škody, která vznikla z důvodu příliš vysokých cen za výstavbu a servis výtahů a eskalátorů. Předkládající soud se ptá, jednak zda má Komise oprávnění k zastupování EU ve výše zmíněném řízení o náhradě škody, tak zda v projednávané věci nedošlo k porušení zásady *nemo iudex in sua causa*, podle které nikdo nemůže být účastníkem sporu a soudcem v téže věci.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr nejprve dospěl k závěru, že Komise je oprávněna zastupovat EU před předkládajícím soudem, aniž by bylo nezbytné, aby k tomu měla zmocnění od unijních orgánů, jež kartelová dohoda poškodila. Soudní dvůr lapidárně odmítl argument, že Komise nemůže jednat na základě obecného ustanovení čl. 282 SES a že měla dodržovat speciální úpravu čl. 274 a 297 SES a finančního nařízení. Důvod je ten, že tyto zvláštní úpravy vymezují mimo jiné pravomoci orgánů v oblasti sestavování a plnění rozpočtu a nejsou tudíž aplikovatelné. Ve vztahu k druhé otázce Soudní dvůr konstatoval, že v dané věci Komise nejedná jako soudce a strana ve vlastní věci a že může podat jménem Unie k vnitrostátnímu soudu žalobu na náhradu škody, ačkoliv rozhodnutí konstatující kartelovou dohodu sama přijala. Vychází z toho, že každý subjekt, a tudíž i EU, se může domáhat náhrady škody za kartel. Ačkoliv je vnitrostátní soud vázán rozhodnutím Komise konstatující kartelovou dohodu, má daný soud širokou pravomoc např., pokud jde o otázku kausality mezi škodou a škodnou událostí. Dále podléhá rozhodnutí Komise plnému přezkumu ze strany unijních soudů, čemuž svědčí skutečnost, že předmětné rozhodnutí bylo žalovanými napadnuto žalobou na neplatnost před Tribunálem. Argument nezávislosti samotného Soudního dvora byl vyvrácen s odkazem na záruky nezávislosti tohoto orgánu vyplývajících ze Smluv.

23. Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Žádný rozsudek;

24. Principiální a průřezové otázky

4 rozsudky (zásada efektivity, Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability, strukturální fondy, uplatňování nařízení, které nebylo řádně vyhlášeno v Úředním věstníku EU v jazyce dotyčného členského státu);

Shrnutí zajímavých rozsudků:

C-370/12 *Pringle* (rozsudek pléna ze dne 27. listopadu 2012, GA Kokott)

Všeobecné informace o případu

Irský Supreme Court položil Soudnímu dvoru otázku platnosti rozhodnutí Evropské rady 2011/199/EU, kterým se mění článek 136 SFEU, pokud jde o mechanismus stability pro členské státy, respektive souladu mechanismu stability (ESM) s unijním právem.

Závěry Soudního dvora

Dle Soudního dvora přezkum první otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost rozhodnutí 2011/199. Článek 4 odst. 3 SEU, článek 13 SEU, čl. 2 odst. 3 SFEU, čl. 3 odst. 1 písm. c) a odst. 2 SFEU, články 119 SFEU až 123 SFEU, články 125 SFEU až 127 SFEU ani obecná zásada účinné soudní ochrany nebrání tomu, aby mezi sebou členské státy, jejichž měnou je euro, uzavřely takovou smlouvu, jako je Smlouva o zřízení Evropského mechanismu stability, ani ratifikaci této smlouvy těmito členskými státy. Oprávnění členského státu uzavřít a ratifikovat uvedenou smlouvu není podmíněno vstupem rozhodnutí 2011/199 v platnost.

C-579/11 *Grande Área Metropolitana do Porto* (rozsudek třetího senátu ze dne 19. prosince 2012, GA Wathelet)

Všeobecné informace o případu

Sdružení obcí ze severu Portugalska, které spadá do regionu NUTS 2 a díky tomu je zahrnuto do cíle Konvergence (a je tak způsobilé pro strukturální pomoc EU), podal správní žalobu na rozhodnutí předsedy řídicí komise operačního programu, kterým byly schváleny žádosti o financování pro projekty, které se mají uskutečnit v Lisabonu. Region Lisabon však není součástí NUTS 2 a není dle rozhodnutí Komise v cíli Konvergence, a proto v důsledku rozhodnutí dochází k protiprávnímu přesunu pomoci do regionu Lisabon. Sdružení obcí zpochybňuje výjimky z pravidla územní způsobilosti v případě výdajů na operace se značným přesahem do ostatních regionů (*tzv. spill-over effect*), které svým rozhodnutím stanovil dotčený národní orgán.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr konstatoval, že z nařízení č. 1083/2006 nebo z primárního práva nelze vyvodit, že hospodářský subjekt pověřený realizací investice musí mít nutně sídlo v regionu, pro nějž je investice určena. Navíc z těchto právních předpisů nevyplývá, že k použití dotčených fondů musí v každém případě dojít v tomto regionu. Podle Soudního dvora může být zájem způsobilého regionu někdy zajištěn stejně dobře,

ne-li lépe, jestliže je investice prováděna z místa, které se nachází mimo území tohoto regionu. Okolnost, že subjekty pověřené provedením investice, o něž se jedná v původním řízení, mají sídlo v místě ležícím mimo dotčené regiony NUTS 2, a že z tohoto místa zajišťují vzdělávání pro zaměstnance veřejné správy, kteří plní své úkoly v zájmu obyvatel těchto regionů, nezakládá porušení pravidel územní způsobilosti nařízení č. 1083/2006. Je však zřejmé, že takto prováděné investice, jsou-li spolufinancovány v rámci cíle Konvergence, musí cíleně a prokazatelně směřovat do zmíněných regionů NUTS 2. Vnitrostátní soud musí posoudit, zda je tato podmínka splněna.

ŘÍZENÍ O PORUŠENÍ UNIJNÍHO PRÁVA

Řízení pro porušení unijního práva (*infringement procedure*) představuje zvláštní mechanismus, jehož cílem je „určit, že jednání členského státu je v rozporu s právem Unie, a přimět tento členský stát, aby v tomto jednání ustal“.⁷ Toto řízení může vést proti členskému státu Evropská komise (čl. 258 SFEU), popřípadě jiný členský stát (čl. 259 SFEU). Řízení vedená členským státem proti jiným členským státům jsou nicméně z přirozených důvodů velmi vzácná.⁸ V naprosté většině případů vede řízení pro porušení unijního práva Evropská komise, která tím plní svoji úlohu strážkyně Smluv (*guardian of the Treaties*).⁹

Před zahájením řízení pro porušení unijního práva

V současné době je ustálenou praxí, že v případě podezření na porušování práva Unie některým z členských států EU nezahajuje Evropská komise okamžitě řízení pro porušení povinnosti. Než se tak stane, je věc zásadně vždy předmětem řízení EU Pilot. Teprve není-li věc napravena či vysvětlena v rámci tohoto řízení, přistupuje Evropská komise k zahájení řízení podle čl. 258 SFEU.

Tato praxe vedla k poklesu zahajovaných řízení pro porušení povinnosti. Tento pokles je zčásti trvalý (řada kauz je uspokojivě vyřešena v rámci řízení EU Pilot, řízení pro porušení povinnosti není vůbec zahájeno), zčásti pouze dočasný (případy jsou nejprve předmětem řízení EU Pilot, případná řízení pro porušení povinnosti jsou proto zahajována s určitým zpožděním).

Jednou z výrazných výjimek z uvedené praxe jsou řízení ve věci opožděné transpozice či notifikace směrnic; v takových případech jsou řízení zahajována automaticky po marném uplynutí lhůty pro transpozici (tyto případy nejsou předmětem řízení EU Pilot).

Co je EU Pilot

Jedná se o flexibilní a relativně neformální řízení, resp. mechanismus spolupráce, sloužící k objasnění, popř. řešení situací, u nichž Komise shledává možné porušení

⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 21. září 2010 ve spojených věcech C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P *Švédsko a další v. API a Komise*, Sbíрка rozhodnutí 2010, s. I-8533, bod 119.

⁸ Příkladem z nedávné doby je věc C-364/10 *Maďarsko v. Slovensko*. Maďarská vláda iniciovala řízení podle čl. 259 SFEU poté, co slovenské úřady zabránily prezidentu Maďarska, aby dne 21. srpna 2009 navštívil slovenské město Komárno a zúčastnil se tam slavnostního odhalení sochy svatého Štěpána. Rozsudkem ze dne 16. října 2012 Soudní dvůr žalobu maďarské vlády zamítl.

⁹ Srov. čl. 17 odst. 1 SEU, podle něhož Evropská komise „dohlíží na uplatňování práva Unie“.

unijního práva ze strany členského státu. Jeho předmětem může být velmi široké spektrum problémů, od chybné aplikace unijního práva ze strany členského státu po nesprávně provedenou transpozici.

Mechanismus EU Pilot funguje od dubna 2008. V současné době je již stabilní a významnou součástí prosazování práva EU.

Postup řízení

Řízení zahajuje Evropská komise buď z vlastní iniciativy, nebo na základě obdržené stížnosti.

Komise komunikuje s kontaktními místy jednotlivých členských států prostřednictvím speciální databáze. Řízení je zahájeno tím, že Komise prostřednictvím této databáze zašle členskému státu (jeho kontaktnímu místu) žádost o vyjádření k určitému problému, v němž spatřuje možné porušení unijního práva.

Po obdržení žádosti kontaktní místo, tj. VLZ, osloví resort, do jehož gesce dotčená problematika spadá. V úzké spolupráci s tímto resortem je pak vypracováno vyjádření. Standardní lhůta pro vyjádření členského státu je 10 týdnů. Ve vyjádření VLZ sdělí Komisi v závislosti na povaze případu navrhovaný způsob řešení. Například oznámí přijetí nápravných kroků nebo předloží Komisi argumenty podložené stanovisko, že k porušení práva EU nedošlo, případně poskytne další relevantní informace.

Komise následně vyjádření vyhodnotí, a odpověď buď akceptuje, čímž řízení v zásadě končí, nebo ji odmítne a v takovém případě obvykle následují další kroky (zpravidla je zahájeno řízení pro porušení unijního práva).

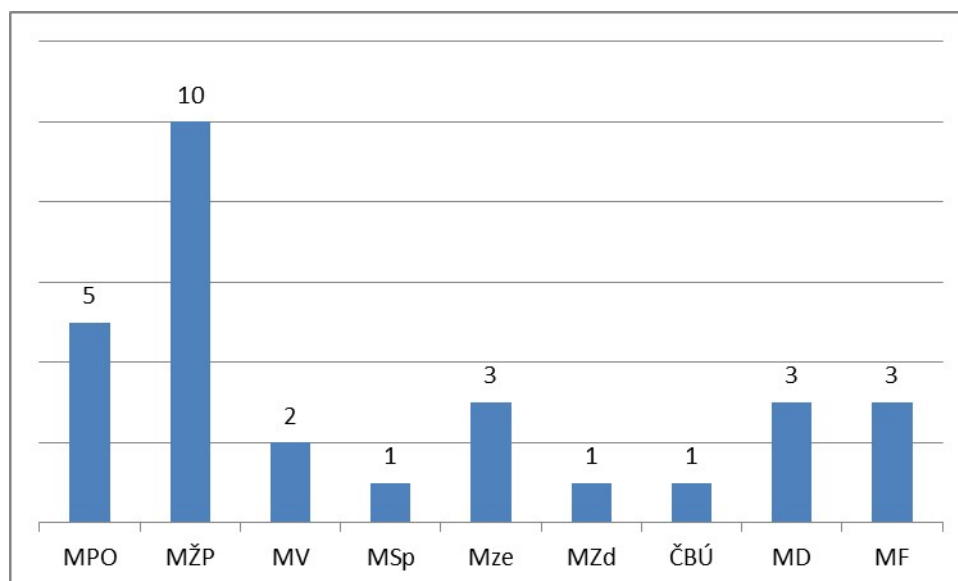
Pokud Komise v odpovědi nenalezne dostatek informací potřebných k rozhodnutí, požádá o jejich doplnění (případně i opakovaně).

Vývoj v roce 2012

V průběhu roku 2012 bylo proti ČR zahájeno celkem 29 případů.

Z tohoto počtu bylo zahájeno 5 na základě stížnosti a 24 z vlastní iniciativy Evropské komise.

Počet řízení EU Pilot zahájených v roce 2012 (podle hlavního gestora)

Průběh řízení pro porušení unijního práva

Řízení podle čl. 258 SFEU

Evropská komise zahajuje řízení z vlastní iniciativy nebo na základě stížnosti.¹⁰

Řízení je zahajováno na základě zjištění, že členský stát ke dni uplynutí lhůty pro transpozici, neoznámil Evropské komisi vnitrostátní předpisy představující úplnou transpozici dotčené směrnice (*non-communication infringements*; v češtině se používá pracovní označení *nenotifikační řízení*), nebo na základě zjištění, že vnitrostátní předpisy nejsou v souladu s předpisy EU (*non-conformity infringements*), nebo jsou aplikovány v rozporu s předpisy EU (*bad application infringements*; pro poslední dva druhy řízení se používá pracovní název *věcná řízení*).

Řízení je zahajováno zasláním tzv. formálního upozornění, resp. výzvy (*letter of formal notice*). Členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k výtkám uvedeným ve

¹⁰ Stížnost může podat každý. Dle ustálené judikatury Soudního dvora přitom ovšem platí, že „Komise není povinná zahájit řízení o nesplnění povinnosti, avšak má v tomto ohledu diskreční pravomoc, která vylučuje právo jednotlivců vyžadovat od orgánu, aby zaujal stanovisko v určitém smyslu a podat žalobu na neplatnost proti jeho odmítnutí konat“ (rozsudek Soudu prvního stupně ze dne 8. listopadu 2007 ve věci T-194/04 *Bavarian Lager v. Komise*, Sbírka rozhodnutí 2007, s. II-4523, body 54 a 55 a tam citovaná judikatura; podobně viz rozsudek Soudního dvora ze dne 25. října 2007 ve věci C-167/06 P *Komninou a další v. Komise*, Sbírka rozhodnutí 2007, s. I-141*, bod 64).

formálním upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Nepovažuje-li Evropská komise odpověď členského státu za uspokojivou, následuje druhá fáze: Evropská komise vydá odůvodněné stanovisko (*reasoned opinion*) a uloží členskému státu nápravu závadného stavu, zpravidla opět ve lhůtě 2 měsíců.¹¹

Po marném uplynutí posledně uvedené lhůty může Evropská komise podat žalobu k Soudnímu dvoru. Následuje standardní řízení před Soudním dvorem (žaloba, žalobní odpověď, replika, duplika, případně vyjádření vedlejších účastníků a vyjádření hlavních účastníků řízení k vyjádřením vedlejších účastníků, ústní jednání, stanovisko generálního advokáta a rozsudek). Pokud se Soudní dvůr s žalobou Evropské komise (alespoň zčásti) ztotožní, vydá rozsudek, kterým konstatuje porušení povinnosti ze strany členského státu (např. „Česká republika tím, že ve stanovené lhůtě nepřijala právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. února 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z této směrnice.“¹²).

Rozsudkem Soudního dvora nemůže být v této fázi uložena dotčenému členskému státu finanční sankce, s jedinou výjimkou zavedenou Lisabonskou smlouvou: podle s čl. 260 odst. 3 SFEU může Komise navrhnout uložení paušální částky nebo penále již prvním rozsudkem v řízení vedeném z důvodu, že dotýčný stát *nesplnil povinnost sdělit opatření provádějící směrnici přijatou legislativním postupem* (týká se tedy jen nenotifikačních řízení, a to výhradně těch, jejichž předmětem je opožděná transpozice či notifikace směrnic přijatých Evropským parlamentem a Radou, popř. jen Radou přímo na základě Smluv, tj. netýká se směrnic v přenesené pravomoci a prováděcích směrnic¹³). Přestože zmíněné ustanovení umožňuje uložení paušální částky i penále, Evropská komise avizovala, že prozatím bude Soudnímu dvoru navrhopat v těchto řízeních pouze uložení penále (sankce placená opakovaně po vydání rozsudku Soudního dvora do okamžiku zajištění nápravy).¹⁴

První žaloba v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU byla podána proti Polsku dne 31. ledna 2012 (C-48/12), v průběhu roku 2012 pak Evropská komise podala celkem 21 žalob

¹¹ Okamžik uplynutí této lhůty je rozhodující pro případné řízení před Soudním dvorem EU. Dle ustálené judikatury „se existence nesplnění povinnosti musí posuzovat vzhledem ke stavu, v němž se členský stát nacházel v době, kdy uplynula lhůta stanovená v odůvodněném stanovisku, a (...) změny, ke kterým došlo následně, nemohou být Soudním dvorem brány v úvahu“ (rozsudek Soudního dvora ze dne 30. září 2010 ve věci C-481/09 *Komise v. Česká republika*, Sběrka rozhodnutí 2010, s. I-119*, bod 9).

¹² Rozsudek Soudního dvora ve věci C-481/09 *Komise v. Česká republika*, cit. výše.

¹³ Srov. čl. 290 a 291 SFEU.

¹⁴ Sdělení Komise „Provádění čl. 260 odst. 3 Smlouvy o fungování EU“, 11.11.2010, SEK(2010) 1371 v konečném znění, bod 21.

tohoto typu,¹⁵ přičemž výše navrhovaného denního penále se pohybovala v rozmezí od 6 504,96 eur v případě Kypru (C-545/12) do 315 036,54 eur v případě Německa (C-392/12). V žádném z řízení vedených v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU nebyl doposud vydán odsuzující rozsudek.¹⁶

Řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU

Je-li v řízení podle čl. 258 SFEU vydán odsuzující rozsudek, dotčený členský stát je v souladu s čl. 260 odst. 1 SFEU „povinen přijmout opatření, která vyplývají z rozsudku Soudního dvora“. Na splnění této povinnosti se Evropská komise ptá zpravidla ve velmi krátké době od vydání rozsudku Soudního dvora (např. ve věci C-343/08 *Komise v. Česká republika* [zaměstnanecké penzijní fondy] si Evropská komise vyžádala tyto informace již po šesti týdnech od vydání rozsudku).

Není-li odpověď členského státu uspokojivá, může Evropská komise zahájit řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU, jehož účelem je „přimět členský stát, který je v prodlení, aby vyhověl rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o nesplnění povinnosti“¹⁷. Řízení je zahajováno zasláním formálního upozornění (výzvy). Dotčenému členskému státu je dána příležitost vyjádřit se k formálnímu upozornění, a to zpravidla ve lhůtě 2 měsíců. Není-li odpověď uspokojivá, může již Evropská komise podat žalobu k Soudnímu dvoru (od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se již odůvodněné stanovisko nevydává, řízení podle čl. 260 SFEU odst. 2 je tedy, oproti řízení podle čl. 258 SFEU, o tento krok kratší).

V žalobě k Soudnímu dvoru navrhne Evropská komise paušální částku (sankce za nesplnění povinnosti od vydání prvního rozsudku do okamžiku zajištění nápravy či vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU) nebo penále (sankce za nesplnění povinnosti od vydání rozsudku v režimu čl. 260 odst. 2 SFEU do okamžiku zajištění nápravy). Původně navrhovala Evropská komise pouze penále, po prvním rozsudku Soudního dvora, kterým došlo k uložení obou sankcí (penále a paušální částky)

¹⁵ Z toho osm proti Polsku (C-48/12, C-245/12, C-308/12, C-330/12, C-331/12, C-332/12, C-333/12 a C-544/12), tři proti Německu (C-146/12, C-148/12 a C-329/12), tři proti Slovinsku (C-406/12, C-407/12 a C-538/12) a po jedné proti Slovensku (C-305/12), Portugalsku (C-325/12), Bulharsku (C-307/12), Maďarsku (C-310/12), Lucembursku (C-532/12), Kypru (C-544/12) a Nizozemsku (C-572/12).

¹⁶ Lze předpokládat, že většina těchto řízení bude končit usnesením předsedy Soudního dvora, kterým bude řízení ukončeno na základě zpětvzetí žaloby Evropskou komisí poté, co dotčený členský stát v průběhu řízení před Soudním dvorem transpozici dané směrnice úspěšně dokončí (srov. řízení ve věci C-48/12 *Komise v. Polská republika*, řízení bylo ukončeno usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 8. ledna 2013).

¹⁷ Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P *Švédsko a další v. API a Komise*, cit. výše, bod 119.

současně¹⁸, však Evropská komise tuto praxi změnila, přijala sdělení „Použití článku 228 Smlouvy o ES“¹⁹ a od té doby systematicky navrhuje uložení penále i paušální částky.

V roce 2012 byly vydány tři rozsudky podle čl. 260 odst. 2 SFEU (C-279/11 *Komise v. Irsko* [paušální částka: 1 500 000,- eur], C-374/11 *Komise v. Irsko* [penále: 12 000,- eur za den, paušální částka: 2 000 000,- eur] a C-610/10 *Komise v. Španělsko* [penále: 50 000,- eur za den, paušální částka 20 000 000,- eur]) a podána jedna žaloba podle čl. 260 odst. 2 SFEU (C-92/12 *Komise v. Německo* [navržené penále: 282 725,10 eur za den, navržená paušální částka: 31 114,72 eur za den]).

Úloha vládního zmocněnce v řízení o porušení unijního práva

VLZ „zastupuje a hájí zájmy České republiky v řízeních před Soudním dvorem EU a v řízeních o porušení Smlouvy ve fázi řízení s Evropskou komisí, včetně kroků jím předcházejících“, a je tedy nejen zástupcem České republiky před samotným Soudním dvorem EU, ale je i „prostředníkem mezi Evropskou komisí a orgány České republiky a (...) zástupcem České republiky v řízeních o porušení [unijního práva] ve fázi řízení s Evropskou komisí“ a je rovněž kontaktním místem pro EU Pilot.²⁰

V řízení pro porušení unijního práva tak VLZ přijímá formální upozornění (výzvy) a odůvodněná stanoviska Evropské komise a spolupracuje s jednotlivými rezorty, do jejichž gesce spadá předmět řízení (zejména dotčené právní předpisy), za účelem určení přístupu k řízení (odmítnutí tvrzení Evropské komise, nebo naopak informování Evropské komise o opatřeních k nápravě) a za účelem přípravy odpovědi Evropské komisi.

Následně, v případě, že je v řízení pro porušení unijního práva podána žaloba k Soudnímu dvoru, činí VLZ, opět ve spolupráci s příslušnými rezorty, i všechny úkony v řízení před Soudním dvorem (v reakci na žalobu vypracovává žalobní odpověď, v reakci na repliku vypracovává dupliku, zastupuje vládu ČR na případném ústním jednání).

V případě potřeby je VLZ oprávněn vyžadovat potřebnou součinnost i dalších dotčených subjektů (zákon č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

¹⁸ Rozsudek Soudního dvora ze dne 12. července 2005 ve věci C-304/02 *Komise v. Francie*, Sbírka rozhodnutí 2005, s. I-6263 (Francii bylo uloženo zaplatit penále ve výši 57 761 250,- eur za každé šestiměsíční období dalšího neplnění prvního rozsudku a paušální částku ve výši 20 000 000,- eur).

¹⁹ SEK(2005) 1658.

²⁰ Čl. 3 Statutu VLZ.

Řízení pro porušení povinnosti vedená proti ČR

Celkový přehled

Ke dni 31. prosince 2012 bylo proti ČR zahájeno (od přistoupení k Evropské unii) celkem 578 řízení pro porušení práva EU. Z uvedeného počtu řízení bylo ke dni 31. prosince 2012 otevřeno celkem 36 řízení pro porušení unijního práva, tj. více než 90 % řízení bylo k uvedenému dni ukončeno.

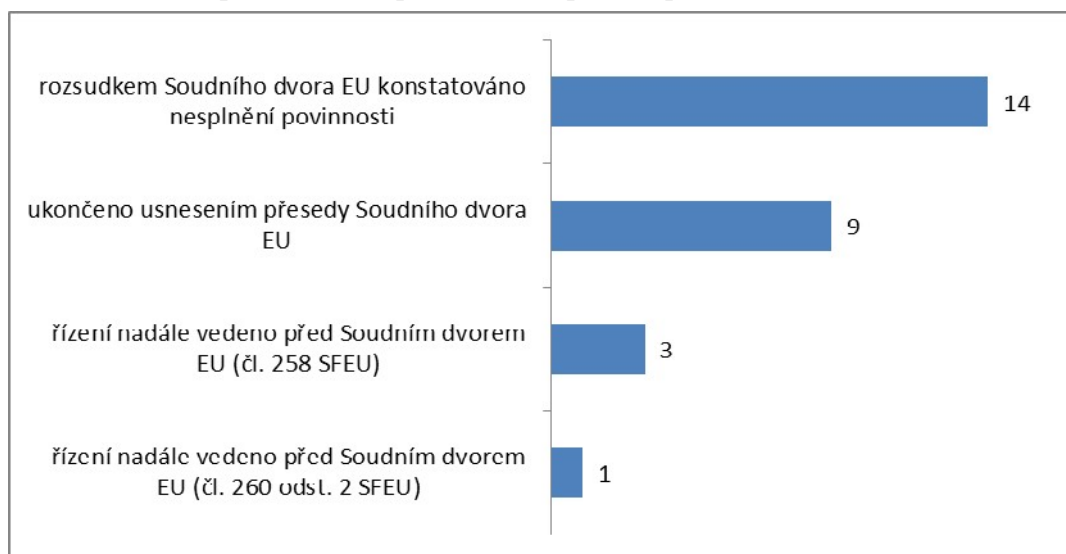
Celkem 26 řízení vyústilo ke dni 31. prosince 2012 v podání žaloby k Soudnímu dvoru EU podle čl. 258 SFEU a 1 následně i v podání žaloby dle čl. 260 odst. 2 SFEU.

Předmětem většiny těchto řízení (16) byla absence transpozice či notifikace směrnice EU, v ostatních případech byla (či dosud jsou) ČR vytýkána porušení práva EU spočívající v nesprávné (či neúplné) transpozici směrnice či v aplikaci unijního práva.

Z 23 žalob, o kterých bylo ke dni 31. prosince 2012 rozhodnuto, bylo ve 14 případech konstatováno nesplnění povinnosti.²¹ V ostatních 9 případech bylo řízení ukončeno usnesením předsedy Soudního dvora.²²

Žaloba v režimu čl. 260 odst. 3 SFEU nebyla proti České republice doposud podána.

Řízení doposud vedená proti České republice před Soudním dvorem EU

²¹ Všechna tato řízení byla Evropskou komisí následně ukončena. Jedinou výjimkou je kauza *institute zaměstnaneckého penzijního pojištění*; v návaznosti na rozsudek Soudního dvora EU (ze dne 14. ledna 2008, C-343/08) je proti České republice vedeno řízení podle čl. 260 odst. 2 SFEU (C-241/11).

²² Tímto způsobem je řízení ukončováno v případě, že dotčený členský stát v průběhu řízení před Soudním dvorem EU dokončí transpozici, resp. notifikaci dotčené směrnice, nebo napraví jiný vytýkaná porušení; Evropská komise v takovém případě zpravidla oznámí Soudnímu dvoru zpětvzetí žaloby a řízení je na základě toho ukončeno bez vydání rozsudku ve věci.

Vývoj v roce 2012

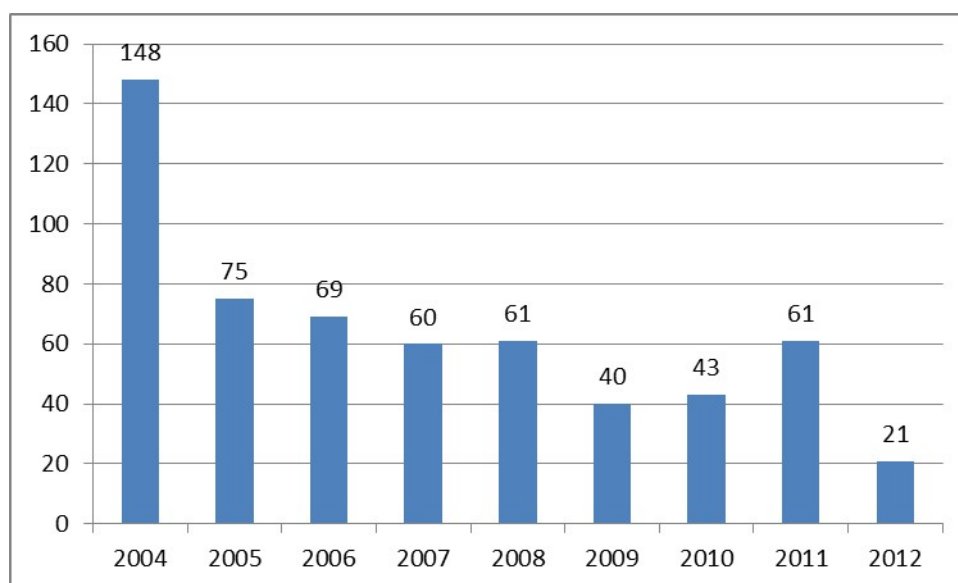
Nově zahájená řízení

V průběhu roku 2012 zahájila Evropské komise proti České republice 20 nových řízení pro porušení práva Unie, a to 13 nenotifikačních a 7 věcných.

Z 13 zahájených nenotifikačních řízení se 7 týkalo směrnic přijatých legislativním postupem; tato řízení tedy spadají do působnosti čl. 260 odst. 3 SFEU, který umožňuje uložení finanční sankce členskému státu již prvním rozsudkem Soudního dvora EU (viz výše).

Všech 7 věcných řízení zahájených v roce 2012 bylo před zahájením formálního řízení pro porušení povinnosti, v souladu s ustálenou praxí Evropské komise (viz výše), předmětem řízení EU Pilot.

Počet řízení zahájených v jednotlivých letech

Zdroj: ISAP²³

²³ V roce 2012 bylo ve skutečnosti zahájeno pouze 20 řízení pro porušení povinnosti (odchylka je dána tím, že ISAP řadí řízení podle čísel a započítal do řízení zahájených v roce 2012 i řízení, které má sice ve svém číselném označení rok 2012, ve skutečnosti však bylo zahájeno až v roce 2013).

Řízení zahájená před rokem 2012

V 5 řízeních vydala Evropská komise v průběhu roku 2012 odůvodněné stanovisko.

V jednom řízení vydala Evropská komise dodatečné odůvodněné stanovisko (požadavek občanství pro výkon povolání notáře; odůvodněné stanovisko vydala Evropská komise v této věci již v roce 2007, následně však bylo řízení pozastaveno do doby, než Soudní dvůr rozhodne o obdobných žalobách proti „starým“ členským státům).

Řízení před Soudním dvorem

V průběhu roku 2012 nebyla proti České republice podána žádná žaloba k Soudnímu dvoru EU. Z šesti žalob podaných proti České republice před rokem 2012 a stále projednávaných v roce 2012 došlo ve dvou věcech k následujícímu vývoji:

C-37/11 Komise v. Česká republika (pomazánkové máslo, řízení pro porušení povinnosti č. 2006/4465)

Dne 18. října 2012 vynesl rozsudek, ve kterém Soudní dvůr konstatoval, že „Česká republika tím, že povolila prodej pomazánkového másla pod označením „máslo“, přestože tento výrobek obsahuje méně než 80 % mléčného tuku, má obsah vody vyšší než 16 % a obsah mléčných netuků v sušině vyšší než 2 %, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 115 nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 ze dne 22. října 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“), ve spojení s bodem I odst. 2 prvním a druhým pododstavcem přílohy XV uvedeného nařízení a částí A body 1 a 4 dodatku k této příloze“.

Soudní dvůr odmítl námitku přípustnosti. Česká republika tvrdila, že se Komise svou žalobou snaží namítat vůči ní vlastní pochybení. Česká republika totiž v minulosti opakovaně požádala o zařazení pomazánkového másla na seznam obsažený v příloze I nařízení č. 445/2007 (kterým se stanovují některá prováděcí pravidla k nařízení č. 2991/94 a nařízení Rady (EHS) č. 1898/87 o ochraně označení používaných při uvádění mléka a mléčných výrobků na trh), přičemž Evropská komise tyto žádosti zamítla, aniž by je předložila k posouzení řídicímu výboru složenému ze zástupců členských států (Evropská komise tak v praxi činí pouze v případě, že sama usoudí, že žádost splňuje požadované parametry). Soudní dvůr odmítl tento argument s tím, že Česká republika „měl[a] napadnout legitimitu tohoto rozhodnutí žalobou podle článku 263 SFEU, ve lhůtě stanovené tímto ustanovením, a výlučně v tomto rámci uplatnit argumenty směřující ke zpochybnění legality uvedeného rozhodnutí“ (bod 48 rozsudku) a dodal, že „[i] kdyby se v projednávaném případě vycházelo

z předpokladu, že Komise nedodržela postup předepsaný nařízením č. 1234/2007 pro přijetí rozhodnutí, jímž odmítla zařadit pomazánkové máslo na seznam obsažený v příloze I nařízení č. 445/2007, nemůže taková vada řízení zpochybnit samu existenci tohoto rozhodnutí.“

Ve věci samé odmítl Soudní dvůr argument České republiky, že se má výjimka stanovená v bodě I odst. 2 třetím pododstavci písm. a) přílohy XV nařízení č. 1234/2007 uplatňovat bez předchozího povolení, jestliže předmětný výrobek naplňuje v něm předepsané znaky. „Kdyby totiž argumentace tohoto členského státu byla přijata,“ uvedl Soudní dvůr v bodě 61 rozsudku, „zpochybnila by jednak pravomoc Komise, kterou jí na základě čl. 121 písm. c) bodu i) nařízení č. 1234/2007 svěřila Rada Evropské unie ke stanovení prováděcích pravidel k tomuto nařízení, a jednak i užitečný účinek uvedeného nařízení, neboť cílem tohoto nařízení je sjednotit používání obchodních označení za účelem zachování hospodářské soutěže a ochrany spotřebitelů.“

C-353/11 Komise v. Česká republika (absence transpozice či notifikace směrnice Komise 2010/5/EU, řízení pro porušení povinnosti č. 2010/0619)

Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 11. července 2012 byla věc vyškrtuta z rejstříku věcí usnesením předsedy Soudního dvora (Komise vzala žalobu zpět poté, co ČR dokončila transpozici dotčené směrnice a oznámila transpoziční předpisy Evropské komisi).

V ostatních čtyřech věcech (C-545/10 *Komise v. Česká republika* [nesprávná transpozice prvního železničního balíčku], C-109/11 *Komise v. Česká republika* [účast neplátců DPH ve skupině DPH], C-241/11 *Komise v. Česká republika* [instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění] a C-269/11 *Komise v. Česká republika* [nesprávné uplatňování zvláštního režimu DPH pro cestovní kanceláře]) řízení před Soudním dvorem EU ke dni 31. prosince 2012 nadále probíhalo (k těmto řízením podrobněji viz níže).

Ukončená řízení

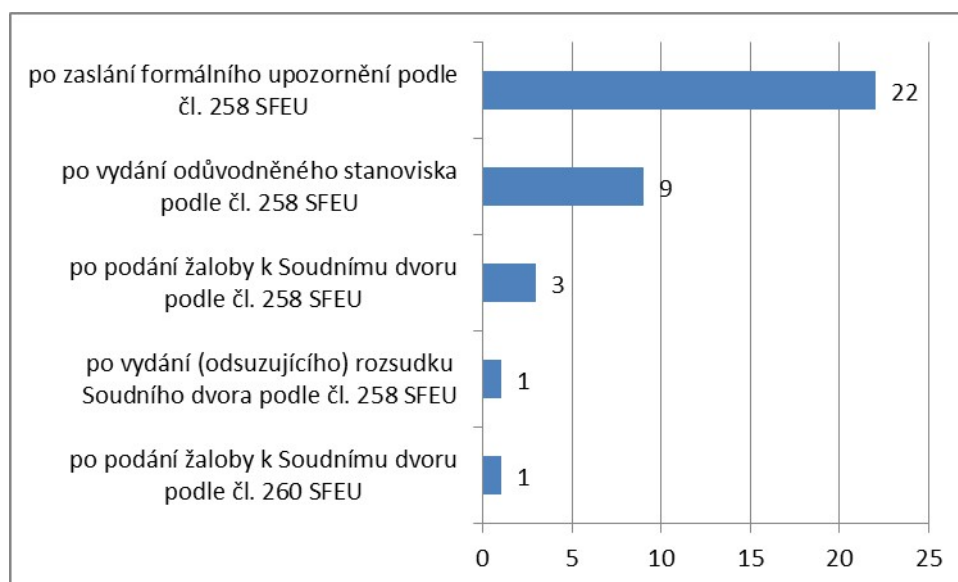
Celkem 35 řízení – 28 nenotifikačních (z toho sedm zahájených v roce 2012) a 7 věcných – bylo v průběhu roku 2012 Evropskou komisí uzavřeno.²⁴

V jednom případě (absence transpozice či notifikace směrnice Komise 2010/5/EU) rozhodla Evropská komise o zpětvzetí žaloby podané k Soudnímu dvoru podle čl. 258 SFEU (C-353/11 *Komise v. Česká republika*; řízení bylo ukončeno usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 11. července 2012).

²⁴ Evropská komise používá pro toto rozhodnutí francouzské označení *classement*.

Aktuální stav

Ke dni 31. prosince 2012 bylo proti České republice vedeno 36 řízení pro porušení práva Unie, z toho 26 věcných a 10 nenotifikačních. K uvedenému datu se tato řízení nacházela v následujících fázích:

Podrobněji k řízením vedeným před Soudním dvorem EU

Ke dni 31. prosince 2012 byly předmětem řízení před Soudním dvorem EU čtyři žaloby podané proti České republice. Tři žaloby byly podány podle čl. 258 SFEU, jedna podle čl. 260 SFEU.

C-545/10 Komise v. Česká republika (nesprávná transpozice prvního železničního balíčku, řízení pro porušení povinnosti č. 2008/2086)

Žalobou podanou dne 23. listopadu 2010 se Evropská komise domáhá určení, že Česká republika nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z

- čl. 4 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti (tím, že stanovila maximální výši poplatků za použití infrastruktury),
- čl. 6 odst. 2 směrnice 2001/14/ES (tím, nepřijala opatření, na základě kterých by se provozovatelům infrastruktury poskytovaly podněty ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup),

- čl. 7 odst. 3 směrnice 2001/14/ES (tím, že nezajistila, aby poplatky za minimální přístupový balík a přístup k dopravním zařízením po železnici byly stanoveny ve výši nákladů přímo vynaložených za provoz železniční dopravy),
- čl. 11 směrnice 2001/14/ES (tím, že nezavedla systém odměňování výkonu povzbuzující podniky a provozovatele infrastruktury v minimalizaci závad a zvyšování výkonu železniční sítě),
- čl. 30 odst. 5 směrnice 2001/14/ES (tím, že jej nesprávně provedla do své vnitrostátní právní úpravy, konkrétně tím, že zavedla správní přezkum rozhodnutí regulačního subjektu prostřednictvím odvolání k Ministerstvu dopravy),
- a čl. 10 odst. 7 směrnice Rady 91/440/EHS o rozvoji železnic Společenství (tím, že nezajistila, aby byl České republice zřízen subjekt, který by mohl být považován za subjekt dle čl. 10 odst. 7 a plnil funkce, které jsou v tomto ustanovení uvedené).

Dne 20. září 2012 se ve věci uskutečnilo ústní jednání před Soudním dvorem EU a dne 13. prosince 2012 bylo vyhlášeno stanovisko generálního advokáta Nila Jääskinena. Generální advokát ve svém stanovisku navrhl žalobě Evropské komise zčásti přisvědčit a konstatovat nesplnění povinností plynoucích z čl. 4 odst. 1, čl. 6 odst. 2, čl. 11 a čl. 30 odst. 5 směrnice 2001/14/ES. Ve zbývajících částech (čl. 7 odst. 3 směrnice 2001/14/ES a čl. 10 odst. 7 směrnice Rady 91/440/EHS) navrhl generální advokát žalobu Evropské komise zamítnout.

Na podporu České republiky intervenuje v tomto řízení Španělsko. Česká republika intervenuje sama v obdobných řízeních vedených proti jiným členským státům (ES, IT, SI, PL, HU, DE).

C-109/11 Komise v. Česká republika (zahrnutí osob nepovinných k dani do skupiny DPH, řízení pro porušení povinnosti č. 2008/2146)

Žalobou podanou dne 3. března 2011 se Evropská komise domáhá určení, že tím, že umožnila osobám nepovinným k dani stát se členy skupiny pro účely DPH, nesplnila Česká republika povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 9 a 11 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

Dne 6. září 2012 se ve věci uskutečnilo ústní jednání před Soudním dvorem EU.

Na podporu České republiky intervenuje v tomto řízení pět členských států (DK, IE, FI, UK). Česká republika intervenuje sama v obdobných řízeních vedených proti jiným členským státům (DK, IE, FI, UK, NL).

C-269/11 Komise v. Česká republika (nesprávné uplatňování zvláštního režimu DPH pro cestovní kanceláře, řízení pro porušení povinnosti č. 2006/2555)

Žalobou podanou dne 31. května 2011 se Evropská komise domáhá určení, že Česká republika tím, že umožňuje, aby cestovní kanceláře uplatňovaly podle § 89 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, zvláštní režim pro cestovní kanceláře na poskytování cestovních služeb jiným osobám než cestujícím, porušila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 306 až 310 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty.

V průběhu roku 2012 byla v tomto řízení ukončena písemná část řízení a dne 17. prosince 2012 byla doručena pozvánka na ústní jednání dne 6. března 2013.

Na podporu České republiky intervenuje v tomto řízení pět členských států (FI, FR, ES, GR, PL). Česká republika intervenuje sama v obdobných řízeních vedených proti jiným členským státům (FI, FR, ES, GR, PL, IT, PT).

C-241/11 Komise v. Česká republika (instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění, řízení pro porušení povinnosti č. 2006/2353)

Žalobou podanou dne 19. května 2011 podle čl. 260 odst. 2 SFEU požaduje Evropská komise

- určit, že Česká republika tím, že nepřijala veškeré právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s články 8, 9, 13, články 15 až 18 a čl. 20 odst. 2 až 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi, a že tak nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z čl. 22 odst. 1 této směrnice, nepřijala opatření, která pro ni vyplývají z rozsudku ve věci C-343/08 *Komise proti České republice*, a tak nesplnila povinnosti vyplývající z článku 260 Smlouvy o fungování Evropské unie;
- uložit České republice zaplacení Evropské komisi na účet "vlastní zdroje Evropské unie"
 - paušální částky ve výši 5 644,80 EUR za každý den prodlení s přijetím opatření vyplývajících z rozsudku ve věci C-343/08 *Komise proti České republice*, ode dne vynesení rozsudku ve věci C-343/08 dne 14. ledna 2010
 - do dne vynesení rozsudku v předkládané věci, nebo
 - do dne přijetí opatření, která pro Českou republiku vyplývají z rozsudku ve věci C-343/08 *Komise proti České republice*, pokud by takový den předcházel dni vynesení rozsudku v předkládané věci, a

- penále ve výši 22 364,16 EUR za každý den prodlení s přijetím opatření vyplývajících z rozsudku ve věci C-343/08 *Komise proti České republice*, ode dne vynesení rozsudku v předkládané věci do dne přijetí opatření, která pro Českou republiku vyplývají z rozsudku ve věci C-343/08 *Komise proti České republice*.

V průběhu písemné části řízení Evropská komise upustila od požadavku na uložení penále (v návaznosti na oznámení vnitrostátních předpisů, kterými Česká republika dosáhla souladu s výše uvedenými ustanoveními směrnice 2003/41/ES), setrvala nicméně na požadavku na uložení paušální částky, přičemž ji ve své replice vyčíslila na 3 364 891,20 eur.

Dne 11. prosince 2012 se ve věci uskutečnilo ústní jednání před Soudním dvorem EU. Generální advokát Nil Jääskinen na něm avizoval vyhlášení svého stanoviska dne 21. března 2013.

Přehled řízení doposud vedených proti České republice před Soudním dvorem EU

Řízení ukončená odsuzujícím rozsudkem Soudního dvora EU

<i>Věc</i>	<i>Předmět věci²⁵</i>	<i>Rozsudek</i>	<i>Classement²⁶</i>
C-203/06	směrnice 93/16/EHS (o usnadnění volného pohybu lékařů a vzájemného uznávání jejich diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci)	18.1.2007	17.10.2007
C-204/06	směrnice 78/686/EHS (o vzájemném uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o dosažené kvalifikaci zubních lékařů obsahující opatření k usnadnění účinného výkonu práva usazování a volného pohybu služeb)	18.1.2007	17.10.2007
C-60/07	směrnice 2004/33/ES (kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/98/ES, pokud jde o některé technické požadavky na krev a krevní složky)	8.11.2007	26.6.2008
C-114/07	směrnice 2004/24/ES (kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o tradiční rostlinné léčivé přípravky)	25.10.2007	5.6.2008
C-115/07	směrnice 2004/27/ES (kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků)	27.9.2007	18.9.2008
C-117/07	směrnice 2005/28/ES (kterou se stanoví zásady a podrobné pokyny pro správnou klinickou praxi týkající se hodnocených humánních léčivých přípravků a také požadavky na povolení výroby či dovozu takových přípravků)	27.9.2007	14.5.2009
C-41/08	směrnice 86/378/EHS (o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy v systémech sociálního zabezpečení pracovníků) směrnice 96/97/ES (kterou se mění směrnice 86/378)	4.12.2008	28.1.2010
C-87/08	směrnice 2006/73/ES (kterou se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES, pokud jde o organizační požadavky a provozní podmínky)	25.9.2008	16.10.2008

²⁵ Je-li uveden pouze název směrnice, jedná se o nenotifikační řízení.

²⁶ Ukončení předmětného řízení pro porušení povinnosti Evropskou komisí.

investičních podniků a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice)

C-343/08	neúplné provedení směrnice 2003/41/ES o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi	14.1.2008	-
C-100/09	směrnice 2007/14/ES (kterou se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením směrnice 2004/109/ES o harmonizaci požadavků na průhlednost týkajících se informací o emitentech, jejichž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu)	1.10.2009	8.10.2009
C-378/09	nesprávné provedení čl. 10a odst. 1 až 3 směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí, ve znění směrnice 2003/35/ES	10.6.2010	21.11.2012
C-481/09	směrnice 2006/7/ES (o řízení jakosti vod ke koupání)	30.9.2010	27.10.2011
C-276/10	směrnice 2006/118/ES (o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu)	22.12.2010	19.5.2011
C-37/11	pomazánkové máslo	18.10.2012	-

Řízení ukončená usnesením předsedy Soudního dvora EU

<i>Věc</i>	<i>Předmět věci</i>	<i>Usnesení²⁷</i>
C-46/06	směrnice 2001/29/ES (o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti)	28.9.2006
C-140/06	směrnice 2002/49/ES (o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí)	28.9.2006
C-116/07	směrnice 2004/28/ES (kterou se mění směrnice 2001/82/ES o kodexu Společenství týkajícím se veterinárních léčivých přípravků)	23.4.2008
C-496/07	požadavek české státní příslušnosti pro výkon pozice kapitána námořních lodí plujících pod českou vlajkou	6.3.2009
C-71/08	směrnice 2004/39/EHS (o trzích finančních nástrojů)	14.10.2008

²⁷ Usnesením předsedy Soudního dvora EU je ukončeno i samotné řízení pro porušení povinnosti.

C-294/08	požadavky na registraci dovážených vozidel	2.3.2009
C-544/08	směrnice 2005/68/ES (o zajištění)	4.12.2009
C-15/09	směrnice 2004/113/ES (kterou se zavádí zásada rovného zacházení s muži a ženami v přístupu ke zboží a službám a jejich poskytování)	26.11.2009
C-353/11	směrnice 2010/5/EU (kterou se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/8/ES za účelem zařazení účinné látky akrylaldehyd do přílohy I uvedené směrnice)	11.7.2012

Řízení nadále vedená před Soudním dvorem EU ke dni 31. prosince 2012

<i>Věc</i>	<i>Předmět věci</i>	<i>Zahájeno</i>
C-545/10	nesprávná transpozice prvního železničního balíčku	23.11.2010
C-109/11	zahrnutí osob nepovinných k dani do skupiny DPH	3.3.2011
C-241/11	instituce zaměstnaneckého penzijního pojištění (navazuje na rozsudek ve věci C-343/08)	19.5.2011
C-269/11	nesprávné uplatňování zvláštního režimu DPH pro cestovní kanceláře	31.5.2011

Přehled řízení pro porušení povinnosti, v nichž došlo během roku 2012 k vývoji

Řízení zahájená v roce 2012

nenotifikační řízení

- 2012/0023 směrnice Komise 2009/161/EU, kterou se stanoví třetí seznam směrných limitních hodnot expozice na pracovišti k provedení směrnice Rady 98/24/ES (gesce: MZd)
- 2012/0024 směrnice Komise 2010/48/EU, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/40/ES o technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel (gesce: MD)
- 2012/0025 směrnice Komise 2010/60/EU, kterou se stanovují některé odchylky pro uvádění směsí osiv pícnin určených k uchování přirozeného životního prostředí na trh (gesce: MZe)
- 2012/0026 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/78/EU, kterou se mění směrnice s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovnínictví, pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění a cenné papíry a trhy) (gesce: MF)
- 2012/0027 směrnice Komise 2011/18/EU, kterou se mění přílohy II, V a VI směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství (gesce: MD)
- 2012/0165 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů (gesce: MZe)
- 2012/0166 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/40/EU ze dne 7. července 2010 o rámci pro zavedení inteligentních dopravních systémů v oblasti silniční dopravy a pro rozhraní s jinými druhy dopravy (gesce: MD)
- 2012/0167 směrnice Komise 2010/47/EU ze dne 5. července 2010, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/30/ES o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných ve Společenství (gesce: MD)
- 2012/0168 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/76/EU ze dne 24. listopadu 2010, kterou se mění směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokud jde o kapitálové požadavky na obchodní portfolio a resekuritizace a o dohled nad zásadami odměňování (gesce: MF)
- 2012/0335 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (gesce: MPO)
- 2012/0336 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/53/EU ze dne 7. července 2010 o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci (gesce: MZd)

- 2012/0337 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/84/EU ze dne 15. prosince 2010, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o farmakovigilanci (gesce: MZd)
- 2012/0420 směrnice Komise 2012/4/EU ze dne 22. února 2012, kterou se mění směrnice 2008/43/ES, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití (gesce: ČBÚ)

věcná řízení

- 2012/2061 nesprávná transpozice směrnice EP a Rady o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech (gesce: MŽP)
- 2012/2093 nesprávná či neúplná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu a o změně směrnice 2004/35/ES (gesce: ČBÚ)
- 2012/2154 národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů (gesce: MPO)
- 2012/2129 neratifikace Mezinárodní úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené znečištěním ropnými palivy (gesce: MD)
- 2011/2211 zpráva o průběhu klinického hodnocení (gesce: MZd)
- 2012/2004 zdanění zděděných práv důchodového pojištění (gesce: MF)
- 2012/2115 právo občanů EU stát se členy politické strany nebo ji založit (gesce: MV)

Odůvodněná stanoviska vydaná v roce 2012

nenotifikační řízení

- 2011/0727 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (gesce: MPO)

věcná řízení

- 2011/2077 nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (gesce: MV)
- 2011/1143 netranspozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES (gesce: MPO)
- 2011/2148 nesprávné uplatňování směrnice EP a Rady 2002/15/ES o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě (gesce: MD)

2012/2093 nesprávná transpozice směrnice 2006/21/ES o nakládání s odpady z těžebního průmyslu (gesce: ČBÚ)

Dodatečná odůvodněná stanoviska vydaná v roce 2012

2006/2230 požadavek občanství pro výkon povolání notáře (gesce: MSp)

Řízení ukončená v roce 2012

nenotifikační řízení

2010/0769 směrnice 2009/150/ES, kterou se mění směrnice Komise za účelem zařazení účinné látky flokumafenu do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2010/0777 směrnice 2009/151/ES, kterou se mění směrnice Komise za účelem zařazení účinné látky tolylfluoridu do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/0408 směrnice Komise 2010/7/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky fosfidu hořečnatého uvolňujícího fosfin do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/0409 směrnice Komise 2010/8/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky warfarin, sodná sůl do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/0410 směrnice Komise 2010/9/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky fosfidu hlinitého uvolňujícího fosfin do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/0411 směrnice Komise 2010/10/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky brodifakum do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/0412 směrnice Komise 2010/11/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky warfarin do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/0577 směrnice Komise 2010/71/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky metofluthrin do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/1028 směrnice Komise 2010/50/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky dazomet do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/1029 směrnice Komise 2010/51/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky N,N -diethyl- m -toluamid do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/1144 směrnice Komise 2010/72/ES, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky spinosad do přílohy směrnice (gesce: MZd)

2011/1145 směrnice Komise 2010/74/ES, aby se zařazení účinné látky oxidu uhličitého do přílohy I uvedené směrnice rozšířilo na typ přípravku 18 (gesce: MZd)

2011/0722 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (gesce: MF)

- 2011/0719 směrnice EP a Rady 2009/21/ES o souladu s požadavky na stát vlajky (gesce: MD)
- 2011/0403 transpozice směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2006/126/ES o řidičských průkazech (gesce: MD)
- 2010/0046 směrnice 2009/29/ES, kterou se mění směrnice s cílem zlepšit a rozšířit systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství (gesce: MŽP)
- 2011/0718 směrnice EP a Rady 2009/18/ES, kterou se stanoví základní zásady pro vyšetřování nehod v odvětví námořní dopravy a kterou se mění směrnice Rady 1999/35/ES a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/59/ES (gesce: MD)
- 2011/0716 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/52/ES o některých aspektech mediace v občanských a obchodních věcech (gesce: MSp)
- 2011/0723 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/109/ES, kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS, 78/855/EHS a 82/891/EHS a směrnice 2005/56/ES, pokud jde o požadavky na předkládání zpráv a na dokumentaci v případech fúzí a rozdělení (gesce: MSp)
- 2012/0168 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/76/EU, kterou se mění směrnice 2006/48/ES a 2006/49/ES, pokud jde o kapitálové požadavky na obchodní portfolio a resekuritizace a o dohled nad zásadami odměňování (gesce: MF)
- 2010/0037 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/59/ES ze dne 23. října 2007 o vydávání osvědčení strojvedoucím obsluhujícím hnací vozidla a vlaky v železničním systému (gesce: MD)
- 2012/0027 směrnice Komise 2011/18/EU, kterou se mění přílohy II, V a VI směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/57/ES o interoperabilitě železničního systému ve Společenství (gesce: MD)
- 2012/0024 směrnice Komise 2010/48/EU, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/40/ES o technických prohlídkách motorových vozidel a jejich přípojných vozidel (gesce: MD)
- 2011/0407 směrnice Rady 2009/143/ES, kterou se mění směrnice 2000/29/ES, pokud jde o zmocnění k plnění úkolů laboratorního testování (gesce: MZe)
- 2012/0165 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů
- 2012/0025 směrnice Komise 2010/60/EU, kterou se stanovují některé odchylky pro uvádění směsí osiv pícnin určených k uchování přirozeného životního prostředí na trh
- 2011/0573 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/110/ES o přístupu k činnosti institucí elektronických peněz, o jejím výkonu a o obezřetnostním dohledu

nad touto činností, o změně směrnic 2005/60/ES a 2006/48/ES a o zrušení směrnice 2000/46/ES (gesce: MF)

- 2012/0166 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/40/EU o rámci pro zavedení inteligentních dopravních systémů v oblasti silniční dopravy a pro rozhraní s jinými druhy dopravy (gesce: MD)

věcná řízení

- 2007/2234 nesprávná transpozice směrnice 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (gesce: MŽP)
- 2009/2265 nesprávná transpozice směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností (gesce: MŽP)
- 2007/2504 porušení povinnosti vyplývající pro ČR z čl. 45 SFEU z důvodu neposkytnutí peněžitých dávek v nemoci a v mateřství migrujícím pracovníkům v ochranné lhůtě po ukončení pracovní činnosti v České republice (gesce: MPSV)
- 2009/2210 neprovádění nařízení 1228/2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a nezavedení opatření k ochraně spotřebitele stanovených směrnicí 2003/54/ES o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (gesce: MPO)
- 2008/2174 nesprávná transpozice směrnice 2002/96/ES o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (gesce: MŽP)
- 2006/2271 nesoulad vnitrostátní legislativy se směrnicí 85/337/EHS o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA) (gesce: MŽP)
- 2011/2066 veřejná zakázka na lehká obrněná vozidla (gesce: MO)

Řízení, ve kterých bylo v roce 2012 rozhodnuto o zpětvzetí žaloby

- 2010/0619 absence transpozice či notifikace směrnice Komise 2010/5/EU, kterou se mění směrnice za účelem zařazení účinné látky akrylaldehyd do přílohy (gesce: MZd)
- řízení před Soudním dvorem: C-353/11 *Komise v. Česká republika*

Přehled řízení pro porušení povinnosti vedených proti ČR ke dni 31. prosince 2012

Ve fázi po podání žaloby podle čl. 260 SFEU

- 2006/2353 neúplné provedení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi (gesce: MF)
řízení před Soudním dvorem: C-241/11 *Komise v. Česká republika* (navazuje na rozsudek Soudního dvora ze dne 14. ledna 2010 ve věci C-343/08 *Komise v. Česká republika*)

Ve fázi po vydání (odsuzujícího) rozsudku podle čl. 258 SFEU

- 2006/4465 pomazánkové máslo (gesce: MZe)
řízení před Soudním dvorem: C-37/11 *Komise v. Česká republika*

Ve fázi po podání žaloby podle čl. 258 SFEU

- 2008/2086 první železniční balíček (gesce: MD)
řízení před Soudním dvorem: C-545/10 *Komise v. Česká republika*
- 2008/2146 skupina DPH (zahrnutí nepovinných subjektů) (gesce: MF)
řízení před Soudním dvorem: C-109/11 *Komise v. Česká republika*
- 2006/2555 zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře (gesce: MF)
řízení před Soudním dvorem: C-269/11 *Komise v. Česká republika*

Ve fázi po vydání dodatečného odůvodněného stanoviska podle čl. 258 SFEU

- 2006/2230 podmínka občanství pro výkon povolání notáře (gesce: MSp)

Ve fázi po vydání odůvodněného stanoviska podle čl. 258 SFEU

- 2006/4091 kolektivní správa autorských práv (gesce: MK)
- 2008/2186 překračování limitů PM10 (gesce: MŽP)
- 2011/0057 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES (gesce: MPO)
- 2011/2077 nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (gesce: MV)
- 2011/0727 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/30/EU ze dne 19. května 2010 o uvádění spotřeby energie a jiných

- zdrojů na energetických štítcích výrobků spojených se spotřebou energie a v normalizovaných informacích o výrobku (gesce: MPO)
- 2011/1143 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES (gesce: MPO)
- 2011/2148 nesprávné uplatňování směrnice 2002/15/ES o úpravě pracovní doby osob vykonávajících mobilní činnosti v silniční dopravě (gesce: MD)
- 2012/2093 nesprávná transpozice směrnice 2006/21/ES ze dne 15. března 2006 o nakládání s odpady z těžebního průmyslu (gesce: ČBÚ)

Ve fázi po doručení formálního upozornění (výzvy) podle čl. 258 SFEU

- 2005/2039 letecká dohoda s USA (gesce: MD)
- 2005/2105 snížená sazba DPH na dětské pleny (gesce: MF)
- 2007/4447 splouvání Teplé Vltavy (gesce: MŽP)
- 2009/2242 snížená sazba DPH na zdravotnické prostředky (gesce: MF)
- 2011/0720 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES o geologickém ukládání oxidu uhličitého (gesce: MŽP)
- 2011/2137 protiprávní rozhodování v rámci Mezinárodní organizace pro révu a víno (OIV) (gesce: MZe)
- 2011/4089 odmítnutí uznání puncovního označení holandských šperků s ohledem na ochranu domácího trhu (gesce: MPO)
- 2011/2177 neúplná transpozice směrnice EP a rady 2002/91/ES o energetické náročnosti budov (gesce: MPO)
- 2011/4154 ZEVO Chotíkov (gesce: MŽP)
- 2011/2015 neslučitelnost letecké dohody ČR s Ruskem (gesce: MD)
- 2012/0026 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/78/EU ze dne 24. listopadu 2010, kterou se mění směrnice 98/26/ES, 2002/87/ES, 2003/6/ES, 2003/41/ES, 2003/71/ES, 2004/39/ES, 2004/109/ES, 2005/60/ES, 2006/48/ES, 2006/49/ES a 2009/65/ES s ohledem na pravomoci Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění) a Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy) (gesce: MF)
- 2012/0167 absence transpozice či notifikace směrnice Komise 2010/47/EU, kterou se přizpůsobuje technickému pokroku směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/30/ES o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných ve Společenství (gesce: MD)

- 2012/2061 nesprávná transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech (gesce: MŽP)
- 2012/0335 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/31/EU ze dne 19. května 2010 o energetické náročnosti budov (gesce: MPO)
- 2012/0336 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/53/EU ze dne 7. července 2010 o jakostních a bezpečnostních normách pro lidské orgány určené k transplantaci (gesce: MZd)
- 2012/0337 absence transpozice či notifikace směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/84/EU ze dne 15. prosince 2010, kterou se mění směrnice 2001/83/ES o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků, pokud jde o farmakovigilanci (gesce: MZd)
- 2012/2154 národní akční plán pro energii z obnovitelných zdrojů (gesce: MPO)
- 2012/2129 neratifikace Mezinárodní úmluvy o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené znečištěním ropnými palivy (gesce: MD)
- 2011/2211 zpráva o průběhu klinického hodnocení (gesce: MZd)
- 2012/2004 zdanění zděděných práv důchodového pojištění (gesce: MF)
- 2012/2115 právo občanů EU stát se členy politické strany nebo ji založit (gesce: MV)
- 2012/0420 absence transpozice či notifikace směrnice Komise 2012/4/EU ze dne 22. února 2012, kterou se mění směrnice 2008/43/ES, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití (gesce: ČBÚ)

ŘÍZENÍ O ŽALOBĚ NA NEPLATNOST AKTU EU

Do působnosti VLZ patří také žaloby ČR na neplatnost aktů EU, kterými se lze domáhat zrušení právního aktu EU, a žaloby na nečinnost, kterými se lze domáhat určení, že orgán EU porušil unijní právo tím, že právní akt EU naopak nepřijal, ač ho přijmout měl.

Žalobu na neplatnost nebo na nečinnost je oprávněn podat VLZ, ve spolupráci s dotčenými resorty a po předchozím souhlasu vlády. Prostřednictvím VLZ následně probíhá veškerá komunikace s Tribunálem, popř. Soudním dvorem (zasílání podání, vystupování na ústním jednání apod.).

Obecně k řízení o žalobách na neplatnost a na nečinnost

Řízení o žalobě na neplatnost aktu EU (čl. 263 SFEU)

Příslušným k projednávání těchto žalob je ve většině případů Tribunál (bývalý Soud prvního stupně), který tvoří součást SDEU.²⁸

Lhůta pro podání žaloby činí dva měsíce ode dne vyhlášení dotčeného aktu v Úředním věstníku EU, resp. od jeho oznámení členskému státu (čl. 263 SFEU).²⁹ Svojí povahou je řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, v případě žalob na neplatnost aktu EU sporným řízením, tj. ČR jakožto žalobce musí svá tvrzení dokazovat, zatímco snahou žalovaného orgánu EU je tato tvrzení vyvrátit. Řízení je založeno často jak na právní argumentaci, tak na skutkových okolnostech, které je nutno doložit důkazy, resp. příslušnými dokumenty.

Procesní pravidla řízení před Tribunálem, popř. Soudním dvorem, jsou upravena ve Statutu Soudního dvora Evropské unie, resp. jednacího řádu Tribunálu, popř. jednacího řádu Soudního dvora. Řízení je členěno na písemnou a ústní část. Písemné procesní kroky zpravidla zahrnují: 1) podání žaloby, 2) žalobní odpověď žalované strany, 3) repliku žalující strany a 4) dupliku žalované strany. Ústní část jednání se zpravidla koná pouze na výslovnou žádost některého z účastníků řízení (konání ústního jednání je nicméně v praxi *de facto* pravidlem). ČR může požádat další zainteresované členské státy o intervenci v její prospěch, přičemž sama ve prospěch jiných členských států v některých případech intervenue.

²⁸ Srov. čl. 263 SFEU ve spojení s čl. 256 SFEU a čl. 51 Statutu Soudního dvora Evropské unie.

²⁹ Srov. dále čl. 50 a 51 jednacího řádu Soudního dvora EU a čl. 102 jednacího řádu Tribunálu (dostupné na www.curia.eu - sekce *Texty upravující řízení*).

Řízení o žalobě na nečinnost (čl. 265 SFEU)

Pro řízení o žalobě na nečinnost platí *mutatis mutandis* to, co je výše uvedeno k řízení o žalobě na neplatnost. Odlišný je postup pro podání žaloby: příslušný orgán, instituce nebo jiný subjekt musí být nejprve vyzván, aby jednal, a teprve pak, nevyjádří-li se daný orgán, instituce nebo jiný subjekt ve lhůtě dvou měsíců od této výzvy, může být podána žaloba na nečinnost, a to ve lhůtě dalších dvou měsíců. Pokud daný orgán v dané lhůtě stanovisko zaujme, tvrzená nečinnost je tím ukončena a je případně nutno podat žalobu na neplatnost.³⁰

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že není nečinností přijetí rozhodnutí odlišného od rozhodnutí, o které usiluje dotčená osoba.³¹ Kromě toho je ustálenou judikaturou Soudního dvora, že žalobu na neplatnost je možné podat „*proti veškerým aktům přijatým orgány bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem změní jeho právní postavení*“.³² Jinými slovy i pouhý dopis může být aktem ve smyslu čl. 263 SFEU.³³

Žaloby ČR

Od vstupu do EU podala ČR tři žaloby na neplatnost aktu EU. Zatímco o dvou z nich již Tribunál rozhodl, ve třetí věci řízení před Tribunálem ke dni 31. 12. 2012 nadále probíhalo.

ČR doposud nepodala žádnou žalobu na nečinnost.

T-194/07 ČR proti Komisi (emisní povolenky)

Dne 26. 3. 2007 vydala Evropská komise rozhodnutí o tzv. národním alokačním plánu, kterým byl pro ČR stanoven počet emisních povolenek na obchodovací období 2008-2012. Schválené množství povolenek bylo o cca 15 % nižší než množství navržené (požadované) ČR.

³⁰ Srov. např. rozsudek Tribunálu ze dne 4. července 2012 ve věci T-12/12 *CTRS Laboratoires v. Komise*, dosud nepublikováno ve Sbírce rozhodnutí, bod 43.

³¹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 13. července 1971 ve věci 8/71 *Deutscher Komponistenverband*, Sbírka rozhodnutí 1971, s. 705.

³² Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. prosince 2012 ve věci C-314/11 P, *Komise v. Planet*, dosud nepublikováno ve Sbírce rozhodnutí, bod 94.

³³ Z toho důvodu jsou žaloby někdy formulovány alternativně (viz např. věc T-12/12 *CTRS Laboratoires v. Komise*, ve které žalobkyně požadovala konstatovat nečinnost Evropské komise a podpůrně navrhovala zrušení jejího dopisu), nebo je ve stejné věci podána žaloba na neplatnost i žaloba na nečinnost (ilustrací tohoto postupu jsou žaloby Evropské komise ve věcech C-63/12 *Komise v. Rada* a C-196/12 *Komise v. Rada*).

V návaznosti na usnesení vlády č. 569 ze dne 25. 5. 2007, kterým byla ministrům průmyslu a obchodu, spravedlnosti a zahraničních věcí uložena povinnost zpracovat a předložit žalobu ČR na neplatnost uvedeného rozhodnutí, byla dne 4. 6. 2007 zaslána žaloba ČR Soudu prvního stupně (nyní Tribunál). Hlavní žalobní důvody ČR v tomto řízení jsou, že EK překročila své pravomoci vyplývající z čl. 9 odst. 1 a 3, jakož i čl. 11 odst. 2 směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a že vydala napadené rozhodnutí po lhůtě stanovené směrnicí.

Z obdobných důvodů jako ČR napadly jim určená rozhodnutí EK také PL, HU, LT, LV, EE, RO, BG a SK (posledně jmenovaný stát vzal na základě dohody s EK žalobu zpět). SK, LT a PL jsou také vedlejšími účastníky v řízení o žalobě ČR. Na straně EK naopak intervenuje UK.

Dne 23. 9. 2009 rozhodl Soud prvního stupně ve dvou samostatných rozsudcích o žalobách PL (T-183/07 *Polsko proti Komisi*) a EE (T-236/07 *Estonsko proti Komisi*) tak, že oběma žalobám vyhověl a napadená rozhodnutí EK v plném rozsahu zrušil, a sice zejména s odkazem na žalobní důvod překročení pravomocí (uplatněný rovněž Českou republikou v řízení T-194/07). EK napadla rozsudky Soudu prvního stupně (Tribunálu) kasačními opravnými prostředky (C-504/09 *P Komise proti Polsku* a C-505/09 *P Komise proti Estonsku*), dne 29. 3. 2012 však Soudní dvůr oba kasační opravné prostředky zamítl a rozsudky Soudu prvního stupně (Tribunálu) potvrdil.

Řízení o žalobě ČR bylo po dobu řízení o uvedených kasačních opravných prostředcích přerušeno. Následně bylo obnoveno a dne 5. 12. 2012 se konalo ústní jednání. S ohledem na výsledek řízení o kasačních opravných prostředcích v polské věci a v estonské věci se diskuse na ústním jednání omezila na první žalobní důvod ČR, tj. vydání napadeného rozhodnutí po uplynutí tříměsíční lhůty stanovené v čl. 9 odst. 3 směrnice 2003/87/ES.

T-248/07 ČR proti Komisi (nadlimitní zásoby)

EK vydala dne 4. 5. 2007 rozhodnutí, kterým byla ČR uložena sankce za nadlimitní zásoby zemědělských komodit ve výši 12,3 mil. EURO (cca 350 mil. Kč). ČR se svou žalobou podanou³⁴ k Soudu prvního stupně (nyní Tribunál) dne 12. 7. 2007 domáhala zrušení uvedeného rozhodnutí EK se základním argumentem, že EK neměla na základě zvoleného právního základu pravomoc stanovit finanční částku, kterou mají dotčené členské státy zaplatit za nadlimitní zásoby nacházející se na jejich území ke dni vstupu do EU do rozpočtu ES (EU). Svojí podstatou totiž finanční částka nepředstavuje náklad na odstranění, ale sankci, kterou může EK uplatnit pouze

³⁴ Na základě usnesení vlády č. 603 ze dne 30. 5. 2007.

v rámci řízení o porušení povinnosti a nechat o ní rozhodnout Soudní dvůr, tj. nemůže ji sama stanovit. Způsob rozhodování EK je dále napadán jako netransparentní. Obdobnou žalobu podaly také PL, SK a LT. PL a SK byly současně v uvedeném řízení vedlejšími účastníky.

Ústní jednání v této věci se konalo dne 14. dubna 2011. Kromě ČR a EK se jednání účastnili také zástupci Polska a Slovenska, kteří vystoupili na podporu ČR. Ústní jednání se týkalo otázek dle názoru ČR ideálního postupu EK ve věci nadlimitních zásob, způsobu předvstupní komunikace mezi EK a ČR v této záležitosti, možnosti EK přijímat akty týkající se nadlimitních zásob již před přistoupením a použití prostředků vybraných EK od ČR.

Rozsudkem ze dne 29. března 2012 Tribunál přisvědčil argumentům ČR, konstatoval, že „povinnost zaplatit finanční částku do rozpočtu Společenství uložená novým členským státům napadeným rozhodnutím není slučitelná s bodem 4 odst. 2 přílohy IV aktu o přistoupení [a] opatření tedy nemohlo být přijato na základě bodu 4 odst. 4 přílohy IV uvedeného aktu“, a napadené rozhodnutí Komise zrušil.

V závěru roku 2012 byla výše uvedená částka (více než čtvrt miliardy Kč) vrácena do rozpočtu ČR.

T-465/08 ČR proti Komisi (zápočet Phare)

EK vydala dne 7. 8. 2008 rozhodnutí, kterým bylo provedeno započtení pohledávek vůči ČR na navrácení prostředků z revolvingových fondů Phare ve výši 9,3 mil. EUR (cca. 235 mil. Kč) oproti nároku ČR na průběžné platby ze strukturálních fondů.

Na základě usnesení vlády č. 1222 ze dne 15. 10. 2008 podala ČR žalobu na neplatnost tohoto rozhodnutí, v níž poukázala zejména na to, že EK nebyla oprávněna o započtení uvedené pohledávky jednostranně rozhodnout. Tato údajná pohledávka totiž vyplývala ze smluv mezi ČR a EK, které nespadají do unijního právního rámce a které dávají pravomoc pro řešení případných sporů zvláštní rozhodčí komisi. I pokud by však poskytnutí těchto prostředků spadalo do právního rámce EU, nebyly v tomto případě dodrženy podmínky, které příslušný unijní předpis pro provedení zápočtu stanoví.

Během roku 2009 došlo k výměně písemných podání stran. Dne 17. 9. 2010 se konalo ústní jednání ve věci. Kromě vystoupení obou stran, tj. EK a ČR, které potvrdily svoje pozice, položil Tribunál účastníkům řadu otázek, které lze rozdělit do několika okruhů. První okruh otázek se týkal povahy rozhodnutí z května 2008, které předcházelo napadanému rozhodnutí o zápočtu a jeho napadnutelnosti ve smyslu čl. 230 SES. Druhý okruh otázek se týkal důsledků skutečnosti, že rozhodnutí z května 2008 nebylo napadeno pro povahu pohledávky. Třetí okruh otázek se týkal

možné nicotnosti rozhodnutí z května 2008. Čtvrtý okruh otázek se týkal ověření, zda byly splněny všechny podmínky pro provedení zápočtu.

Dne 15. dubna 2011 byl vynesena rozsudek, kterým Tribunál zamítl žalobu ČR. Hlavním důvodem bylo, že výjimku v Přístupové smlouvě, které se dovolávala ČR a podle které se na závazky vzniklé z fondů Phare před přistoupením uplatní i v době po přistoupení dosavadní pravidla, je podle názoru Tribunálu potřeba vykládat restriktivně. Poměrně složitou argumentací dospěl na základě tohoto východiska k závěru, že dotčenou výjimku lze aplikovat pouze na výdajovou, nikoli ale na příjmovou část předmětných závazků vzniklých před vstupem ČR do EU.

INTERVENTENCE

ČR má na základě čl. 40 Statutu Soudního dvora ve spojení s čl. 93, popř. čl. 123, JŘ Soudního dvora, resp. s čl. 115 a 116 JŘ Tribunálu nebo čl. 109 až 111 JŘ Soudu pro veřejnou službu EU, možnost vstupovat jako vedlejší účastník do řízení vedených mezi jinými subjekty na podporu jedné ze stran sporu. Žádost o vstup do řízení se podává ve lhůtě šesti týdnů ode dne zveřejnění oznámení o zahájení tohoto řízení v Úředním věstníku EU.³⁵ Po vstupu do řízení a obdržení procesních písemností je vedlejšímu účastníkovi umožněno předložit k věci své písemné vyjádření, případně se účastnit ústního jednání.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR k EU do 31. 12. 2012 využito celkem v 62 případech, z toho v roce 2012 ve 13 případech.

K 31. 12. 2012 probíhalo celkem 36 řízení, do nichž ČR vstoupila jako vedlejší účastník. Celkem 8 řízení, v nichž ČR figurovala jako vedlejší účastník, bylo v průběhu roku 2012 ukončeno.

Z uvedeného počtu 44 řízení probíhajících v roce 2012 figurovala ČR v celkem 20 řízeních s cílem podpořit členské státy žalované Evropskou komisí z obdobných důvodů, pro které podala Evropská komise žalobu proti České republice (C-545/10 *Komise proti České republice* [první železniční balíček]; C-109/11 *Komise proti České republice* [zahrnutí osob nepovinných k dani do skupiny DPH]; C-269/11 *Komise proti České republice* [zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře]).

V dalších 7 případech intervenovala ČR v řízeních týkajících se vnějších vztahů EU. Všechna tato řízení jsou charakterizována snahou institucí (Evropské komise, Evropského parlamentu) o nové (širší) vymezení kompetencí v oblasti vnějších vztahů po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost.

V ostatních případech je intervence ČR založena na důvodech rozličného charakteru (podpora Rady, popř. Komise v otázkách přístupu veřejnosti k dokumentům institucí či v otázkách boje proti terorismu, řízení týkající se rozlišování mezi čl. 290 a 291 SFEU, podpora Rady ve věci pravidelné úpravy platů úředníků EU etc.).

Následuje podrobný přehled řízení, do kterých ČR vstoupila jako vedlejší účastník v průběhu roku 2012, a řízení, do kterých ČR vstoupila před rokem 2012 a která ke dni 31. 12. 2012 nadále probíhala, nebo která byla v průběhu roku 2012 ukončena.

³⁵ Čl. 130 jednacího řádu Soudního dvora a čl. 115 jednacího řádu Tribunálu. Pro řízení o kasačním opravném prostředku činí uvedená lhůta jeden měsíc (čl. 190 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora a čl. 149 jednacího řádu Tribunálu) a pro řízení před Soudem pro veřejnou službu EU čtyři týdny (čl. 109 jednacího řádu Soudu pro veřejnou službu EU).

Věci, v nichž ČR v roce 2012 požádala o povolení vstupu do řízení

Vnější vztahy

C-658/11 *Parlament proti Radě*

Všeobecné informace o případu

Evropský parlament se domáhá zrušení rozhodnutí Rady 2011/640/SZBP ze dne 12. července 2011 o podepsání a uzavření dohody mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou o podmínkách předávání osob podezřelých z pirátství a zabaveného majetku, který je s touto činností spojen, námořními silami pod vedením Evropské unie do Mauricijské republiky a o podmínkách osob podezřelých z pirátství po předání, protože se netýká výlučně společné zahraniční a bezpečnostní politiky, jak je výslovně stanoveno v čl. 218 odst. 6 druhém pododstavci SFEU.

Evropský parlament má za to, že dohoda mezi Evropskou unií a Mauricijskou republikou se týká rovněž justiční spolupráce v trestních věcech, policejní spolupráce a rozvojové spolupráce, které pokrývají oblasti, na které se vztahuje řádný legislativní postup. Tato dohoda tedy měla být uzavřena po obdržení souhlasu Evropského parlamentu v souladu s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodu v) SFEU.

Vyjádření ČR

ČR v plném rozsahu podpořila argumentaci Rady. Hlavním a v podstatě jediným cílem podepsané dohody s Mauricijskou republikou je zajištění předání osob podezřelých z pirátství odpovědným orgánům k trestnímu řízení v rámci operace Atalanta, tj. tato dohoda plně spadá pod společnou zahraniční a bezpečnostní politiku EU. Volbu dvou a více právních základů lze učinit pouze v případech, kdy dotčený akt sleduje více rovnocenných cílů, přičemž oblast justiční spolupráce v trestních věcech a policejní spolupráce se především vztahuje na spolupráci členských států v rámci EU (nikoliv EU a třetích států) a rozvojová spolupráce zde má toliko nepřímou a vedlejší roli jakožto u většiny obchodních dohod.

Navíc čl. 218 odst. 6 SFEU je jen procesního charakteru a je založen na paralelismu mezi pravomocemi Evropského parlamentu na vnitřní úrovni a jeho pravomocemi na úrovni vnější. Nezakládá institucím tudíž nové pravomoci a výběr konkrétního ustanovení je výhradně závislý na volbě právního základu. Evropský parlament nemůže mít na vnější úrovni více pravomocí než na vnitřní, jelikož by tím došlo k vychýlení institucionální rovnováhy a principu svěřených pravomocí.

Další vedlejší účastníci: FR, IT, SE, UK (všichni na straně Rady)

C-28/12 Komise proti Radě

Všeobecné informace o případu

Komise navrhuje zrušit rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států Evropské unie zasedajících v Radě ze dne 16. června 2011 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Dohody mezi Spojenými státy americkými na jedné straně, Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé, Islandem na straně třetí a Norským královstvím na straně čtvrté o letecké dopravě a o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Doplňkové dohody mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně, Islandem na straně druhé a Norským královstvím na straně třetí o provádění Dohody mezi Spojenými státy americkými na jedné straně, Evropskou unií a jejími členskými státy na straně druhé, Islandem na straně třetí a Norským královstvím na straně čtvrté o letecké dopravě (2011/708/EU).

Komise tvrdí, že přijetím napadeného rozhodnutí Rada porušila čl. 13 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii (SEU) ve spojení s čl. 218 odst. 2 a 5 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), jelikož z čl. 218 odst. 2 a 5 vyplývá, že Rada je orgánem, který je oprávněn schvalovat podpis a prozatímní provádění dohod. Rozhodnutí tedy mělo být přijato výhradně Radou a nikoliv také členskými státy zasedajícími v Radě.

Dále Komise namítá, že přijetím napadeného rozhodnutí Rada porušila první pododstavec čl. 218 odst. 8 SFEU ve spojení s čl. 100 odst. 2 SFEU, podle něhož Rada má jednat kvalifikovanou většinou. Rozhodnutí členských států zasedajících v Radě není rozhodnutím Rady, ale aktem přijatým kolektivně členskými státy a nikoliv v jejich postavení jako členové Rady. Z důvodu jeho povahy takovýto akt vyžaduje jednomyslnost. Přijetí obou rozhodnutí jako jediného a podřízení tohoto rozhodnutí podmínce jednomyslnosti zbavuje pravidlo kvalifikované většiny stanovené v prvním pododstavci čl. 218 odst. 8 SFEU jeho vlastní povahy.

Konečně, Rada porušila cíle stanovené ve Smlouvách a zásadu skutečné spolupráce stanovenou v čl. 13 odst. 2 SEU. Rada by měla vykonávat své pravomoci, aniž by obcházela unijní institucionální rámec a unijní postupy stanovené v článku 218 SFEU a měla by tak činit v souladu s cíli stanovenými ve Smlouvách.

Vyjádření ČR

ČR vyjádřila jednoznačnou podporu Radě, resp. postupu, jakým bylo napadené rozhodnutí přijato. Pokud by totiž Rada měla přijmout napadené rozhodnutí sama, v rozhodnutí stanovené prozatímní provádění by mohlo pokrývat jen části předmětných dohod, které spadají do unijní pravomoci. Napadené rozhodnutí však

ve svém čl. 3 hovoří o prozatímním provádění jak ze strany Unie, tak ze strany členských států.

Kromě toho, v případě předmětných dohod z oblasti letecké dopravy není možné pro účely prozatímního provádění od sebe jednotlivé články dohod oddělovat, neboť tyto dohody tvoří nedělitelný celek. Není prakticky možné přijmout dvě separátní rozhodnutí, z nichž by každé stanovilo prozatímní provádění jen určitých článků dohod. Kombinace rozdílných hlasovacích postupů v Radě má oporu v praxi i judikatuře Soudního dvora. Pro umělé rozdělení rozhodnutí neexistuje logický důvod, neboť samotné rozhodnutí Rady bez konsensuálního schválení členskými státy by nemohlo zajistit podpis smíšených dohod ze strany členských států jakožto smluvních stran.

Další vedlejší účastníci: DE, DK, FI, FR, GR, IT, NL, PL, PT, SE, UK (všichni na straně Rady), Evropský parlament (na straně Evropské komise)

C-103/12 a C-165/12 *Parlament a Komise proti Radě*

Všeobecné informace o případu

Obdoba věci C-658/11 *Parlament v. Rada*.

Evropský parlament a Komise požadují zrušit rozhodnutí Rady 2012/19/EU ze dne 16. prosince 2011, kterým se jménem Evropské unie schvaluje Prohlášení o udělení rybolovných práv ve vodách EU rybářským plavidlům plujícím pod vlajkou Bolívarovské republiky Venezuely ve výlučné ekonomické zóně při pobřeží Francouzské Guyany.

Evropský parlament zpochybňuje zvolený právní základ a zejména tvrdí, že čl. 43 odst. 3, ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. b) SFEU, nemůže být správným právním základem, jelikož dotčený akt představuje mezinárodní dohodu o přístupu do vod Unie třetímu státu za účelem rybolovu. Akt měl tedy být přijat na základě čl. 43 odst. 2 a čl. 218 odst. 3 písm. a) SFEU a tudíž po obdržení souhlasu Evropského parlamentu.

Evropský parlament podpůrně tvrdí, že Rada tím, že postupovala podle písm. b) odstavce 6 článku 218 SFEU, nesprávně vyložila písm. a) téhož odstavce. I kdyby čl. 43 odst. 3 SFEU mohl představovat správný právní základ pro interní akt Unie se stejným obsahem jako napadené rozhodnutí, což Evropský parlament zpochybňuje, nic to nemění na tom, že společná politika rybolovu tvoří při přijetí mezinárodních závazků EU z hlediska řízení neoddělitelný celek. Každá dohoda, která spadá pod tuto oblast, je tudíž „dohodou v oblastech, na něž se vztahuje řádný legislativní

postup“ ve smyslu čl. 218 odst. 6 písm. a) SFEU. Akt by tedy měl být každopádně přijat po obdržení souhlasu stanoveného v uvedeném písm. a).

Komise uvádí tři žalobní důvody: první žalobní důvod, který se dělí na tři části, vychází z porušení čl. 218 odst. 6 písm. a) SFEU a čl. 43 odst. 2 SFEU, neboť právní základ, který pro napadený akt použila Rada, je čl. 218 odst. 6 písm. b) SFEU a čl. 43 odst. 3 SFEU, a z porušení čl. 296 druhého pododstavce SFEU, neboť Rada svou volbu právního základu odůvodnila rozporuplně.

I druhý žalobní důvod, který vyplývá z prvního, vychází z porušení čl. 218 odst. 6 písm. a) SFEU, neboť Rada tím, že neobdržela souhlas Evropského parlamentu navzdory tomu, že dotčený článek takový souhlas vyžaduje, nerespektovala jeho institucionální výsady.

Třetí žalobní důvod vychází z porušení článku 17 SEU a čl. 218 odst. 6 SFEU, neboť Rada pozměnila návrh Komise.

Vyjádření ČR

Vyjádření se především zaměřilo na subsidiární argument Evropského parlamentu. ČR považuje za mimořádně závažné tvrzení, že substantivní právní základ nerozhoduje o aplikaci konkrétního ustanovení čl. 218 odst. 6 SFEU. Obdobně jako v případě *C-658/11 Parlament v. Rada* ČR argumentuje paralelismem mezi pravomocemi Evropského parlamentu na vnitřní úrovni a jeho pravomocemi na úrovni vnější. Evropský parlament nemůže mít na vnější úrovni více pravomocí než na vnitřní, jelikož by tím došlo k vychýlení institucionální rovnováhy. Zároveň se plně podporuje zvolený právní základ čl. 43 odst. 3 SFEU.

Další vedlejší účastníci: FR, PL (oba na straně Rady)

C-114/12 Komise proti Radě

Všeobecné informace o případu

Jedná se o tentýž problém jako ve věci *C-28/12 Komise v. Rada*, tedy o otázku možnosti přijímat (po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost) rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států EU zasedajících v Radě k tzv. smíšeným smlouvám se třetími státy (v dané věci jde o rozhodnutí Rady a zástupců vlád členských států scházejících se v Radě ve věci účasti Evropské unie a jejích členských států na jednáních o Úmluvě Rady Evropy o ochraně práv vysílacích organizací). Komise v tomto případě navíc napadá povahu pravomocí při sjednávání předmětné úmluvy, když tvrdí, že se jedná o výlučnou pravomoc Evropské unie.

Vyjádření ČR

Ohledně otázky přípustnosti tzv. „smíšených rozhodnutí“ přijatých Radou spolu se zástupci vlád členských států v Radě ČR pouze odkázala na své vyjádření ve věci C-28/12 (viz výše). Pozici Rady v dané věci následně podpořila také názorem, že sjednání předmětné úmluvy spadá do oblasti sdílených pravomocí. Podle ČR nelze a priori vyloučit, že daná oblast je (i přes existenci relativně velkého množství směrnic týkajících se autorských a příbuzných práv) na unijní úrovni upravena stále jen částečně; naopak je nutné v každém jednotlivém případě pečlivě prozkoumat, zda mohou být dotčena společná pravidla či zda může být jejich působnost pozměněna.

ČR podpořila způsob, jakým Rada vykládá čl. 3 odst. 2 SFEU: ve spojení s čl. 2 odst. 2 SFEU a Protokolem 25 o výkonu sdílených pravomocí. Výlučná pravomoc Unie může v souladu s touto interpretací existovat jen u těch částí dohody, které jsou upraveny relevantním unijním aktem, neboť jiný výklad by zbavil Protokol 25 jeho „effet utile“.

ČR rovněž upozornila, že pokud Unie jistou (potenciální) pravomoc zatím nevykonala směrem dovnitř, nemůže se rozhodnout ji vykonat v dané oblasti nejprve navenek, pokud nejsou splněny podmínky stanovené v čl. 216 odst. 1 SFEU ve spojení s čl. 3 odst. 2 SFEU. „Vnější“ pravomoci Unie by měly zásadně odpovídat pravomocem „vnitřním“, jinak by podobným „importem pravidel zvenku“ docházelo k obcházení vnitřních rozhodovacích procedur.

Další vedlejší účastníci: DE, NL, PL, UK (všichni na straně Rady), Evropský parlament (na straně Evropské komise)

C-377/12 Komise proti Radě

Všeobecné informace o případu

Komise požaduje zrušit rozhodnutí Rady ze dne 14. května 2012 o podpisu, jménem Unie, Rámcové dohody o partnerství a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Filipínskou republikou na straně druhé (2012/272/EU) v rozsahu, v němž Rada doplnila právní základy týkající se dopravy (články 91 a 100 SFEU), zpětného přebírání státních příslušníků třetích zemí (článek 79 odst. 3 SFEU) a životního prostředí (článek 191 odst. 4 SFEU).

Tato žaloba je založena na jediném žalobním důvodu, a to, že Rada porušila pravidla Smluv a judikaturu Soudního dvora týkající se volby právního základu pro přijetí unijního opatření, včetně podpisu mezinárodní dohody.

Komise je toho názoru, že doplnění výše uvedených právních základů bylo zbytečné a protiprávní. Ustanovení dohody o partnerství a spolupráci, která vedla k doplnění těchto právních základů Radou, se týká spolupráce v oblasti specifických politických otázek, které jsou nedílnou součástí politiky rozvojové spolupráce EU a nestanoví rozsáhlé závazky, které se odlišují od závazků rozvojové spolupráce. Tudíž se na všechna tato ustanovení dohody o partnerství a spolupráci vztahuje článek 209 SFEU.

Postoj ČR

Česká republika doplnění uvedených právních základů aktivně podporovala a vyslovila s nimi souhlas při hlasování v Radě.

V případě úspěchu této žaloby by bylo *de facto* akceptováno neopodstatněně extenzivní pojetí EU politiky rozvojové spolupráce v tom smyslu, že ve vztazích s rozvojovými zeměmi by tato politika měla zahrnovat spolupráci prakticky ve všech oblastech společného zájmu (tj. i v ostatních sektorových politikách vymezených ve SFEU). V důsledku této konstrukce by Komise i přes formální smíšenost těchto dohod mohla bez dalšího uplatňovat unijní pravomoc v celé řadě oblastí, v níž dle čl. 4 SFEU Unie sdílí pravomoc s členskými státy.

Tento extenzivní výklad rozvojové spolupráce dle názoru ČR není v souladu se Smlouvami a jeho přijetí by mělo za následek vychýlení interinstitucionální rovnováhy ve prospěch Evropské komise a v důsledku toho k oslabení pozice Rady, potažmo členských států.

Další vedlejší účastníci: AT, DE, GR, IE, UK (všichni na straně Rady)

C-399/12 Německo proti Radě

Všeobecné informace o případu

Svou žalobou napadá Spolková republika Německo rozhodnutí Rady ze dne 18. června 2012 „kterým se stanoví postoj, který se má přijmout jménem Evropské unie, pokud jde o některá usnesení, jež mají být předmětem hlasování v rámci Mezinárodní organizace pro révu a víno (OIV)“.

Podle názoru spolkové vlády došlo při přijetí tohoto rozhodnutí k nesprávnému právnímu posouzení, když se jeho právním základem stal čl. 218 odst. 9 SFEU. Čl. 218 odst. 9 se týká výlučně přijímání postojů Unie v orgánech, které byly zřízeny na základě mezinárodních dohod, kterých je Unie členem. Čl. 218 odst. 9 SFEU oproti tomu nepřipouští žádný vliv na zastupování členských států v orgánech mezinárodních organizací, jejichž členy jsou na základě mezinárodních dohod pouze

členské státy. Dále se čl. 218 odst. 9 SFEU týká pouze „aktů s právními účinky“, tedy mezinárodně závazných aktů. U rezolucí OIV se však o takové právní akty nejedná.

Pro rozhodnutí Rady nelze kromě toho najít ani jiný právní základ.

Postoj ČR

Podle názoru ČR je žaloba opodstatněná. ČR se stejně jako Německo domnívá, že Rada napadené rozhodnutí založila na nesprávném procesně-právním základě.

Podle ČR je při výkladu čl. 218 odst. 9 SFEU nutno vycházet z návaznosti čl. 218 SFEU na čl. 216 SFEU, který jakožto úvodní ustanovení Hlavy V části páté SFEU vymezuje působnost Unie pro celou Hlavu V. Pokud Rada čl. 218 odst. 9 SFEU interpretuje tak, že je podle tohoto ustanovení možné přijímat i postoje Unie v orgánech mezinárodních organizací, jejichž Unie není členem, porušuje tím rámec působnosti Unie pro Hlavu V části páté SFEU. Navíc čl. 218 SFEU sám o sobě je vnitřně propojeným, koherentním celkem, v jehož rámci nelze pojem „dohoda“ v různých odstavcích (ba dokonce v různých částech jednoho jediného odstavce) vykládat rozdílně.

Rovněž s přihlédnutím ke skutečnosti, že rezoluce Valného shromáždění OIV nemají článkem 218 odst. 9 SFEU požadované právní účinky, má ČR za to, že čl. 218 odst. 9 SFEU nelze jako procesně-právní základ napadeného rozhodnutí použít.

Další vedlejší účastníci: AT, HU, LU, NL, SK (na straně DE), Evropská komise (na straně Rady)

Institucionální otázky

C-427/12 Komise proti Parlamentu a Radě

Všeobecné informace o případě

Jedná se vůbec o první případ, jehož předmětem je otázka rozlišení mezi čl. 290 SFEU (delegované akty, resp. akty v přenesené pravomoci) a čl. 291 SFEU (prováděcí akty). Konkrétně navrhuje Komise zrušit čl. 80 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání, a to v rozsahu, v němž toto nařízení stanoví poplatky splatné Evropské agentuře pro chemické látky (ECHA) prováděcím aktem podle článku 291 SFEU, a nikoli aktem v přenesené pravomoci v souladu s článkem 290 SFEU.

Postoj ČR

Podle názoru ČR byl v daném případě správně zvolen čl. 291 SFEU (prováděcí akty).

Z obecného hlediska hodlá ČR vyjádřit názor, že v tzv. šedé zóně (nejedná se o přímou změnu legislativního aktu, v takovém případě se /za normálních okolností/ nepochybně použije čl. 290 SFEU /delegované akty/, a nejedná se ani o akt individuální povahy, v takovém případě se nepochybně použije čl. 291 SFEU /prováděcí akty/) je v zásadě svobodnou volbou zákonodárce (Evropského parlamentu a Rady), zda v tom či onom případě určí režim čl. 290 SFEU, nebo dá přednost režimu čl. 291 SFEU.

Další vedlejší účastníci: DK, FI, FR, NL, UK (všichni na straně Rady)

T-12/12 Laboratoires CTRS proti Komisi

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně navrhovala, aby Tribunál:

- v souladu s článkem 265 SFEU rozhodl, že žalovaná v rozporu s právem nevydala rozhodnutí, čímž porušila čl. 10 odst. 2 nařízení (ES) č. 726/2004 (kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci humánních a veterinárních léčivých přípravků a dozor nad nimi a kterým se zřizuje Evropská agentura pro léčivé přípravky);
- podpůrně, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 5. prosince 2011, kterým odmítla udělení registrace podle nařízení (ES) č. 726/2004.

V uvedené věci proběhl přezkumný postup (nařízení č. 182/2011), v jehož průběhu jak základní, tak odvolací výbor odmítly návrh Komise na zamítnutí žádosti žalované o registraci léčivého přípravku Orphacol. V souladu s nařízením č. 182/2011 tak Komise nemohla žádost o registraci zamítnout, současně však odmítla žádost schválit, jelikož má za to, že by tím došlo k porušení nařízení č. 726/2004; nevydala proto žádné rozhodnutí.

Vyjádření ČR

Z časových důvodů nedostala Česká republika příležitost předložit ve věci písemné vyjádření (ve věci bylo vedeno zrychlené řízení, proto než byla Česká republika přijata do řízení jako vedlejší účastník, pokročilo již řízení do fáze těsně před ústním jednáním). Na ústním jednání podpořila Česká republika žalobkyni, a to zejména s poukazem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (jinak také „komitologické nařízení“) a čl. 291 SFEU, na kterém je citované nařízení založeno. Vzhledem k negativnímu stanovisku výboru i odvolacího výboru (oba výbory zamítly kvalifikovanou většinou návrh Komise zamítnout žádost žalobkyně o registraci dotčeného léčivého přípravku, srov. čl. 5 a 6 citovaného nařízení) měla

Evropská komise změnit svůj původní návrh a předložit výboru návrh (naopak) schválit registraci dotčeného léčivého přípravku.

Další vedlejší účastníci: UK (rovněž na straně žalobkyně)

T-301/12 Laboratoires CTRS proti Komisi

Všeobecné informace o případu

Navazuje na případ ve věci T-12/12 *Laboratoires CTRS v. Komise*. V tomto řízení se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí Komise ze dne 25. května 2012 zamítající registraci pro „Orphacol – Kyselina chlová“ a na podporu žaloby předkládá dva žalobní důvody.

1) První žalobní důvod, kterým žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí porušilo jak nařízení (EU) č. 182/2011 (kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí), tak i nařízení (ES) č. 726/2004 (kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci humánních a veterinárních léčivých přípravků a dozor nad nimi a kterým se zřizuje Evropská agentura pro léčivé přípravky) z důvodu, že Komise nebyla oprávněna znovu zahájit postup projednávání ve výborech s návrhem rozhodnutí v podstatě shodném se zněním již zamítnutým stálým výborem a odvolacím výborem ani že nebyla zmocněna přijmout napadené rozhodnutí.

2) Druhý žalobní důvod, kterým žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí, je každopádně stíženo zásadními právními omyly při výkladu směrnice 2001/83/ES (v platném znění) (o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků).

Vyjádření ČR

Česká republika podpořila oba žalobní důvody, předložené žalobkyní.

Pokud jde o první žalobní důvod, Česká republika odmítla postup Evropské komise, která poté, co její záměr odmítnout registraci dotčeného léčivého přípravku „narazil“ v rámci přezkumného postupu (čl. 5 a 6 nařízení (EU) č. 182/2011) na kvalifikovanou většinu jak ve výboru, tak v odvolacím výboru, nejprve neudělala nic a teprve následně (den před ústním jednáním ve věci T-12/12 *Laboratoires CTRS v. Komise*) se rozhodla předložit výboru složeného ze zástupců členských států prakticky tentýž návrh (výbor již tentokrát nedisponoval kvalifikovanou většinou proti návrhu, proto již Evropské komisi – z pohledu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 – nebránilo nic v přijetí napadeného rozhodnutí). Česká republika označila postup Evropské komise za neslučitelný s kontrolní rolí členských států, jak

plyne z čl. 291 SFEU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011, a tudíž za porušení podstatných procesních náležitostí.

Další vedlejší účastníci: AT, DK, FR, UK (na straně žalobkyně), PL (na straně Evropské komise)

Jiné

C-63/12 Komise proti Radě

Všeobecné informace o případu

Komise požaduje zrušit rozhodnutí Rady 2011/866/EU ze dne 19. prosince 2011 k návrhu Komise týkajícímu se nařízení Rady, kterým se s účinkem ode dne 1. července 2011 upravují odměny a důchody úředníků a ostatních zaměstnanců Evropské unie a opravné koeficienty použitelné na tyto odměny a důchody.

Komise uplatňuje dva body návrhových žádání týkající se přílohy XI služebního řádu úředníků.

První bod se týká odmítnutí Rady přijmout úpravu odměn a důchodů úředníků a ostatních zaměstnanců, tak jak byla navržena Komisí dne 24. listopadu 2011, čímž došlo k porušení způsobu, kterým se po dobu osmi let, do 31. prosince 2012, řídí tyto úpravy. Tímto bodem Komise uplatňuje hlavní žalobní důvod, vycházející ze zneužití pravomoci a překročení pravomocí Rady, jakož i podpůrný žalobní důvod, vycházející z porušení podmínek použití článku 10 přílohy XI služebního řádu úředníků. Hlavní žalobní důvod se týká skutečnosti, že Rada ve skutečnosti sama použila článek 10, ale v rozporu s požadovanými institucionálními podmínkami. Rada tak porušila článek 65 služebního řádu a dále články 3 a 10 přílohy XI. Podpůrným žalobním důvodem Komise tvrdí, že základní podmínky pro použití článku 10 nebyly v roce 2011 každopádně splněny, jak ostatně vyplývá ze dvou hospodářských zpráv, které Radě na její žádost předložila. Má rovněž za to, že Rada svoje rozhodnutí řádně neodůvodnila.

Druhý bod se týká odmítnutí Rady upravit opravné koeficienty, které se mají na tyto odměny a důchody uplatnit v závislosti na místě zaměstnání nebo bydliště dotyčných osob. Podle prvního žalobního důvodu tohoto bodu došlo tímto odmítnutím k porušení článku 64 služebního řádu, jakož i článků 1 a 3 jeho přílohy XI. Druhým žalobním důvodem Komise tvrdí, že toto odmítnutí není vůbec odůvodněno, čímž byl porušen čl. 296 odst. 2 SFEU.

Vyjádření ČR

ČR podpořila Radu v plném rozsahu.

Podle ČR postupovala Rada správně, když přijala napadené rozhodnutí. Byl to totiž jediný rozumný způsob, jakým Rada mohla dosáhnout účinného přezkumu legality postupu Evropské komise (jež odmítla aplikovat čl. 10 přílohy IX služebního řádu, který umožňuje odchylku od automatického navyšování platů úředníků pro případ „závažného a náhlého zhoršení ekonomické a sociální situace“).

Podle názoru ČR přitom Evropská komise použila kritéria uvedená v čl. 10 přílohy IX služebního řádu chybně, a to v několika ohledech (časově omezila zhodnocení ekonomické a sociální situace v Unii na referenční období pro navyšování platů, nezahrnula mezi ukazatele pro posouzení ekonomické a sociální situace všechny relevantní skutečnosti, některé skutečnosti posuzovala izolovaně, nevzala v úvahu situaci v celé Evropské unii etc.)

Další vedlejší účastníci: BE, DK, ES, NL, UK (všichni na straně Rady)

C-66/12 Rada proti Komisi

Všeobecné informace o případu

Bezprostředně souvisí s kauzou C-63/12 *Komise v. Rada*. V tomto případě Rada požaduje zrušit na základě článku 263 SFEU sdělení Komise COM(2011) 829 final ze dne 24. listopadu 2011 v části, v níž Komise tímto sdělením s konečnou platností rozhodla, že Evropskému parlamentu a Radě nepředloží příslušné návrhy na základě článku 10 přílohy XI služebního řádu, a zrušit rovněž na základě článku 263 SFEU návrh Komise týkající se nařízení Rady, kterým se s účinkem ode dne 1. července 2011 upravují odměny a důchody úředníků a ostatních zaměstnanců Evropské unie a opravné koeficienty použitelné na tyto odměny a důchody, a podpůrně určit na základě článku 265 SFEU, že došlo k porušení Smluv tím, že žalovaná nepředložila Evropskému parlamentu a Radě návrhy na základě článku 10 přílohy XI služebního řádu.

Vyjádření ČR

I v této věci ČR podpořila Radu v plném rozsahu, přičemž v podstatné části odkázala na písemné vyjádření předložené ve věci C-63/12 (viz výše).

Další vedlejší účastníci: DE, DK, ES, FR, IE, NL, UK (všichni na straně Rady)

T-306/12 Spirlea proti Komisi

Všeobecné informace o případu

Žalobci (Darius Nicolai Spirlea a Michaela Spirlea) navrhuji zrušit rozhodnutí generálního sekretariátu Evropské komise ze dne 21. června 2012 (SG.B.5/MKu/psi -

Ares (2012)744102) v rozsahu, ve kterém se týká informativních dopisů Komise ze dne 10. května 2011 a dne 10. října 2011.

Na podporu žaloby předkládají žalobci šest žalobních důvodů, z nichž třetí vychází z rovnocenného posuzování „neformálního“ pilotního postupu EU a řízení o nesplnění povinnosti upraveného v právních předpisech (článek 258 SFEU). V tomto ohledu žalobci uvádějí, že rovnocenné posuzování „neformálního“ pilotního postupu EU a řízení o nesplnění povinnosti upraveného v právních předpisech (článek 258 SFEU) je (pro účely přístupu k dokumentům institucí EU) protiprávní.

Postoj ČR

Česká republika podpořila argumenty Evropské komise v plném rozsahu. Podle názoru ČR by se s dokumenty řízení EU Pilot (které představuje *de facto* „nultou fází“ řízení pro porušení povinnosti podle čl. 258 SFEU) mělo zacházet stejně jako s dokumenty řízení pro porušení povinnosti, které (za stanovených podmínek) podléhají výjimce zakotvené v ustanovení čl. 4 odst. 2 třetí odrážka nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise.

Další vedlejší účastníci: ES (na straně Evropské komise), DK, FI, SE (na straně žalobců)

T-296/12 *Health Food Manufacturer's Association a další proti Komisi*

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně požadují mj.

- zrušit nařízení Komise (EU) č. 432/2012 ze dne 16. května 2012, kterým se zřizuje seznam schválených zdravotních tvrzení při označování potravin jiných než tvrzení o snížení rizika onemocnění a o vývoji a zdraví dětí (Úř. věst. L 136, s. 1);
- zrušit rozhodnutí Komise ze dne 16. května 2012, kterým se přijímá seznam schválených zdravotních tvrzení a zřizuje seznam tzv. stranou odložených zdravotních tvrzení, která Komise nezamítla ani neschválila.

Postoj ČR

Na základě dohody spolugestorů za danou oblast (MZ, MZe) nepředloží ČR v tomto řízení žádné vyjádření a vzdá se postavení vedlejšího účastníka.

Další vedlejší účastníci: Rada, Evropský parlament, FR, Bureau Européen des Unions de Consommateurs (na straně Evropské komise), FederSalus, Medestea Biotech Spa a Naturando Srl (na straně žalobců)

Ostatní věci, v nichž ČR figurovala ke dni 31. 12. 2012 jako vedlejší účastník

První železniční balíček

C-473/10 Komise proti Maďarsku

Všeobecné informace o případu

Jedna z žalob týkajících se prvního železničního balíčku. Maďarsku je vytýkáno, že (1) nezaručilo nezávislost přidělování vlakových tras železničním podnikům (čl. 6 odst. 3 a přílohy II směrnice 91/440/EHS v platném znění, jakož i z čl. 14 odst. 2 směrnice 2001/14/ES); (2) nezaručilo nezávislost zpoplatnění železničních podniků (čl. 6 odst. 3 a přílohy II směrnice 91/440/EHS v platném znění, jakož i z čl. 4 odst. 2 směrnice 2001/14/ES); (3) nezaručilo finanční rovnováhu manažerů infrastruktury (čl. 6 odst. 1 směrnice 2001/14/ES); (4) nemotivovalo manažery infrastruktury snižovat náklady spojené s poskytováním infrastruktury a míru přístupových poplatků (čl. 6 odst. 2 směrnice 2001/14/ES); (5) nezaručilo, aby poplatky za minimální přístupový balík a za traťový přístup k servisním zařízením byly stanoveny na základě nákladů přímo vynaložených na provoz vlaku (čl. 7 odst. 3 směrnice 2001/14/ES); a (6) nezavedlo systém motivující železniční podniky a manažery infrastruktury k minimalizaci poruch a zvyšování výkonnosti železniční sítě (čl. 11 směrnice 2001/14/ES).

Vyjádření ČR

Vzhledem ke specifickým aspektům maďarského případu, jež se v žádném ohledu neshodovaly s výtkami Komise v řízení proti ČR, se vyjádření ČR *de facto* omezilo na „morální podporu“ žalované strany.

Další vedlejší účastníci: PL

C-483/10 Komise proti Španělsku

Všeobecné informace o případu

Komise má za to, že Španělské království nesplnilo povinnosti vyplývající z následujících ustanovení prvního železničního balíčku:

- čl. 4 odst. 1 směrnice 2001/14/ES, jelikož výše poplatků za použití železniční infrastruktury je "určována" výlučně státními orgány a funkce provozovatele infrastruktury je tak omezena pouze na výběr poplatků;

- článku 11 směrnice 2001/14/ES, neboť systém zpoplatnění zavedený španělskými orgány nestanoví žádný systém odměňování odpovídající kritériím stanoveným v uvedeném článku;
- čl. 30 odst. 1 směrnice 2001/14/ES, jelikož španělská právní úprava dostatečně nezaručuje nezávislost regulačního subjektu (Comité de Regulación Ferroviaria) na provozovateli infrastruktury a RENFE-Operadora (železniční podnik spadající pod ministerstvo rozvoje);
- čl. 10 odst. 7 směrnice 91/440/EHS, protože regulační subjekt nedisponuje prostředky nezbytnými k výkonu pravomoci kontroly soutěže na železničních trzích, kterou mu svěřuje tento článek;
- čl. 13 odst. 2 a čl. 14 odst. 1 směrnice 2001/14/ES, jelikož španělská právní úprava stanoví diskriminační kritéria pro přidělování kapacity železniční infrastruktury. Tato kritéria mohou tedy vést k tomu, že trasy vlaku jsou přiděleny na delší dobu, než je doba jednoho období jízdního řádu. Kritéria nejsou specifikována.

Vyjádření ČR

Písemné vyjádření se zaměřilo na podporu pozice Španělska, a to zejména ve vztahu k výtkám týkajícím se čl. 4 odst. 1, čl. 11 a čl. 30 odst. 1 směrnice 2001/14/ES a čl. 10 odst. 7 směrnice 91/441/EHS, jež se obsahově podobají výtkám Komise ve věci C-545/10 *Evropská komise proti České republice*. Ve vztahu k výtce týkající se čl. 4 odst. 1 směrnice 2001/14/ES ČR uvedla, že při stanovení rámce zpoplatnění mají členské státy pouze povinnost zajistit „*nezávislé postavení železničních podniků*“ a nikoliv nezávislé postavení správce železniční infrastruktury, jak uvádí v předmětné věci Komise. Ve vztahu k výtkám týkající se regulačního subjektu ČR dodala, že výtka Komise nezohledňuje právo členského státu, pokud jde o způsob provedení směrnice (tzv. zásada instrumentální volnosti), včetně vnitřního rozdělení (organizaci) plnění povinností vyplývajících z unijního práva (zásada procesní autonomie).

Další vedlejší účastníci: FR

C-512/10 Komise proti Polsku

Všeobecné informace o případu

Komise vytýká Polsku čtyři porušení prvního železničního balíčku (směrnice Rady 91/440/EHS o rozvoji železnic Společenství, směrnice 2001/14/ES o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti): 1/ PL nestanovilo žádné mechanismy, které by zajišťovaly rozhodovací a organizační nezávislost provozovatele infrastruktury plnící základní funkce (Polskie Linie Kolejowe, Spółka Akcyjna) na holdingové

společnosti, a sice jak na mateřské společnosti PKP S.A., jakož i na jiných dceřinných společnostech holdingu, které jsou železničními provozovateli; 2/ PL nepřijalo vhodná opatření k dosažení finanční rovnováhy provozovatelem infrastruktury PLK S.A. v přiměřené lhůtě; 3/ PL nestanovilo pro společnost PLK S.A. žádný obecný systém podnětů ke snižování nákladů a poplatků za používání železniční infrastruktury; 4/ PL nepřijalo náležitá opatření, aby poplatky za minimální přístup k železniční infrastruktuře byly stanoveny na základě nákladů přímo vynaložených za provoz železniční dopravy; navíc polský stát nestanovil kontrolní mechanismus umožňující ověřit, zda různé segmenty trhu jsou schopny hospodářsky unést zvýšení poplatků za přístup a využívání železniční infrastruktury.

Vyjádření ČR

Vyjádřením byly obecně podpořeny argumenty Polska. Konkrétně se ČR vyjádřila k čl. 6 odst. 2 (snižování nákladů na zajištění infrastruktury) a čl. 7 odst. 3 (náklady přímo vynaložené za provoz železniční dopravy) směrnice 2001/14/ES.

Další vedlejší účastníci: IT

C-556/10 Komise proti Německu

Všeobecné informace o případu

Německu je vytýkáno nesplnění povinností, které pro něj vyplývají z čl. 6 odst. 3 a přílohy II směrnice 91/440/EHS, jakož i čl. 4 odst. 2 a čl. 14 odst. 2 směrnice 2001/14/ES (nezávislost provozovatele infrastruktury), z čl. 6 odst. 2 směrnice 2001/14/ES, z čl. 7 odst. 3 a čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/14/ES a z čl. 30 odst. 4 směrnice 2001/14/ES ve spojení s čl. 10 odst. 7 směrnice 91/440/EHS (poplatky za infrastrukturu, snižování nákladů na infrastrukturu a poplatků za přístup k železniční síti, sankce).

Vyjádření ČR

Vyjádření ČR se zaměřilo na výtku Komise týkající se čl. 7 odst. 3 ve spojení s čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/14/ES, jež se shoduje s jednou z výtek v rámci žaloby C-545/10 *Evropská komise proti České republice*. V této souvislosti ČR uvedla, že je třeba v první řadě objasnit obsah pojmu „náklady přímo vynaložené za provoz železniční dopravy“, který dle názoru ČR vyžaduje, aby dotčené náklady přímo souvisely s provozem železniční dopravy.

Další vedlejší účastníci: IT

C-627/10 Komise proti Slovinsku

Všeobecné informace o případu

Slovinsku je vytýkáno nesplnění požadavků čl. 6 odst. 3 a přílohy II směrnice 91/440/EHS v platném znění a čl. 14 odst. 2 směrnice 2001/14/ES a čl. 6 odstavce 2 až 5, čl. 7 odst. 3, čl. 8 odst. 1, článku 11 a čl. 30 odst. 1 směrnice 2001/14/SE ohledně zavedení prvního železničního balíčku.

Konkrétně vytýká Komise následující:

- provozovatel infrastruktury, který sám poskytuje služby železniční dopravy, také řídí dopravu vlaků a účastní se i rozhodovacího procesu ohledně přidělování železniční infrastruktury, včetně přidělování kapacity;
- nebyl zaručen mechanismus pobídek ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup;
- nebyla stanovena metoda výpočtu zajišťující, že poplatky za minimální přístupový balík a přístup k dopravním zařízením po železnici odpovídají výši nákladů přímo vynaložených za provoz železniční dopravy;
- nebyl přijat systém odměňování výkonu povzbuzující železniční podniky a provozovatele v minimalizaci závad a zvyšování výkonu železniční sítě pomocí systému odměňování výkonu;
- vnitrostátní právní úprava neukládá ověřit, zda specifický segment trhu unese navýšení pro účely plného pokrytí nákladů vynaložených ze strany provozovatele;
- nebyl zaveden kontrolní orgán, který je ve svém rozhodování nezávislý na provozovateli železniční infrastruktury.

Vyjádření ČR

Z důvodu obsahové odlišnosti výtek Komise v dané věci v porovnání s výtkami Komise v rámci žaloby C-545/10 *Evropská komise proti České republice* se vyjádření ČR omezilo na vyjádření obecné podpory Slovinsku.

Další vedlejší účastníci: ES

C-369/11 Komise proti Itálii

Všeobecné informace o případu

Komise navrhuje určit, že Italská republika tím, že nepřijala všechny právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 6 odst. 3 a přílohou II směrnice 91/440/EHS (o rozvoji železnic Společenství) ve znění změn, s čl. 4 odst. 2 a čl. 14 odst. 2 směrnice 2001/14/ES (o přidělování kapacity železniční infrastruktury,

zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti) a s čl. 4 odst. 1 a čl. 30 odst. 3 směrnice 2001/14/ES, jakož i čl. 30 odst. 1 směrnice 2001/14/ES, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z těchto ustanovení.

Výtky, které Komise vznáší vůči Italské republice, se týkají nezávislosti orgánu, který vykonává podstatné úkoly v oblasti přístupu k infrastruktuře, zpoplatnění přístupu k infrastruktuře, i pravomoci a autonomie orgánu regulace železničního sektoru.

Vyjádření ČR

Vzhledem ke specifickým aspektům tohoto případu se vyjádření ČR *de facto* omezilo na obecnou podporu Itálie.

Skupina DPH

C-65/11 Komise proti Nizozemsku

Všeobecné informace o případu

Nizozemsku je vytýkáno porušení povinností, které pro něj vyplývají z článků 9 a 11 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty, a to tím, že nekonzultovalo Poradní výbor pro daň z přidané hodnoty a připouští, aby osoby, které nejsou povinné k dani mohly přistoupit k daňové jednotce, jak vyplývá z rozhodnutí ze dne 18. února 1991 č. VB91/347.

Vyjádření ČR

Obdobně jako u většiny ostatních intervenčních vyjádření týkajících se skupinové registrace se vyjádření zaměřilo především na tři okruhy poznámek, jejichž účelem bylo doplnit argumenty předložené Nizozemskem a které se týkaly 1) povahy unijního systému DPH (v případě skupinové registrace nejde o výjimku ze zásady, jež je třeba vykládat restriktivně, nýbrž o samostatné kritérium), 2) účelu skupinové registrace podle čl. 11 směrnice (snížení administrativní zátěže a zamezení daňovým podvodům lze nejlépe docílit zahrnutím osob nepovinných k dani do skupiny za účelem DPH) a 3) judikatury (základní rozsudek C-60/90 *Polysar* v dané oblasti potvrzuje postoj žalovaných členských států).

Další vedlejší účastníci: DK, IE, FI, UK

C-74/11 Komise proti Finsku

Všeobecné informace o případu

Podle Komise porušuje Finsko články 9 a 11 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty tím, že (a) připouští

přijetí osob nepodléhajících dani z přidané hodnoty do skupiny podléhající dani z přidané hodnoty a (b) omezuje použití systému skupinové registrace na poskytovatele finančních a pojišťovacích služeb.

ad a: Podle názoru Komise neumožňuje směrnice 2006/112/ES osobám, které nejsou povinné k dani, aby byly přijaty do skupiny podléhající dani z přidané hodnoty, a tím rozšířit práva a povinnosti osob povinných k dani na osoby k dani nepovinné. Finské právní předpisy, které připouštějí přijetí osoby nepovinné k dani do skupiny podléhající dani z přidané hodnoty jsou tedy podle Komise v rozporu se směrnicí. Výklad Komise je podle jejího názoru také v souladu s účelem článku 11, jímž je zjednodušení správy a zabránění zneužití předpisů.

ad b: Skupinová registrace upravená ve finských předpisech je navíc v rozporu s článkem 11 směrnice 2006/112/ES v rozsahu, v němž je působnost skupinové registrace ve finském daňovém právu omezena na podniky, jež působí ve finanční nebo pojišťovací oblasti. Systém skupinové registrace musí být podle Komise použitelný na všechny podniky usazené v daném členském státě, bez ohledu na to, jaký druh činnosti daný podnik vykonává. Společný systém daně z přidané hodnoty je jednotným systémem; pokud v něm bude přijata zvláštní úprava, musí být zásadně použitelná všeobecně. Znění článku 11 směrnice 2006/112/ES podle názoru Komise neobsahuje žádný odkaz na to, že členský stát smí použití registrace skupiny podléhající dani z přidané hodnoty omezit na určité skupiny činné v určité oblasti. Také s ohledem na svůj účel musí být článek 11 podle Komise vykládán tak, že zahrnuje všechny podniky nezávisle na jejich oblasti činnosti. Tím, že skupinovou registraci omezují na určité skupiny, jsou finské předpisy upravující daň z přidané hodnoty rovněž v rozporu s obecnou zásadou rovného zacházení zakotvenou v právu Unie.

Vyjádření ČR

Oproti většině ostatních intervenčních vyjádření týkajících se skupinové registrace se vyjádření v tomto případě zaměřilo jen na dva okruhy poznámek, jejichž účelem bylo doplnit argumenty předložené Finskem a které se týkaly 1) povahy unijního systému DPH (v případě skupinové registrace nejde o výjimku ze zásady, jež je třeba vykládat restriktivně, ale o samostatné kritérium) a 2) účelu skupinové registrace dle čl. 11 směrnice (snížení administrativní zátěže a zamezení daňovým podvodům lze nejlépe docílit zahrnutím osob nepovinných k dani do skupiny za účelem DPH).

Další vedlejší účastníci: DK, IE, SE, UK

C-85/11 Komise proti Irsku

Všeobecné informace o případu

Z praktických důvodů a za účelem boje proti případnému zneužití umožnila směrnice o DPH členským státům považovat společně dvě osoby povinné k dani – nebo více – za jednu osobu povinnou k dani. Žalobkyně tvrdí, že směrnice členským státům neumožňuje zahrnout osoby nemající daňovou povinnost do takového seskupení a rozšířit tak práva a povinnosti osob povinných k dani na osoby nemající daňovou povinnost.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-65/11 *Komise proti Nizozemsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: DK, FI, UK

C-86/11 Komise proti Spojenému království

Všeobecné informace o případu

Směrnice o DPH z praktických důvodů a za účelem boje proti možným zneužitím umožňuje členským státům zacházet se dvěma či více osobami povinnými k dani jako s jednou osobou povinnou k dani. Komise tvrdí, že směrnice neumožňuje členským státům zahrnout do takové skupiny osoby, které nejsou povinné k dani, a rozšířit tak práva a povinnosti osob povinných k dani na osoby, které nejsou povinné k dani. Právní úprava Spojeného království umožňující zahrnout osoby, které nejsou povinné k dani, do skupiny pro účely DPH, je tedy v rozporu se směrnicí.

Vyjádření ČR

Oproti ostatním intervenčním vyjádřením týkajícím se skupinové registrace se vyjádření zaměřilo nejen na podporu Spojeného království, pokud jde o povahu unijního systému DPH, účel skupinové registrace podle čl. 11 směrnice a judikaturu, ale dále rovněž na vyvrácení námitky Komise uvedené v předmětné žalobě, dle které by skupina mohla být v konečném důsledku tvořena pouze osobami nepovinnými k dani, což je ovšem s ohledem na skutečnost, že skupina musí vykonávat ekonomickou činnost, nesprávné.

Další vedlejší účastníci: DK, IE, FI

C-95/11 Komise proti Dánsku

Všeobecné informace o případu

Ke zjednodušení správy a prevenci některých forem zneužití směrnice o DPH členskými státy umožňuje pohlížet na dvě nebo více osob povinných k dani jako na jedinou osobu povinnou k dani. Komise zastává názor, že směrnice neumožňuje osobám nepovinným k dani být součástí takovéto skupiny DPH a tedy mít práva a povinnosti, které se vztahují na osoby povinné k dani. Dánské právní předpisy, které umožňují osobám nepovinným k dani být součástí skupiny DPH, nejsou tudíž slučitelné se směrnicí.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-74/11 *Komise proti Finsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: IE, FI, UK

Zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře

C-189/11 Komise proti Španělsku

Všeobecné informace o případu

Podle Komise porušilo Španělsko směrnici DPH v následujících ohledech:

- uplatňuje zvláštní režim pro cestovní kanceláře v případech, kdy jsou cestovní služby prodávány jiné osobě než cestujícímu;
- vyloučilo z uplatňování uvedeného režimu prodej cest, které jsou organizovány pořadateli cest a prodávány veřejnosti cestovními kanceláři jednajícími vlastním jménem;
- umožňuje cestovním kancelářím za určitých okolností uvést na faktuře celkovou částku, která nemá vztah ke skutečné DPH přenesené na zákazníka, a zákazníkovi umožňuje, je-li osobou povinnou k dani, odpočíst tuto celkovou částku od splatné DPH a
- umožňuje cestovním kancelářím, v rozsahu, v němž využívají zvláštního režimu, stanovit základ daně celkově pro každé zdaňovací období.

Vyjádření ČR

V rámci svého vyjádření ČR podpořila Španělsko a zdůraznila, že výklad založený na pojmu „cestující“ zastávaný Komisí není, oproti výkladu založenému na pojmu „zákazník“ zastávanému ČR a Španělskem, způsobilý naplnit účely zvláštního

režimu pro cestovní kanceláře (jimiž jsou zjednodušení administrace při poskytování přeshraničních cestovních služeb a rozdělení příjmů DPH mezi členským státem poskytovaní cestovních služeb a členským státem usazení cestovní kanceláře).

Další vedlejší účastníci: FR, FI, PL, PT

C-193/11 Komise proti Polsku

Všeobecné informace o případu

Komise požaduje určit, že Polská republika tím, že podle čl. 119 odst. 3 Ustawa z dnia 11. marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (zákon ze dne 11. března 2004 o dani ze zboží a služeb; dále jen „polský zákon od DPH“) uplatňuje zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře na prodej služeb v oblasti cestovního ruchu osobám, které nejsou cestujícími, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článků 306 až 310 směrnice Rady 2006/112/ES ze dne 28. listopadu 2006 o společném systému daně z přidané hodnoty. Na podporu svého názoru Komise tvrdí, že články 306 až 310 směrnice 2006/112/ES odpovídají znění dřívějšího článku 26 Šesté směrnice o DPH. Pět ze šesti tehdy úředních jazykových znění (totiž všechna znění s výjimkou anglického) bylo zcela soudržných a v celém textu článku 26 důsledně používalo výraz „cestující“. Použití pojmu „pořizovatel“ se nachází pouze ojediněle v některých jazykových zněních článku 306 směrnice 2006/112/ES, která se opírají o anglické znění. Také v těchto případech je však v dalších ustanoveních týkajících se zvláštního režimu (články 307 až 310) užíván výraz „cestující“, což naznačuje nesprávné použití pojmu „nabywca“ („pořizovatel“) v článku 306.

I v případě, že by bylo přijato tvrzení, že cíle zvláštního režimu DPH pro cestovní kanceláře, tj. usnadnění vyúčtování, by mohlo být lépe dosaženo výkladem, který vychází z pořizovatele, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že je nepřipustné opírat použití tohoto zvláštního režimu výlučně o teleologický výklad, který je v rozporu s jednoznačným rozhodnutím zákonodárce Unie, které vyplývá ze znění v současnosti platných ustanovení.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-189/11 *Komise proti Španělsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: ES, FI, FR, PT

C-236/11 Komise proti Itálii

Všeobecné informace o případu

Komise má za to, že způsob, jakým Italská republika použila zvláštní režim pro cestovní kanceláře v rozsahu, v němž se neomezuje na služby poskytované cestujícím, jak uvádí směrnice, ale vztahuje se rovněž na operace uskutečněné jinými cestovními kanceláři, je v rozporu s právní úpravou v oblasti DPH.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-189/11 *Komise proti Španělsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: ES, FI, FR, GR, PL

C-293/11 Komise proti Řecku

Všeobecné informace o případu

Komise je toho názoru, že režim cestovních kanceláří se uplatní pouze na služby poskytované přímo cestujícím, v souladu se zněním směrnice ve většině jazyků. I anglické znění, které, na jediném místě, používá výraz „zákazník“ („customer“), by nemělo smysl, kdyby se nevztahovalo výlučně na cestující. Stejný závěr plyne ze vzájemného výkladu všech souvisejících ustanovení (systematický argument). Historický výklad vede též ke stejnému závěru, neboť směrnice o DPH pouze kodifikovala šestou směrnici, aniž změnila její obsah. Pokud jde o teleologický výklad, rozhodující je, aby nebylo dovoleno dvojí zdanění cestovních kanceláří v určitých členských státech (s výjimkou odpočtů v případě širokého uplatnění režimu cestovních kanceláří). Členský stát nemůže individuálně napravit jakoukoli nesrovnalost směrnice, pokud nedojde k úřední změně jejího znění.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-189/11 *Komise proti Španělsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: ES, FI, FR, PL

C-296/11 Komise proti Francii

Všeobecné informace o případu

Komise na podporu své žaloby uvádí jediný žalobní důvod, který vychází z toho, že na plnění poskytovaná osobám, které nejsou cestujícími, je nesprávně uplatňován zvláštní režim pro cestovní kanceláře. V tomto ohledu Komise uvádí, že tento režim

se uplatní pouze tehdy, dochází-li k prodeji cestovní služby cestujícím. Neuplatní se naopak ve vztahu ke službám poskytovaným cestovními kancelářemi jiným cestovním kancelářím nebo organizátorům turistických zájezdů. S ohledem na znění ustanovení všeobecného daňového zákoníku, která spíše než na pojem „cestující“ odkazují na pojem „zákazník“, uplatňuje žalovaná přístup, který se opírá o zákazníka, a užívá zvláštní režim pro cestovní kanceláře extenzivně.

Komise mimoto odmítá tezi obhajovanou francouzskými orgány, že francouzské právní předpisy umožňují dosáhnout cílů sledovaných zvláštním režimem, a to zejména zjednodušení správních formalit u cestovních kancelářích a příjmů z DPH státu, v němž byla každá jednotlivá služba finálně konzumována, lépe.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-189/11 *Komise proti Španělsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: ES, FI, GR, PL, PT

C-309/11 Komise proti Finsku

Všeobecné informace o případu

Komise je toho názoru, že podle ustanovení směrnice o dani z přidané hodnoty 2006/112/ES je třeba zvláštní právní úpravu platnou pro cestovní kanceláře použít jen tehdy, pokud jsou cestovní služby prodávány cestujícím. Se směrnicí o dani z přidané hodnoty je tedy v rozporu skutečnost, že Finská republika používá zvláštní právní úpravu platnou pro cestovní kanceláře rovněž ve vztahu ke službám, které si cestovní kanceláře poskytují mezi sebou navzájem nebo které poskytují organizátorům turistických zájezdů.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-189/11 *Komise proti Španělsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: ES, FR, GR, PL

C-450/11 Komise proti Portugalsku

Všeobecné informace o případu

Komise je toho názoru, že použití zvláštního režimu zavedeného Portugalskou republikou na služby, které poskytují cestovní kanceláře jiným cestovním kancelářím nebo jiným osobám povinným k dani, jež nejsou cestujícími, není v souladu s unijní

právní úpravou v této oblasti, jelikož ustanovení směrnice o DPH vyžadují, aby použití zvláštního režimu bylo omezeno na služby poskytované cestujícím.

Vyjádření ČR

Vyjádření bylo koncipováno obdobně jako ve věci C-189/11 *Komise proti Španělsku* (viz výše).

Další vedlejší účastníci: ES, FI, FR, PL

Jiné

C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P Komise a další proti Kadimu

Všeobecné informace o případu

Ostře sledovaná kauza z oblasti boje proti terorismu. Předmětem řízení jsou kasační opravné prostředky Komise, Rady a Spojeného království proti rozsudku ze dne 30. září 2011 ve věci T-85/09 *Kadi proti Komisi*, kterým Tribunál zrušil nařízení Komise (ES) č. 1190/2008 ze dne 28. listopadu 2008, kterým se po sto první mění nařízení Rady (ES) č. 881/2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem, se v rozsahu, v němž se týká Yassina Abdullaha Kadiho. Klíčovou otázkou je, v jakém rozsahu mají podléhat soudní kontrole sankční opatření přijímaná Evropskou unií jen k provedení opatření přijatých na úrovni OSN.

Vyjádření ČR

ČR vyjádřila názor, že

- po soudech EU nelze rozumně požadovat „úplný a přísný“ přezkum transpozičních sankčních opatření EU;
- o substantivním přezkumu soudními orgány EU by bylo možné začít uvažovat teprve tehdy, pokud by kontrolní mechanismy na úrovni OSN prokazatelně selhaly;
- měl-li by Soudní dvůr i po zohlednění všech aktuálních opatření určených ke zdokonalení kontrolních mechanismů OSN o jejich efektivnosti vážné pochyby, pak by bylo možné eventuelně uvažovat o řešení navrhovaném Radou, tj. že by soudy EU rozhodovaly *in materiae* jen o případech, v nichž žalobce nedosáhl výmazu ze sankčního seznamu v řízení před orgány OSN (to pochopitelně předpokládá, že se dotčená osoba nejprve musí alespoň pokusit dosáhnout výmazu na úrovni OSN);
- vzdáním se substantivního přezkumu transpozičních sankčních opatření EU se soudy EU v žádném případě nevzdávají své jurisdikce nad těmito právními předpisy v plném rozsahu. Podobně jako vnitrostátní soudy členských států při posuzování

platnosti vnitrostátních opatření implementujících právo EU budou soudy EU posuzovat správnost volby právního základu pro přijetí transpozičního opatření EU a chyby či nepřesnosti, jichž se při transpozici dopustily orgány EU. Pro aplikační praxi neocenitelná bude role soudů EU při výkladu transpozičních sankčních opatření EU. V částech, v nichž půjdou transpoziční sankční opatření EU nad rámec originární normy přijaté na úrovni OSN, si navíc soudy EU podrží plnou jurisdikci, neboť v těchto pasážích bude normotvůrce EU jednat na základě svého niterně vlastního volního uvážení a bude tudíž vázán právním řádem EU v celém jeho rozsahu.

Další vedlejší účastníci: AT, BG, DK, ES, FI, HU, IE, IT, LU, NL, SK (na straně Rady, resp. Evropské komise a UK)

C-267/11 P Komise proti Lotyšsku

Všeobecné informace o případu

Komise napadá kasačním opravným prostředkem rozsudek Tribunálu ve věci T-369/07 *Lotyšsko proti Komisi*, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Komise K (2007) 3409 ze dne 13. července 2007 o změně národního alokačního plánu pro přidělení povolenek na emise skleníkových plynů oznámeného Lotyšskou republikou na období let 2008 až 2012, v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES. Ve věci jde primárně o otázku běhu lhůty dle čl. 9 odst. 3 směrnice, a to v situaci, kdy Komise odmítne národní alokační plán předložený členským státem a členský stát navrhne změny. Dle Tribunálu se i v takovém případě použije lhůta 3 měsíců (která v daném případě nebyla dodržena). Komise naproti tomu tvrdí, že se uvedená lhůta nepoužije a Komise musí rozhodnout „v rozumné lhůtě“.

Vyjádření ČR

Česká republika podpořila argumenty Lotyšska a připomněla kontext, ve kterém se ustanovení čl. 9 odst. 3 směrnice nachází (resp. v rozhodné době nacházelo) a ze kterého je zřejmé, že – má-li být dodržen závazný harmonogram přípravy národního alokačního plánu, stanovený směrnicí – nemůže být lhůta pro schvalování změn národního alokačního plánu (po jeho odmítnutí rozhodnutím Komise) delší než tři měsíce. Kasační opravný prostředek Evropské komise by proto měl být zamítnut.

C-274/11 P Španělsko proti Radě a C-295/11 P Itálie proti Radě

Všeobecné informace o případech

Španělsko a Itálie se svými žalobami domáhají zrušení rozhodnutí Rady 2011/167/EU (kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany).

Vyjádření ČR

Česká republika podpořila v plném rozsahu argumenty, předložené v obou řízeních Radou, a nad jejich rámec uvedla několik dalších argumentů (je mj. nutno odmítnout argument Itálie, že povolení posílené spolupráce nesledovalo cíl prohloubení spolupráce zapojených členských států, ale přinucení dvou členských států k přijetí jazykového režimu, s nímž nesouhlasí, a tím obejití nutnosti jednomyslného rozhodnutí Rady o této věci; je totiž samou podstatou institutu posílené spolupráce, že umožňuje zainteresovaným členským státům spolupracovat v dané oblasti určitým způsobem navzdory nesouhlasnému postoji jiných členských států, které tvoří potřebnou blokační menšinu v rámci Unie; z podobných důvodů nelze spatřovat v posílené spolupráci narušení vnitřního trhu, hospodářské, sociální a územní soudržnosti, vytvoření diskriminace v obchodu mezi členskými státy, resp. narušení hospodářské soutěže mezi členskými státy; je logickým důsledkem posílené spolupráce, že podniky usazené ve členských státech do ní zapojených budou zvýhodněny při činnosti v jiných členských státech rovněž do ní zapojených, neboť nebudou muset překonávat obtíže související s odlišnou právní úpravou a s nutností získat potřebné patenty také v tomto jiném členském státě).

Další vedlejší účastníci: BE, DE, FR, HU, IE, NL, PL, SE, UK, Evropský parlament a Evropská komise (všichni na straně Rady)

C-280/11 P Rada proti Access Info Europe

Všeobecné informace o případu

Kasačním opravným prostředkem napadá Rada rozsudek (T-233/09), kterým Tribunál zrušil její rozhodnutí, jímž zpřístupnila žadateli o informace návrhy předložené v rámci pracovní skupiny Rady pro informace (k návrhu novely nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise), avšak odmítla odhalit identitu delegací, jež jsou autory uvedených návrhů.

Vyjádření ČR

Ve svém vyjádření se Česká republika v první řadě pozastavila nad smysluplností předmětného řízení (žadatel obdržel veškeré informace potřebné k naplnění účelu

nařízení, kterým je demokratická kontrola fungování institucí). Dále ČR podpořila argument Rady, podle něhož by odhalení identity delegací mohlo ohrozit dotčený rozhodovací (legislativní) proces.

Další vedlejší účastníci: ES, FR, GR, UK (na straně Rady)

C-292/11 P Komise proti Portugalsku

Všeobecné informace o případu

Věc se dotýká nejzazší fáze řízení o porušení povinnosti (*infringement*), totiž situace, kdy je členský stát odsouzen za porušování práva EU i podruhé a je mu uložena finanční sankce (zejm. penále hrazeného za dobu dalšího porušování).

Komise se domáhá zrušení rozsudku Tribunálu ve věci T-33/09 *Portugalsko proti Komisi*. Tímto rozsudkem bylo zrušeno rozhodnutí, jímž se Komise domáhala plateb, které Soudní dvůr uložil Portugalsku rozsudkem ve věci C-70/06 (šlo o rozsudek na základě tehdejšího čl. 228 SES, dnes 260 SFEU; Portugalsko bylo nejprve v roce 2004 odsouzeno za porušování směrnice 89/665/EHS, následně bylo v roce 2008 odsouzeno k placení penále za každý další den prodlení; Portugalsko vzápětí oznámilo Komisi novou právní úpravu, ale Komise dospěla k závěru, že nová právní úprava není dostatečnou nápravou rozsudku z roku 2004, Portugalsko tedy dál musí platit; Tribunál však její rozhodnutí, kterým se domáhala dalších plateb, zrušil s tím, že ze znění výroku rozsudku z roku 2008 jasně plyne, že k naplnění tohoto rozsudku postačovalo zrušení vyhlášky č. 48 051, což se zmíněnou novou právní úpravou stalo; otázku, zda nová právní úprava samotná je či není v pořádku, měla Komise podle názoru Tribunálu řešit v novém řízení o porušení unijního práva).

Důvody kasačního opravného prostředku Komise:

Tribunál se dopustil nesprávného právního posouzení, když: i) nesprávně vyložil pravomoci Komise v rámci výkonu rozsudků Soudního dvora vydaných dle čl. 260 odst. 2 SFEU i vlastní pravomoc ohledně kontroly Komise; ii) při vydání napadeného rozsudku jen částečně zohlednil výrok rozsudku Soudního dvora z roku 2008; iii) v rozporu s čl. 260 odst. 2 SFEU pro identifikaci nesplnění povinnosti nezohlednil rozsudek Soudního dvora z roku 2004. Rozsudek Tribunálu též porušuje povinnost uvést odůvodnění, když k prokázání skutečnosti, že Komise překročila rámec nesplnění povinnosti, který byl zjištěn Soudním dvorem, se opírá o nedostatečné a rozporuplné odůvodnění.

Vyjádření ČR

Česká republika ve svém vyjádření připustila, že k nápravě porušení konstatovaného rozsudkem Soudního dvora podle čl. 258 SFEU nemůže stačit nahrazení právní

úpravy, ve které byl shledán nesoulad s právem EU, novou právní úpravou (jak se stalo v daném případě); rozhodující je, zda taková nová právní úprava skutečně odstranila uvedený nesoulad (nebo ho naopak zachovala).

Evropská komise naproti tomu nemůže jít při výkonu rozsudku Soudního dvora podle čl. 260 SFEU nad rámec konstatovaného porušení. Právě toho se však Komise v daném případě zjevně dopustila, když se nespokojila s odstraněním požadavku předložení důkazu o zavinění (konstatované porušení) a tvrdila, že v rozporu se směrnicí je i sama podmínka zavinění (tomuto názoru Soudní dvůr sice přisvědčil, ale až o tři roky později v jiném případě, což také dokazuje, že v dané věci nebyl ještě tento aspekt předmětem rozhodování Soudního dvora).

Další vedlejší účastníci: DE, ES, FR, GR, NL, PL, SE (všichni na straně PT)

T-465/11 Globula proti Komisi

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně (akciová společnost se sídlem v Hodoníně) se domáhá zrušení rozhodnutí Komise ze dne 27. června 2011, kterým se České republice nařizuje zrušit oznámené rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ČR ze dne 26. října 2010, jímž byla žalobkyni udělena dočasná výjimka z povinnosti poskytnout sjednaný přístup třetích osob k plánovanému podzemnímu plynárenskému skladovacímu zařízení v Dambořicích [K(2011) 4509].

Vyjádření ČR

V rámci svého písemného vyjádření ČR podpořila žalobkyni v rámci všech žalobních důvodů. ČR zejména vyzdvihla důvody, na základě kterých je třeba z hlediska aplikace právních předpisů *ratione temporis* dospět k závěru, že Komise byla povinná postupovat v daném případě v souladu s tzv. Druhou plynovou směrnicí a nikoliv podle tzv. Třetí plynové směrnice.

Řízení ukončená v roce 2012

První železniční balíček

C-528/10 Komise proti Řecku

Všeobecné informace o případu

Komise vytýkala Řecku následující porušení prvního železničního balíčku: neuplatnění systému podnětů ke snižování nákladů na zajištění infrastruktury a výše poplatků za přístup; nezavedení systému odměňování výkonu; nezřízení nezávislého regulačního subjektu a nezajištění možnosti tohoto subjektu ukládat sankce.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr přijal všechny žalobní důvody Komise, a konstatoval nesplnění povinností, které vyplývají z čl. 6 odst. 2 až 5 a čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES ze dne 26. února 2001 o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/58/ES.

Zvláštní režim DPH pro cestovní kanceláře

C-473/11 Komise proti Nizozemsku

Všeobecné informace o případu

Podle názoru Komise Nizozemsko neprovedlo zvláštní režim DPH na plnění uskutečňovaná cestovními kancelářemi. To vyplývalo z výnosu č. B71/2260 ze dne 22. března 1971 ve znění pozdějších předpisů, který byl dle názoru Komise jasně v rozporu se zvláštním režimem DPH na plnění uskutečňovaná cestovními kancelářemi, stanoveným v člancích 306 až 310 směrnice o DPH.

Závěry Soudního dvora

Usnesením předsedy Soudního dvora byla věc vyškrtuta z rejstříku. Komise vzala žalobu zpět poté, co se Nizozemsko rozhodlo přijmout legislativní opatření, a tím vyhovět výtce Komise formulované v žalobě.

Institucionální otázky

T-12/12 *Laboratoires CTRS proti Komisi*

Všeobecné informace o případu

Žalobkyně navrhovala, aby Tribunál:

- v souladu s článkem 265 SFEU rozhodl, že žalovaná v rozporu s právem nevydala rozhodnutí, čímž porušila čl. 10 odst. 2 nařízení (ES) č. 726/2004 (kterým se stanoví postupy Společenství pro registraci humánních a veterinárních léčivých přípravků a dozor nad nimi a kterým se zřizuje Evropská agentura pro léčivé přípravky);
- podpůrně, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 5. prosince 2011, kterým odmítla udělení registrace podle nařízení (ES) č. 726/2004.

V uvedené věci proběhl přezkumný postup (nařízení č. 182/2011), v jehož průběhu jak základní, tak odvolací výbor odmítly návrh Komise na zamítnutí žádosti žalované o registraci léčivého přípravku Orphacol. V souladu s nařízením č. 182/2011 tak Komise nemohla žádost o registraci zamítnout, současně však odmítla žádost schválit, jelikož má za to, že by tím došlo k porušení nařízení č. 726/2004; nevydala proto žádné rozhodnutí.

Závěry Tribunálu

Žalobu na nečinnost zamítl Tribunál pro nepřípustnost (srov. zejm. bod 43 rozsudku). Pokud jde o žalobu na neplatnost, konstatoval, že předmět řízení odpadl, a o žalobě tak již není třeba rozhodnout (napadený dopis Evropské komise ze dne 5. prosince 2011, jenž byl Tribunálem vyhodnocen jako *de facto* rozhodnutí, byl mezitím nahrazen /formálním/ rozhodnutím Komise ze dne 25. května 2012; posledně jmenované rozhodnutí je předmětem řízení ve věci T-301/12 *Laboratoires CTRS v. Komise*, viz výše).

Jiné

C-504/09 P *Komise proti Polsku* a C-505/09 P *Komise proti Estonsku*

Všeobecné informace o případu

Obě věci úzce souvisí s žalobou ČR ve věci T-194/07, podanou dne 4. června 2007, o které Tribunál dosud nerozhodl a naopak řízení přerušil do doby, než Soudní dvůr rozhodne o kasačních opravných prostředcích Evropské komise v těchto věcech. Napadenými rozsudky (ze dne 23. 9. 2009) totiž Tribunál vyhověl žalobám Polska a Estonska na zrušení rozhodnutí Komise, kterými byly zamítnuty národní alokační plány těchto zemí na období 2008-2012 (ve smyslu směrnice Evropského parlamentu

a Rady 2003/87/ES o systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů). Téhož se domáhá svou žalobou i Česká republika.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr kasační opravné prostředky Evropské komise v obou věcech zamítl a potvrdil napadené rozsudky Tribunálu.

Soudní dvůr odmítl tvrzení Evropské komise týkající se rozdělení pravomocí mezi Komisi a členské státy, přičemž potvrdil, že „členské státy tak mají určitý rozhodovací prostor k provedení směrnice 2003/87, a tedy k volbě opatření, která považují za nejvhodnější pro dosažení – ve specifickém kontextu vnitrostátního energetického trhu – cíle stanoveného zmíněnou směrnicí. Pokud jde o skutečnost, že podle článku 9 směrnice 2003/87 jsou národní alokační plány posuzovány Komisí při kontrole *ex ante*, taková kontrolní pravomoc se zajisté v mnoha ohledech odlišuje od kontroly *ex post* stanovené v článku 226 ES. Tato okolnost však nemůže znamenat, že kontrola *ex ante* musí jít nad rámec kontroly legality“ (body 51 a 52 rozsudku ve věci C-504/09 P).

Následně Soudní dvůr odmítl i tvrzení Evropské komise, opírající se o nedodržení zásady rovného zacházení („Nezbytnost dodržet tuto zásadu ... nemůže změnit rozdělení pravomocí mezi Komisí a členské státy, jak je stanoveno unijním ustanovením.“, bod 63 rozsudku ve věci C-504/09 P) a nedodržení cíle směrnice 2003/87/ES („I kdyby v projednávané věci přístup doporučený Komisí mohl zlepšit fungování systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, a umožnil by tak dosáhnout efektivněji cíle podstatného snížení emisí skleníkových plynů, nemohla by tato okolnost změnit rozdělení pravomocí mezi Komisí a členské státy, jak je upravené v člancích 9 a 11 směrnice 2003/87“, bod 78 rozsudku ve věci C-504/09 P).

C-130/10 Parlament proti Radě

Všeobecné informace o případu

Evropský parlament požadoval zrušit nařízení Rady (EU) č. 1286/20091 ze dne 22. prosince 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 881/20022 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem, a to *inter alia* s odůvodněním, že mělo být založeno na článku 75 SFEU, nikoli na článku 215 SFEU.

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr mj. konstatoval, že „čl. 215 odst. 2 SFEU představuje správný právní základ pro taková opatření, jako jsou opatření dotčená v projednávané věci, jež jsou určena adresátům zapojeným do teroristických činů, kteří vzhledem ke svým aktivitám ve světě, jakož i s ohledem na mezinárodní dosah hrozby, kterou tyto činy představují, mají podstatný dopad

na vnější činnost Unie“ a následně dodal, že „ačkoli volba mezi články 75 SFEU a 215 SFEU jakožto právního základu pro napadené nařízení má dopad na výsady Parlamentu, jelikož první z těchto ustanovení upravuje provedení řádného legislativního postupu, zatímco na základě druhého z těchto článků je Parlament pouze informován, nemůže být nicméně tato okolnost určující pro volbu právního základu. Jak totiž uvádí Rada, není právní základ určen postupy, ale naopak, určuje postupy, jež je třeba použít pro přijetí daného aktu“ (body 78 až 80 rozsudku).

Na základě toho Soudní dvůr žalobu Evropského parlamentu zamítl.

C-404/10 P Komise proti Éditions Odile Jacob

Všeobecné informace o případu

Věc se týkala přístupu (veřejnosti) k dokumentům, které byly Evropské komisi poskytnuty v rámci řízení o spojování podniků. Tribunál posuzoval otázku ve světle nařízení č. 1049/2001 (o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise) a dospěl k závěru, že přístup k některým z požadovaných dokumentů byl odmítnut v rozporu s uvedeným nařízením. Na podporu Evropské komise intervenovala kromě České republiky také Francie (která se rozhodla vstoupit až do ústní fáze řízení s tím, že podle jejího názoru by přístup k dokumentům poskytovaným příslušným úřadům účastníky řízení v oblasti hospodářské soutěže měl být a priori vyloučen; ve francouzské legislativě je tak výslovně stanoveno od května 2011).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr kasačnímu opravnému prostředku plně vyhověl, napadený rozsudek Tribunálu (relevantní body výroku) zrušil a současně rozhodl tak, že původní žaloba podaná Tribunálu se zamítá.

Ke vztahu mezi nařízením č. 1049/2001 a právní úpravou řízení o kontrole spojování podniků Soudní dvůr mj. uvedl, že „rozšířený přístup k dokumentům na základě nařízení č. 1049/2001, které si v rámci takového řízení vyměnila Komise a oznamující strany nebo třetí osoby, [by byl] takové povahy, že by mohl narušit rovnováhu, kterou chtěl v nařízení o spojování podniků zajistit unijní zákonodárce mezi povinnostmi dotyčných podniků poskytnout Komisi případné citlivé obchodní informace s cílem umožnit jí posoudit slučitelnost navrhovaného spojení se společným trhem na jedné straně a zárukou zesílené ochrany, která se na základě profesního a obchodního tajemství vztahuje na takto předané informace Komisi, na straně druhé. Kdyby jiné osoby než ty, kterým je umožněn přístup ke spisu právními předpisy upravujícími řízení o kontrole spojování podniků, nebo osoby, jež by se mohly považovat za dotčené, které však nevyužily svého práva na přístup k informacím nebo jimž bylo toto právo odepřeno, byly oprávněny k přístupu k dokumentům týkajícím se

takového řízení na základě nařízení č. 1049/2001, byl by zpochybněn režim zavedený touto právní úpravou. Pro účely výkladu výjimek upravených v čl. 4 odst. 2 první a třetí odrážky nařízení č. 1049/2001 měl tedy Tribunál uznat, že existuje obecná domněnka, podle níž by zpřístupnění dokumentů, které si vyměnila Komise a podniky v průběhu řízení o kontrole spojování podniků, v zásadě narušilo jak ochranu cílů vyšetřování, tak ochranu obchodních zájmů podniků zúčastněných v takovém řízení.“ (body 121 až 123 rozsudku).

C-610/10 Komise proti Španělsku

Všeobecné informace o případu

Jednalo se o historicky první případ, v jehož rámci postupovala Evropská komise podle čl. 260 SFEU (původní čl. 228 SES, obsahově však pozměněný Lisabonskou smlouvou). Španělsko vzneslo námitku přípustnosti, kterou v podstatě namítalo, že se ve věci mělo ještě postupovat podle předchozího čl. 228 SES (např. mělo být vydáno odůvodněné stanovisko; v dané věci vydala Komise před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost formální upozornění na základě čl. 228 SES, následně však vydala dodatečné formální upozornění na základě čl. 260 SFEU).

Závěry Soudního dvora

Soudní dvůr výše uvedenou námitku přípustnosti (podpořenou vládou České republiky) odmítl s odůvodněním, že „[p]ravidla, jež upravují průběh postupu před zahájením soudního řízení a jsou stanovena v čl. 260 odst. 2 SFEU, jsou proto procesními pravidly, která jsou jako taková použitelná od vstupu tohoto ustanovení v platnost. Z toho plyne, že se tato pravidla použijí na všechny žaloby pro nesplnění povinnosti, které byly podány po jejich vstupu v platnost, a to bez ohledu na skutečnost, že postup před zahájením soudního řízení byl zahájen před tímto datem“ (bod 47 rozsudku).

Ve věci samé bylo Španělsko následně odsouzeno k zaplacení jak paušální částky (ve výši 20 milionů eur), tak penále (ve výši 50 000 eur za každý den prodlení s provedením opatření nezbytných k vyhovění předchozímu rozsudku Soudního dvora podle čl. 258 SFEU, a to po dobu, která započne vyhlášením rozsudku v projednávané věci a skončí dnem splnění povinností vyplývajících z rozsudku podle čl. 258 SFEU).

ŘÍZENÍ O POSUDKU

ČR má na základě čl. 196 JŘ Soudního dvora rovněž možnost se vyjádřit k žádosti o posudek podle čl. 218 odst. 11 SFEU, kdy je posuzována slučitelnost zamýšlené dohody mezi EU a jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi se Smlouvami.

Této možnosti bylo od přistoupení ČR využito celkem ve třech řízeních o posudku. V roce 2012 nebyl vydán žádný posudek a byla podána jedna žádost o posudek, k níž se ČR nevyjádřila (slučitelnost zamýšlené obchodní dohody proti padělatelství se Smlouvami a s Listinou základních práv Evropské unie).

DALŠÍ AKTIVITY VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE

Vedle zastupování ČR před Soudním dvorem EU vykonává VLZ celou řadu dalších úkolů, které s jeho hlavní činností přímo či nepřímo souvisí. Jedná se zejména o organizaci činnosti výboru VLZ, o zastupování ČR v rámci jednání pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“ a zastupování ČR v rámci každoročního setkání zmocněnců pro Soudní dvůr z celé EU.

Výbor vládního zmocněnce v roce 2012

Jak bylo uvedeno výše, Výbor vládního zmocněnce, zřízený Statutem VLZ, je mezirezortním poradním a konzultačním orgánem, jehož úkolem je napomáhat VLZ při plnění jeho úkolů, složený ze zástupců jednotlivých resortů.

Výbor slouží nejen jako platforma k výměně názorů a informací o důležitých řízeních před Soudním dvorem, resp. EK, ale také k zajištění efektivní komunikace mezi VLZ a odpovědným resortem při vypracovávání vyjádření ČR k jednotlivým soudním řízením, resp. řízením před EK.

V roce 2012 se Výbor pravidelně setkával, celkem se uskutečnilo 8 setkání.

Pracovní skupina Rady „Soudní dvůr“

Ze své pozice je VLZ také členem pracovní skupiny Rady „Soudní dvůr“. Zasedání této pracovní skupiny se konají v pravidelných intervalech v Bruselu. Tato pracovní skupina je z části též konzultačním místem vládních zmocněnců většiny členských států a zástupců Soudního dvora EU, v jehož rámci jsou diskutovány praktické otázky dalšího směřování rozhodovací činnosti Soudního dvora EU.

V roce 2012 se pracovní skupina pravidelně scházela k projednání navrhovaných změn Statutu Soudního dvora, které se týkaly zejména problematického návrhu na navýšení počtu soudců Tribunálu o 12. V této věci však dosud nedošlo ke shodě na úrovni pracovní ani politické.

PRACOVNÍCI KANCELÁŘE VLÁDNÍHO ZMOCNĚNCE A SVĚŘENÉ AGENDY

PS pro infrigmenty

David Hadroušek

Vedoucí PS pro infrigmenty, intervence

V Kanceláři působí od srpna 2009

Specializace dle gestora: MŽP, MZd, MŠMT

Tel. 224 182 804

david_hadrousek@mzv.cz

Thomas Müller

PS pro infrigmenty, „věcné“ infrigmenty

V Kanceláři působí od února 2008

Specializace dle gestora: MPO, MF, MD, MMR, MO, ÚOHS

Tel.: 224 182 421

thomas_muller@mzv.cz

Soňa Šindelková

PS pro infrigmenty, EU-Pilot

V Kanceláři působí od ledna 2011

Specializace dle gestora: MV, MPO, MZe

Tel. 224 182 584

sona_sindelkova@mzv.cz

Barbora Svínková

PS pro infrigmenty

V Kanceláři působila do září 2012

PS pro předběžné otázky

Jiří Vláčil

Vedoucí PS pro předběžné otázky

V Kanceláři působí od června 2008

Specializace dle gestora: MSp, MV, GŘC, ÚPV

Tel.: 224 182 827

jiri_vlacil@mzv.cz

Jana Vitáková

PS pro předběžné otázky

V Kanceláři působí od března 2012

Specializace dle gestora: MPSV, MZd, MZe, MK, ÚPV

Tel. 224 182 821

jana_vitakova@mzv.cz

V roce 2012 se do realizace agendy VLZ zapojili také následující pracovníci OKP 1.

Emil Ruffer

Ředitel OKP

Tel.: 224 182 310

emil_ruffer@mzv.cz

Markéta Štěrbová

Vedoucí PS pro obecné otázky komunitárního práva

V OKP1 působí od září 2011

Tel. 224 182 309

marketa_sterbova@mzv.cz

Markéta Hedvábná

PS pro obecné otázky komunitárního práva

V OKP1 působí od března 2012

Tel. 224 183 365

marketa_hedvabna@mzv.cz

Jan Škeřík

PS pro obecné otázky komunitárního práva

V OKP1 působí od března 2012

Tel. 224 182 596

jan_skerik@mzv.cz

Karolína Ščerbej

PS pro obecné otázky komunitárního práva

V OKP1 působila do června 2013